„MŰBARÁT" KIÁLLÍTÓHELYISÉG

BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 12. (Dunapalota mellett.) TELEFON: 18-16-15

Igazgató: KRIVÁTSY-SZÜTS GYÖRGY festőművész-tanár.

MEGHÍVÓ

UDVARDY IGNÁC
nagybányai festőművész

PITUK JÓZSEF
festőművész (grafikai művekkel)

MORZSA MORHARDT GYULA
szobrászművész

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

Nyitva 1942. február 1, vasárnaptól február 11. szerdával bezárólag.

Megnyitás: 1942. február hó 1-én, vasárnap d. e. 11 órakor.

Naponta nyitva: d. e. 9-től d. u. 3-ig. Vasár- és ünnepnap d. e. 10-2-ig.

Belépődíj 1.— pengő.

E meghívó felmutatójának CSAK A MEGNYITÁS NAPJÁN *személyenkint 50 fillér.*

Érvényes 2 személyre.

Művészcsaládtagok, a HONSZ (Hadirokkantak) tagjai, diákok, munkások belépődíja 30 fillér. — Művészeknek díjtalan.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Udvardy Gyula

Király Kálmán úrnak
úrnőnek

Budapest

ker. Andrássy út/utca/tér 73-75. sz.

14030 Barcza nyomda, Budapest

— Hármas kiállítás a Műbarát-nál. A Műbarát Mária Valéria-utcai helyiségében első helyen *Udvardy Ignác* festőművésszel ismerkedünk meg. Udvardy a megszállás ideje alatt is Nagybányán tartózkodott s így egyik összekötője művészeti termelésünk e fontos telepe magyarságának. Udvardy olaszországi képeit is kiállította. Szépek ezek az erősen rajzos, töretlen színű képei is, nagybányai műveiben azonban több gyönyörűséget találtunk. Kerestük kapcsolatát a régebbi nagybányaiakkal. Ilyent is találtunk tájképei között, amelyek egyik-másika Iványi-Grünwalddal mutat rokonságot. Egyébként Udvardy nemcsak nagybányai festő, hanem Nagybánya festője is. A közönség valami húsz képen gyönyörködhetik, Udvardy ecsetje segítségével, a magyar Barbizon szépségeiben. — *Pituk József* festőművész, aki rajzokat állított ki, ónját és tollát kizárólag a szegények és elesettek élete megrögzítésére szánta. Ebben a vonatkozásban bátran lehet őt néhai Mednyánszky László mellé állítani. Csakhogy amíg Mednyánszky képei arról szóltak, hogy „nézzétek, milyen festőiek ezek a csavargók", addig Pituk képei szenvtelenül mutatják be a külvárosok nyomoruságát: „így láttam őket; így élnek ők". Pituk kitűnő megfigyelő és rajzoló. — *Morzsa Morhardt Gyula* szobrászművész görög archaikus hatás alatt mintázta — legtöbbnyire színes — szobrait, amelyek változatosak és tetszetősek. Petőfi szobra is nemes felfogású alkotás. — A kiállítás vasárnap délelőtt nyílik meg. *(s. l.)*

Udvardy Ignác

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatás

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott . . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállitáson, mely

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányut

. . . . . .

. . . . . .

KINEK VAN IGAZA?

Irta: Dr. VASS VINCE

Alig van valami, amire vonatkozólag annyi tréfás megjegyzés és jótanács forogna közszájon, mint az a kérdés, hogy a házasságban kinek van igaza. Bár a szentírás világosan tanítja, hogy »*a férj feje a feleségének*« és inti az asszonyokat: »*Ti asszonyok, a ti saját férjeteknek engedelmesek legyetek* (Ef. 5:22—23), mégis általában a *papucs* az, amibe minden idevonatkozó vélemény szépen elhelyezkedik. Van olyan férj, aki így jellemzi a helyzetet: Nálunk az a megállapodás, hogy a fontosabb dolgokban az én véleményem a döntő, a kisebb ügyekben pedig a feleségemé. Arra a faggatásra azután, hogy milyen gyakran fordulnak elő »fontosabb ügyek«, gondolkodik és így felel: nem emlékszem rá, hogy valaha is előfordult volna. Egy másik férj így általtatja magát: nálunk két szabály uralkodik; az egyik így hangzik: az okosabb enged; a másik pedig így: én mindig legyek annyira udvarias, hogy a feleségemet tartsam okosabbnak.

Ahol így enyelegnek a kérdésről, ott tulajdonképpen nincs baj. De bizonyos, hogy minden házasságban előáll néha a kérdés: kinek van igaza? Sokszor vihart támaszt ez a kérdés, árkokat von a házasfelek közé, pártokat alakít a családtagok között, megfertőzi az otthon levegőjét. Ilyenkor azonban már nem az a kérdés, hogy kinek van igaza. A legtöbb esetben egyiknek se, még annak se, akinek igaza van. A baj mélyebben gyökerezik. Végeredményében azért szokott elfajulni e kérdés fölött a vita, mert a házasfelek közt *hiányzik a lelki közösség*. Az, amit az apostol a házasfelek kötelességeiről ír, valójában *ezt* jelenti. »A férj feje a feleségének, *mint Krisztus is feje az egyháznak*«, — tehát a maga főségét a teljes lelki közösség által gyakorolja, áthatja lelkével, eggyé válik vele. Ezért így folytatja az apostol: »*Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen Krisztus is szerette az egyházat és önmagát adta azért, hogy azt megszenteljee*« (Ef. 5:23—26). Világos tehát a módszer is, amivel a férjnek gyakorolnia kell a maga felsőbbségét. Ez a módszer a szeretet. Ahol ez a mély lelki közösség kialakul, ott ismeretlenné válik a kérdés: kinek van igaza? Mert ott azonos mértékkel értékelik az élet és a világ dolgait, közös eszmények és látomások tüzesednek a lelkek mélyén és a két természet különbözőségéből származó eltérő meglátásoknál nem az lesz a fontos, hogy kinek van igaza, hanem *maga a lelki közösség lesz mindennél fontosabb*, aminek zavartalanságáért mindkét fél boldogan képes áldozatokat is hozni.

Persze az élet zűrzavarában nehéz ezt a lelki közösséget állandóan ébren tartani. Néha a legodaadóbb lélek is kizökkenik belőle. Ilyenkor az a fontos, hogy *mindegyik* ismerje el, hogy ő volt a hibás és sohase a másikat hibáztassa. Így elérkeznek egy olyan ponthoz, amelyiken egész bizonyosan mindegyiknek igaza van. És így bevonul a házasságba, mint ahogy Krisztusnak és az egyháznak egymáshoz való viszonyában állandóan jelen van, *a megbocsátás lelke*. Nincs nagyobb boldogság, mint mikor az a házastárs, akinek igaza van, elismeri, hogy nincs igaza. Ilyenkor megszólal a másikban a lelkiismeret s most már azon vitatkoznak, hogy melyiküknek *nincs* igaza.

Az ellentéteket azonban előre is ki lehet küszöbölni. Lássuk be, hogy a mindennapi életben ezrével fordulnak elő olyan kérdések, amelyek fölött *nem érdemes* vitatkozni. Gyakoroljuk magunkat annak meglátásában, hogy mi fontos és mi nem az. Bizonyos, hogy a nézeteltérések túlnyomó többsége egészen közömbös és jelentéktelen kérdések területén mozog. Itt valóban az okosabb enged. Lelki közösségben élő házasfelek között ilyenkor az szokott történni, hogy mindegyik okosabb. S a megoldás boldog derű és a kérdés szeretetteljes tisztázása.

De az ember, akár férfi, akár nő, önző, önfejű, akaratos szokott lenni. Nem azért ragaszkodik a maga igazához, mert igaza van, hanem azért, mert ezt tartja: megint én engedjek? (Igaz, hogy hamarjában egyetlen esetet se tudna említeni, amikor ő engedett.) Hát nem kell engedni, ha ez fáj. Ezt pedig úgy érhetjük el, ha belátjuk, hogy ha nem dől össze a világ és nem fenyegeti semmi veszély a családi boldogságot, akkor még éreztetni se érdemes, hogy nekünk más véleményünk van. Így aztán nem jutunk el odáig, hogy engednünk kell. Ha pedig fontosnak tartjuk, hogy közös megállapodás jöjjön létre, ennek is megvan a maga útja, de ez semmi esetre se a makacsság, hanem a szeretetteljes meggyőzés. Jaj azoknak a házastársaknak, akik erre nem képesek, még inkább jaj azoknak, akik *alkalmatlanok a meggyőzetésre*.

Sajnos, idegesek az emberek. Hol az egyik, hol a másik, hol mindegyik. Hol a férj ideges, mert elfáradt a munkában, felbosszantották a hivatalban vagy műhelyben, sok gondja van. Az asszony ideges, mert vagy sokat unatkozik, vagy töri magát egész nap, vagy beette magát valami a fejébe, amit nem tud onnan elűzni. Ilyen hangulatban könnyen kilobbanhat a láng. De ha utólag végiggondoljuk ezeket az eseteket, rájövünk, hogy a baj nem azzal kezdődik, hogy az egyik ideges, hanem azzal, hogy *mind a ketten* idegesek. Én a magam részéről már régóta követem azt a szabályt, ami így hangzik: *egy családban egyszerre csak egy családtagnak van joga arra, hogy ideges legyen*. Tessék elhinni, hogy így nem történik semmi baj. Ha a feleségem ideges (elég gyakran az), akkor megállapítom, hogy — legalábbis otthon — már el van foglalva az idegesség mindent mentő pozíciója, tehát nekem valami módon le kell küzdenem az idegességemet, vagy izolálnom kell magam a ragály elől, mert nincs ragályosabb betegség, mint az idegesség. De persze ugyanezt a szabályt kell követnie a másik félnek is.

Természetes azonban, hogy ahol érzelmek, hangulatok, idegek játszanak szerepet, ott nem sokra megyünk az értelemhez és belátáshoz szóló szabályokkal. Végeredményében minden azon fordul meg, hogy a házastársak hogyan állanak a lelki közösség terén. A házastársaknak nincs fontosabb kötelességük, mint ezt tudatosan ápolni és erősíteni. A lelki közösség elemi szabálya pedig az, hogy csak az Istenen keresztül teremtődik meg. Ezért hitetlen házastársak közt sohase lehet lelki közösség. Ha a házastársak naponta odaállanak imádságos lélekkel az elé, akinek mindig igaza van, akkor közöttük nem merül fel a kérdés: kinek van igaza? Ha Isten elé viszik aggodalmaikat, gondjaikat, kétségeiket, bajaikat és örömeiket is, akkor olyan tanácsot kapnak, ami csodálatosképpen megegyezik mindegyikük szívében. Az idegesség ellen is a legjobb orvosság az az elcsendesedés, amit a lélek Isten közelében él át. A régi házasságkötéseknél sohase hiányzott a kelengyéből a családi biblia. Mi a kecskeméti egyházban minden új párt megajándékozunk egy teljes bibliával. Természetes azonban, hogy a biblia nem olyan varázskönyv, amelyik akkor is elvégzi a maga hatását, ha ott porosodik az asztalon, vagy a szekrényben. Élni kell vele és gyakran kutatni kell benne annak igazságát, akinek igazsága mellett minden vélt emberi igazság csak köd és pára.

Orvosi vélemények és **évszázados tapasztalatok alapján hirdetjük,** hogy gyomorégés, étvágytalanság és emésztési zavarok eseteiben a
Cigelka *István* gyógyvizet
használja, míg érelmeszesedés, vérbaj, gyulladásos természetű női bajok és a légzőszervek hurutos bántalmainak természetes gyógyvize a
Cigelka *Lajos* gyógyvíz
Vezérképviselő
Edeskuty, Budapest, V., Erzsébet-tér 6.

Bertalanné keresztyén **bútorszalon**
(Baross-tag) hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhák, kárpitos-különlegességek. Fizetési kedvezmények. Állandó bútorkiállítás: **Budapest, VII, Rákóczi-út 82. I. emelet. Telefon: 223-131**

BUDAPESTI HÍREK

— **A Skót Misszió vasárnap**, f. hó 15-én szeretetszövetségi napot tart. Délelőtt az istentiszteleten P. Tóth István szeretetszövetségi lelkész hirdeti az Igét. Este 6 órakor pedig a Webster-teremben (VI., Vörösmarty-u. 51.) ismertetni fogja a szeretetszövetség munkáját mozgóképes előadásban.

— **A Kálvin-téri gyülekezet férfiainak társasága** szokásos havi összejövetelét február 17-én, kedd este fél 7-kor tartja a Kálvin-teremben. Ez alkalommal dr. Ravasz László püspök »Férfi és nő az egyházban« címen tart előadást. Előadás után közös vacsora a Kárpátia Étteremben (IV., Ferenciek-tere 7.), vacsora után dr. Szádeczky-Kardoss Lajos táblai tanácselnök szólal fel »Férfi és nő a házasságban« címen. A Kálvin-téri férfiak köre minden kedden este 7 órakor a Kálvin-teremben bibliaköri összejövetelt tart, melyeket Muraközy Gyula lelkész vezet. Minden érdeklődött szívesen várnak.

— **A pasaréti újonnan megválasztott presbiterek** ünnepélyes eskütétele február 15-én, vasárnap d. e. a 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében lesz a templomban. A Presbitérium nevében dr. Mikecz Ödön ny. igazságügyminiszter, főgondnok köszönti majd a Presbitérium új tagjait. Híveinket is kérjük, minél nagyobb számmal vegyenek részt gyülekezetünknek ezen a szép ünnepén.

— **A budai Szilágyi Dezső-téri** templomban febr. 22-én, vasárnap a d. e. 10 órai istentisztelet alkalmával úrvacsoraosztás, a megelőző héten minden este 6 órakor bűnbánati könyörgéses istentisztelet lesz.

— **A budai református egyházközség Leányköre** február 15-én, vasárnap d. u. 5 órakor műkedvelő előadást rendez (II., Iskola-u. 16. sz.).

ÉVTIZEDEK ÓTA
MEGBIZHATÓ SZAKÜZLET
LIBÁL ÉS MÁRZ TERÉZ-KORÚT 51 NYUGATINÁL

HOL VÁSÁ... DOLGOZ...

Ebben a rovatban hirdetésdíjszabás milliméter-soronként 50 fillér; legkisebb 10 milliméteres hirdetés ára 5.— pengő.

BUNDÁT

jót, olcsót, megbízhatót
VARSÁNYI-tól, IV., Múzeum-körút 7.

MŰFOG Olvasóinknak kedvezményben, OTBA és ORBA tagoknak minisztérium által kiutalandó összegért előleg és ráfizetés nélkül: **Biró Sándor** államilag vizsg. fogász, Rákóczi-ut 25. Telefon: 138-039

Bundák KISS MIKLÓS **szűcsnél** Váci-u. 11/b. IV., Aranykéz-u 1. **Vállal kozott anyagból átszabást, megóvást.** Telefon: **181-546**

SAPKÁT vásároljunk a készítőnél **Fazekas Kálmán, Budapest, IX, Ráday-u. 3** Sport-, diák-, sofőr-, különleges **sapkák kaphatók**

Magyar perzsa Torontáli paplantakaró **Császár Imre** IV, Petőfi Sándor-u. 3, (udvarban). **Linoleum, Lónyay-u. 36**

Fotelágy, bútor, kárpitosáru legolcsóbban **OLÁH**-nál, József-krt. 66. T. 132-102. Alakítások, javítások

Függönytartók (karnisok) képkeretek, festmények legolcsóbban **Mihály Géza** református cégnél. Baross-u. 41. Telefon: 136-322

Bundák legolcsóbban! Átalakítások jutányosan **KÓKAY** szűcsmesternél **Vilmos császár-út 10. Tel.: 386-784.**

ÍRÓGÉP eladás, javítás, kölcsönzés **Horváth Lászlónál** **Bp., VII., Wesselényi-u. 49 Tel. 223-284**

Már heti részletre is konyhák, kárpitosmunkák és **irodaberendezések,** **BÁNYAFALVI-nál,** VII., IZABELLA-UTCA 11

Balázs cipő Hatóságilag kijelölt **üzlet** Muzeum-körút 11

Szil, perzsa és különféle **bundák, ezüstrókák,** újak és használtak **olcsón eladók.** Bischinger szűcs, Calvin-tér 2., I. em. 4

Ezüstkoszorús szobafestő- és mázolómesterek KOVACS TESTVEREK **VIII., ŐR-UTCA 1** Telefon 137-656. — REFORMÁTUS CÉG

LŐRINCZI DIVATÁRUK kész női pongyolák, leánykaruhák **olcsón** **ÓBUDA, POLGÁR-TÉR 5**

Pályi Eszter és Margit **KALAPSZALÓN** **Budapest, IV., Váci-utca 10, földszint. Tel.: 384-349** **Alakítást is vállalunk**

Urvacsorakelyhek, kancsók, tálak, ékszerek KISS FERENC ötvöstanár, ref. presbiternél, **Budapest, IV., Haris-bazár 3. Tel. 384-447**

Biedermeier és barok garnitúrák, rekamiék, könyvszekrények, íróasztalok, háromajtós és párosszekrények, szekreterek, vitrinek, sublódok olcsón. **Tóth, IX, Bakáts-tér 8. szám és XI, Horthy Miklós-út 61.**

— **Finnország** most vette pontosan számon, hogy a visszafoglalt Karélia templomaiban milyen pusztítást vitt véghez a Szovje, 42 evangélikus templomból 35-öt teljesen elpusztítottak. 48 görögkatolikus templomból 18-at rombolták le, a többit is erősen megrongálták. Az istentiszteleteket jelenleg iskolákban, községházakban és más ideiglenes helyeken tartják.

Könyveshász

ECSEDY ALADÁR HÁROM KIADVÁNYA:

Jöjj Jézushoz gyermekem, A visszaszerzett Éden, Isten szava hozzád

Termékeny írókat fenyeget az a veszély, hogy elfogy a mondanivalójuk, vagy igen pongyolán mondják el témáikat. Ha olyan sokfajta gyakorlati munkát is végez az illető, mint Ecsedy Aladár, kétszeresen előfordulhat ez a veszély. A szerzőnek nagyszerű tehetsége van a megfelelő témák kiválasztásához és népszerű, ügyes feldolgozásához. A »Jöjj Jézushoz gyermekem« kis könyve igen alkalmas, hogy korunk egyik legfontosabb kérdésében, a gyermek-nevelésben az Evangélium útmutatása szerint igazítsa el a szülőket. Nagyon helyesen már a születés előtt kezdi a szülők nevelését. Az anyaság vágya, Vágy, amely sohasem teljesül, A meg nem talált kincs, A fogamzástól a szülésig, A bábák, A leányanya, A keresztelő, Örökbefogadott gyermek, A fenyítés, A gyermek és a bün, A kinőtt gyermekcipők, stb. mutatják, mennyire az élet mindennapi kérdéseiben kíván útbaigazítani. »A visszaszerzett Éden« a budapesti Zuglói gyülekezetben elmondott evangelizációs beszédsorozat a mindenkori ember nyomorúságával foglalkozva állítja elénk Isten megújító kegyelmét. Az »Isten szava hozzád« c. füzete a Debrecen nyilastelepi gyülekezetben elmondott evangelizációs beszédsorozatot tartalmazza. A helyi lelkipásztor bizonysága szerint, új élet megindulását jelentették az előadások. **ks.**

GRAHAM GREENE: *HATALOM ÉS DICSŐSÉG*

(Fordította Sőtér István. Athenaeum-kiadás.)

Minden esztendőben jelenik meg pár, a papok életével foglalkozó regény a világirodalomban. Vagy támadás a papok ellen (pl. Werfel: Az elsikkasztott mennyország) vagy szánakozás sorsuk felett (pl. Cronin; A mennyország kulcsa) vagy nyers ábrázolása életünknek (pl. Kinck: A pap). Nem az életszentség megkedveltetése, a fanatizmusig elérő életideál felragyogtatása a célja a magyar papi regényeknek sem. Gondoljunk csak Móricz Zsigmondra, Erdős Renéere, vagy Szabó Dezsőre, bár mindenik megérzett ebből is valamit és fel is csillan írásaikban egy-két vonal ebből is. Sem az írók, sem az olvasók nem azért veszik témául a papokat, hogy maguk fölé emeljék, hanem sokkal inkább azért, hogy legyűrjék, a piedesztálról leránts ák. A maguk esendő volta, tökéletlensége, pénzsóvársága, fokozott sexuális túlfűtöttsége igazolódik és mentesül, ha a tisztaságot, józanságot és lemondást hirdető papokra rábizonyítható a farizeusi kovász, a képmutatás és álszenteskedés. Graham Greene regénye mintha kivétel lenne, bár nem belmissziói munka, a kegyességi irodalom terméke ez sem. A mexikói kegyetlen vallásüldözés áldozata egy bűnös pap, aki minden tökéletlensége mellett is Isten hatalmát és dicsőségét erővel képviseli üldözött nyája között. Nemcsak a tájképek, a mellékalakok, az államhatalommal szembenállni nem merő jobblelkű katonák rajzolásában nyújt az író nagyszerűt, hanem a pap lelki vajudása, nagy próbái is mesteri kézzel festett arckép. Graham Greene különben Robert Louis Stephensonnak az unokaöccse, aki a mult század végének legkimagaslóbb exotikus írója volt. Mindenesetre érdekes jelenség, hogy Mexikó színtérül kínálkozik az ilyen kalandos, véres témára ma is. **I. G.**

Óvóhelyi
pad 2 m-es .... 10·— P
asztal 2 m-es .. 20·— P
ajtó 0.85/1.85 .. 80·— P
stb. VI, Eötvös-utca 1. T. 425-311

A FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG HANGVERSENYÉT

Ferraro Franco vezényelte. Örömmel vettük, hogy a filharmónia vezetősége a muzsika hazájából hozott vendégkarmestert. Meg kell állapitanunk, hogy a fiatal olasz karmester nem tagadta meg hazájának muzsikus hagyományait, mert ilyen izig-vérig zenészegyéniséget már régen láttunk zenekar élén. Vezénylése körültekintő, gondos és jó ösztönnel, rátermettséggel tudja irányitani a zenekart. Nem értjük azonban, hogy miért ilyen széteső műsort állitott össze. Műsorából kiemelkedett a pompás előadású Kodály: Galántai táncai. Az olasz újdonságok közül Pirrini: Al Piemonte-ja jobban tetszett, Mulé: Vendemia-jánál, ahol Ferrara olasz temperamentuma adta a mű szuggesztivitását. Az est szólistája Arturo Bonnuci volt, aki muzikálisan szólaltatta meg Dvorák: H-moll gordonkaversenyét.

(—kár.)

Művészet

Színház, film

A BOLOND ÁSVAYNÉ. *(Harsányi Zsolt színműve a Nemzeti Színházban.* Érdekes lélektani kérdés bujkál Harsányi Zsolt legújabb színművében. Ásvayné fiatalasszony korában elhagyja féltékeny ura, mert minden látszat szerint arról van meggyőződve, hogy megcsalta a felesége. A férfit a szabadságharc után Oroszországba hurcolják, onnan csak sok évtized mulva a dédunokája kerül elő, mint a tizennégyes háború egyik hadifoglya. Ásvayné pedig elveszti lelki egyensúlyát. Rögeszméje marad, hogy 86 éves koráig várja a férjét naponta, számára mindennap megteritett. Egyébként erélyes, eszes, pompás gazdasszony, aki férje birtokát takarékos gazdálkodással megnagyobbitja. Az első felvonásban húszegynéhány éves, a következő felvonásokban 86 éves. A férje dédunokája: az odakerült orosz fogoly, úgy jelenik meg előtte, mintha a férj érkezett volna meg. Mikor azonban, az összeszövődött cselekmény során, egy újabb megrázkódtatás kigyógyítja rögeszméjéből, utolsó intézkedéssel rendbehoz mindent és élete bevégződik.

Olyan téma ez, amellyel Dosztojevszkij mélységeit lehet megjárni. Viszont könnyen lehetne belőle operettet csinálni. Harsányi Zsolt hidat épitett a két véglet között. Nem szállt olyan mélységekbe, hogy a léleknek nagy titkaiból valamit jobban megértessen. Egészséges és vidám humorával éppen csak hogy megizesitette a szinjátékot. Megmaradt termékeny képzeletü, melegszivü költőnek, aki egy estére kikényszerit bennünket a mai világ gondjai közül. Alkotott azonban egy nagyszerű szerepet, amely sokáig emlékezetes lesz azoknak, akik Bajor Gizi művészi pályáját figyelemmel kisérték. A 86 éves, erélyes, eszes, rögeszmével vívódó öregasszony lelki és testi arcának kiformálása talán egyik legnagyszerűbb művészi munkája marad Bajor Gizinek. Az a nagy kár, hogy a Nemzeti Színház óriási színpada és óriási nézőtere sokszor elmossa és szétzilálja ennek a szerepnek legfinomabb részleteit. A közönség hálás lehet ezért az estéért. Harsányi Zsolt megadta saját művészetének, Bajor Gizinek és a közönségnek is azt, amivel tartozott. **My.**

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
MURAKÖZY GYULA
Helyettes szerkesztő:
IZSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ
A szerkesztőség kéziratot nem őriz meg

KÉT KIÁLLITÁS

A Műbarát kiállitóhelyiségében két festő és egy szobrász műveit látjuk. Udvardy Lajos nagybányai festőművész a legnemesebb hagyományokat őrzi művészetében. Föképpen tájat fest, de mindig az emberrel összefüggésben, nem a táj érdekli elsősorban — hanem az emberélet szintere. Ha emberek szerepelnek is azonban, nincs története a képeinek, a festői látásmód öncélú alkotásai e képek, melyek egy finom érzékenységű művészlélek érzéseit, vallomásait adják elő. Technikája nem egyöntetű, az erősen kirajzolt kontúrvonalaktól, az erősen rajzos ábrázolástól, a pasztellesen lágy, elmosódott hangulatokat őrző »sfumato«-ig valóban a stilus csak eszköz számára, de sohasem lesz modor. Pituk József tusrajzai érdekesek, de van egy szervi hibájuk. Jól rajzol Pituk, jellemző erejét nem érezzük mindig elég meggyőzőnek, de ez lehet csak sajátos látásmód. Komponáló ereje gyenge, több alakos rajzain nincs egységes, összefogó élmény, mintha jól kiformált viaszfigurákat tologatnának egymás mellé, amelyeknek nincs közük egymáshoz, szervesen a cselekmény logikája nem hozza össze alakjait. Morzsa Morhardt Gyula merev, megmunkálatlanul hagyott gipsz, fa, aluminium-, stb. szobrai vannak még a tárlaton.

A Műterem ben Lyka Döméné tiszta szinekben ragyogó képeit láttuk. Ezek a virágok szinte élnek, illatoznak. Itt, e képek világában nincs se festői, sem emberi probléma, egy kedves művészlélek nyájas, vonzó világába visz el, ahová érdemes elmenni. Bokor Béla pasztelljei egészitik ki a tárlatot. Jóval keményebb egyéniség, ami különösen a női művésszel összehasonlitva, tűnik ki. Néhány téli tájkép különösen tetszett, de szerintünk nem a pasztell álmodó lágy hangulatokat ringató forma-lehetősége felel meg igazán az ő egyéniségének.

Dr. Fekete Lajos

Vásároljunk, dolgoztassunk a Református Életben hirdető cégeknél!

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban állást kereső hirdetés szavanként 15, minden más hirdetés szavanként 20 fillér. Legkisebb hirdetés 10 szó. Az első és minden vastagon szedett szó kétszeresen számit. HIRDETÉSEKET a 45.000 példányban megjelenő »Református Élet«-be felvesz a kiadóhivatal: Budapest, IX., Kálvin-tér 8., telefon: 384—540, csekkszámla: 5073. és Arató-hirdetőirodája, VII., Erzsébet-körút 14. Telefon: 422—550.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

TITKÁRNŐI állásra keresünk érettségizett, intelligens, abszolút perfekt gép- és gyorsiró református leányt. Jelentkezés, irott ajánlattal a kiadóban 3—2-ig.

A PÜLÖPSZÁLLÁSI társulati polgári iskola bármelyszakos tanárt vagy tanárnőt keres. Fizetés körülbelül 180 pengő havonta. Nyugdijas állás. Pályázhatnak nyugdijas tanárok vagy alapvizsgát tett tanárjelöltek is.

MEGBIZHATÓ bejáró takarítónőt keresek mindennapra két személy mellé, megfelelő dijazással. Jelentkezés mindennap 3—4 óra között. XII., Győri-út 24. II. 2.

GYERMEKLÁNYT keresek 7 éves kislányom mellé, akit családtagnak tekintenénk. Cim a kiadóban.

TAKARITÁSERT lakást, fütést, világitást, fizetést kap teljesen megbizható házaspár, ahol a férj állásban van, a feleség pedig főzéshez, varráshoz és szobalányi teendőkhöz ért. Érdeklődés telefonon 353—289, d. e. 11-ig.

ÁLLANDÓ bejárónőt egész napra felveszek elsejére. Jelentkezni csak délután, Régi-posta-utca 6. III. 9.

KERÁMIÁHOZ tanitványt fizetéssel felveszek. Üllői-út 18. II. 15.

TAKARITÁSERT fütött szobát kaphat magános nő. Cim: VI., Vörösmarty-utca 49. II. 2.

OKLEVELES óvónőt, tanitónőt bentlakással keresünk. Telefon: 496—961.

BEJÁRÓNŐT, közelbenlakót, keresek délutánra vagy egész napra. Szent István-körút 7. III. 17.

ÁLLÁST KERES

FŐZŐMINDENES március 1-re jobb helyen állást keres. »Megbizható« jeligére a kiadóba.

HÁZMESTERSÉGET keres kisebb házban megbizható fiatal házaspár. Ajánlja a fasori lelkészi hivatal. Gelencsér István, Budapest, VII., Nefelejts-utca 55. III. 29.

27 éves sofőr bármilyen alkalmazást, esetleg házmesterséget vállal. Cim a pasaréti lelkészi hivatalban. Telefon: 155—717.

TAKARITÁSÉRT lakást keres képzett varrónő vizvezetékszerelő fiával. Müllerné, VIII., Rökk Szilárd-u. 22., II. 16.

INGATLAN

A BUDAPEST-kálvintéri Református Egyházközség (IX., Kálvin-tér 7.) tulajdonát képező, Rákoshegy községben fekvő 1 hold és 142 □-öl területű ingatlan, mely áll: 197 □-öl területen fekvő lakóházból, 7 szobával és a szükséges mellékhelyiségekkel és cement pincével, azonkivül 1545 □-öl területű kerthelyiségből, szabadkézből örök áron eladó. Ajánlatok a fenti egyházközség Gazdasági Hivatalához szóban, vagy irásban beadhatók.

ADÁS-VÉTEL

PAPLAN, matrac legolcsóbban Smarz-nál, Horthy Miklós-út 18. 456—759.

TÖRTARANYAT, ezüstöt, briliánst veszek. Schiffler, Szervita-tér 8. I. 17.

KAPPEL IRÓGÉP, GEHA sokszorositógép vezérképviselete, Horváth László, Wesselényi-utca 49. Telefon: 223-284.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat.

HÁZTARTÁSI szaküzlet, vasáruk, Jeszenszky Jenő, Ráday-utca 17.

MENYASSZONYI koszorúk, fátyolok, csokrok, művirágok legolcsóbban. Ungár Sári, Rákóczi-út 14.

BUNDÁT, szőrmét az úri középosztály Lonkai és Társa szűcsöknél vásárol. Ráday-utca 14. (Calvin-térnél.)

MINDEN, ami óra, előnyösen Rosta koszorús órásmesternél, Petőfi Sándor-utca három. Telefon: 383-053.

BÚTORSZÖVETEK, angol vásznak, mindenfele kárpitoskellékek állandó raktára: Prépostnál, Vilmos császár-út 19/c. (Ó-utca sarok.) Keresztyén cég! Telefon: 125-803.

FOGLALKOZÁS

LUDANYINÉ Bognár Vilma női divatszalonja, IX., Üllői-út 25.

BÉLYEGZŐK, zománctáblák, vésések, jelvények. Kovács Lajos, Budapest, Károly király-út 7. 423-327.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat.

ÁGI kalapszalón, legkényesebb igényeket is kielégiti. Ráday-utca 24/b

KÁRPITOS házakhoz ajánlkozik. Osváth József, Szív-utca 17. földszint.

SZŐNYEGJAVITÁS, megóvás, mosás: Turáni szőnyegszövőnél, Fő-utca 80. T.: 351-579.

BÚTOR

KÁRPITOS és paplanos munkákat bizalommal Csikosnál, Ór-u. 3. Telefonhivó: 349-908.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat.

HETI részletre is konyhák, rekamierek, szelőnök, konyhacsere. Podmaniczky-utca hat.

OKTATÁS

SCHREYER Margit gyorsiróiskolája, Múzeum-körút 23—25. Telefon: 188-674 Államvizsga. Állásközvetités.

TANÁRNŐ, bölcsészdoktor, gyenge tanulókat korrepetál, német-angol órákat ad, fordit. Telefon: 315—157.

BÖLCSÉSZHALLGATÓ inkább alsóosztályos tanitványt vállal. Cimeket a kiadóba kér.

JOGI alapvizsgára, szigorlatra, ügyvédire előkészit, szakjegyzeteket bérbead: dr. Fehérváry Szeminárium, IV., Apponyi-tér 4.

KÖKÉNY Lajos tanár országgyülési gyorsiró államilag engedélyezett gyorsiró- és gépirószakiskolája: Vilmos császár-út 64.

HANGSZER

HASZNÁLT harmoniumot keresünk erdélyi testvéregyházközségünk részére jutányos áron, vagy ajándékba. Szives ajánlatot kér a Pasaréti Református Lelkészi Hivatal. Telefon: 155—717.

HARMONIUMOK olcsón garanciával: Deménynél, Lázár-utca tizenhárom. Árjegyzék ingyen.

ZONGORÁK, harmóniumok eladása, vétele. Mendőlné, Bezerédy-utca 10. Protestáns cég. Tel.: 146-411.

ZONGORÁK vétele, eladása: Murainál, Thököly-út 28. T: 428-631. Javitás, hangolás.

LAKÁS

TISZTVISELŐNŐ a MÁV Gépgyár közelében református családnál szobát keres március 1-re. Cim a kiadóban.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat.

VEGYES

KOVÁCS régi megbizható, református magánnyomozó. Mérsékelt dijazásért mindent kinyomoz. József-körút 20. Tel.: 136-238.

TRAFIKHELYISÉGET és trafikvezetőnőt keres óvadékkal igényjogosult, vidéken is. Özv. Kovácsné, Aszód, postahivatal.

MAGYARPERZSÁT, torontáli szőnyeget fiatal, református háziiparosnál vegyünk! Horváth, Vörösmarty-tér hat.

HASZNÁLT cipőt és ruhát iskolásgyermekeknek, valamint felnőtteknek való nagykabátot kér valériatelepi nyomorgó család részére a lelkészi hivatal Valéria régi telep 78.

420712 — **Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős: Kárpáti Antal igazgató.**

Udvardy Ignác Ödön

rajztanár

főgimn. Nagyvárad

1905

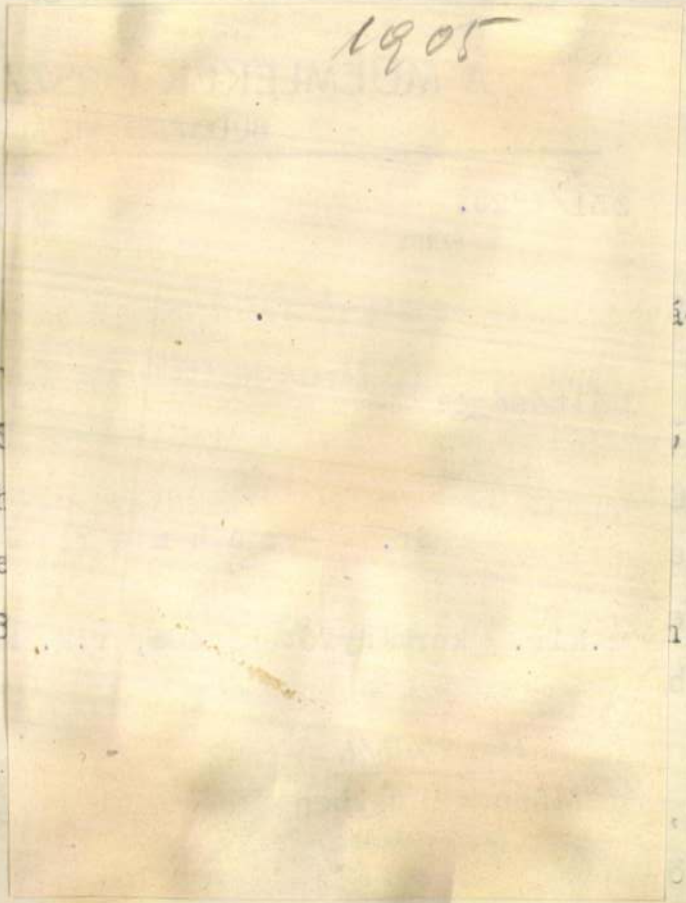

zám alatt a vallás- és közoktatásügyi
ak másolata:-

zeum kőtárában levő felbecsülhetetlen
ő elhelyezését lehetővé teendő a pé-
ápolnája alatt - az eddig ki nem hasz-
egosztásával - Möller István budapesti
terve szerint egy minden tekintetben
termet létesittettem, melyben a neve-
obb része megfelelően elhelyezhető

n, hogy e fontos és értékes anyag ere-
történeti becsének megfelelően le-

Udvardy Ignác

K

A *Műbarát* ugyancsak holnap megnyíló kiállításán *Udvardy* Ignác képeivel, *Pituk* József rajzaival és *Morzsa-Morhardt* Gyula szobraival találkozunk. *Udvardy* Ignác a magyar Barbizon« hagyományainak rokonszenves őrzője és hűséges folytatója. Gyűjteményének derékrésze jellegzetes nagybányai táj- és városkép, amelyet néhány gondosan megfestett, sikerült firenzei motívum egészít ki. *Pituk* József mozgalmas ceruza- és tussrajzai olykor George Grosz emlékét idézik. *Morzsa-Morhardt* Gyula plasztikái közül főkép néhány finoman mintázott női- és férfifej emelkedik ki.

Pest, 1942. jan. 31.
(Három kiállítás.)

szerelme

Atrium

A [illegible] film [illegible]
szerepel [illegible] az Atrium [illegible]
amely Puccini [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Mme Butterfly [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Udvardi Ignácz, festő

Pásztortűz, 1921. II. r.
709. l.
Krónika.

Udvardy Ignác, festő, ?

Pásztortűz, 1930. 7 sz.
160. l.

Ligeti Ernő: A Barabás Miklós Céh kolozsvári bemutatkozása.

MŰBARÁT KIÁLLITÓHELYISÉG

V. MÁRIA VALÉRIA-UTCA 12 (Dunapalota mellett) Tel. 18-16-16.

IGAZGATÓ: KRIVÁTSY SZÜTS GYÖRGY festőművész-tanár

A XVIII. KIÁLLITÁS KATALÓGUSA

UDVARDY IGNÁC

nagybányai festőművész

PITUK JÓZSEF

festőművész

MORZSA MORHARDT GYULA

szobrászművész

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

NYITVA: 1942. ÉVI FEBRUÁR HÓ 1-TŐL 11-IG
NAPONTA 9-3-IG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10-2-IG

Ára 40 fillér.

UDVARDY IGNÁC nagybányai festőművész:

1.	Az Olajfák Hegyén	olajfestmény	mgt.	
2.	Lungarno Torrigiani (Firenze)	,	mgt.	
3.	Patak	,	350	P
4.	Táj tehenekkel	,	350	„
5.	Rovezano (Firenze mellett)	,	350	„
6.	Nagybányai bányászházak	,	350	„
7.	„ kiskunyhó felülről	,	300	„
8.	„ libamező patakja	,	250	„
9.	„ házak	,	250	„
10.	„ Szt. István torony	,	250	„
11.	„ Főnix víztorony	,	300	„
12.	„ Veresvíz	,	250	„
13.	„ Fűrész utca	,	250	„
14.	„ Mélyvölgy	,	250	„
15.	Firenzei Dóm	,	350	„
16.	Vérmezői lovagló út	,	350	„
17.	Ponte Vechio (Firenze)	,	350	„
18.	Veresvizi patak	,	300	„
19.	Peoniák	,	150	„
20.	Napraforgók	,	200	„
21.	Madonna	,	mgt.	
22.	Nagybányai edénypiac	vízfestmény	200	„
23.	„ sátrak	,	200	„
24.	„ nagyvásár	,	350	„
25.	„ patak és hegyek	,	200	„
26.	„ őszi táj	,	200	„
27.	„ református templom	,	250	„
28.	„ öreg híd	,	200	„
29.	„ Vértorony	,	200	„
30.	„ Szürke lovak	,	250	„
31.	„ Kereszthegy oldalról	,	200	„
32.	„ Münz mellett	,	350	„
33.	„ Szénatér	,	250	„
34.	„ Kis utca	,	200	„
35.	„ hetivásár	„	200	„
36.	„ esős nap	„	300	„
37.	„ Pénzverő utca	„	250	„
38.	„ liget	„	200	„

Udvardy Ignác

Koll. kiáll. a Műbarátban 1942. febr.

K

A Műbarát kiállításán *Udvardy* Ignác nagybányai festőművész olaj- és vizfestményeit, *Pituk* József tuss- és ceruzarajzait és *Morzsa Morhardt* Gyula szobrászművész alkotásait látjuk.

Udvardy Ignác előrehaladott kora ellenére friss szemmel látja a tájakat és mozgékonyan, hajlékony ecsettel különböző irányokat próbál ki a festői hatás keltésére. Képei különböző értékűek, vannak elnagyolt kísérletezései, konturokkal körülrajzolt postimpresszionista képei, átlátszó, könnyed akvarelljei, míg mások erőteljesek, bátrak és energikusak. Firenzét éppoly elfogulatlanul festi, mint a nagybányai parasztházakat, de egyszerűsítő, színeket kereső sommás stílusa természetesen jobban símul a hazai tájakhoz. Az erdélyies szemlélet némelykor igen érdekessé teszi képeit (Fürész-utca, Nagybányai bányászházak, patakok, kis kunyhók) az „Olajfák hegyén" mély, lírai hangulatot fejez ki.

Uj Magyarság

1942. febr. 5.

(Kiállítások.)

Udvardy Ignác

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1958 NOV 28
+3

Képzőművészeti kiállítás nyilt ZALAEGERSZEGEN

SZERDÁN délután 7 órakor ünepélyes keretek között nyílt meg a Zala megyei képzőművészek és népművészek alkotásaiból megrendezett kiállítás a zalaegerszegi városi kultúrotthonban.

Dr. Hadnagy László elvtárs, a megyei tanács elnökhelyettese beszédében üdvözölte a megjelenteket, rámutatva arra, hogy az ellenforradalmi megtorpanás óta nem csak gazdasági, de kulturális téren is igen örvendetes felemelkedés tapasztalható. Méltatta a képzőművészek és a népművészek tevékenységét és további alkotásokra buzdította szűkebb hazánk, Zala megye kulturális életének felvirágoztatására.

A két teremben kiállított festmények, szobrok tíz festőművész és két szobrászművész alkotásai.

UDVARDY Ignác «Almacsendélet» című olajfestményén az almák, tárgyak elhelyezésén, a színek harmonikus egységén meglátszik a nagybányai iskola és az, hogy igazi művésze a festészetnek. Önarcképe egyéniségét sugározza.

Kaposi Antal Baromfiudvar című képe impresszionista irányzatú. Szín- és térhatása tökéletes.

Frimmel Gyula két zalaparti akvarellje meleg színeivel jó ecsetkezelésre, művészi rutinra vall. Női fej című képe művészi.

A fiatal festőnemzedéket Simon Béla »Zalai szénagyűjtés« című munkájával képviseli.

A kiállítás egyik meglepetése Széchenyi László fiatal szobrászunk «Pihenő munkás» című szobra. Annyira kifejező arányaiban ez a szobor, hogy szinte érezzük a fáradtságot a szobor markáns arcvonásain, de a fáradtság mögött rejtőző erőt is. Széchenyi komoly igérete szobrászművészetünknek.

A KIÁLLITÁS rendezői ízlésesen, ötletesen állították össze a beérkezett munkákat. A képeken, szobrokon kívül fafaragványok és a zalaszombatfai községi népművészeti

Várható időjárás péntek estig: megélénkülő északi, később északkeleti, keleti szél. Északkeleten változó felhőzet, másho túlnyomóan felhős idő, csak kevés napsütéssel. A hőmérséklet kissé csökken.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz egy — mínusz négy, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: mínusz egy — plusz kettő fok között. Távolabbi kilátások: átmenetileg hidegebb idő.

ORINT

zda tsz-ből jelentjük

zásával és takarmányozásával elérték, hogy a fialási átlag egyetlen esetben sem volt kevesebb 11—12-nél. Az elmúlt hónapban tíz anyakoca fialt. A

a Life-et, a P
revűt, képen
mentárokban:
gramofonleme
lahupp. És Ne
ban, Párizsba
tcaesteken, ott
ben és táncparketten, mindenütt hulahupp.

A legújabb tömegőrület. Három hónap alatt elfogta Amerikát, Angliát, Franciaországot és sorban a nyugat-európai országokat. Veszélyesebb ragályként terjedt el a húsz esztendővel ezelőtt a világon végigfutó yoyonál.

Hogy kezdődött?

Nem régebben, mint ez év áprilisában két amerikai, pontosabban San Gabriel-i (California) játékgyártó, aki minden évben igyekezett valami szenzációval fölverni a piacot, meglátott valami játékkiállításon egy ausztráliai, eredetileg hawai játékot: egy bambuszkarikát, amit a gyerekek játékból, tornából a derekukra raknak, aztán csípőmozdulatokkal forgatnak. A két üzletember megvett egy pár ilyen karikát, otthon feleségük és gyermekeik kipróbálták, s annyira megtetszett nekik, hogy vissza se adták a próbakarikákat.

de távolról sem
tudtak lebeszé
beiratkozzék.
egy fiúcska 14
kán, egy New
alatt 18 000 fo
a táv-hulahupp
cel stb.

A hulám
virusa el
nész-növendék
tették aztán to
ta heti öt műs
új hulahupp-sl
nagyja éjjel-na

Egy francia
plasztikus orv
gyártottak a

ga. 1:0. A 25. percben egyenlíthetett volna a jobb magyar csapat, de Csordás fejesét a kapufa még

Egy idényre való helyzet kima

Zalaegerszegi

Zalaegerszeg, 1200 néző, játékvezető: Hegyes.

ZTE: Barna — Pásztor, Németh, Petrik — Belák, Dombai — Marancsics, Bölcsföldi, Millei, Kovács, Madár. Edző: Vadas Miklós.

SVSE: Polyák — Rózsavári, Rácz, Sift — Fónai, Dérfalvi — Vámos, Király, Polgár, Kővári, Szabó. Edző: Kalocsai Ernő.

Sopron kezd, de mindjárt a ZTE támad, s a 3. percben Marancsics a 16-oson belül Rácz kezére lövi a labdát. A közönség 11-est reklamál, de nem volt szándékosság és így természetesen néma marad a játékvezető sipja. Bölcsföldi, Madár, majd Millei lövése jelzi, hogy a vendégek térfelén folyik a játék. A 7. percben Madár cselezi be magát a soproni tizenhatosra, de azután kapu fölé lő. A 12. percben Millei remek labdát tálal Kovács elé, de az összekötő a 11-esről nagy helyzetben kapu fölé emel.

Folyamatos hazai támadások

során a 17. percben Marancsics hosszan vezeti a labdát és a védők az utolsó pillanatban kivágják előle. Az első soproni lövés a 20. percben [illegible] Barna élen — mindent mentenek. Bölcsföldi, majd Millei lő, Polyák azonban a helyén van.. A 23. percben Dombai ad Kovácsnak, az összekötő a 16-osról ballal szép lövést ereszt meg, s a soproni kapus jó érzékkel csipi el a lapos, jobbsarokba tartó labdát. Sorozatos támadások után a 29. percben kettőre nő a hazai gólok száma: Belák a kapu elé ível, Millei lesgyanús helyzetben fejjel leveszi a labdát, azután a hatosról a kapu jobboldalába lő. 2:0. Két perc múlva tömegjelenet adódik a soproni kapu előterében, a kapus a földön van, de Marancsics lövése keresztben elszáll. A 33. percben Madár futja le a védőket és közelről, szögletből mellé lő. A 40. percben Kovács 2 lépésről a hálóba helyezi a labdát, de les miatt ez a gól is érvénytelen. Az utolsó perchez közeledik már az óramutató, mikor a lelkes soproniak egy ártatlannak látszó támadása során a labda a fedezetlenül hagyott Szabó elé kerül, s a szélső a kifutó Barna felett a hálóba emel. 2:1.

Győzelemmel fejezte be az őszi idényt a ZTE, ez a győzelem azonban sokkal

nagyobb arányú is lehetett volna.

A soproni együttes kezdettől fogva védekezésre rendezkedett be, s csatársorából csak a félidő utolsó perceiben láttunk valamit. A hazai ötösfogat egy idényre való helyzetet dolgozott ki, ezek közül azonban mindössze kettőt tudott kihasználni.

A ZTE-védők fölényesen — olykor fölényeskedve — látták el kevés dolgukat.

Jogtalan 11-essel...

Nagykanizsai Bányász—Pécsi

Nagykanizsa, 800 néző, játékvezető: Sárdi.

N. Bányász: Nagy — Fábián, Lervencz, Leveli — Balogh, Sztraka — Horváth, Kovács, Kiss-Gaál, Kerkay, Kapornaki.

[illegible] Londrai

33. percben Tura kezezése miatt szabadrúgáshoz jut a Bányász, s Kiss-Gaál bombája a felső kapufán csattan. A félidő hátralévő részében nem történik említésre méltó esemény, csupán Sárdi sok hibája boszszantja a közönséget.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

Udvardy Ignác

ZALAI HÍRLAP

1957 DEC 24

MAGÁNYBAN

Udvardy Ignác... Ezer zalaegerszegi közül tán ha kilenc tudná megmondani, hogy ki viseli ezt a nevet. Kilenc — pedig legalább kilencszáznak kellene tudnia.

Festőművész. A nagybányai festőiskola modern irányzatának egyik képviselője...

A szoba falait képek borítják. Középen festőállvány, asztalon, polcokon vázlattömbök, néhány, művészkézzel festett sál, faragványok... Ez a kép tárul a ritka látogató elé a művész kicsiny otthonában, a zalaegerszegi Kossuth utca végén.

A nyolcvan éves festőművész dolgozóasztala mellett ül. Előtte könyvek, újságkivágások. Emlékek.

Epizódok villannak fel...

A Képzőművészeti Főiskolát végezte, de már az oklevél megszerzése előtti évben kiállításon szerepeltek képei. A Pesti Hírlap 1900 novemberi számában így ír:... «a szigorú rostálás után a képek kifogástalanok...» Szinyei Merse, László Fülöp, Edvi Illés ismert neve után a lap kritikusa »új nevet« említ elismerő szóval: Udvardy Ignácét.

Nagyváradon tanít. Dutka Ákos »A holnap városa« című könyvében egy képeslap fényképe díszíti az egyik oldalt. Rajta tisztán olvasható kézírások: Kollányi Boldizsár, Ady Endre. Udvardy Ignác, Juhász Gyula, Emőd Tamás...

— Engem ezidőben még a dekorativ rajzok vonzottak. 1912-ben kezdtem ismét festeni. A Műcsarnok modern zsűrije fogadott el négy olajképemet kiállításra akkoriban.

Ismét elismerő kritikák...

1922. Az első külföldi út. Berlin.

— Hamar kiábrándultam az ottani, valósággal esztelen modernségből, amely fogadott...

Felpakolta a kis festőállványt, palettát, s ment a Berlin-környéki gyönyörű fenyvesekbe, majd a Keleti-tenger partjára. Összefestett egy kiállításra való képet.

Nagyváradon kiállítás. Siker. Ismét külföldi út.

Róma. Aztán újabb kiállítás.

És most következett Nagybánya, az ottani szabad iskola.

— Szerencsétlenségemre épp akkor mentem, amikor fellángoltak az ősz pompás színei. Megragadott a táj, magához kötött...

Tizennégy évet töltött Nagybányán. A festőiskola törzstagjává választották.

Uj kiállítások: Kolozsvár, és a bukaresti Nemzeti Szalon... Közönség-siker járult a szakértők elismeréséhez. Tellett a következő útra...

Firenze. Utána Budapesten telepedett le. A Műbarát 1942-ben rendezett képeiből gyűjteményes kiállítást.

Sárguló újságlapok Elismerő kritikák...

Már javában járta haláltáncát a kegyetlen háború, amikor szülővárosába, Zalaegerszegre tért vissza.

Nyugalomra vágyott — magányra talált... Elfeledték.

Pedig dolgozik most is. Havi négyszáz forint nyugdíja még kenyérre is kevés. Vászonra már nem telik. Előkerültek a régi képek, amelyek megjárták a neves kiállító helyiségeket, s hátoldalukra vázolja fel új műveit.

Nyolcvan éves... Zalai tájakat fest, és csendéletet. És fest sálakat is, meg terítőket, s ért a faragás művészetéhez... Egyre csak keresi az újat. Pedig nyolcvan éves...

Udvardy Ignác... Festőművész, aki bejárta Európa jelentős városait, festette a Keleti tenger hűvös tájtékjait, a Berlin környéki mélykék tavakat övező fenyveseket. Róma évezredes romjait. Firenze kanyargós és szűk utcáinak forgatagát... Festőművész, aki viharos élete nyugalomváró alkonyán szülővárosában telepedett le, s hatvan év szüntelen, magagyötrő munkálkodásától megtört testtel havi négyszáz forintból tengeti életét...

Festőművész, akinek nincs pénze vászonra, de hevíti még a láng, az alkotás erőt adó tüze, s régi képeinek hátára festi az újakat...

Szántó István

Udvardy Ignác Ödön festőművész, grafikus (1877–1961).
Szitek Erzsébet: Udvardy Ignác Ödön emlékkiállítása.

Udvardy Ignác Ödön: Vásár Nagybányán, olaj, farost lemez, 24,5 × 29,5 cm, 1928/29 (fotó Szvitek Erzsébet)

Művészet, 1988. júl., 51–old.

103. UDVARDY IGNÁC: Tájkép-tanulmány (olajf.) Ára 15 frt.
104. „ „ Tájképtanulmány (olajf.) Ára 15 frt.

Nemzeti Szalon

1900. téli kiáll.

Udvardy

U. 3. *Ignác*, festő, * Zalaegerszeg 1877 máj. 8. A bpesti mintarajziskolában tanult, azután mint rajztanár működött Nagyváradon. 1900-tól tájképeket állított ki a Nemzeti Szalónban, majd a Műcsarnokban. 1910. A természetes díszítő eljárás címen könyvet adott ki Budapesten.

Le-f II. 5574

Udvardy Ignác

Udvardy Ignác, ez a Nagybányán élő elmélyedett és áhitatos szolgája az ecsetnek, öt képpel szerepel csak a kiállításon. Ez az öt kép természetesen nem alkalmas kvalitásainak összefoglaló reprezentálására. De amit adott, egytől egyig komoly művészi munka. Érdekes a *Vásár* című akvarellje, amelynek figurái egy síkban vannak tartva, az egyiptomiak festésére emlékeztető gout-val, de talán éppen ez a megoldás teszi lehetővé, hogy a vásártér széles és mozgalmas térségét felidézhetjük magunkban. Valamennyi képének jellemző sajátsága az a pasztelltechnika, amely folytonosan a színes krétára emlékeztet bennünket. Az öt kép között szubjektive az *Este Bányán* című képe áll hozzánk a legközelebb. Szinte halljuk a víz melódikus csobogását a nyári éjszakában. Udvardy finom, elemző intellektuálitása külön értéke e tárlatnak.

Ligeti Ernő: A Barabás Miklós Céh kolozsvári bemutatkozása.

Pásztortűz 1930. ápr. 6.

A Zalatnán épitendő áll. kő-ipari szakiskola terveiről.

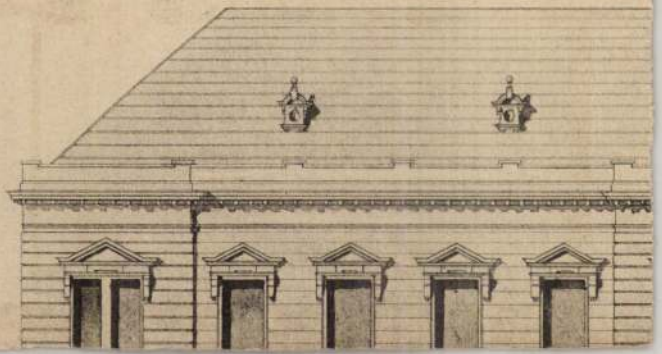

Udvardy Ignác
festő

A Műbarát XVIII. kiállításáról a kultuszminiszter megvásárolta *Udvardy* Ignác festőművész „Széna-tér" c. vízfestményét, továbbá *Pituk* József grafikusművész „Padonülők" c. tusrajzát, valamint „Evők" c. ceruzarajzát.

Képzőművészet
1942. 66. l.

Jedlicska
molányig.
Jedlicska
ujhelyig.
Budapest,
Jegyzék a
tani javas
4 o, 11 K,
Jegyzék a
sirjairól
58 L, Buda
Jendrazsik
képei. 8 o
Jerney Já
számi régi
45 L, Szeg
Jeszenszky
Budapest,
Jeszenszky
17 L, Buda

...ket alatt elképzelt és megvalósítani, egészen a tragikus bukásig, azt két év alatt sem sikerült közmegegyezéssel és közmegelégedéssel végrehajtani. Persze ez igazságtalan és történelmietlen összehasonlítás, tudom én: akkor a szovjet csapatok jöttek, most pedig szép lassan mennek kifelé. Józan eszemmel azt kell mondanom, nincsen olyan nagy ár, amit meg ne érne a végleges függetlenség, hiszen én úgy nőttem fel, és úgy éltem, hogy ez a testvéri jövőbe mutatás sem lesz rövidebb a török megszállásnál. Csakhogy 1956 nagy tanulsága volt az is, hogy akkor a nép többsége nem kívánta vissza a kapitalizmust, az arisztokrácia előjogait, a nagybirtokot, a korlátlan magántulajdont. Most viszont úgy vetődik fel a kérdés, hogy a rendszerváltás annyit jelent, hogy a párttitkárok uralmát felváltja a butikosok uralma. Elmaradt a forradalom tisztító viharа, együtt élünk a régi rend gyilkosaival, csalóival, sikkasztóival, de már az új szisztéma gátlástalan ügyeskedőivel is, közben pedig megállás nélkül működik a bankjegynyomda és az adóprés. Soha az elmúlt száz évben nem volt védtelenebb a magyar kisember, mint most: nem működik a törvény, a szokásjog, a szakszervezet, és a pártok csatározása megölte az elemi emberi szolidaritást is.

Sürgősen rendet kell itt csinálni, de nem bármelyik párt szájize és programja szerinti rendet: talán 1956 valódi örököseinek, a munkástanácsoknak kellene végre nagyot lépniük együtt, különben nem érjük meg élve ennek a békés átmenetnek a végét.

örökkévalóságból.

Beck Vilma, a szabadságharc híres-hírhedt kémnője írta e sorokat Csány László és Jeszenák megadta magát az oroszoknak, az „agg, törődött és beteg" Csányt Nagyváradra vitték, itt „rögtön a legszigorúbb őrizet alá vetették, és ket jegyezte naplójába: *„Éjjel tollat ragadtam, hogy a lázadás két legjelentősebb vezetőjének, Csá-* megye a ma is álló síremlékét.

Molnár András

Egy (majdnem) elfelejtett zalai tájképfestő kiállítása

HA AZ ISMERTEBB ZALAI vagy legalábbis innen származó képzőművészek felől érdeklődünk, az emberek többségének Kisfaludy Strobl, a tájékozot-tabbaknak még Egry és Vajda, a maiak közül Németh János jut az eszébe. Udvardy Ignác Ödönre az idősebbek közül is egyre kevesebben emlékeznek, pedig korának nagy egyéniségei közé tartozott. Megyénk székhelyén, közismert családban született 1877-ben, s itt is halt meg 1961-ben. A minden szempontból sikeresen indult, majd a végére külső okok miatt elszürkült életpálya fő állomásai Zalaegerszeg, Budapest, Nagyvárad, Nagybánya majd ismét Zalaegerszeg. Udvardyt mindenhol tisztelték és megbecsülték, okkal.

A száraz életrajzi adatok önmagukban persze nem sokat mondanának, azokat a kiállított képek dokumentálják, töltik meg élettel. Festményei pontosan sajnos nem datálhatók, csak egy-egy korszakhoz köthetők, pályája azonban így is végigkísérhető. Főleg tájképeket és a szabadban játszódó zsánerjeleneteket festett. Nagybányai sorozata tanúsítja: ha a két világháború között nem Erdélyben, hanem Magyarországon él, neve egyetlen művészettörténeti összefoglalóból sem hiányozhatna. A kiállítás egyik része ezt a nem csak korban és stílusban, de méretben is egységes sorozatot mutatja be. A másik (paravánokkal elválasztott) helységben vegyesebb anyag látható, nagybányai és olaszországi képek ugyanúgy találhatók itt, mint balatoni tájak, vásári vagy paraszti életképek.

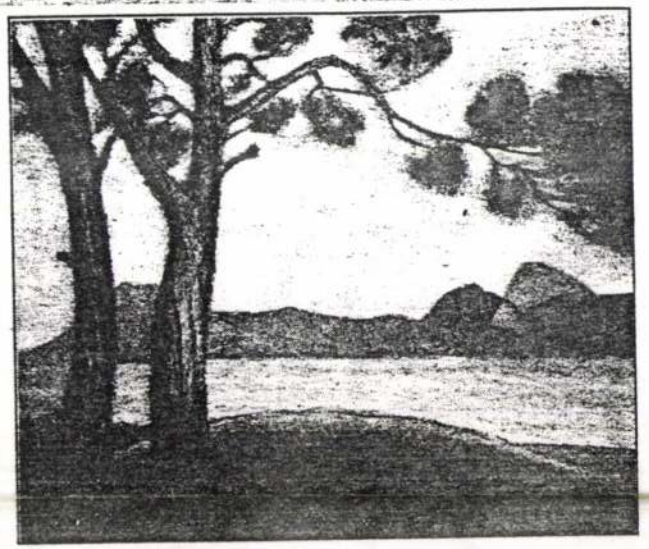

Balatoni tájkép a Szépkilátóról.

UDVARDY MŰVÉSZETE úgy gyökeredzik egyszerre az impresszionizmusban és az expresszionizmusban, ahogy a szintézis teremt egyensúlyt a gyökereként szolgáló tézis és antitézis között. A plain-air és spontaneitás illetve az érzelmeket kifejező, harsány színek és megkomponáltság ellentétét harmonikus egységben oldja fel. A szinte harapnivalóan tiszta levegőjű nagybányai tájat bátran alkalmazott, erőteljes, sokszor expresszívvé fokozott színezéssel adja viszsza, amely azonban nála mindig természetesen hat. A festéket vastagon, határozott mozdulatokkal viszi fel. Stílusa kevéssé részletező, inkább foltszerű, de néhány ritka, dekorativ jellegű kivételtől eltekintve ezek a foltok számos komplementer árnyalatból állnak össze. Képei ezáltal nem csak erőteljesek, hanem vibrálóak lesznek, élővé válnak. A harmonikus egységbe olvadó színek, a háztetők égőpirosa, az erdőkkel borított hegyoldal sötétzöldje, a tiszta égbolt mélykékje a nézőt is megnyitja a bányai táj szépsége előtt.

ÉLETE UTOLSÓ 17 évét a művész Zalaegerszegen töltötte, s próbált megfelelni a megváltozott elvárásoknak. Ekkori képei szelídebbek, részletezőbbek. Továbbra is tetszetősek, de a korábbi expresszív lobogás már hiányzik belőlük. Balatoni s zalai tájain színvilága világosabb, dekora-tívabb, kifejezőereje csökken. Fáradtabbak s ugyanakkor polgáribbak ezek az alkotások. Egy nagyívű életpálya lefelé tartó szakaszában keletkeztek, néhány részletgyengeség is ezzel ma-gyarázható. Egészében nézve a bányai sorozat szerves folytatásai, de már annak legfőbb értékei nélkül, egy életpályáról adott ke-resztmetszethez azonban feltét-lenül szükségesek.

Udvardy Ignác Ödön emlékkiállítása 1990. október 28-ig tekinthető meg a Göcseji Múzeumban.

Kostyál László

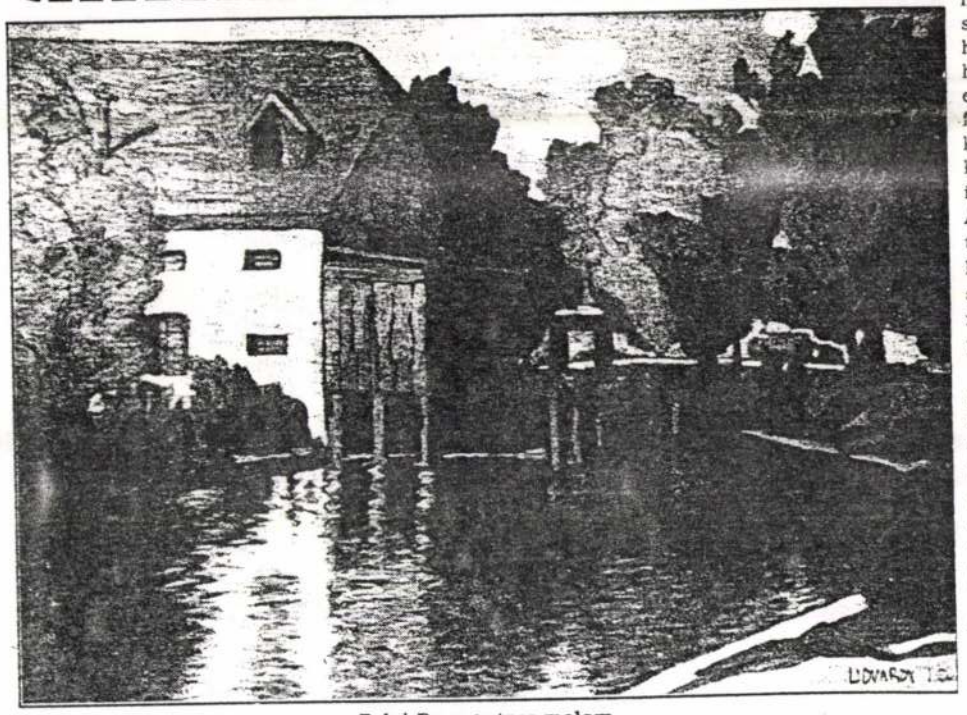

Zalai Baumgartner malom.

UDVARDY Ignác Ödön

Udvardy Gyula, festő; szül. 1839 ápr. 4-én Budapesten.

Udvardy Gyula

Felekiné jubileuma A jeles művésznő tiszteletére m. hó 25-én rendezett ünnepély szép érdeklődés mellett folyt le A nemzeti szinháznál elfogadott elv lett, hogy jubileumokat nem rendez, de azért itt sem maradt el a művésznő ünnepeltetése. E hó 24-én este a «Stomfay-család» előadása előtt a szinpadon összegyülekeztek a szinház tagjai. Felekynét b. *Podmaniczky* intendáns vezette be a szinpadra, s az igazgatóság nevében *Paulay* üdvözölte, kiválóan diszes babérkoszoruval tüntetve ki. Aztán *Bercsényi* Béla tolmácsolta a pályatársak érzelmeit, művészi kivitelü ezüst virágtartót adván emlékül. *Felekiné* asszony meghatva felelt a szeretet nyilatkozataira, mire a zártkörü ünnep véget ért. Előadás közben a közönség bő alkalmat talált, kogy szintén tolmácsolhassa az elismerést. Mindig tapsolták és sokszor kihivták. A voltaképeni jubiláris ünnepély másnap este a «Hungaria» termében folyt le.

Az irodalom, művészet, társas élet jelesei közül fényes társaság gyült itt össze. A termet a művésznőnek Udvardy Gyula által festett arczképe diszitette. Az emléktárgyak szép rendben, asztalon voltak elhelyezve. Az irók és művészek társaságának arany koszorúja izléses mű, a Bachruch czégtől. A levelekre 32 oly város neve vésve, a hol a művésznő babérokat aratott. Pompás kiállitásu és érdekes tartalmu az emlék-album is. Azoknak a magyar drámairóknak arczképét egyesiti, kiknek darabjaiban a művésznő játszott, továbbá a költők arczké-

Vas. Lap. 1882. 78 sz.

pet, kiktől szavalt. A képek alá többen emléksorokat is jegyeztek. A vidéki szinigazgatók ezüst koszorut; a budapesti «sas-kör» (egy magán társas kör) ezüst thea-készletet küldtek. Magánosak is választékos emléktárgyakkal tüntették ki a művésznőt. Bokréták, koszoruk sem hiányzottak. Ziegler Klára, a kitünő német művésznő szintén küldött koszorut, és saját mellszobrát. Az ünnepelt művésznőt nagy éljenzés fogadta, a mint megjelent, s *Falk* Miksa, mint az ünnepélyrendező bizottság elnöke üdvözölte, kiemelve azt az érdemét is, hogy a haza rossz napjaiban is magyar művésznő maradt. *Felekiné* mély megindulással köszönte meg. Majd *Urváry* Lajos az irók és művészek társaságának nevében szólt és átadta az arany koszorut, mire riadó taps tört ki. *Várady* Antal a drámairók nevében mondott beszédet; *Komócsy* József szép költeményt olvasott föl; *Jakab* Lajos székesfehérvári igazgató a szinigazgatók nevében köszönté; aztán Dolinay Gyula átadta az ajándék-tárgyakat. Következett a lakoma, ünnepélyes és kedélyes felköszöntőkkel. Üdvözletek is érkeztek, táviratok és levelek alakjában, Tisza Kálmántól, Bignio Lajostól, Doppler Károlytól, Szász Károlytól, Szász Bélától (a kolozsvári szinház nevében) s több vidéki szintársulattól. *Urváry* Lajos kezdte meg a pohárköszöntéseket; aztán *Győry* Vilmos folytatta. *Felekiné* kétszer szólalt föl; először azokról az uttörő művésznőkről emlékezett meg, a kikben gyönyörködött, s a kik közül ma még Jókainé és idősb Lendvayné él; aztán még Paulay Edét éltette. A lakoma után táncz következett, melylyel csak virradatkor hagyott föl a társaság.

Udvardy Gyula

U

Udvardy Gyula, festő, magánzó fia, 20 éves korában, 1859 okt.-ben iratkozott be és 1860 máj.-ig a festészeti előkészítő szakosztály hallgatója volt.

Fleischer Béla

92. l.

Környe h.n. VII. 36, 37, 38, 40

Udvardy

Ü. 2. *Gyula*, festő. * Budapest 1839 ápr. 4. 1859-től a bécsi képzőművészeti akadémián tanult, azután Budapesten, Kassán, Fiumében, Grácban, Győrben stb. főleg arcképeket festett. 1914. Marburgban élt.

K. Gy. II. 5541

Udvardy Gyula

Vas. Ujs. 1885. 230. l.

Udvardy Gyuláné szül. Dulka Sarolta, ismert festőművész neje, ki nehány év előtt a nemzeti színház rokonszenves tagja volt, 35 éves korában, Budapesten; ugyanitt dr. Bacher Vilmosné szül. Winter [illegible] zenészi intézet tanárának neje, s te-

az alant ismertetett és a Nagy-
ibocsájtásra és mégis
Miniszterium 47000/1939 K. K. M.

megtett út szerint való díjazás esetén
lább másfélóra díját kell megfizetni.
jebb 20 km-t szabad megtenni.

Nagyközönség jogait mennyiben
is nélkül már egy órára is

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1964 MÁJ - 1.
1021

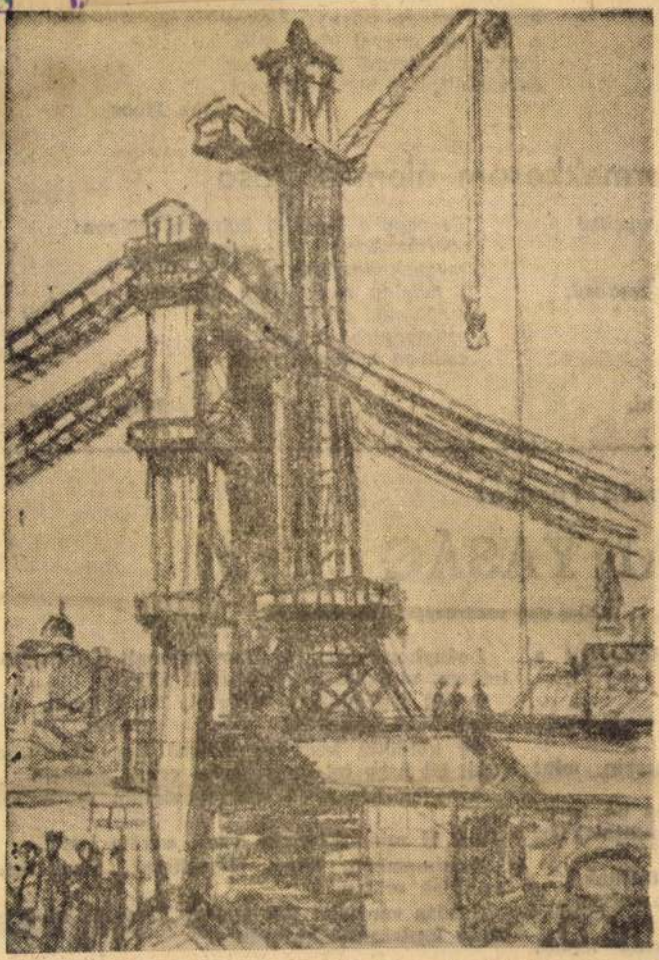

Udvardy Gyula: Építik az Erzsébet-hidat.

ragyog reánk a szép te
amit a hószín-szárnyú B
a leghűbb angyal küld
Fürödjünk termő mosoly
és tápláljuk e büszke fé

yermekkorom álom-bolt

kjegyekké
rni,
em szabad.

Te vagy a legjobb
yermekkorom ál
megyek hozzád,
s néhány rossz,
megtömöd zsebeimet
ezüstpapírba csomagolt,
csillogó boldogsággal.

adod.

Bodó Sándor

anath Tagore:

ANYASÁG

Május első vasárnapja: Anyák napja.

édesanyját a

át, majd köny-

edvesem, mint

n és ha isten-
formáltalak ön-

tiszteltünk.
elmemben, sőt

zelleme táplált

Leánykoromban, amikor szirmait bontogatta lelkem, virágillatként lebegtél fölötte.

Szelíd lényed úgy virágzott tagjaimban, miként felhő bíborfénye napfelkelte előtt.

Ég küldötte kedvenc, hajnal ikertestvére, a földi lét nagy folyama partra vetett bennem.

Arcodba nézek és megfoghatatlan érzés tölt el:

Te, ki mindnyájunké vagy, enyém lettél.

Félelmemben, hogy elveszítelek, magamhoz szorítlak erősen.

Csodás varázslat két gyönge karomba zárta a világ legdrágább kincsét.

Boldog Balázs fordítása

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1964 MÁR 15

1021

Udvardy Gyula: Iskolában.

tunk magunkkal
óta eloszlathattu
kun megyében
írástudatlan, s ki
ven éven aluli.
maradiság beteg
kultúra apostala

A megyéne

a barackhegyek
mellett megszám
nulhatna még fel az irodalom, a tudomány helyi hagyományának nem is kis szigetén. Nemegyszer tartózkodott Csokonai is Kecskeméten, midőn jó barátját, Mátyási Józsefet meglátogatta. — Arany János idejárt Kőrösről az olcsóbb piacra vásárolni. Jókai a kecskeméti jogakadémia hallgatója volt, s itt írta a „Zsidó fiú" című drámáját, melyet a színlaposztogató Petőfi Sándor másolgatott, Petőfi az elemit az itteni evangélikus iskolában végezte. Táncsics Mihály a piarista gimnázium tanulója, Szász Károly, a református gimnáziumban érettségizik, s később tanárként működik itten. De ki győzné felsorolni

dálkodás terveibe
eredmények. A fa
egy része elvette
hányadát, de a n
kataszteri holdon
lő- és gyümölcske
ember áll a vártá
nyi még a tanyák
lujában. A tanyái
járulnak a máris
hez, hogy 60 alma
hoznak a piacra

Esztendők óta
tegnapi, s mai Ke
cokról sütő, belü
erejét, s ez a té

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1000 APR

Udvardy Gyula

— A KECSKEMÉTI FESTŐMŰVÉSZEK sorozat keretében, április 13-án nyílik meg a szakszervezetek székházának emeleti dísztermében Udvardy Gyula és Goór Imre gyűjteményes kiállítása.

munkának. Utolag ezt
megtenni de szükséges a

Olcsól

Indiai lepedő
Rózsaszín ág
Habselyem p
Habselyem ko
Nylon harisn

Kecskemé

ÁL

akorlattal rendelkező

asztalos

szakmunkást

lvesz a Kecskeméti Föld-
űvesszövetkezet. *Jelent-*
ezni lehet: Kecskemét
atona József tér 14. föld.
int.

83

Férfi lakatos,
hegesztő

Udvardy Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1960 FEB 16

1021

Kecskeméti kulturális program

VASÁRNAP

GYERMEKMŰSOR

Délelőtt 10 órakor a gyermekszínházban filmvetítés a gyerekeknek. TANYAI FILMKLUB Alkotmány, Arany Kalász, Petőfi és Törekvés Tsz.

ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS

Délután 4 órakor az Irjúsági klubban Műhelytitkok a filmgyártásban címmel.

KIÁLLÍTÁS

Katona József Múzeum: Kiállítás a múzeum képanyagából.

Művészklub: Udvardy Gyula festőművész képeinek bemutatója.

Konzervgyár: A Városi Művelődési Ház képzőművészeti körének képbemutatója.

HÉTFŐ

ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS

KIOSZ. — Nemeskadat Szakszövetkezet.

KIÁLLÍTÁSOK

Katona József Múzeum: Kiállítás a múzeum képanyagából.

Művészklub: Udvardy Gyula festőművész képeinek bemutatója.

Konzervgyár: A Városi Művelődési Ház képzőművészeti körének képbemutatója.

Udvardy Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1966 FEB - 5

— FEBRUÁR 9-ÉN
este 6 órakor beszélge-
tést rendeznek a Kecs-
keméti Művészklubban
Udvardy Gyula festő-
művész képeinek be-
mutatójáról.

1021

PETŐFI NÉPE
1960 SZEP

1021

Udvardy Gyula: A kecskeméti piactéri áruház.

A MI OTTHO

Újdonságok és hiánycikkek a gyermekruházatban

Vásárló körúton a kecskeméti üzletekben

A gyerekek iskolába indítása a legtöbb családban beváSárlási gondokkal is jár. Egy-egy ruhadarab, blúz, köpeny — a kinőtt, vagy megkopott helyett — elkerülhetetlenül pótlásra vár. S mivel az augusztusi költségvetésbe ez még a legtöbb családban nem volt betervezve — a boltok szeptember első heteiben számítanak nagyobb forgalomra. Elindul tehát a szülő és vásárol; gondosan, megvizsgálva, mi-

Divatos skótkockás zokni nem érkezett, pedig éppen ezt keresik sokan. Másik hiánycikk itt a sötétkék rakott szoknya.

Banlon-, műszálas- és gyapjúpulóverek sokféle színben és fazonban sorakoznak a polcokon. Nagy tételt szereztek be az olcsó, garbónyakas pamutpulóverekből; bakfis lányok és serdülő ifjak körében ez most a „sláger".

Fiú inget, karton

— közvetlenül a szövetre öntik rá a műanyaghabot — rendkívül praktikus. Már tavaly is kedvelték és most újabb, többféle változatban került a boltokba — nadrággal együtt vagy anélkül — az anorák, a kapucnival egybeszabott rövid kabát.

CIPŐBOLT. Választék itt is van: a nyújtott orrú bőr- és lakk lánykacipők, szandálok, fűzős fél- és hosszúszárú gyer-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE
1965 JAN 1. 0.

1021

Udvardy Gyula: Birminghami utca.

egymást
testvérnek
Most már
— nemcsa
Kezdetnek

Bodor Miklós rajza.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Udvardy Gyula

1966 FEB R

Este 6 órakor, előadás Kőszeg—Szombathely—Jók címmel.

KIÁLLÍTÁS

Katona József Múzeum: Kiállítás a múzeum képanyagából.

Művészklub: Udvardy Gyula festőművész képeinek bemutatója.

Konzervgyár: a Városi Művelődési Ház képzőművészeti körének képbema-

irányítják,
ak a gépi

ázások ki-
tagú épí-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUL 14.

PETŐFI NÉPE

Udvardy Gyula

Papp László

1021

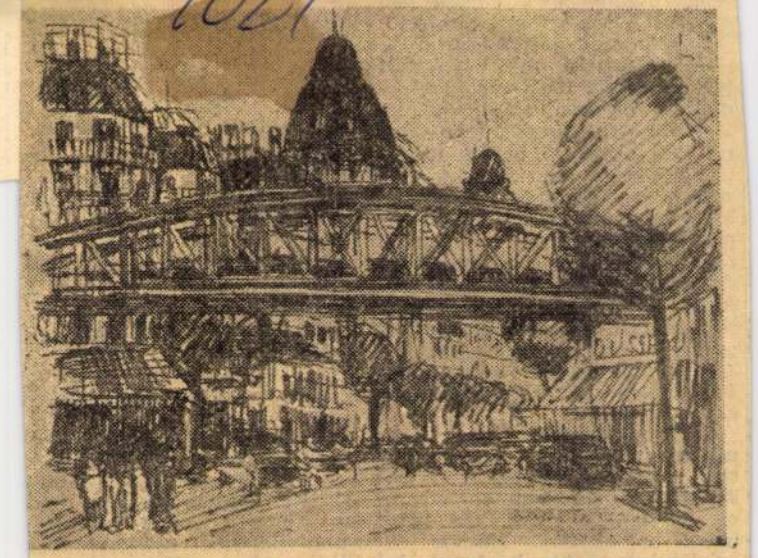

Udvardy Gyula párizsi vázlatkönyvéből.

lecsukják végül.

— Megmondták, a múltk megmondták, hogy börtön le a vége. A szó semmit sem ér.

Tehetetlenül hallgatnak.

— Feküdj le apja, ne járká így gatyában, mert megfázol - mondja Szabóné az ágyból.

— Én nem bánnék már sen mit, de olyan jó ember az é uram, amikor nem iszik. A nyá-ron is egy darabig megállta... Most meg már két hete megint mindennap részeg. Ilyenkor már olyan, mint a bolond. Tör. Az a legelső, hogy fölragad valamit és tör-zúz. Nem tántorog, mert olyan erős ember, de az idegei szét vannak rágva.

— A fene a belit... egy mocskos állat — mondja az asszony az ágyból.

Csak a gyerekek, tetszik tudni, a gyerekek... Azért jöttem, hogy ide hoznám a gyerekeket. Nem akartam én zavarni, de tetszik tudni, ma igen hideg az éjszaka. Máskor a szárkúpban szoktunk aludni, de

sandított, fogta a reszelőt nekilátott, hogy a hullámoka kivegye a „Balatonból". Ali telt el pár pillanat, az orror elé nyomta a munkadarabot.

— Látod, fuser... Így kell ez csinálni!

Hüvelykujjával megsimogatt szürke bajuszát és elment.

Így lettem én fuser, és íg ismerkedtem meg Péter bácsi val.

Az első időben nem szívleltü egymást, de aztán összebarát koztunk. Minden reggel magá val vitt, végigjártuk a fonógyá rat, megvizsgáltuk, rendbe van-e minden. Ilyenkor meg állt a gépek előtt, ráfektett

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE
1965 JUL 18

1021

Udvardy Gyula: Szolnok-part

magyar közül hányat

Gál Sándor: Hazafelé.

Udvardy Gyula festő

Pesti Hirlap. 1880. aug. 7. S.

A vérnegyeháza negytermének....

Udvardy Gyula

az a művész, aki Imre Gáborhoz hasonlóan össze tudja egyeztetni a közéleti szereplést a művészet világával.

Udvardy fejlődése szembetűnő. Az a tétovázás, spekulatív keresettség, látható óvakodás, bizonytalanság, ami az elmúlt években jellemezte, eltűnt, s helyette a mesterség fortélyait, titkait ismerő, magáról és a világról bátrabban vallló művész jelenik meg előttünk legújabb képein.

— Legújabb témáid?

— A fiatalok élete foglalkoztat.

— Kapcsolatod a közönséggel?

— Nem jó. Úgy érzem, nem ismernek. Hosszú idő óta egyetlen ember jelentkezett azzal: Látni szeretné, mit csinálok.

— Kívánságod?

— Állandó képtár Kecskemétnek. A közönség miatt is és a művészek miatt is.

Nézem a képeket, amiket Gyula elém rak. Hiányzik a képekről az ember. Legalább is nem olyan súllyal szerepel még, mint ahogy a művész hitvallása kívánná. Ahogy ő is észrevette: Az igazi témájának csak a környezete van meg.

De az olyan erővel, hogy joggal várjuk a folytatást.

MDK

ngolás kecskeméti mütermekben.
4. jun. 28.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1964 FEB 2

102

Udvardi Gyula: Csatornaépítők.

Most már valahányszor fel-

alakulásában. *A vonalakban me*
s ha jó volt a
ki „jó házban"
általánosságban
baj nem érhe
És minden egy
natkozott az
aki „fent kez
ber" maradt akkor is, ha kozben lejjebb csúszott a társadalmi ranglétrán. De aki „alulról jött", azt nagyon nehezen fogadta be a felsőbbség, még ha emberségben, szellemi, sőt, anyagi javakban is fölébe kerekedett amazoknak.

Ez persze már régen lejárt. *A mi világunkban valóban a maga sorsának kovácsa az ember.* A közelmúltban a származás szerinti kategorizálás eltörlésével végképp ledőlt minden korlát — mindenki előtt. *Egyedül a tehetség és becsület dönti el a jövendő nemzedékek fiainak, lányainak életútját.* S bár az otthon „*szellemi éléstárának*" bősége vagy soványsága volta bele is szól még abba, hogy milyen tömött tarisznyával kelhet útra a szülői házból a vándor, a különbség ebben az értelemben mégiscsak tűnőben van. Gondoljunk a nem is olyan távoli általános középiskolai tankötelezettségre, a napközi otthonok és kollégiumok bővülő hálózatára, a kultúrától régebben elzárt rétegek szakadatlan és gyorsuló ütemű fejlődésére... *majd a falu és a város, a fizikai és a szellemi munka különbségeinek megszü-*

get
sle-
ott
tási
lol-
a
Má-
ta-
ajta
le-
csak

arra a kérdésre válaszoljon: hova lehet menni, hol kedvezőbbek a feltételek, melyik a „jobb pálya". Az ilyesmi üres, formális tanácsadás. A pályaválasztási tanácsadás már jóval az iskola utolsó éve előtt kezdődik. Az általános iskolában a VI., VII. osztályban, a középiskolában pedig már legalább a második évben.

A pedagógus mentes maradhat a szülői elfogultságtól. Figyelje tárgyilagosan a gyereket, a hajlamait, a jellembeli tulajdonságait, érdeklődjön a tervei felől, és hívja fel a figyelmét a képességeire, lehetőségeire. *Ismerje meg a gyereket és nevelje is. Erősítse azokat a tulajdonságait, amelyek alkalmassá teszik a választott pályára.* S már előzőleg meg kell ismertetnie vele a pályák gazdag széles skáláját. Ezt pedig nem lehet az utolsó osztályban kezdeni, hanem már *sokkal előbb hozzá kell fogni.*

Több ez, mint tanácsadás. Tulajdonképpen az elnevezés is rossz: pályaválasztási tanácsadó. De annyira sokrétű a feladat, hogy egyetlen szóba nem férhet bele minden vonatkozása. Mind

Udvardy Gyula festő"

Pesti Hirlap. 1883. dec. 14. 3

Az írók és művészek helyiségében....

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE
[illegible] 1 8

1021

Vándorkiállítás a megyében élő festők műveiből

A FALUSI lakosság kulturális felemelkedésére köztudottan készségesen áldoz a MESZÖV és a legtöbb helyi földművesszövetkezet. Évről évre mintegy 200 ezer forintot kap a MESZÖV-től a megyei könyvtár, számos író—olvasó találkozó megrendezését tette már lehetővé a földművesszövetkezetek anyagi támogatása. Neves írókat láttak vendégül a kiskörösiek egy hétre, tíz napra, hogy ismerkedhessenek a parasztság mai életével, a közös gazdálkodás következtében kialakult új paraszti életformával.

Most e segítőkészség új utat talált arra, hogy művészi élményben részesítse a képzőművészetektől jórészt ma még elzárt falusi lakosságot. A kecskeméti földművesszövetkezet kezdeményezésére október 12-től 16-ig vándorkiállítást rendeznek a járás három községében a megyében élő festők képeiből.

A kiállítás előkészítésére akcióbizottság alakult, a MESZÖV, a megyei tanács, a TIT és a KPVDSZ képviselőiből. Ezek a szervek közösen viselik az anyagi terheket és együttesen rendezik a vándorkiállítást, amely mintegy harminc képből áll majd. A bajai, kiskunhalasi és kecskeméti festők képei között szerepelni fog a megyei tanács képtárának néhány darabja is, azonkívül a megyei könyvtár összeállítása képzőművészeti könyvekből és albumokból.

A MESZÖV és a KPVDSZ 1500—1500 forinttal járul hozzá a költségekhez, a helyi fmsz-ek hasonló összeggel fedezik a dekoráció és a termek berendezésének kiadásait. A képek előzetes válogatását Udvardy Gyula tanár, festőművész végzi, majd a Képzőművészeti Alap zsüribizottsága bírálja felül az anyagot.

A vándorkiállítás első állomása Tiszakécske lesz, október 12-én. A következő két hét folyamán bemutatják festőművészeink képeit Lajosmizsén és Izsákon is.

Varga, Markó, Szentgyörgyi illetve Vass, Pálfi és Gerő

Alpár—Dunavecse 1:0 (1

Dunavecse, 300 néző, ve: Pénzes. — Két egyenlő csapat küzdelméből a ven kerültek ki győztesként. A kőzést eldöntő gól kapushibából esett. Viszont a dunavecsei kapus egy 11-est kivédett. Fordulás után a Dunavecse teljesen beszorította az alpáriakat, de egyenlítenie nem sikerült.

Szabadszállási Honvéd—Tiszakécske 4:1 (1:1)

Szabadszállás 300. néző. vezette: Mihala. — Az első félidőben egyenrangú ellenfelek küzdelme. A vendégek 11-esből szerezték meg a vezetést, amit Faragó egyenlített. Szünet után a hazaiak irányítottak és biztosan nyerték a mérkőzést.

DÉLI CSOPORT

Kalocsai Spartacus—Jánoshalma 6:0 (2:0)

Kalocsa, 200 néző, vezette: Boronkay. — A tapasztaltabb játékosokból álló Spartacus biztosan győzött az alaposan megiatalított jánoshalmiak ellen. — Góllövők: Molnár 2, Sipos, 2, Bende és Geri. — Jók: Ge. Kapitány II illetve Madarász, Nagy és Németh.

Vaskút—Soltvadkert 6:0 (5:0)

Vaskút, 300 néző, vezette: Száll. — Vaskút erőteljes rohamokkal kezdte a mérkőzést és a teljesen beszorult soltvadkertiek ellen ötgólos előnyt szerzett már az első félidőben. Szünet után csökkent az iram, és Soltvadkert védelme is jobban helytállt. Góllövők: Müller 2, Nemes 2, Dobos, Márton.

A megyei I. o. bajnokság állása

Északi csoport

1. F. Vegyipari	5	5	—	—	25: 8	10
2. F. Honvéd	5	4	1	—	16: 2	9
3. Szsz. Honvéd	5	4	—	1	20: 6	8
4. K. Dózsa II.	5	4	—	1	25: 8	8
5. K. Ép.-lak.	5	3	—	2	18: 6	6
6. Kiskőrös	5	3	—	2	17:19	6
7. Tiszakécske	5	2	—	3	11:12	4
8. K. MÁV	5	2	—	3	13:21	4
9. Alpár	5	2	—	3	6:13	4
10-11. K. Légierők	5	1	1	3	6:12	3
10-11. Kisztmiklós	5	1	1	3	9:18	3
12. Lajosmizse	5	1	1	3	6:21	3
13. Izsák	5	1	—	4	8:21	2
14. Dunavecse	5	—	—	5	5:18	—

Déli csoport

1. Kal. Spartacus	5	4	1	—	17: 5	9
2. B. Bácska	4	4	—	—	17: 1	8
3. Mélykút	4	3	1	—	16: 5	7
	5	3	1	1	10: 7	7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1963 ÁPR 27

1021

Ami a kiállítás anyagából kimaradt. Udvardi Gyula és Goór Imre kiállításán, az SZMT kecskeméti székházában, helyszűke miatt sok kép nem szerepel, amit pedig a bíráló bizottság alkalmasnak tartott a kiállításra. Közülük való mai képünk: Kecskeméti utcarészlet (Udvardi Gyula olajfestménye).

A kiállítást az eredeti tervtől eltérően meghosszabbították május 1-ig.

ségi rádió.
15.55: Bartók: I.
16.27: Gyújtópont szerű term
16.47: Három Ge
17.15: Ötórai tea.
17.50: Rádióiskola
18.50: Enrico Car
19.05: „Mit tenné
19.25: Színes népi muzsika.
20.25: Családi körben.
22.35: Esti hangverseny.
0.10: Operettdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Kamarazene.
15.15: Emlékezés Telekes Bélára.
15.35: Könnyűzene gyerekeknek.
16.05: Fidibusz — zenés országjárás.
16.45: 1000 szó franciául.
16.55: Az Ifjúsági Rádió műsora Portugáliáról.
17.39: Rimszkij-Korszakov: Két versenymű fúvószenekarra.
18.08: Könnyű muzsika.
19.05: A dzsessz kedvelőinek.
19.25: Láttuk, hallottuk...
19.45: A Nápolyi Scarlatti zenekar hangversenye.
21.05: Zenés történetek.
22.00: Jancek: Szonáta hegedűre és zongorára.
22.20: Könnyűzene.

Szombat

[illegible]-ciklus. Tristán és Izolda.

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Édes anyanyelvünk.
9.00: A KISZ anyák napi köszöntője.
9.05: Ének az anyáról.
9.55: Vasárnap délelőtt.
12.15: Művészlemezek.
12.50: Hétvégi jegyzetek. Dezsény László írása.
13.00: Nótacsokor.
13.30: Svédország—Magyarország válogatott labdarúgómérkőzés közvetítése.
15.20: Csajkovszkij: VI. (h-moll) „Patetikus" szimfónia.
16.05: Könnyűzene.
16.30: Új Zenei Újság.
17.10: Részletek Ábrahám Pál operettjeiből.
17.40: Nemzetközi kaleidoszkóp.
18.00: Tánczene.
18.40: Közvetítés a Vígszínházból. Az ártatlanság kora.

Udvardy Gyula

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 MÁR 28

PETŐFI NÉPE

1021

Udvardy Gyula: Beszélgetők (tanulmány).

közönnség. Nem tudta „két va
ra" fektetni a Pécsszabolcsi B
nyászt.

A KECSKEMÉTI DÓZS
rendkívül alaposan készült f
a bajnoki rajtra. A sok neh
ellenfél ellen a csapat rend
megállta a helyét. A jó alap
zás után a formábahozás is j
sikerült, ezt éppen a vasárna
kitűnő rajt is igazolta. A cs
pat Ózdon elsősorban küzdo-
szellemből vizsgázott jelesre. A
kidolgozott taktikát maradéktа-
anul végrehajtotta a lila-fehér
gárda. A hazai csapat — érthe-
ően — nagy becsvággyal küz-
dött a győzelemért, s ez meg-
hiusult azon, hogy a kecskeméti
izenegy megállás nélkül végig-
küzdötte a 90 percet. Ezen a ta-
álkozón joggal elmondhattuk,
ogy korszerű labdarúgást ját-
zott a Dózsa. Nem ragaszko-
ott egyetlen játékos sem a
osztjához. Akinek még maradt
reje, az kiseg[illegible]

azonban annál jobban. Jó erőn-
létüknek és lelkes küzdőszelle-
müknek köszönhetik, hogy az
utolsó 20 percben nemcsak ki-
egyenlítettek, hanem a maguk
javára fordították a mérkőzést.
Ezért bizony dicséret jár!

Értékes pontot hozott el a Ba-
jai Építők Nagykanizsáról. A
bajai szurkolók nem sok esélyt
adtak fiaiknak, akik azonban az
előzetes várakozásra rácáfolva,
időnként igen jól játszottak, biz-
tosan szerezték meg az egyik
bajnoki pontot. Ez egyébként

t. A mindent be-
e, s a földek ne-
ertéje, a tarack
rhetetlen csapást
s talajegyengető
ővét és asztalsi-

hónapba
szerencs
27-es s
mert h
történt
63-as, m

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1963 MÁJ 1

— *MA ESTE ZÁRUL Goór Imre és Udvardy Gyula festőművészek kiállítása a kecskeméti Cifrapalotában. A tárlatot eddig közel 1800-an keresték fel. Az ezredik látogató — Ambrus Zoltán kecskeméti tanár — Udvardy Gyula festőművésztől értékes olajfestményt kapott.*

1021

H

Iam 72 Xumm

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 APR 26

PETŐFI NÉPE

Udvardy Gyula

— UDVARDY GYULA festőművész bemutatójától rendeznek vitát április 28-án, szerdán este hét órakor a kecskeméti művészklubban. A vitavezető Palkó József lesz.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Udvardy Gyula

1963 MÁR -8

Korszerűség és gazdag eszmeiség

1021

Művészeti életünk a tervek és lehetőségek tükrében

Legutóbb Budapesten, a Képzőművészek Szövetségének közgyűlésén részt vett Udvardi Gyula, a Bács-Kiskun megyei képzőművészeti munkacsoport vezetője is. Sok tanulságos észrevétel, jövőre vonatkozó ígéret, és hasznos javaslat hangzott el ezen a közgyűlésen, ahol többek között megyénk is szóba került.

— Sok szó esett a vidék képzőművészeti életéről — mondotta —, de név szerint csak az Aranyhomok Szállóval foglalkoztak részletesebben. Elismerően nyilatkoztak róla a szakértők, mint olyan korszerű létesítményről, ahol sikerült a modern építészet új formai törekvéseit összhangba hozni a belső díszítésnél alkalmazott ábrázoló jellegű képzőművészeti alkotásokkal. Követendő példának állították a képzőművészet alkalmazását elzárkózó építőművé-

Hogy vélekedtek a vidék művészeti életéről?

— Meglepően jól. A fővárosi és vidéki képzőművészek alkotásainál nincs olyan aránytalan nívókülönbség, mint például a művészet más ágainál. Ennek ellenére vidéken méltánytalanul kevés megbecsülésben, támogatásban részesülnek az alkotók. Számtalan példát lehetne felsorolni, hogy a közületek, vállalatok és a tanácsok is képvásárlás céljából milyen ritkán keresik fel a hivatásos művészeket, sőt nem egy esetben kétes tehetségű egyénektől vesznek festményeket.

— Ha már itt tartunk, hadd mondjam el, hogy 1962-ben megyénk képzőművészeinek alkotásaiból egyáltalán nem vásárolt a városi tanács, a megyei tanács is viszonylag csekély összeget fordított megyénk alkotóinak támogatására, annak ellenére, hogy az utóbbi években jelentős mértékben fellendült az alkotói tevékenység, erősödött kifejezési eszközökben, tartalomban megyénk képzőművészete.

— Sok felszólaló foglalkozott a korszerűség, a közérthető és gazdag eszmeiségű ábrázolásmód problémáival. A szövetség feltétlenül fontosnak tartja és célul tűzte ki a szervezeti formák és elvi kérdések egységének kialakítását, a szocialista realizmus kibontakoztatásának segítését, a művészek rendszeres politikai és ideológiai tájékoztatását. Javaslatot tettek egy tájékoztató, propagandaszervezet megalakítására, valamint az alkotók és a megrendelők együttműködésének megjavítására is. Ha ez utóbbi nem hiányzott volna oly nagymértékben, most a kecskeméti Katona József szoborral kapcsolatban sem merültek volna fel talán — egyébként jogos — utólagos kifogások. A jelenség másik oldala, hogy ugyanakkor a közízlés nálunk még nem tart lépést minden esetben a művészet fejlődésével. Darabos Iván, aki az MSZMP Központi Bizottsága képviseletében vett részt a tanácskozáson, maga is felhívta a figyelmet erre és hangoztatta, hogy az iskolai nevelés adta lehetőségektől a széles körű és korszerű propaganda — s így a kisfilmek — alkalmazásáig mindent fel kell használni az új befogadására alkalmas közönség nevelésére.

De milyen legyen valójában az új, mai képzőművészet?

— Erről nagyon sok vita hangzott el. Felmerült a modernség kérdése. Modern az, ami időszerű. És mi lenne időszerűbb ma, mint a szocialista társadalom jelenségeinek, életének, törekvéseinek művészi ábrázolása. Bátran tanulhatunk olyan nagy alkotóktól, mint Derkovits és Uitz, aki a maga korában csodálatos érzékenységgel reagált az élet jelenségeire és élen járt azok korszerű kifejezése tekintetében is. Ék Sándor igen szellemesen állapította meg: „Az emberiség a politikai magatartásban nem helyettesítheti a tehetséget, de meghatározza." Művészeti fejlődésünk tendenciái semmilyen körülmények között nem kerülhetnek szembe a szocialista világnézettel, a mély emberséggel. Az alkotásoknak — hadd hivakozzam újból Ék Sándor szavaira — mindenki számára érthető nyelven kell beszélniök, de ez a közérthetőség nem tévesztheto össze a tartalmatlan és sekélyes „könnyen érthetőséggel". Minden korban a nagy művészek nagy alkotásainak megértéséhez és befogadásához — elmélyültségre, emelkedett gondolkozásra volt szükség.

A közgyűlés tehát mai életünk kifejező élménygazdag ábrázolásában határozta meg a szocialista realizmushoz hű alkotói magatartás lényegét és világosan hangsúlyozta, hogy jól érthető tartalom és mondanivaló esetén semmilyen merev állásfoglalás nem lehet a formai kifejezés bilincsbeverője. Új, tágas út nyílik meg képzőművészeink előtt. Mindannyiunk előtt, akik felelősnek érezzük magunkat művészeti fejlődésünk zavartalanságáért. Mit tudunk ebből itthon, Kecskeméten és a megyében megvalósítani?

— A VIII. kongresszus útmutatása és most a közgyűlésen elhangzottak alapján szeretnénk mi is — erőnkhöz mérten — dolgozni. Hogy ez mennyire sikerül, arról majd kiállításokon győződhetnek meg dolgozóink. A városi művelődési otthonban biztosítottak számunkra Kecskeméten kiállító helyiséget is és a jelek szerint tavasszal már egy tárlatot rendezhetünk.

Erre várnak régóta a képzőművészetek kedvelői és bíznak abban, hogy a megye és megyeszékhely vezetői a jövőben több megértést tanúsítanak, valamint megfelelő támogatást nyújtanak egy eleven művészeti élet kibontakozásához városunkban.

SPORT

Az MTK Kecskeméten

A Kecskeméti Dózsa — mint tegnapi számunkban már megírtuk — vasárnap ismét erős ellenfelet kötött le barátságos mérkőzésre, a legtöbb magyar bajnokságot nyert budapesti MTK-t. A sokszoros magyar bajnokcsapat igen nagy játékerőt képvisel, és az idén is beleszólhat a magyar bajnokság kérdésébe. Csapatukban olyan neves játékosok szerepelnek, mint Sándor, Kovalik, Keszei, Kovács III., Vasas, Szimcsák stb.

Az igen érdekesnek ígérkező találkozóra vasárnap du. fél 4 órakor kerül sor a belső városi sporttelepen. Előtte háromnegyed 2 órakor a két egyesület II. csapatai mérkőznek.

Győzelmet érdemelt volna a magyar csapat

BUDAPEST-VÁLOGATOTT—HAMBURGER SV 2:2 (1:0)

Hannover, 80 000 néző, vezette: Malka (NSZK).

Budapest-válogatott: Ilku (Szentmihályi) — Mátrai, Mészöly, Sárosi (Sóvári) — Solymosi, Sipos — Rákosi, Görőcs, Albert. Tichy (Kuharszky), Fenyvesi dr.

Válogatott csapatunk portyájának utolsó mérkőzésén az egyik német csapat, a Hamburger SV ellen mérkőzött és balszerencsés küzdelemben döntetlenül végzett. — A vezetést az I. félidő 10. percében a magyar csapat szerezte meg Albert pompás fejesével. Válogatottunk sok helyzetet hagyott ki mindkét félidőben. Már úgy látszott, hogy a mérkőzést Albert fejes gólja eldönti, amikor az utolsó tíz percben igen megélénkült a játék. A II. félidő 37. percében Wulf a későn kimozduló Szentmihályi mellett kiegyenlített. A magyar csapat nagy erővel támadott és már a következő percben Kuharszky szépen helyezett góljával újra vezetést szerzett. Most viszont a németek támadtak. A 42. percben Szentmihályi egy beívelt labdát kiejt és a szemfüles Wulf kiegyenlít.

A magyar csapat mindvégig többet támadott és a németeknek csak két szerencsés góllal sikerült döntetlent elérniök. Válogatottunk tartja jó formáját. A csapat legjobbjai: Mészöly, Sipos, Solymosi és Albert.

Több mint félszáz induló a megyei ifjúsági birkózóbajnokságon

Kiskunfélegyházán a Petőfi Sándor Gimnázium tornatermében rendezték meg vasárnap délelőtt Bács-Kiskun megye 1963. évi szabadfogású ifjúsági egyéni birkózóbajnokságát.

A versenyen 53 induló vett részt és csak a kiskőrösi birkózók hiányoztak. A bajnokság befejezése után a pontverseny értékelésénél nagy feltűnést keltett a Bajai Vasas előretörése, valamint a Kalocsai Kinizsi birkózóinak gyenge szereplése. Helyes lenne, ha a megyei TST és a megyei Nehézatlétikai Szövetség megoldást keresne a nagy múltú kalocsai birkózósport megsegítésére.

Baján hosszú ideig gyengébb volt a birkózóélet. Most örvendetesen előretörtek, és több bajnokságot, szép helyezéseket értek el. Reméljük, hogy ez a lendület erőt ad a további fejlődésre. — A pontverseny megtelepetése, hogy a tiszakécskeiek megelőzték a kalocsaiakat.

A bajnoki verseny részletes eredményei. Lepkesúly: 1. Seres Ferenc (Tiszakécske), 2. Balaton (Kalocsai Kinizsi), 3. Szepes (Kecskeméti TE). Ebben a súlycsoportban a helyezési sorren- döntötték el.

Országos gúlabajnokság Kiskunfélegyházán

Március 10-én délelőtt 9 órai kezdettel a 608-as számú ITSK rendezésében a Kiskunfélegyházi Petőfi Gimnázium tornatermében került sor az országos ipari tanuló női gúlabajnokságra. A versenyen budapesti, nyíregyházi, pécsi, debreceni, péti és kiskunfélegyházi ipari tanulók vesznek részt.

F. Vegyipari— F. Honvéd 3:2 (0:1)

Barátságos labdarúgó-mérkőzés, Kiskunfélegyháza, 600 néző, vezette Tóth.

Kemény, durvaságokkal tarkított mérkőzésen két egyenrangú csapat küzdelméből a szerencsésebb együttes került ki győztesként. A félidő egyetlen gólja a 31. percben esett, amikor Villányi erős lövése az egyik védő lábán irányt vál- tatva jutott a Vegyi-

Űrhajós

Beszélgetés Marina Popovi

A NEGYEDIK szám szovjet űrhajós feleségével Moszkva környékén, az űrhajósok városában, Popovicsék lakásában beszélgettem. Maga Pável Popovics az ablaknál állt, nézte az ud-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1964 OKT 25

1021

Udvardy Gyula: Párizs.

LÁTÓHATÁR

Kiskunság

ÖRÖMMEL vettük kézbe a Bács-Kiskun megyei költők, prózaírók, képzőművészek és tudományos munkások antológiájának, a Kiskunságnak új számát. Az előző kötet tavaly, az év végén látott napvilágot, s bizony a megye szellemi élete iránt érdeklődő olvasók már nagyon várták ezt a kötetet. Mert, bár a Kiskunság még nem veheti fel a versenyt például olyan folyóirattal, mint amilyen a pécsi Jelenkor, kedvesebb számunkra mégis, hibáival együtt is, hiszen a miénk. Az itt élő alkotók műve, az itt élők tevékenykarásának, munkájának bizonysága.

Külön örömünkre szolgál, hogy a megyei tanács vb az idén vállalta a Kiskunság rendszeres kiadását, s legutóbb határozatot hozott, hogy ezután évente kétszer jelenteti meg.

Éppen ezért — mert a megye egyetlen antológiájának kiadására ezentúl biztosan számíthatunk — kötelességünknek tartjuk magasabbra emelni a mércét, s szigorúbban bírálni, mint eddig. Hiszen, ha végre vetünk, általunk befolyó változások okozóját kell megörökíteni, s hogy napjaink hihetetlenül gazdag világa az író, a művész számára a legszebb téma, ábrázolása a legszebb feladat. Ez valóban ars poeticája lehetne megyénk íróinak.

A Kiskunság másik felét tanulmányok, reflexiók foglalják el. Széles körű érdeklődésre számíthat közöttük dr. Varga Jenő írása Bács-Kiskun megye településí problémáiról, s szívesen látja az irodalom iránt vonzódó olvasó az olyat, mint dr. Erdei Ferenc emlékezése Szabó Kálmánra, dr. Bodóczky László sorai Katona Józsefről, a jogászról, s Bölcs István vizsgálódásainak összefoglalója arról, hogy milyen viszonyban vannak a kecskeméti gimnazisták a kortárs-irodalommal. Ide tartozik Joós Ferenc könyvismertetése is. A Kiskunság helyett szakfolyóiratba kívánkozik azonban a kötet néhány szakcikke. Ezek bármilyen érdekesek — és értékesek! — szakmai szempontból, csak szűkebb kör érdeklődésére tarthatnak számot,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Udvardy Gyula

PETŐFI NÉPE

1965 FEB 28.

1021

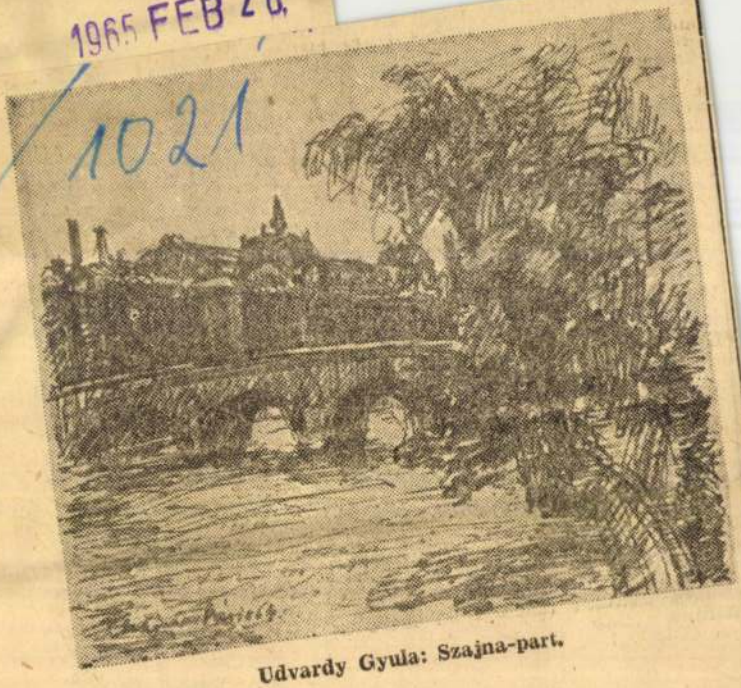

Udvardy Gyula: Szajna-part.

padlóra, mire nagy ivben sereg-

A fiatalok széthúzódnak kör
felkavarodik a vérük. Hiába, r
Tapsolnak is az öregek talpa al

Az öreg most kurjant. Akkor
työl egy jó laposat. Akár harmi
ja a padlót, majd megint neki

Belekiált az ütembe:

„Sámlit teszek a lábod alá,
Úgy hajítlak az ágyod alá! H

Most meglassúsodik, de aztán megint [illegible]

„Húzzad Simi, mert letípem a háztetőt! Hegyibe, hagyigyabe!"

Nem mérgéből kiáltja, a világért se: csak illendősen. A zenekar is megérti ezt, csak mosolyognak. A fiatalok meg széjjellebb húzódnak, mert akkora a lendület. Az öreg sikongat, közben fényes csizmája szárát veri tenyerével, csakúgy csattan. A bal csizmáját a jobb tenyerével elől-hátul, elől-hátul, a jobb csizmáját a bal tenyerével elől-hátul, elől-hátul.

Végre aztán belerekednek a tviszthangszerek. Leállnak a zenészek, kifulladva hahotáznak.

Ha csend van, máris vissza kell görnyedni. Belekarol a párjába, a sarokba tipeg vele. Lerogynak a székre. Lihegnek, kókadtan darvadoznak. A néni sápadtan csomózza fejkendőjét. A fiatalok ott is körülállják őket. Az öreg most hátradől a széken s fulladozva, de büszkén mondja:

— Lássátok, fiaim! Attól az óggi-móggi tviszttől csak kifáradtok. Mindig csárdást táncoljatok. Mert a csárdás felüdít, gyermekeim.

Dénes Géza

Udvardy Géza, festőművész (1842–1932). 1.) Folytatás.
Látó János: d Parlament „háztartása".

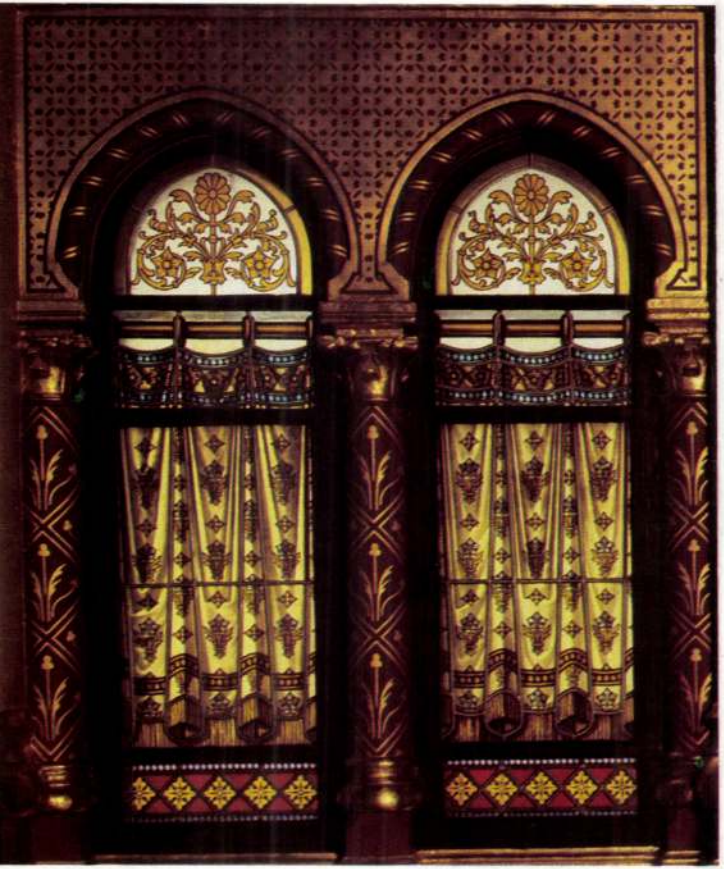

Budapest folyóirat, 1988., 8., 25-old.

Nándorfehérvári-terem. Udvardy Géza falfestménye (Részlet)

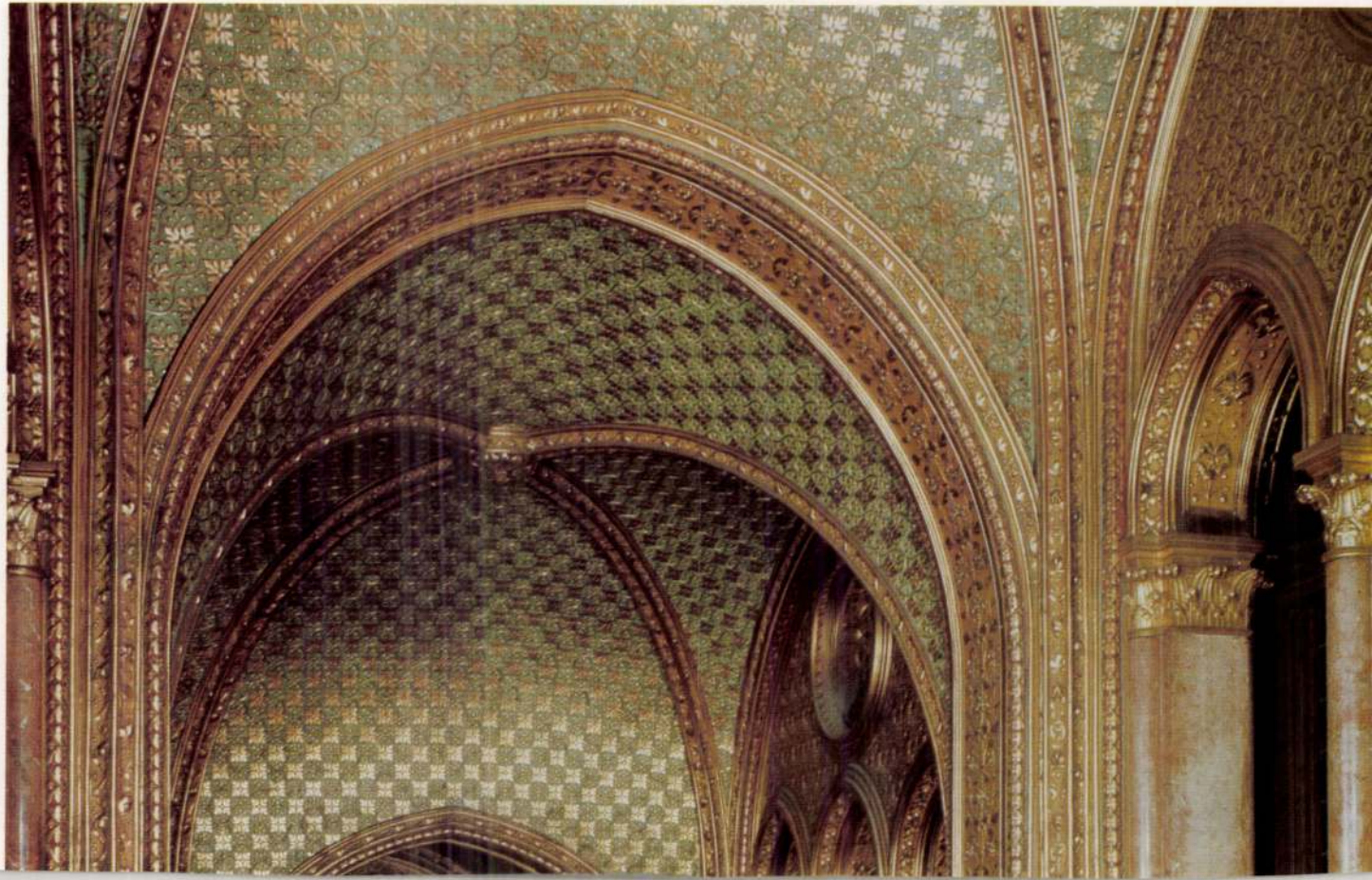

Örökségünk 72.

Összefoglaló-áttekintés a KASTÉLYOK és UDVARHÁZAK sorozathoz (I.)

KASTÉLYAINK, majd igen találóan: ÖRÖKSÉGÜNK címen 1990. május 4-e óta jelennek meg írásaim a NÉPÚJSÁGban. Ezekben Erdély egy megyéjének, Maros megyének kastélyait és udvarházait ismertettem szövegben és képben az olvasókkal. Ha ezek számbavétele nem lenne teljes, az a forrásmunkák hiányának tulajdonítható, hiszen az idők során sok kastély és udvarház semmisült meg, ugyanúgy a rájuk vonatkozó biztos adatok is. Így is sikerült számot adnom:

29 kastélyépületről;
16 elpusztult kastélyról;
9 főúri házról (városi házak)
87 (131) udvarházról.

A következőkben 3—4 cikk keretében általános összefoglalót szeretnék adni olvasóimnak az ismertetett épületekről, azok építtetőiről és családjuk életviteléről.

Az Osztrák-Magyar Monarchia vezető társadalmi osztályát évszázadokon át a rendiség alkotta. A Monarchia területén a főúri és a nemes családok száma nagy volt, de pontos létszámuk nem ismeretes. A II. József császár idejében végzett összeírás alapján Magyarországon 306520 személyt számoltak ezek sorából, kikből Erdélyben 63468 élt. Erdélyben Kolozsvár vezetett a nemes lakosú városok sorában, de a többi városokban és a falvakban vidékenként nagyon különböző volt a nemesség száma. Pálmay József szerint Maros-Torda vármegyében névszerint 604 nemes családot ismertetett, melyeknél a férfiágon a leszármazottak száma legalább 1200 nemes személyre tehető. A főrangú családok létszáma e megyében is legalább 500-ra tehető. Maros megye legtöbb falujában egy-két nemes család élt, de volt olyan falu is, amelyben nagy számban éltek nemesek, olyannyira, hogy a falut is „nemes" jelzővel illették. A főnemesség élete nem szakadt el a vidék közép- és kisnemességétől, sem a jobbágyság életétől.

A XVI—XVII. században az ország vezető társadalmi osztálya, a rendiség egyben a nemzet politikai irányítója is volt. A királyok és a fejedelmek rangra emelési jogaikat annak érdekében gyakorolták, hogy különösen a főnemesek sorába olyan családok kerüljenek, akiknek megbízhatóságáról és hűségéről meggyőződtek, s akiktől elvárhatták, hogy az uralkodó és a rendek közt felmerülő vitás kérdésekben a rendi ellenzéket mérsékelni fogják, sőt pártállásukra megnyerjék. Természetesen ilyen esetekben is a magasabb rangra emeltek bőven kaptak jószágot. A rendiség megtartása révén a közép- és a kisnemesek nem voltak hajlandók lemondani meglévő kiváltságaikról, jószághoz való juttatásukról.

A Habsburg uralkodók mindenkor szívesen fogadták a magyar főurak közeledését. A főúri családok szorosabb kapcsolata a bécsi udvarral, az udvari élettel jótékonyan sarkallta ezek törekvéseit. Igyekeztek kastélyaikat bécsi mintára építeni, még ha kisméretű épületekről is volt szó. Az ott látott szokásokat elsajátították és saját kastélyaikban meghonosították.

A kevés birtokkal rendelkező nemesség (armalisták, kurtanemesek) vagy éppen birtokkal nem rendelkezők csak úgy tudták fenntartani magukat, ha a nagyobb birtokkal rendelkezőknél szolgálatot vállaltak, vagy éppen „jobbágytelken" gazdálkodtak. A kisbirtokos nemesség a mezővárosokban telepedett le, városi polgárrá lett. Sok esetben iparral foglalkoztak, de a közeli vidéken lévő földjetken is dolgoztak. Magától értetődik, hogy életvitelük szerényebb volt mint a nagybirtokosoké. A birtokos nemesség egy része is a városokba telepedett át s a vagyonos polgárság életmódját követte. Különleges szolgálataikért, vagy éppen házasodás révén a városi polgárság egy része is szerzett nemességet, így a rendi különbségek lassan kiegyenlítődtek. Miután az országgyűléseken fokozatosan szüntették meg a nemesi kiváltságokat, a társadalmi különbséget már nem a rendi, hanem a vagyoni fokozat jelentette. A címeres levéllel bíró nemes (armalista) vagy az egytelkes (nobilis unius sessionnis) életmódja nem sokban különbözött a módosabb jobbágyétól, aki művelte földjét. A székelyek nemességüket háborús szolgálataikért vagy más érdemeikért kapták, némely esetben házasság révén. Ez a társadalmi felemelkedés azonban csak kevés f[illegible]z juttatta őket, s ez a nemzetségi birtok házasságok révén felaprózódott, ugyanakkor fejedelmi donáció nem ellensúlyozta ezt a folyamatot úgy, mint a főurak esetében.

Kazinczy írja Erdélyi leveleiben, hogy alig volt olyan falu, amely „egyetlen urat ismerne". A nemesi rend Székelyföldön is három rétegre tagozódott: primusok, lófők és gyalogok. Anyagi helyzetüket csak az állami adó alóli mentesség enyhítette, csupán ökörado fizetésére voltak kötelezve. A nemesi kiváltságok alapja a személyes katonáskodás volt. Ebben a tekintetben a székely nemesség kedvezményben részesült ugyan, de a határvidék védelme rájuk hárult.

A társadalmi különbséget a viselt tisztségek jelentették, illetőleg az azokkal járó címek és rangok. Ezt a rétegződést ellensúlyozta a családok összeházasodása, a rokoni kapcsolat, a közvetlen családi összetartás. Az erdélyi nemességre is jellemző a tudomány, irodalom és a művészetek iránti érdeklődés, a különböző gyűjtőszenvedély, s nem utolsósorban a szoros családi kapcsolat fenntartása.

KERESZTES GYULA

Népújság 95. febr. 4

a csapot. Ezt a módosítást csak a közüzemi szakemberek eszközölhették, mert a kazánházban lévő csap elzárása nélkül egyszerűen lehetetlen. Ugyanakkor megállapították, hogy a meleg víz retur-vezetéke ki van iktatva. A meleg víz meg elfolyik a kanálison, amit aztán a lakók fizetnek meg. Miután a szakemberek elmentek, újból hívtam a mestert — a miheztartás végett. Székely úr közölte, hogy csütörtökön reggel ad a szakembereknek egy tolózáras csapot és felszerelik.

Ezután egy átiratot készítettem, amit a közüzemeknél 744/23. 01. 1995-ös, a Polgármesteri hivatalnál pedig 1327/23. 01. 1995-ös számmal iktattak. Főként azért, mert a lakosság 95 százaléka nem tudja, hogy mi tartozik rá és mi a közüzemekre.

Tisztelettel
ZÖLYOMI JENŐ,
Kárpátok sétánya 39. A/4

tóságaik legyenek vagy különleges státust élvezzenek — az A-jánlás 11. cikkelye). Következésképp, a keretegyezmény elfogadásával újabb visszalépés történt a nemzeti kisebbségi jogok biztosítása terén.

Párhuzamosan, a Miniszteri Bizottság azt javasolta a Parlamenti Közgyűlésnek, hogy fogad-

Ajkotmány elfogadása idején. Az Európa Tanácstól kapott segítség meghatározó volt az alkotmányos előírások elfogadásában, amelyek megengedik az etnikai alapon létrehozott politikai pártok létét, és amelyeknek biztosítaniuk kell a nemzeti kisebbségeknek nemzeti identitásuk megtartásához, fejlesztéséhez és kifejezéséhez való jogát.

ban az Európa Tanács kötelessége, hogy következetes legyen, olyan protokollumot fogadjon el az Emberi Jogok Európai Konvenciójának keretén belül, amelyek biztosítsák egyrészt az európai politikai stabilitást, másrészt pedig biztosítsák a nemzeti kisebbségeknek identitásukhoz való jogát a magánélet és a közélet minden területén."

Kormánynyilatkozat

(Folytatás az 1. oldalról)

leges bírósági határozattal ítélték el őket csúszópénz elfogadásáért, szolgálati visszaélésért, lopásért, rágalomért stb.

3. Az államhatalmak elkülönülése elvének megfelelően a magukat jogsértettnek tartó polgármesterek a menesztési döntés ellen a 29/1991-es törvény értelmében a közigazgatási bírósághoz fordulhatnak, ennek hatáskörébe tartozva megállapítani, hogy a menesztés megalapozott-e vagy sem.

Hangsúlyozzuk, hogy a menesztett polgármesterek közül a bíróságok csupán két esetben hoztak nekik kedvező döntést, ami kidomborítja, hogy a prefektusok javaslatai, s következésképpen a kormány határozatai teljesen indokoltak voltak.

4. A tömegtájékoztatási eszközökben megjelent kitartó nyilatkozatokkal kapcsolatosan, miszerint a menesztéseknek kihangsúlyozott politikai jellegük van, megjegyezzük például, hogy a f. év január 20-án menesztett 11 polgármesterből kettő a Romániai Társadalmi Demokrácia Pártjának tagja. A helyzet építő, főképp ha figyelembe vesszük, hogy a jelenlegi kormánypárt nem vett részt az 1992. februári választásokon, mivel nem volt megalakulva. Következésképpen jelenleg alacsony az RTDP polgármesterek száma, nem haladva meg a 17 százalékot. Ime miért alaptalanok a polgármesterek menesztési intézkedéseinek politizálására vonatkozó állítások, a kormány csakis akkor hozva ilyen végső intézkedést, ha súlyosan megszegik a törvényes előírásokat, függetlenül az alanyok politikai hovatartozásától.

Pedagógiai kézikönyv

A matematikai lap, a Gazeta Matematică százéves jubileuma alkalmából adták ki a matematikai társaság titkárának munkáját: Dr. Bucur B. Ionescu könyve az osztályfőnöknek, osztályvezető tanárnak szolgál hasznos eszközül, megfigyelési lapokat tartalmaz, osztályfői tematikákat, ötleteket és javaslatokat a nevelő tevékenység különböző területeire vonatkozóan.

A Daewóo-n egy centet sem nyert az állam

Harmincegy városban árulják a dél-koreai kocsikat, áruk a vám előtt 6—8 000 dollár, de miután áthozták őket, ez az összeg 8 500—11 500 dollárra ugrik. Készpénzben vagy utalványon, de azonnal kell fizetni, részletre nem adják. A cég kifogott a tavalyi 950-es kormányhatározaton, csak akkor kér végleges behozatali engedélyt a kocsira, ha már megvan rá a vevő, s a megemelt árból fizeti meg a megnövekedett illetékeket.

Hírszerkesztő: BÖLÖNI DOMOKOS

Udvardy Ignác
festő

Udvardy Ignác is a felsőbányaiakhoz tartozott. A művész később a Barabás Miklós Cék tagja lett.

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak.
Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Udvardy Izsák

nove emlitve

Művészettörténeti értesítő 1972

347. old.

Udvardy Ignác 1

Szines – már Nagybányán Részült – akvarelljeivel 1928-ban tűnik fel Kolozsváron s Riallitója a fővárosi Salon Oficialnak is.

Komuk Kolozsvár 1974/2
186. old.

2

Udvardy Ignác

egyházi váradi rajztanár

1877-ben született. 1930-ban

régt vett a Barabás Miklós cék

első kiállitásán Kolozsvárt

Korunk 1974/2 186. old.

UDVARDY Ignác *46, 64*
Zalaegerszeg, 1877. május 8.–Zalaegerszeg, 1961. április 2.
Képz. Főisk. Bpest, festő

Banner Erdély

3

Udvardy Ignác

Mindenye öt Tépe Tözül „egyiptomi mádra festett" Vásár c. akvarelljét és Este Bányán c. ványát emlitil

Komuk 1974/2

186. old.

Edvardy Ignác

Kiáhít

Pro. 1942. II. 5.

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatá

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállitáson, mel

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányut

. . . . . .

. . . . . .

Udvardy Ignác

Erdélyben megalakult Barabás Miklós Céh alapító tagja.

NM-930 III. 22.

Udvardy Ignác festő

– a nagybányai István szállodában levő műtermében fogadja az interjú~~t~~ készítő Borghida Pált

Említve: Göllner Elemér, Mikola András, Égly Sári. T Rátz Péter, Klein József, Thorma András.

Borghida Pál: Riport 1928-ból.

Igaz Szó 1974/5 682 old

MDK

Udvardy Ignác

Huzella Ödön /Nagyvárad/.: Az erdélyi képzőművészet tiz éve. Képzőművészet 1929. 2o. sz. 126.l.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Madonna. Olajf.
Nagybányai edénypiac. Vizf.
" sátrak. "
" nagyvásár. "
" patak és hegyek. Vizf.

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Vérmezői lovagló ut.
Ponte Vechio /Firenze/
Veresvizi patak
Peoniák
Napraforgók

/olajfestmények/

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai Vértorony. Vizfestmény
Nagybányai Szürke lovak. "
Nagybányai Kereszthegy oldalról. Vizfm.
Nagybányai Műnz mellett. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942.febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai Szénatér. Vizfestmény.
Nagybányai Kis utca. "
Nagybányai hetivásár. "

Udvardy Ignác nagybanyai festőművész
kiáll.kat.1942.febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai esős nap. Vízfestmény.
Nagybányai Pénzverő utca. "
Nagybányai liget. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942.febr.1-től 11.-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Madonna. Olajfm.
Nagybányai edénypiac. Vízfestmény.
Nagybányai sátrak. "
Nagybányai nagyvásár. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942-febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác rajztanár , festő

Udvardy Ignác a nagybányai rajztanár, a Műbarát helyiségeiben rend.kiállitáson mutatta be műveit.

Cikk: Három kiáll.

Esti Magyarország, 1942.febr.5.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Nagybányai	Kereszthegy oldalról.	Vizf.
"	Münz mellett.	"
"	Szénatér	"
"	kis utca	"
"	hetivásár	"

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Nagybányai esős nap. Vizf.
" Pénzverő utca. Vizf.
" liget. "

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Nagybányai őszi táj. Vizf.
" református templom. Vizf.
" öreg hid. Vizf.
" Vértorony. "
" szürke lovak. Vizf.

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Ponte Vechio (Firenze) Olajfm.
Veresvizi patak. "
Peoniák. "
Napraforgók. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942-febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai Fűrész utca. Olajfm.
Nagybányai Mélyvölgy. "
Firenzei Dóm. "
Vérmezői lovagló út. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942-febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai házak. Olajfm.
Nagybányai Szt.István torony. Olajfm.
Nagybányai Főnix viztorony. "
Nagybányai Veresviz. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész kiáll.kat.1942-febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Rovezano (Firenze mellett) Olajfm.
Nagybányai bányászházak. "
Nagybányai kiskunyhó felülről. Olajfm.
Nagybányai libamező patakja. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942-febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Nagybányai patak és hegyek. Vizfestmény
Nagybányai őszi táj. "
Nagybányai református templom. "
Nagybányai öreg hid. "

Udvardy Ignác nagybányai festőművész
kiáll.kat.1942.febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Az Olajfák Hegyén. Olajfm. Mgt.
Lungarno Torrigiani (Firenze) Olajfm.Mgt.
Patak. Olajfm.
Táj tehenekkel. Olajfm.

Udvardy Ignác nagybányai festőművész kiáll.
1942.febr.1-től 11-ig.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Művei a Műbarát helyiségeiben rend.kiáll.
on.

Dr.Fekete Lajos: Két kiállitás.

Református Élet, 1942.febr.14. 8.l.

MDK

Udvardy Ignác festőművész

Koll.kiáll. a Műbarátban 1942.febr. Olaj- és vizfestményeit állitotta ki. "Fürész-utca" ,"Nagybányai bányászházak" , patakok, kis kunyhók. "Olajfák hegyén" c. művei.

Cikk: Kiállitások.

Uj Magyarság, 1942.febr.5.

MDK

Udvardy Ignác

A Műbarátban rend.kiáll.-on gyüjteményének derékrésze jellegzetes nagybányai táj- és városkép.

Cikk: Három kiállitás.

Pest, 1942.jan.31.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Az Olajfék Hegyén. oljaf.
Lungarno Torrigiani /Firenze/ Olajf.
Patak. Olajf.
Táj tehenekkel. Olajf.
Rovezano /Firenze mellett/. Olajf.

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Nagybányai Főnix viztorony.
" Veresviz
" Fűrész utca
" Mélyvölgy
Firenzei Dóm

/olajfestmények./

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

UDVARDY IGNÁC festőművész

Nagybányai bányászházak.
" Kiskunyhó felülről.
" libamező patakja.
" házak
" Szt.István torony.

Műbarát Kiállitóhelyiség XVIII.kiáll.kat. 1942.

Udvardy Ignác Ödön

A nagyváradi gimnázium rajztanára kiállitást rendezett tanitványai rajzaiból a New-York kávéház pincehelyiségeiben.
A Művészet c. rovat közleménye igen komolyan értékeli a müvész munkáját, hogy szeretettel és türelemmel ébresztgette a gyerekekben "alvó szinösztönt," megtanitotta őket látni és a szineket kivásztani.

A HÉT, Bp. 1908. febr. 2. XIX. évf.
5. sz. 79. lap.

M.D.K.

Udvardy Tamás, festő

nevét említi, mint a magyar-
országi premontrei rajzbarátét.

Beszélgetés Fábéry Gézával

Irodalmi Muzeum, Szerk.: Dr.Lakatos László,
I.Emlékezések, Sajtó alá rend.: Vezér Erzsébet,
Muzeumok Rozsaüzeme, Bp.1967. 136 old.

65. old.

Udvardy Lajos
festő

Az 1930 márciusában alakult
kolozsvári Barabás Miklós Céh
alapító tagjai közé tartozik.

Sz.J.: Szolnay Sándor
Művészet, 1971.március - 18.lap

(Udvardy Ignác Ödön)

Könyve

( ) A természetes díszítő eljárás. Bpp 1910.

Szerző saját (egész-telen) rajzaival.

Udvardy Ignác

— **Hármas kiállítás a Műbarát-nál.** A Műbarát Mária Valéria-utcai helyiségében első helyen *Udvardy Ignác* festőművésszel ismerkedünk meg. Udvardy a megszállás ideje alatt is Nagybányán tartózkodott s így egyik összekötője művészeti termelésünk e fontos telepe magyarságának. Udvardy olaszországi képeit is kiállította. Szépek ezek az erősen rajzos, töretlen színű képei is, nagybányai műveiben azonban több gyönyörűséget találtunk. Kerestük kapcsolatát a régebbi nagybányaiakkal. Ilyent is találtunk tájképei között, amelyek egyik-másika Iványi-Grünwalddal mutat rokonságot. Egyébként Udvardy nemcsak nagybányai festő, hanem Nagybánya festője is. A közönség valami husz képen gyönyörködhetik. Udvardy ecsetje segítségével, a magyar Barbizon szépségeiben. –

Pesti Hírlap
1942. febr. 4.

Udvardi Ignác festő

Erdélyben a Barabás Miklós
Képzőművészeti-Cék alapító tagja

M·930·III·22·

Udvardy Ignác

festő

Magyarország

1929

Suly Fritz

XVI. c.

LOVÁK EDE, budapesti I.—III.
(lakik: Budapest, II.

1904 V. X. 1064/10 számhoz.

Rend

A budapesti I.—III. ker. kir. járásbiró

Dr Stein-
Altmann et Müller
Davidovacz

elleni ügyében a kielégítési / biztosítási végrehajtásnak foganatos

rendeltetvén, az alulirott birói kiküldött által a

alperesnek Szentiványi Gyul

tőke s jár. követeléset,

Udvardy Ignác

„Thieme Becker

XXXIII. 533. l.

(Lyka)

Thomas Becker

Udvardy Ignác

festő

Barabás Miklós Céh

tavaszi kiáll.

Kolozsvár 1930.

73—77. sz.

lásd Könyvtáramban.

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ

HUBAY CEBRIAN ANDOR

FŐTITKÁR

LEHEL BÉLA

TITKÁR

KANIZSAI NAGY ANTAL

Udvardy Ignác
festő
Vkunnki dll. 1943
Nagybányai piac
vörf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Udvardy Ignác

nagybányai festő

cród

z

Művészet

1942. 44. sz. 31. l.

(A Műbarát kiállitásáról.)

elnök

zoktatásügyi minisztérium

ámvevőségének

Budapest

Udvardy Ignác
festő

László
a Művészet.
1939. 23. sz.
9. l.

Madonna Jézussal (107. kép)

Félkörű felső záródással.

Fa, tempera, 62·5×37·5 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

1494—1497 körülről. Rokonművei a berlini Kaiser Friedrich-Museumban és a nancyi múzeumban.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 760—761. l. — Maszlaghy II., 98. szám. (Carlo Crivelli.) — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. (Pierfrancesco Fiorentino.) — Oberschall, Magda: Un élevè inconnu de Fra Filippo Lippi. Gazette des Beaux-Arts, 1930., 220. l. (Pierfrancesco Fiorentino.) — Berti Toesca 952—954. l. (Pierfrancesco Fiorentino.) — Van Marle, XIII., 1931., 455. l. (Pierfrancesco Fiorentino.)

PINTURICCHIO, BERNARDINO (umbriai festő, 1454—1513)

Madonna Jézussal és sienai Szent Bernardinnal. (108. kép.)

Fa, tempera, 10×8·5 cm.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 760. l. (Rafael.) — Maszlaghy II., 85. szám. (Rafael.) — Venturi: Storia dell'arte italiana VII. kötet, II. rész. Milano, 1913., 661. l. (Pinturicchio tanítványa.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 232. l. (Képe 231. l.) (Pinturicchio.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay, Maria: Di-Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő. V., 1931., 6. l. (Képe

Udvardi Ignác

Stul. Zalaegerszeg 1877

1896/97 I. o. rajztjel.

Hanheim h. n. V. 243.

Udvardy J. Ö

Műcsarnok festő Nagyvárak

1912. tav. kiáll. - 686, 688, 691, 705

Alszeghy János, polg. isk. igazgató

II. 238, IV. 127, V. 187, VI. 168, 169,
VII. 149, VIII. 154, X. 116. — Jánosné, özv.
IX. 77, X. 117. — Zoltán dr., főgimn. tanár
VI. 311, VII. 149, IX. 97, X. 117.

Udvardy Ignác

1900. őszi Kiáll. Nemzeti Szalon

Tájképtanulmány, olajf. 15 ft.

Tájképtanulmány, olajf. 15 ft.

Varnyú Béla, hadnagy X. 208.

Udvardy Ignác

1896/97 – 1900/1901

Ferképzőmfoiskővk

143. l.

1904. II. 26.

Pozsony ktár.

Segély elszámolás sürgetése. (151/1904.)

Udvardy Ignác

Szül. Zalaegerszeg 1877 máj 8.

Rk.

1897/98 I. I. é. vajtyol

1897/98 II " " "

1898/99 I-II. II. é. " "

1899/900 I-II. 3. é. " "

Diana II 123

1912.

Budapesten 1888 április 21-én.

t, de szembenéző hölgyet ábrázol, ki
legyezőt tart. Középütt elválasztott
kinyilt és bimbó rózsát tüzött, szem-
Ékköves aranyfülbevalót, jobbján kar-
ú óralánczot visel. Öltözete: rövid uj-
tétel és nagykendő, melyet vállra vetetten hord
jára csavarodik.

70:57.5 cm.-- Lelt.sz. 4145.-- Vétetett
1912 május 7-én 120 K-án (1003-912).-- Ki-
2-én.-- Elszámoltatott 1912 junius 8-án

lásra nézve lásd a 31835-912 szvsz.elő-

Sz.n.430-912
Át. lelt.7787
1003-912-1.

34

Udvardy Ignác

festő

szül. 1877.

lásd

Osvát Kálmán dr –

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 297. l.

viszonyok közé jutott,soktagu cs
ládról gondoskodni.Megpróbálkozo
a szinészkedéssel,irt szindarabo
melyek több kevesebb siker t arat
Szindarabjainak kiadása sok gond
okozott neki,ami arra késztette,
nyomda alapitásával saját kiadój
legyen.Anyagi körülményei azonba
ezt megakadályozták,s igy arra k
szerült,hogy darabjait rézlapra
ja,s maratás utján sokszorositsa
Megpróbálkozott az acél- és rézm
széssel,mig ezek sikertelensége
drágasága arra a gondolatra veze
hogy a rézlapot kővel pótolja.Vé
lenül jött /1796/,hogy a viasz-,
szappan- és koromból kevert tint
val készitett rajz,illetve irás

Udvardy Ignác

festő Nagybányán

vod

Tabéry Géza: Nagybánya-

Erdély Helikon

1929. 686 l.

Udvardy Ignác

festő Nagyvárad

l.

A Műgyűjtő

1930. 135. l.

Udvardy Ignác

festő

l.

Művészeti hetek

Kolozsvár 1942.

38. l. 39. l. 43. l.

UDVARDY Ignác festő

Nagybánya : Nágybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992
70,79,80, 101,142.

1927-31, 1935

Udvardi Gyula

„Teleki Miklós", olaj

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborműek a XIX század. Budapest, 1966. Katalógus, 30 l.

Udvardy Ignác Ödön

A természetes
diszvitö eljárás.

Budapest
1910

Fenti életrajzával
egyidejűleg dolg fel.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

yezem:

gy helyettesének
ása.

– Endrényi Imre, Szeged.

..... nevü munkás igazolta

.....
a művezető aláírása.

yezem:

.....
gy helyettesének
ása.

- Endrényi Imre, Szeged.

Udvardy Ignác ö

dásd

A természetes diszkrö
eljárás c. művét

Bpest 1910.

Sonnyp Egyet.

F b 879.

Udvardy Ignác

Felsőbányán dolgozott

Kishonthy Zsolt – Murádin Jenő: Nagy Oszkár.
Nagybánya Könyvek 2. Miskolc, 1993, 18.

Udvardy Ignác festő

Erdélyben megalakult Barabás Miklós-céh alapító tagja.

NM. 930. III. 22.

R. D. K.

UDVARDY Ignác festő

1927 végén a Nagybányai Festők Társaságának törzstagja.

Réti István: A nagybányai művésztelep
Bp. 1954. 273. l.

Udvardi Gyula
festő

Feleki Miklós szi-
nész arckepe fenti-
tól. Kiállitva.

Magyar Szinészeti
Kiállitás a Város-
tigeti Mücsarnokban.
Bp. 1890. 33. l.

19- (ort 2ma) tartott ülésébül.

wut,

alelnök.

Milano V. 15, 16,

Udvardy Julius

Geb. Pest 20 J. als.

1859-60

Bécsi akadémia
könyvtár

Udvardi Gyula

festő

Ribáry József az Orsz. Szinész Egyesület elnökének arcképe az egyesület részére, fentitőt olajt. Kiállítva

Magyar Szinészeti Kiállítás a Városligeti Műcsarnokban.

Bp. 1890. 40. l.

Szamara Kul
emlékei I. és II
vettük.

A gyula fe
érseki Szentsz
évi oktober hu

P.

Udvaschy Gyula festő

Szerey emlitt kiállitását a kecskeméti Művészkluttan

1966. feb. 9. Petőfi Népe

MDK

Udvardy Gyula festő

Szerepelt a Dél-alföldi képzőművészek kiállításán, Szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi képzőművészek kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged, 1961. szeptember.

9. l.

Udvardi Gyula

M.N.K.

Művei a kiállításon

Oelmacher Anna: Közép-magyarországi képzőművészek Szolnokon

Magyar Nemzet 1966. ápr. 2[illegible]. 4.l.

MDK.

Udvardy Gyula

KKiállitásának hiradása

Szocialista Müvészetért 1966 márc.

Udvardy Gyula(pesti) F.M.19.2.
Apja magánzó. (Ly.N.r. 89.)
1859 Bécs, utóbb sok felé járt. Arcképf. (Ly.N.r.15

Ányakvi sz.: ....

Név: .....

Lakcim: .....

Szaktárgyak: .....

Évfolyam: ..... Vallás: ..... Szül. év.: .....

Szaktárgyain kivül tud .....

.....

Tanitást vállal: h e l y b e n — v i d é k e n.

Kapott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

Megjegyzések: .....

MDK.

Udvardi Gyula

Kiállitási kritika

Jászkunság 1966 junius p.82.

MDA.

Udvardy Gyula

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1966 juli.17.

M.D.K.

Udvardi Gyula, kecskeméti festő

„finom hangulatu csendéletével" vett részt a Középmagyarországi képrőművészet tavaszi tárlatán.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1966, XII.évf. 2. jún. sz.
82. old.

MDK

Udvardy Gyula festő, Kecskemét

Dél-alföldi képzőm. kiáll. Móra Muz. Szeged
1961.jul.

Udvardi Gyula festő

Emlitett mű: Vitorlások (könyomat)

Szolnok Megyei Néplap 1966 máj 6

Udvardi Gyula

MDK

Szerepelt a tiszakécskei művelődési házban rendezett kiállitáson.

--: Képzőművészeti kiállitás falun.

Szövetkezet. 1963. nov.4.

MDK.

Udvardy Gyula

Kiállitásának hirdetése

Petőfi népe 1965 ápr.21.lap -

MDK.

Udvardy Gyula

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 ápr.17.lap -

Udvardy Gyula

festő

l.

Perálltörtképes

357, 527. l.

BROK

6

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

Udvardy Gyula

Szerepelt a Bács-Kiskun megyei képzőművészeti kiállításon.

Petőfi Népe 1965. nov. 14.

Udvardy Gyula

Perállsörtkapos

357, 527. l.

MDK

Udvardy Gyula

Zöld lámpa, o.

Tanya, akv.

Portré, o.

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.
Kecskemét Katona J.Muz.

MDK

Udvardy Gyula

Szobarészlet, akv.

Fiatalok, tus

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.
Kecskemét Katona J.Muz.

MDK

Udvardy Gyula

repr.:

Zöld lámpa

Bács-Kiskun m.i képzőművészek tárl. 1967.

Kecskemét Katona J.Mús.

MDK

Udvardy Gyula

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1968 máj.24.

M.D.K.

Udvardy Gyula, akadémiai festő, fényképész

Pesten nyitott fényképműtermet a hatvanas éveket köve
vetően. 215.o.

Fejős Imre: Fényképészetünk első virágkora, 1855-
1885. 209.o.

Folia Archaeologica. A. 1958. Bp. Képzőműv. Alap Kiadó-
váll. Bp. 1958

Udvardy Gyula MDK

szerepelt a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat.
Tiszatáj. 1962. aug.

MEK

Udvardy Gyula kecskeméti müvész

szer pelt a III. Szegedi Nyári Tárlaton.

Kádár Márta: Békés megyei sikerek Szegeden.

Békés Megyei Népujság. 1962. jul. 29.

M.D.K.

UDVARDY Gyula festő

Kecskemét

résztvett a kiállitáson

Festő utcája

Gábor István: Szegedi Nyári Tárlat

Magyar 1962. augusztus 11. 4.l.

M.D.K.

Udvardy Gyula
festő

A vidéki ember környezetét
ábrázolta képein.

Szalai Lóránt: Képzőművészeti napok Szegeden.
Művészet, 1961. október — 43l.

Udvardy Gyula kecskeméti MDK

résztvett a Thorma János Muzeumban 1963 ápr. 4-én nyilt kiállitáson.

—l: Rajzpedagogusok kiállitása Kiskunhalason.

Petőfi Népe. 1963. ápr. 6.

Udvardy Gyula MDK

kecskeméti

Szerepelt a III.Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M. Bács megyei sikerek Szegeden.
Petőfi Népe. 1962. jul. 24.

mdk.

Udvardy Gyula

Festő utca e. műve

(reprodukció)

Szelesi Zoltán: A 3. szegedi nyári Tárlat.

Tiszatáj, 1962, 8. sz 6. l.

Udvardy Gyula

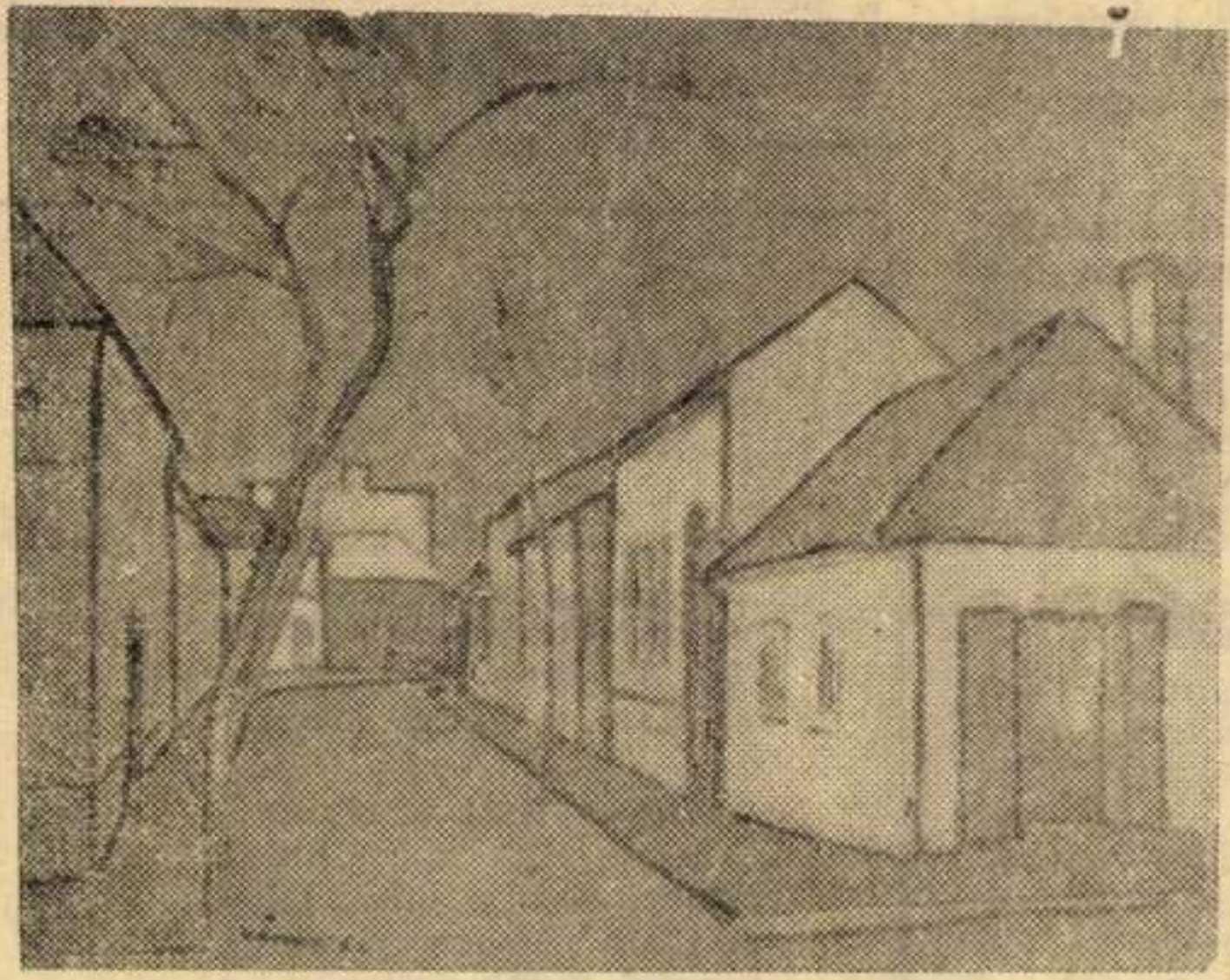

UDVARDY GYULA: FESTŐ UTCA

ne...

A motor pufog, tűnik a tanyák között, s percek múlva már csak az a csillogó fénypászma látszik belőle, amit a sárhányója a napragyogásból visszatükröz...

(Részlet a szerző készülő regényéből.)

Boda István:

HUSZÁR GÁL BETŰI

Ki tudja, mit rejtett a láda
és az echós szekérderék?
Ült a bakon csak egymagába
s nézte a lovak gyeplűjét.

Szomorú volt s olyan
[magányos
ahogy csak a lélek lehet.
Körötte a világnyi sáros
pusztai vidék rettegett.

MDK

Udvardy Gyula (képzőművész)

Fények a vízen c. műve rejt.

Tiszatáj, Szeged, 1959. január. [redacted] 11. l.

MDK

Udvardy Gyula

Szerepelt az 1962 jul. 21-én megnyilt III. Szegedi Nyári Tárlaton.

K.M.:Képzőművészeti és fotokiállitás, iparmüvészeti bemutató

Csongrádmegyei Hirlap. 1962. jul. 20.

Udvardy Géza

MDK

Bucsu

Műcsarnok 1902.

A bpi. Orvosszövetség Műkiállitása

MDK

Udvardy Géza
festő

Mende Gusztáv tanára volt
a Főiskolán

Csatkai Endre: Mende Gusztáv
Művészet, 1964. május – 48 kép

M.D.K.

Udvardy Géza, festőművész

Az 1903-as győri képkiállitáson szerepelt. 1872-1932

Csatkai Endre: "Győr város kultúrképe" Az 1903-as képkiál itás. 236.o.

Arrabona, 8. A Győri Múz. Évkönyve. Győr. 1966. Xantus János Múz.

M.D.K.

Udvardy Géza, festőművész

Széchenyi győri püspök 1924-ben árverezett képei között szerepel. Hattyúk. 56+93.

Csatkai Endre: "Győr város kultúrképe". Az 1903-ad képkiállitás. 238.o.

Arrabona, 8. A Győri Múz. Évkönyve. Győr. 1966. Xantus János Múz.

Udvardy Géza

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

BH. 929. X. 20.

Udvardy Géza
festő

Lefestette Somló Sára portréját
munkálás közben.

Czinner Mihály: Somló Sára
MŰVÉSZET, 1970. október - 19. lap

Udvardy Géza

az Iparművészeti Iskolában 1919 áprilisában végrehajtott átszervezés során rendelkezési állományba került.

Bónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Írt. 1970.2.sz. 141-147. l.

145. l.

Udvardy Géza festőművész: MDK.

/A Mücsarnok tavaszi tárlatán vett részt/

"Kisértés"

Ország-Világ, 1912. 528.l.

M.D.K.

Udvardy Géza

A dekorativ müvészetnek ahoz a fajtájához tartozik, akinek célja "...az előre meghatározott illuzió fölkeltése.."-irja Lázár Béla: "Téli tárlat" c. cikkének -A magyar dekorativ festészet- c. fejezetében.

Magyar Salon, Bp. 1901. dec. hó. XXXVI. kötet 242-253. lap

M.D.K.

Udvardy Géza

"Női arcképén a szinfölfogás finomságá"-t emeli ki Lázár Béla: "Mütárlatok" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1902. dec. hó, XXXVIII. kötet 257-266. lap

Udvardy Géza.

A Benczur Társaság tagja a megalakulás idején.1923.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete,kézirat

Udvary Géza

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

B. H. 1931. II. 22.

Udvardy Géza, festő

Mende Gusztav, soproni festőnek tanára volt a Képzőm. Főiskolán. 91. old

Csatkai Endre: Mende Gusztáv, 1899-1963. 90. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XVIII. 1961. Sopron

Udvardy Géza

Udvardy Géza

Kiállít a Bencsúr Társaság Székesfehérváron rendezett első vidéki kiállításán.

M. 1926. II. 5. (Magyarság)

MDK

Udvardy Géza, festőm.

193. Bucsu.

Műcs. - A bp.-i Orvosszövetség Mű-kiállítása. 1902.
Kat. 21.l.

M.D.K.

Udvardy Géza, festő

freskója díszíti a kaposvári tanácsház lépcsőházának II. emeletét, melyen az egykori kaposvári várat ábrázolta négy sarkán félkör alakú bástyával.

Huba László: Budapest - Somogy - Zala

Bp. /é.n./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 11.köt./

32. old.

Udvardy Géza
festő-

M.D.K

Barta Mária az Iparművészeti Főiskolán Udvardytól a legjobb rajzoló amet kapta.

Soós Klára: Egy elfelejtett művész: Barta Mária
Művészet, 1964. október - 42 kep.

Udvardy Géza

Gyöngéd szineinek feldolgozása különösen női portréján emlitésre méltó, -irja Lázár Béla: "Mütárlatok" c. -több kiállitásról szóló- kritikájában.

Otthon, Bp. 19o2. december hó.
17-26. lap

Udvardy Géza

Müveinek célja a képzelet-keltés, mint Lázár Béla irja "A magyar dekorativ festészet" c. fejezetben, a Téli tárlaton részt vevő müvészekről szóló beszámolójában.

Otthon, Bp. 19o1. dec. hó
18-29. lap

Udvardy Géza, festőművész (1842–1932). 2.) Folytatás.

Látó János: „Parlament, háztartása".

„Nándorfehérvári-terem", falfestmény (Részlet).

(repr.)

Budapest folyóirat, 1988., 8., 27.-old.

Udvardy Géza festő

Pásztortűz, 1925 VI. éof.

131. l.

Szohol ay Béla: B udapesti mű vészeti ese mé nyek

Udvardy Géza

Katol.Szemle.1931.I.295-301.l.

Udvary Géza festő.

Katol.Szemle.1931.I.48-55.l.

Magyar kir. Lágymányos távbeszélő központ.

Budapest, X. Vásárhelyi Pál-u. 4/6. sz. Leadó postahivatal Budapest II2.

L 5 szám.

1942.

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr Lentiványi Gyula ..... úrnak
főtitkár úrnőnek
cégnek

Budapest

XI. Lágymányosi u 16

ostaszolgálati ügy.

Udvardy Ignác

K

A *Műbarát* helyiségében két festő és egy szobrász mutatja be válogatott munkáit. *Udvardy* Ignác, az ismertnevű nagybányai rajztanár alapos felkészültségre valló képein a »magyar Barbison« szinte minden jellemző motívumát viszontlátjuk, a mult élő hagyományait gondosan őrző, kulturált előadásban. *Pituk* József egész sor »írott vonalú« grafikai lapot állított ki, amelyek főkép a tömegmozgás elevenségével tűnnek ki, bár helyenként némi modorosság érzik rajtuk. *Morzsa Morhardt* Gyula szobrai közül néhány finoman mintázott portré érdemel komoly figyelmet.

Esti Magyarország

1942. febr. 5.

(Három kiállítás.)

Udvardy Ignác (Zalaegerszeg, 1877. máj. 8
1961. ápr. 1.): festő, az MSZMP veteránja.
elvégzése után Nagyváradon volt rajztanár.
a Mücsarnok tárlatain. Részt vett a bukares
kiállitásokon is. 1919-ben belépett a KMP-b
saság idején a nagyváradi muz. ig.-ja lett.
nyai müvésztelepre költözött. A 40-es évekb
ra, és Zalaegerszegen telepedett le. Rendsz
a megyei tárlatokon. -- Irod. Biró József:
Nagyváradon (Pásztortüz, 1938).

. — Zalaegerszeg,
A Mintarajzisk.
1900-tól szerepelt
ti és kolozsvári
e. A Tanácsköztár-
1924-ben a nagybá-
en tért vissza Mo.-
eresen részt vett
J. I. kiállitása

Udvardy Ignác, festő

Pásztortűz, 1930. 7 sz.

160. l.

Ligeti Ernő: A Banabás Miklós cíl holozsvári bemutat hozása.

Udvardy Ignác festö.

Katol.Szemle.1942.89-91.l.

Udvardy Ignác

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 DEC 16

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

1021

ZALAI HÍRLAP

Megnyílt Udvardy Ignác emlékkiállítása Zalaegerszegen

Vasárnap délelőtt ismerős képeket láthatott az egerszegi művészetbarát közönség azon a tárlaton, amely a Megyei Művelődési Központ I. emeleti nagytermében nyílt meg. Nem is csoda, a kiállított képek alkotója Udvardy Ignác volt, a megyeszékhely jeles festőművész szülötte.

Koplár Lajos, a városi tanács vb elnökhelyettese is a művek és a nézők közeli ismeretségét hangsúlyozta kiállítási megnyitójában. A délelőtt 11 órakor elhangzott megnyitón egyébként mintegy félszázan — helyi közéleti vezetők, kulturmunkások, művészbarátok és mások — vettek részt. Udvardy Ignác Zalaegerszegen született 92 esztendeje, a századforduló idején Nagyváradon élt, és már a kilencszázas években kiállításon mutatta be finom kompozíciójú műveit, elsősorban tájképeket. A két világháború között Nagybányán alkotott, élete utolsó másfél évtizedét pedig szülővárosában töltötte. Művei jelentékeny hányada a megyében található. Azzal is beírta a nevét a megyei képzőművészeti életbe, hogy több zalai kiállításon jelentkezett.

Az emlékkiállításon látható néhány tucat alkotása egy nyitott szemű, gazdag művészi kifejező erővel bíró festőt jellemez. Ezeket a műveket — mint megtudtuk — jórészt Czirkovics Adél egerszegi művészbarát, Udvardy hagyatékának egyik őrzője bocsátotta a kiállítást összeállító szervek — a MMK és a megyei tanács vb művelődési osztálya rendelkezésére. A megnyitó után egyébként Czirkovics Adél tárlatvezetést is tartott a jelenlevők részére.

A kiállított képek december 23-ig tekinthetők meg a MMK-ban, naponta 9—19 óra között.

A Pamutfon
Kaposvári Gyara

FELVESZ
nő. átkenzős tanulókat
16—45 éves korig.
44 órás munkahét. Korszerű
női munkásszállást.
kedvezményes étkezést.
utazást biztosítunk.
Rövid betanulási idővel
magas kereseti lehetőség.
Jelentkezésüket várja: a

Pamutfonó-ipari Vállalat
Kaposvári Gyára
Kaposvár, Jutai út 6.

Szakképzett
kazánfűtőt

KANIZSA ÁRUHÁZBA
1970. január 1-től

alkalmazunk

Jelentkezés:

Búcsú az

Bp. É

Mint arról már hírt adtunk, a jövő évben az a csapat jogosult részt venni az NB I B-s ökölvívó bajnokságban, amelyik a két NB II-es bajnok és az NB I B két utolsó helyezettje között lejátszott osztályozó mérkőzésekből győztesen kerül ki.

Az osztályozó első fordulóját Székesfehérvárott rendezték meg és ott a Katona SE 16:6 arányú vereséget szenvedett a Bp. Építők csapatától. Ezzel a vereséggel a további küzdelmeknek már búcsút is kellett mondania, s így jövőre a népszerű egerszegi ökölvívók az NB II-ben játszanak majd.

Eredmények. *Papírsúly:* Kiss pontozással győzött Dobronyi ellen. 2:0. *Légsúly:* Hadari döntő fölénnyel győzött Vulpe ellen. 4:0. *Harmatsúly:* Balogh ellenfél nélkül győzött 6:0. *Pehelysúly:* Kuczkó ellen Sütő sérülés miatt feladta. 8:0. *Könnyűsúly:* Baranyai

Udvardy 1962 DEC 9 -

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

Két kiállítás a hét végén

Érdekes lesz a Megyei Művelődési Központ jövő hétvégi programja. A különböző rendezvények sorában a megyeszékhely lakosságának legkülönbözőbb érdeklődési körű lakói is választhatnak tetszésük szerint. Szombaton délelőtt a 147-es teremben a díszmadártenyésztők kiállítása nyílik meg, délután — főként a fiatalokat érdekli — ifjúsági táncdélutánt rendeznek a ruhatár előterében.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a színházteremben ifjúsági hangversenyre kerül sor. Egy órával később, 11 órakor nyílik a bálteremben Udvardy Ignác festőművész emlékkiállítása, amely december 22-ig tart nyitva naponta 9-től 19 óráig.

Este hét órakor Ex antiquis címmel rendeznek műsort a színházteremben.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

nyi a

áron

Udvardy Ignác

1969 DEC 16

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ZALAI HÍRLAP

Zalaegerszeg

A kulturális élet hírei

1021

Koplár Lajos, a zalaegerszegi városi tanács vb elnökhelyettese ma délelőtt 11 órakor nyitja meg a zalai származású Udvardy Ignác festőművész emlékkiállítását a Megyei Művelődési Központban. A tárlat december 23-ig tekinthető meg.

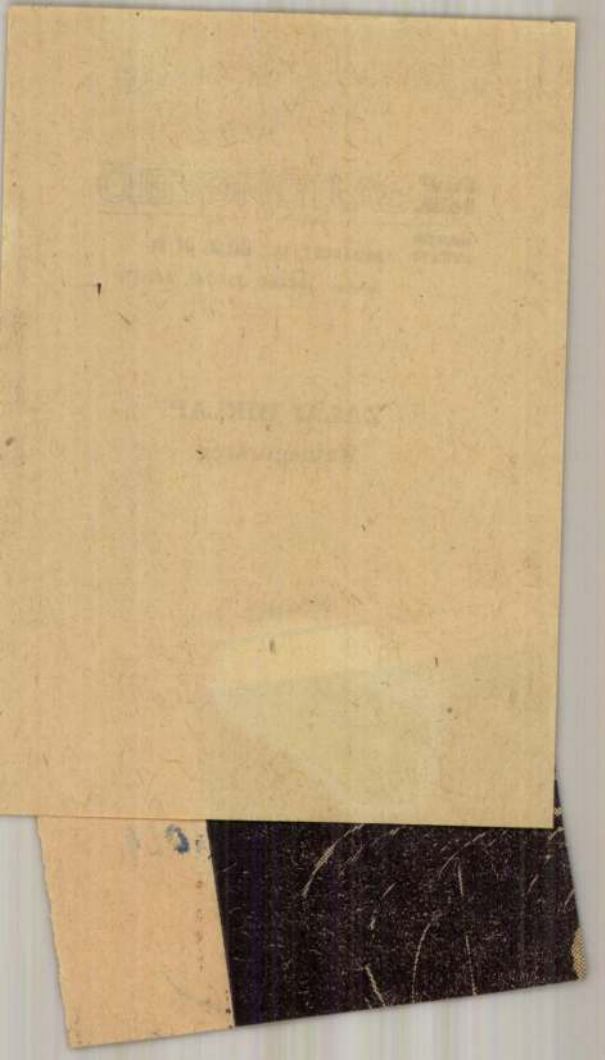

Udvardy Ignác Ödön

emlékkiállítása

A kiállítás megtekinthető: 1990. szeptember 21–november 4. közt
10–18 óráig a Göcseji Múzeumban

A kiállítást rendezte és a vezetőt írta: Kostyál László

Kiadja a Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg
Címlap: Önarckép, olaj, farost, 35x24,8 cm
Zalai Nyomda Zalaegerszeg 90 3026 o

Udvardy Ignác Ödön emlékkiállítása

Zalaegerszegről indult, és itt is fejezte be pályáját. Jövőre halálának harmincadik évfordulója lesz. Személyét, sőt nevét már egyre kevesebben ismerik. Elfelejtett festő. Pedig képei ma is frissek, hatásosak, elgyönyörködtetik a szemlélőt. Még mindig számos szobabelsőben szolgálhatnak díszként. Mi tudjuk, s itt Zalaegerszegen különösképpen tudnunk kell azt is, hogy ünnepelt, neves művész volt. Több alkalommal is előfordult az a ma alig hihető eset, hogy kiállítása végére valamennyi festményét megvásárolták. Méltán, hisz korának legjobbjaival szerepelt együtt, s tartott kapcsolatot. Másfél évtizedet töltött Nagybányán, a híres festőiskola tagjaként. Az ottani tájnak nem csak látványát hozta magával képein, hanem szeretetteljes megközelítési módját is. Olyan festői stílust honosított meg Zalában, amely a hagyományos megújításával nyert létjogosultságot és igazi előrelépést jelentett. Az ötvenes években Zalaegerszeg egyetlen, országosan is (el)ismert festője volt. A hagyatéka fellelhető részeiből adott válogatással halála harmincadik évfordulójára emlékezünk.

Udvardy Ignác Ödön 1877. május 8-án született Zalaegerszegen. Apja tekintélyes iskolaigazgató, laptulajdonos és -szerkesztő. Gyermekét a Zalaegerszegen elvégzett elemi iskola, majd a polgári fiúiskola négy osztálya után a nagykanizsai katolikus főgimnáziumba küldte, ahol az ifjú 1894-ben érettségizett. Tanulmányait Budapesten az Országos Magyar Királyi Mintarajziskolában folytatta, ahol Székely Bertalan, Benczúr Gyula, Balló Ede is tanára volt. 1901-ben kapta meg képesítő oklevelét szabadkézi rajznak és rajzoló geometriának középiskolában és középfokú ipariskolában való tanítására.

Mikor a kezdő, fiatal Udvardy a nagyváradi premontrei gimnázium rajztanára lett, már olyan sikert tudhatott maga mögött, mint 1900. novemberében a Nemzeti Szalon téli tárlatán való szereplés. Az abban az évben különösen szigorú zsűri két kis tájképét is bemutatásra alkalmasnak találta, Szinnyei Merse Pál, László Fülöp, Perlmutter Izsák, Edvi Illés Aladár műveivel együtt.

Jól induló pedagógiai munkásságában jelentős újításokat vezetett be. A merevnek, élettelennek talált geometriai rajzoktatásban szorgalmazta a kör-

zővel és vonalzóval készült ábrák színekkel való feloldását. Az így készült gyermekrajzokból 1908-ban Budapesten kiállítást rendezett, amelyet a kritika is elismerően fogadott. Már 1902-ben előadást tartott a Rajztanárok Egyesületének kongresszusán a dekoratív rajzról. Az ekkor kezdett és a népi díszítményekkel foglalkozó gyűjtőmunkája az 1910-ben kiadott, „A természetes díszítő eljárás" című könyvében nyerte el betetőzését.

A fiatal rajztanár aktív résztvevője volt a nagyváradi szellemi pezsgésnek. Az Emke kávéház törzsasztalánál Ady közvetlen társaságához tartozott tanártársával, Juhász Gyulával, valamint Dutka Ákossal, Emőd Tamással együtt. Több kisebb kiállítást is rendezett a városban, 1912-ben pedig négy képpel szerepelt a Műcsarnok Tavaszi Tárlatán Budapesten.

1919-ben belépett a Kommunista Pártba, a Tanácsköztársaság alatt a Képzőművészek Testületének vezetőjévé és a váradi Püspöki Múzeum igazgatójává választották. Bevonulásuk után, 1922-ben a románok a nagyváradi premontrei gimnáziumot bezárták, őt magát nyugdíjazták. Ekkortól csak a festészetnek élt, egyedül, mélyen vallásosan, szinte aszketikus egyszerűségben. 1921-ben részt vett a nagyváradi művészek karácsonyi tárlatán. 1922-ben négy hónapos németországi, 1923-ban három hónapos római tanulmányúton járt. Az ezeken készült képeket az utazások után rendezett kiállításokon mind eladta. 1924-ben költözött Nagybányára, ahol kis házat vásárolt gyümölcsöskerttel, s tizennégy évig élt benne. „Újra kezdtem festői életemet, magasabbra fokoztam az igényeimet önmagammal szemben" – írja önéletrajzában e korszakról. A Nagybányai Festők Társasága már 1926-ban törzstaggá – ez igen nagy megtiszteltetés volt – és zsűritaggá választotta. Előbbiről a társai (Thorma, Mikola, Ziffer, Krizsán, Krizsánné, Rác) között elmérgesedő ellentétek miatt egy évvel később (újraválasztása után) lemondott.

Rendszeres kiállító volt Nagybányán, de egész Erdélyben is. 1929-ben bemutatkozott a bukaresti Salonul Officialban. 1930-ban Kós Károllyal és Szolnay Sándorral együtt alapító tagja a Barabás Miklós Céhnek. Első közös, kolozsvári „Tavaszi kiállításuk" után novemberben ugyancsak itt az erdélyi képzőművészek közös tárlatán vett részt tíz képpel.

A harmincas években anyagi helyzete egyre nehezebbé vált. Nyugdíjügye a Magyarországra visszaszorult premontreiekkel még mindig nem rendeződött, képeit viszont mind kevésbé tudta eladni. Korábban két házat is vásárolt sajátja mellé, ezeket most kénytelen volt eladogatni. Hiába a dicsérő kritikák, megélhetési gondok fenyegették. 1938-ban visszaköltözött Nagyváradra, s négy hónapos firenzei tanulmányutat is tett, amely nagy hatással volt rá. 1939-ben visszahonosíttatta magát, az 1940-es kiállítással elbúcsúzott Nagyváradtól és Budapestre költözött. Itt végre rendeződött nyugdíjügye, műtermes lakást alakított ki, 1942-ben pedig gyűjteményes kiállítást rendezett (Pituk József grafikusművésszel és Morzsa Morhardt Gyula szobrászművésszel), nagy sikerrel. Öregkori nyugalmába azonban beleszólt a háború, amely elől 1943-ban visszatért szülővárosába, Zalaegerszegre. A bombázások során szinte mindenét elvesztette, s a 70. életéve küszöbén újra kellett kezdenie életét.

Felsőbányai tájkép feszülettel, olaj, karton, 70x90 cm

Felsőbányai házak II., olaj, farost, 24,5x29 cm

Egerszegen húga, majd nővére lakásában élt, igen szűkös körülmények között. 1945-ben – veterán párttagként – újra belépett a Kommunista Pártba, magát ekkortól szocialista realistának vallotta. Több alakos képet festett ekkortól, mint korábban, és stílusán is változás figyelhető meg. A párttagság nem segített rajta, szegényen és elhanyagolva élt. A főváros hivatalos helyein hamar elfelejtették, a Műcsarnok visszautasította képeit, s a Képzőművészeti Alaptól sem kapott kedvező választ ismételt támogatási kérelmére. 1952–55. között csak néhány kisebb kiállításon vett részt. 1959-től a Zalaegerszegen megalakult Képzőművészeti Munkacsoport első elnöke, s a megyei képzőművészek első közös kiállításának legsikeresebb résztvevője. 1960-ban két újabb tárlaton szerepelt sikerrel. Neve ismét egyre jobban csengett. Budapestre is hívták újra „bemutatkozni", a tervezett tárlatot azonban már nem érhette meg: 1961. április 1-én Zalaegerszegen elhunyt. Anélkül távozott, hogy sikerült volna visszakerülnie művészeti életünkben az őt megillető helyre, így az utókornak s elsősorban szülővárosának hagyva örökségül nevének felemelését.

Ránk maradt hagyatéka főleg tervekben és vázlatokban gazdag, befejezett alkotásokban, olajképekben már kevésbé. Gazdag festői pályafutásának rekonstruálása csak a nagybányai évektől lehetséges, korábbi alkotásait elvétve ismerjük, így is kirajzolódik azonban markáns egyéni arculata. Elsősorban tájképfestő volt, legértékesebb az európai mércével is mérhető nagybányai sorozata. Ismerjük néhány városrészletét, s kedvelte az alakos, ezen belül főleg a sokszereplős jelenetek festését.

Művészetére alapvető hatással volt a már a nagybányaiak első generációja által meghonosított impresszionista indíttatású, a valóságban azonban ennél konzervatívabb festészet. Megérintette a „vad" expresszionisták kemény, harsány kifejezésmódja is. Egyéni stílusát a két, eredetileg egymás ellentétét képező törekvés egyesítésével, a teljesen objektív külső impressziók szubjektív, önkifejező eszközökkel való megfestésével (de nem teljes átalakításával) munkálta ki. Képein hol az egyik, hol a másik kerekedik felül. Ugyanúgy megtalálható nála az esetlegesség érzése vagy a komplementer- és reflex-színek használata, mint az erős, harsány, sokszor szándékosan kihangsúlyozott színkavalkád. Festésmódja a rövid ecsetmozdulatokkal, vastagon felvitt festék, a kemény, igen erőteljes, de sokszor kicsit feloldott színek és a kissé elnagyolt, de még nem foltszerű motívumok jellemzők.

Öregkori képein stílusa megváltozik, szelídebbé, részletezőbbé, „szalonképesebbé" válik. Képei ekkor is tetszetősek, de a korábbi expresszív lobogás már hiányzik belőlük, inkább csak a felszínen mozognak. Ennek magyarázatát

Bányai házak, patak II., olaj, farost, 24,8x30 cm

Nagyvásár Nagybányán, olaj, farost, 25x30,2 cm

kevés csak magában a művészben keresnünk, meg kell látnunk mögötte a má. hetvenes éveit taposó, napi gondokkal küzdő s eladhatót produkálni akaró embert is. A korábbi belső erő és ihletettség elvesztése elsősorban nem az ő bűne volt, ő ezután is tudott színvonalasat produkálni. Élete végéig küzdött, nem a gazdagságért vagy dicsőségért, hanem a tisztes megélhetésért, saját belső és művészi igazáért, s az ecsetet csak a halál csavarta ki kezéből.

Balszerencsés csillag alatt született, abból a szempontból mindenképpen, hogy művészileg legértékesebb, leggazdagabb éveit az ország testétől elszakadt Erdélyben élte, a hazai köztudatba ezért nem került be neve. A mi feladatunk, az utókoré, hogy ezen változtassunk.

Cigánysátor, olaj, karton, 13,5x24 cm

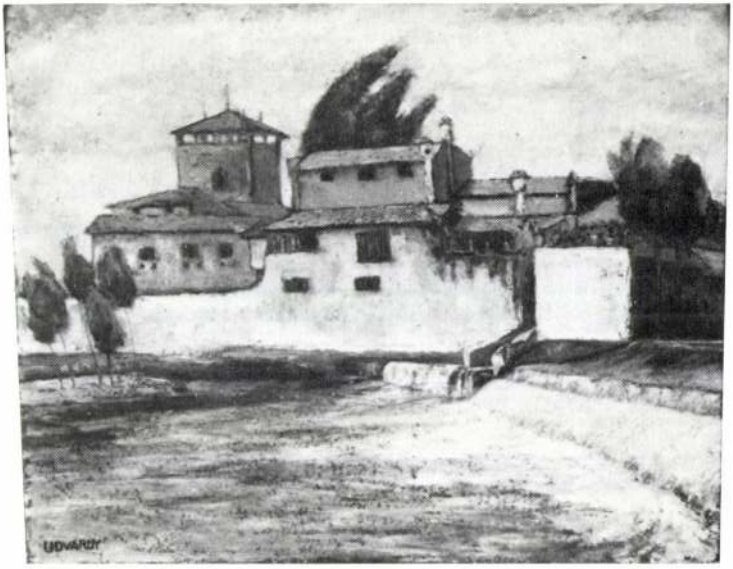

Firenzei vágóhíd, olaj, karton, 70x90 cm

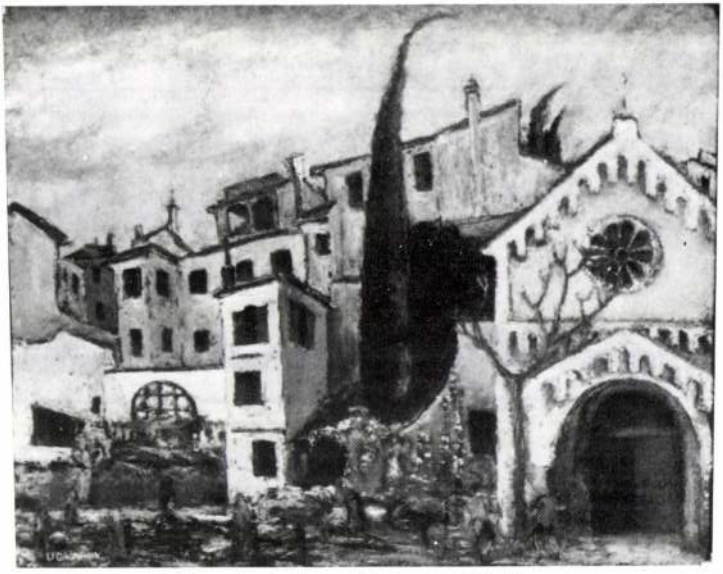

Firenzei városkép, olaj, karton, 70x90 cm

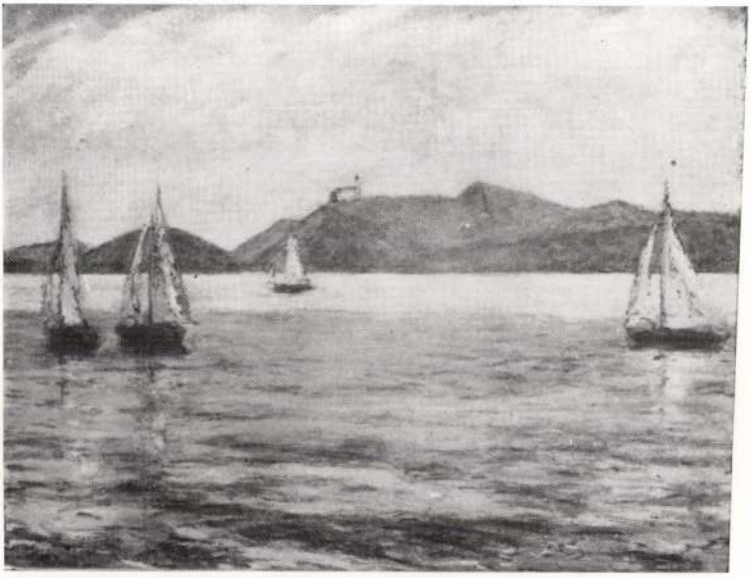

A Balaton Tihanynál, olaj, karton, 70x90 cm

Balatoni tájkép a Szépkilátóról, olaj, karton, 70x90 cm

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1963 AUG 25.

1021

Különleges szakma művésze

SZÉTHÚZZA az összecsavart rajzpapírt. A fiókból sárga szegeket vesz elő. Rátűzi a nagy rajztáblára. Ceruzájával néhány észrevételt jelöl a tusvonal-halmazra. Csupán megjegyzések. Egy világító testser átrendezése.

Három éve végzett az Iparművészeti Főiskolán. Dicséretes eredménnyel. Belső építész. Művész. Kevesen ismerik a szakmáját. Pedig munkáival, munkáikkal naponta találkozunk az üzletekben, az utcán. Egy házsor harmonikus színkomplexuma, egy eszpresszó berendezése, egy áruház portáltervezése — a belső építés munkája.

Szegedről „startolt". Kezdetben az ÉM. Tervező Vállalatnál dolgozott, Borvendég Béla Ybl-díjas művész műtermében.

Négyen vagyunk a Bács megyei Épülettervező Vállalat egyik kis szobájában. Egy építészmérnök és egy technikus — fiatal házaspár — és Udvardy Lajos, a belső építész. A tustoll sercen egyet, s fekete foltot ejt a fehér papírra.

— 1961 decemberében kerültem át Szegedről — kezdi a fiatal művész. Néhány vázlatot, rajzot, tervet húz elő. — Egyik legszebb munkám volt. Szegeden a Kárász utcai üzletsor belső tervezése. De én készítettem a Székkutasi Művelődési Ház belső terveit is.

Hátrasimítja homlokára bukó haját.

— SZÉP ÁLMOKKAL, telve ifjúi lelkesedéssel indultam a főiskoláról. Mindig újat, valami szebbet, jobbat adni az embereknek. Valamit nagyot alkotni... aztán... aztán lassan belerázódtam a valóságba — mondja mosolyogva, minden pózolás nélkül.

A vállalatnál ő az egyetlen belső tervező művész. Munka? Van elég. Kisebbek, nagyobbak. Az épülő Leninváros házsorainak külső színösszeállítását ő tervezte. A most épülő kecskeméti idegenforgalmi hivatal berendezése is Udvardy Lajos rajzai alapján készül. Akad még gond is.

— A múlt év januárjában az Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat egy-kéthetes határidőre négy tanulmánytervet kért tőlünk a megyeszékhelyen — a Kossuth téren levő üzletei átépítésére. Ilyen rövid határidőre mi nem tudtuk vállalni. Elvitték a rendelést Budapestre, ahol el is készítették — másfél év alatt... Pedig milyen szép munka lett volna!

BESZÉLGETÉSÜNK közben kiderül, hogy a kanapék, kandallók, világítótestek tervezése mellett a festészetet is kedveli.

— Tagja vagyok ugyan a Képzőművészeti Alapnak, de nem foglalkozom intenzíven a festészettel. Szeretem az embereket, s egy-egy esemény olyan hatással van rám, hogy próbálom megörökíteni a vásznon.

— Az a típus vagyok, aki saját kísérleteinél jobban szereti a hivatásos festőművészek képeit — mondja ismét mosolyogva. — Még főiskolás koromban társrendezője voltam a Műcsarnokban a Képző- és Iparművészeti Főiskola tárlatának.

A rajzasztal szélén külföldi újságok, folyóiratok. A nyugatnémet Der Baund Möbel Schreiner, a svájci művészlap, a Werk, a Kultur im Heim NDK folyóirat, a La Maison Frances című képesújság. És több más szaklap.

— Valami keveset beszélek németül és oroszul. Inkább a műszaki nyelvet. Terveim? Idegen nyelveket tanulni. És tavasszal talán megnősülni... Itt az ideje... Harmincéves vagyok.

HA GRAFIKUS lennék, Udvardy Lajos portréját kusza vonalak tömegéből alakítanám ki. Jelezve vele egy munka lázától fűtött művész belső énjét. A hirtelen fellobbanásokat, a sokszor fájó kudarcot. És a végtelen tiszteletet a művészettel szemben.

K. M.

Gépgyár. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

8254

Jelentkezni a gyár munkaügyi osztályán lehet.

8178

mes

al foglalkozni!

TSZCS-K, SZAKSZÖVETTERMELŐK!

hizlalási akcióban

tkezetek részére nagyüzemi ek sertésdarabonként 400 Ft áron vásárolható takarmány.

inóhizlalási akció,

alásra alkalmas 70—300 kg-os még nincs 18 hónapos. nél nagyobb beállítási súlyú leg. beállítási súlyig lekötött borasabb súlyra hizlalja, állat-

inyt utalványozunk

ilyú minőség esetén is fizet-

ORGALMI VÁLLALATNÁL, ÁSI KIRENDELTSÉGEINÉL, FELVÁSÁRLÓINÁL.

A Kecskemét és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet szövőlepke elleni védekezést, továbbá

téli gyümölcsfa-permetezést vállal.

A permetezés megrendelhető Kecskemét, Katona József tér 10/a. földszint 15. sz. alatti helyiségben.

8238

PETŐFI NÉPE

A Magyar Szocialista Munkáspárt Bács-Kiskun megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.

Főszerkesztő: Welther Dániel.

Kiadja:

a Petőfi Népe Lapkiadó Vállalat.

Felelős kiadó: Mezei István igazgató

Szerkesztőség:

Kecskemét. Széchenyi tér 1. szám.

Kiadóhivatal:

Kecskemét. Szabadság tér 1/a.

Telefon: 17-09.

Terjeszti a Magyar Posta.

Előfizethető:

a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.

Előfizetési díj 1 hónapra 12 forint.

Bács-Kiskun megyei Nyomda V. Kecskemét — Telefon: 11-85.

Index: 25 065.

A Dunapataji Vegyes és Építő Ktsz

kibővítette üzemét.

Rövid határidőre vállal lakatos és bádogos javító munkákat, díszkerítések, díszkapuk készítését, gumijavítást, vulkanizálást.

8275

szakszerű javítása, garanciális szerviz. Kalocsai Vas- és Fémipari Ktsz. István út 56., telefon 236. Televízióantennák szerelése, István út 64., telefon 70.

8136

Családi házat akar építeni?

Már most jelentse be igényét a Bajai Vegyesipari Javító és Szolgáltató Vállalatnál. Baja, Vasvári P u. 4., telefon: 575.

802

Udvardy Pál, festő

Művészet, 1936. I. évf. 2. sz. 60. l.

a Benczur Társaság reprezentatív kiállítása

Udvardy Pál, festő

UDVARDY PÁL festőművész tárlata nyílt meg esütörtökön Szolnokon, a Képcsarnok Aba-Novák-termében. A tárlaton bemutatott tájképek, figurális kompozíciók és portrék több mint hat évtizedes művészi munkásságból adnak ízelítőt.

8.

– : Hú

Népszabadság, Bp. 1980. márc. 14.

Udvardy Pál festő

UDVARY PÁL festőművész kiállítása megnyílt Szolnokon, az Aba-Novák teremben. A 80 esztendös mester tárlata március 27-ig tekinthető meg.

8.

-MTI

Népszabadság, Bp. 1980. márc. 19.

Udvardy Tibor, [festő]

[énekes]

toporgo türelmetlenség[illegible]
Nem sokkal előbb *Udvardy Tibor*, aki akkor lett szólista, amikor Simándyt a kórusba szerződtették, eredeti módon ünnepelte a maga negyvenedik évfordulóját: az egyik nézőtéri társalgóban kiállította szakértők által is nagyra értékelt festményeit; bizonyítva, hogy aki művésznek született, élete végéig az is marad, mindig megtalálja az önkifejezés eszközét-módját.

Fodor Lajos: Simándy

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980 jún. 11.

Udvardy Pál

UDVARDY PÁL FESTŐMŰVÉSZ tárlata tegnap nyílt meg Szolnokon a Képcsarnok Aba-Novák Termében. A tárlaton bemutatott tájképek, figurális kompozíciók és portrék a nyolcvanesztendős mester több mint hat évtizedes művészi munkásságából adnak ízelítőt.

Magyar Hirlap 1980/3/14/9

Udvardy Pál

UDVARY PÁL FESTŐMŰVÉSZ jubileumi kiállítását Szolnokon, az Aba Novák Teremben 13-án, csütörtökön délután 5 órakor nyitják meg. A két hétig tartó tárlatot dr. Szij Rezső művészettörténész ismerteti. Az ünnepi megnyitón rendezik meg a szolnoki műbarátok találkozóját.

Magyar Hirlap 1980.3/12/8

Udvardy Pál

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965. TÜKÖR

CSÓK GALÉRIA

1021

UDVARY PÁL KIÁLLÍTÁSA

Az 1918 óta kiállító művész olajképein örök a nyár. Az okkerek, a halványbarnák szelíd és békés világossága egy kiegyensúlyozott, a köznapi témákban is lényegeset mondó művészet belső derűjéről tanúskodik. Udvardy Pál keresetlen impresszióinak sorozatából a kisvárosok ma már halványuló poézisa árad.

Önportré

1980. IV. 25. Televizió 2. müsor 21,10 Áné

TV Hiradó 2.

1021

Udvardy Tibor operaénekes 80 éves

- Udvardy Tibort eddig Lenszkijként, Verdi és Puccini-hőskónt ismertük. Most egy egészen uj szerepkörben láthatjuk. Operaházi tagságának 40 éves jubileuma alkalmából festményeiből kiállitást rendeztek az Operában.

- Képekkel szeretném elmondani azt, amit idáig zenében. A Zeneművészetire és a Képzőművészetire felvételiztem, mind a két helyre sikerült, és először a zenét választottam, igy töltöttem el itt 35 évet az Operában. Most, hogy innen mutatkozom be egy másik területen semmi más célom nincs, mint ami idáig egész életemben, örömet szerezni, igy szolgálni a müvészetet.
Ha körülnéz a képeim között, akkor láthatja, hogy leginkább a Balaton érdekelt, balatonboglári vagyok, a Balatont minden variációjában ismerem. Tehát ez az, ami hozzám szinekben a legközelebb állt és ezért van egy kicsit több Balatonom, mint a többi tóma.

- A képeket az előadás előtt, a szünetekben május végéig tekinthetik meg az érdeklődők az Operaházban.

UDVARDY TIBOR

A FESTŐ: UDVARDY TIBOR

...ardy Tibor, a népszerű ...kes nyugalomba vo... ...tán visszatért fiatalkori ...uhoz, a festészethez. El... ...tiállítása most nyílt meg ...dani nagy sikereinek színhelyén, az Állami Operaházban. Képünkön a harminc képből álló tárlat egyik jellegzetes darabja.

20. sz. 43

nok és
költés bódulatában
kat megfojtani.
Amíg haladtam a távoli falu

Udvarfalvi ref

templom

Ernstök

Debreczeni L.

1928. 185. l.

Textiliák u.o. 188. l.

Fejfák u.o. 188. l.

Templom u.o. 189. l.

jelentéktelen

Miért a tsz fizessen?

Az ősszel a kisbárkányi Összetartás Tsz burgonyatárolási szerződést kötött a MÉK-kel. A gazdák prizmába rakták a burgonyát; s valahányszor a MÉK emberei ellátogattak a szövetkezetbe, megállapították, hogy a burgonya jól telel. Ilyen előzmények után különösen kellemetlen meglepetést hozott a prizmák felbontása. Ez alkalommal derült ki, hogy a tárolt burgonya negyven százaléka megromlott. A kár ötvenezer forint.

A MÉK ekkor — enyhén szólva — diplomáti-

BORSÓVÁLOGATÓK

Munkásarcok:

Középtermetű, jóvágású, határozott kiállású fiatalember, a zagy-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Udvarnoki Emőke

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1964 JUL 1

KERESKEDELMI GRAFIKA

Fiatal rajzolók plakáttervei Salgótarjánban

KERESKEDELMI grafika címmel nyílt kiállítás június 20-án Salgótarjánban, a KPVDSZ klubjában. A kiállítást a KPVDSZ rendezte, azoknak a fiatal tehetséges grafikusoknak a munkáit gyűjtötte egybe, akik kirakatrendezőként, illetve grafikusként jelenleg is Salgótarjánban és a megyében dolgoznak. A KPVDSZ kezdeményezése elsősorban azért rendkívül hasznos, mert elsősorban lehetővé teszi fiatal grafikusainknak azt hogy *számot adjanak eddigi munkájukról, tevékenységükről*, a közönségnek pedig arra, hogy tehetséges fiatal alkotók műveivel ismerkedjen meg.

A jól rendezett kiállítás szemléletesen mutatja, hogyan jutottak el mai eredményeikig grafikusaink, milyen utat tettek meg a mostani, *sajátosan szellemes, élénk ritmusú, biztos rajzkészségről* és anatómiai tudásról tanúskodó alkotásokig.

A kiállításon öt kirakatrendező, illetve grafikus szerepel plakátterveikkel: *Udvarnoki Emőke*, a Nógrád megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat Balassagyarmaton, *Füllöp Éva* és *Kocsárdi Nándor* ugyancsak e vállalat Salgótarjánban dolgozó kirakatrendezői, *Kerekes László*, a MOKÉP és *Légrádi Jenő*, az Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat grafikusa. A plakátterveket a zsűri a napokban értékelte. Első díjat Kerekes László *Táborozáshoz* című munkája ,a két második díjat Kocsárdi Nándor *Nyár*, illetve Fülep Éva *Gyümölcslé* című terve, a két harmadik díjat Udvarnoki Emőke *Hüsi* és Légrádi Jenő *Konzerv* című munkája nyerte.

A KERESKEDELMI szakemberek és a közönség körében méltán nagy érdeklődést kiváltó kiállítás a megyében élő fiatal grafikusok tehetségét dícséri. A kiállításon szereplők a továbbiakban *a Magyar Hirdetőnek is bemutatják plakátterveiket*, amelyek némelyike országos szinten is bizonyára megállja a helyét. A közönség a kiállítás után azt várja fiatal grafikusainktól, illetve kirakatrendezőinktől, hogy *mindennapi munkájuk során is minél többet hasznosítsanak, illetve használjanak fel ötleteikből*, újszerű kompozíciós és színmegoldásaikból.

A KIÁLLÍTÁS július 10-ig tekinthető meg Salgótarjánban.

(te)

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KI

1917 évi 9333. számv. sz.

XI I ügyosztály

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

báró Forster Gyula urnak mint a

elnöké

Folyó évi julius hó 2

ratára, van szerencsém dr Éber I

ját .54..K..40. fillérre érvénye

Udvarhelyi vár

Lukinich Imre:

Az udvarhelyi vár
története. Kisy.
Erdélyi Muzeum.
8-r; 24 l. Kolozs-
vár 1903

Gent (1426)

ülés véget ért.

Dr. Szendrei János,
titkár.

OS RÉGÉSZETI ÉS EMBERTANI TÁRSULAT folyó
délután 5 órakor a M. Tud. Akadémia heti üléstermében
idők előtt utolsó rendes havi ülését. Jelen voltak: Báró
alatt, Forster Gyula másodelnök, Zichy Jenő gróf, dr. Hampel
ló, dr. Boncz Ödön, dr. Kammerer Ernő, Vásárhelyi Géza,
ri Fülöp, dr. Pósta Béla, Gohl Ödön és Huszka József
tagok; továbbá Szalay Imre, dr. Könyöki Alajos, dr. Finály
ndor, dr. Gerecze Péter, Varju Elemér, Lipcsey József
hallgató.

gróf Zichy Jenőnek a Kaukázusban és Közép-Ázsiában

talán nem annyira festői. Mindennek da-
cára Székelyudvarhely városának egyik
nevezetessége a Csonkavár...

A várakból — melyeket megemlítettünk
— ma már csak romok vannak, de ezek
az omladozó falak és romok az idők vé-
gezetéig is hirdetői maradnak egy sokat
szenvedett, bátor; harcos nemzetség küz-
delmeinek. Egy népnek, mely inkább el-
pusztult váraival együtt, de meg nem ad-
ta magát az ellenségnek... s az időben
újra meg, újra feltámadva, szívós kitar-
tással harcolt mindenkor életéért, otthoni
náért, hazájáért...

(—a—l—)

(-a-i-) Ősi várak a Székely-földön. Magyarság 1942. aug. 2.

Udvarhelyi csonkavár

Székelyudvarhely egyik részében, házaktól majdnem sűrűn beépítve, érdekes várrom van, mely előtt csodálkozva áll meg az idegen. Ezt a romot — mely a székely várépítéssel ellentétben nem magas hegyen épült — a helybeliek egyszerűen csak a „Csonkavárnak nevezik.

A fennmaradt adatok szerint e helyen már a XIV. század kezdetén egy királyi vár állott, mely az Udvard nevet viselte, később azonban lerombolták s Báthory István erdélyi vajda 1403-ban újra felépítette, hogy innen tarthassa féken a lázongó székelyeket.

A Rákóczi felkelés idejében még a vár tekintélyes erősség volt, — de mint ahogy a XVII. században a Thököly és Rákóczi felkelések idejében a magyarországi várakra is gyászos idők következtek, melyeket a császári tábornokok azzal az indokolással, hogy „ne szolgáljanak kuruc fészekül", sorr afelrobbantottak, — úgy Udvarhely várát is Heisler lerombolta, de később kiigazítatta s ezután labanc-fészek volt addig, míg Pekri Lőrinc a várból Heislert ki nem űzte...

Maga a vár nagy, sarokbástyás épület volt, egyetlen nagy bejárattal, falaiban lőréseket helyeztek el s 2—3 méter mély sánc övezte, melybe a Küküllő vizét bocsátották be s így a vízárok létesítése által megközelítése nehezebbé vált.

A vár alaprajza szerint az északi szárny négy lakószobára volt osztva s ugyanilyen beosztással bírt az emelet is, mely díszesebb megépítésénél fogva minden bizonynyal a várparancsnok lakása lehetett. Az emelet ablakait tetőpárkányzat díszítette, a várfalak nagyrésze pedig lapos kövekből épült.

Az udvarhelyi csonkavárat is a hősök vére szentelte meg, építészeti értékét talán kissé lerontja az a tény, hogy nem hegyen áll, mint a legtöbb székelyföldi vár

Lussunium ... 190—192
AZ ORSZ. REG. ÉS EMB. TÁRSULAT HIRDETMÉNYEI
TÁRSULATI

nép élete és hazája védelmében igenis épített várakat s ezek a várak mindenkor a székelység érdekeit szolgálták.

A várakban melyek rendszerint hegyek ormán állottak s melyeket völgyek övezték körül: emberek éltek. Szikár, szívós székely nép alkotta a várak lakosságát s ha esténként a várfalak tövében fel is csendült a dal, a nóta, mégis a várak szomorú jelképei küzdelmeiknek. Hazájukért, otthonukért, földjükért minden áldozatra képesek voltak s inkább meghaltak, de a várakat fel nem adták. Ezekből a várakból ma már csak romok vannak, mert amit nem tudott az ellenség bevenni, azt elpusztította a kérlelhetetlen Idő . ..

Budavára

E vár Udvarhely közelében egy sziklahegyen emelkedik a magát a várat még *Buda vezér* építette meg Attila birodalmának felbomlása előtt. Róla nevezték el azután a várat s ez a vár volt Attila hunjaitól elszakadt székelyek főrabonbánjainak székhelye és egyben vallási szertartásaikat is itt tartották. De ebben a várban hozták törvényeiket is, ezenkívül a vár alatt gyűlt egybe a nép tanácskozni, törvényt tartani és áldozni.

Budavára 1241-ig állott fenn, akkor azonban nem tudott ellenállni a mongol hordáknak s *egyetlen nagy küzdelemben a várat védő harcosok mind elhullottak,* az ellenség pedig a várat lerombolta.

A hagyomány azt tartja, hogy maga *Buda vezér van a várban eltemetve arany, ezüst és vas hármaskoporsóban,* nagy kincshalmazzal együtt. A hegy oldalában lévő sziklaüregekben pedig — melynek a nép szerint egy titkos kijárata is van — nagy kincsek vannak felhalmozva.

A kósza hír, mely még ma is tartja magát, valószínűleg azon alapul, hogy egy a XIII. században kelt kézirat szerint valamikor tényleg ezekben a sziklaüregekben tartották a vár fegyvereit, gabona-állományát, a zsákmányokat és kincseket. A vállalkozó szellemű kincskeresők gyakran kutatták végig a sziklákat, de a föld hű-

Budavára

Magyarság

Vasárnap, 1942. augusztus 2.

(-a-i-)

Ősi várak a Sz

MAGYA

zékelyföldön...

Amikor visszakerült Székelyföld vadregényes, természeti szépségekben oly gazdag vidékeit já:juk, nem egyszer szemünkbe tűnnek a festői vidékek legkülönbözőbb helyein olyan omladozó romok, amelyekről talán nem is tudjuk, hogy valamikor nagyon régen büszke és erős várak voltak, s eredetükről, valamint a körülöttük fűződő mesékről alig tudunk valamit.

A Székelyföld ősi várairól összefoglaló képet adni egy rövid cikk keretein belül természetesen lehetetlen. Mégis legalább egy pár ősi várról emlékezzünk meg s kössük lelkére minden utasnak, aki a Székelyföldet já:ja, hogy *ne mulassza el megtekinteni* e híres romokat...

Majdnem minden vár hősi multtal rendelkezik s egy sokat szenvedett nép küzdelmeiről mesélnek. A várak földjét a székely nép kiömlő vére szentelte meg, de a várak, melyek elsősorban védelmi e:ősségek épültek, igen sok esetben lakóhelyül is szolgáltak a tulajdonosok számára.

Egyes tudósaink a mult században ugyan kétségbe vonták, hogy a nomád-életű székelység várakat épített volna, s felhozták azt az érvet is, hogy a székelység hadviseleti szokásaival, harci szellemével ellenkezett a várépítés. A fennmaradt és még ma is meglévő romok azonban minden kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a székely-

séges a székely harcosokhoz s őrzi kincseiket...

Táblak ép. „Honvédattak", Karton.
Udvarhelyi

Budapesti Hirlap. 1882. szept. 6. 3.
Gregorov Imre festőművész...

Udvarthelyi Béla festő / Ybh

Honvéd-attak c.kártonja

Budapesti Hirlap,1882,IX.6.

245.sz.3.o.

ol Udvarhelyi Béla festő / Ybl

Honvéd-attak c.kártonja

Budapesti Hirlap,1882,IX.6.

245.sz.3.o.

Udvarhelyi Béla festő

Budapesti Hirlap. 1882. szept. 6. 3.

Gregus Tusch festőmiszvász....

Táblakép, karton Ybl

Honvéd-attak Udvarhelyi Bélától

Budapesti Hirlap, 1882, IX.6.

245.sz.3.o.

5.

3.

Udvarlaky Béla

Vas-Lyc. 1883. 677. l.

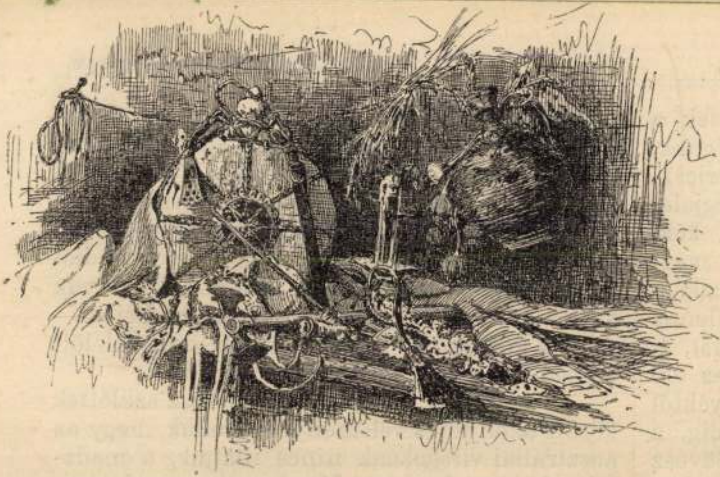

Csendélet. Udvarlaky Bélától.

Udvarlaky Béla Bpest

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1882. őszi kiáll.: Parasztudvar, vízf., 180 ft.

1883. őszi kiáll.: Csendélet, olajf., 300 ft.— A dinnye-csősz, olajf., 100 ft.— Aratáskor, vízf., 400 ft.

Udvarlaki Béla

Szabadságharczi emlék. T. ~~1858~~ 2846. III

Az ország czimerével diszitett és oszlopokon nyugvó talapzat tetején a Genius szobra körül honvédek képeznek csoportot, a kiknek parancsnoka a nemzeti szinü lobogót tartó Hungária előtt tiszteleg. A talapzat elején gróf Batthyány miniszteriuma van ábrázolva. A háttér dombos vidék gémes kúttal. Felirata:

A MAGYAR SZABADSÁGHARCZ EMLÉKE 1848-1849

alol balra: Tervezte Szendrei János
Kiadótulajdonos Szinay István Miskolczon.
jobbra: Rajzolta Udvarlaki Béla
Köre rajz és nyom. Grund V. Budapesten.
legalól középütt: Mindennemü utánzás tilos.

Szines kny., mér. 72 : 50.8 cm.

30-92-5.

1962 [illegible] 29

K 1021

Így ünnepelt a Szolnoki Művésztelep

Supka Magdolna az előadói emelvényen

Hatvanadik születésnapjára ébredt vasárnap a Szolnoki Művésztelep. A bensőséges jubileumra, az ünnepségekre a telep egykori lakói — több-kevesebb rendszerességgel ma is ellátogató — művésztársak is érkeztek, eleget téve a telep művészei meghívásának. Itt találkoztunk Udvari Dezsővel, aki Kamocsay Istvánnal jött el a fővárosból, az alatytyáni Gecse Árpáddal, a Székesfehérvárott dolgozó Áron Nagy Lajossal, a hódmezővásárhelyi Kurucz Dezső Istvánnal és Almási Gyulával.

A jubileum alkalmából a telep tíz műtermében nyílt házi kiállítás, amelyeket a délutáni órákban nemcsak a szolnokiak tekintettek meg, hanem azok is, akik vidékről utaztak a megyeszékhelyre tárlatlátogatás céljából.

A közös emlékek felelevenítése és az érdekes, hasznos szakmai megbeszélések sorozata délután folytatódott a festők és szobrászok között a Művésztelepen. Öt órakor a Szolnoki Galériában ünnepélyes tárlatlátogatásra került sor, ahol kiosztották a Művésztelep jubileumi emlékplakettjét.

A Szolnoki Galériában megrendezett ünnepélyes tárlatlátogatáson több olyan művet is láthattak az érdeklődők, melyeket első ízben mutattak be. Többek között a Szolnoki Művésztelep egykori nagy alkotójának, Pólya Tibornak A Szolnoki Művésztelep tagjai 1927-ben című festményét, Zádor István rajzát Fényes Adolfról, Gecse Árpád önarcképét, vagy Patay Mihály Bambinó-ját.

Este hat órakor pedig zsúfolásig megtöltötte a közönség a TIT előadótermét, ahol Supka Magdolna, a Szolnoki Művésztelep hatvan éves történetéről és Aba Novák Vilmosról tartott nagysikerű előadást.

Hétfőn délelőtt több szolnoki iskola tanulói is felkeresték a Szolnoki Galéria kiállítását, s délután háromtól hat óráig a Művésztelep műtermi kiállításait is. Ma, kedden délután háromtól hat óráig lesz nyitva a közönség előtt a Szolnoki Művésztelep műtermeinek ajtaja. Este hét órakor kerül sor a jubileumi ünnepségek záróakkordjára. A TIT előadótermében Oelmacher Anna művészettörténész tart előadást Fényes Adolfról.

A laoszi hazafias erők meghiúsították a lázadók támadását

Vientiane (MTI)

Hírügynökségi jelentések szerint a laoszi hazafias fegyveres erők vasárnap Uouei Sai térségében meghiusították a lázadók készülő támadását.

Az akció eredményeképpen a lázadók kiürítették több előretolt állásukat és a várostól dél felé visszavonulnak. A hírek szerint amerikai helikopterek erősítést szállítottak a lázadó egységeknek.

Washington

Az amerikaiak beavatkozását a laoszi helyzet alakulásába hirdette vasárnap Averell Harriman, a Washingtonban tartott telvíziós beszélgetésében. Hangoztatta, hogy az amerikai csapatok továbbra is Thaiföld területén maradnak mindaddig, amíg nem jön létre Laosz semleges kormánya. (MTI)

Újabb amerikai atomfegyverkísérlet

Mint nyugati hírügynökségek jelentik, az amerikai atomerőbizottság közölte, hogy vasárnap délben (helyi idő) újabb légköri atomfegyver-kísérletet végeztek a Karácsony-sziget térségében. Ez a tizennegyedik robbantás a most folyó amerikai kísérlet-sorozatban.

Franco átalakítja kormányát?

Madrid, (Reuter, AFP)

Hétfőn hatodik hetébe lépett a spanyolországi Asturia bányászainak béremelést követelő sztrájkja. A Reuter iroda értesülése szerint Madridban biztosra veszik, hogy Franco a közeljövőben új kormányt alakít. Ez a Franco hatalomátvétele óta a hatodik spanyol kormányzatnak ígérkezik. Úgy tudják, hogy Franco ehhez először lélegzethez akar jutni, és a sztrájkhullám apadását lesi.

Bár a spanyol hatóságok — mint szinte mindennap a sztrájk megkezdése óta — a mozgalom csökkentéséről nyilatkoznak, hírügynökségi jelentések szerint a sztrájk töretlenül folyik tovább. Az AFP jelenti, hogy Bilbao városában és környékén vasárnap délután a lakosság bojkottálni kezdte a nyilvános szórakozóhelyeket és nem vásárolt lapokat. Ezzel a tüntető magatartással a környéken elterjedt röpcédulák felhívását követi. (MTI)

Kedden hirdetik ki a döntést Eichmann ügyében

Tel Aviv (AFP). Adolf Eichmannt, a halálraítélt náci tömeggyilkost vasárnap éjjel börtönéből Jeruzsálembe szállították, ahol a fellebbviteli bíróság kedden hirdeti ki döntését a december 15-én kimondott ítélet ellen benyújtott fellebbezéséről. — (MTI)

Külföldi események

London

London egyik magán-képcsarnokába vasárnap ismeretlen tettesek betörtek és keretéből kivágva elraboltak több értékes festményt valamint vázlatot — közöttük Matisse és Renoir két olajfestményét, továbbá Degas és Picasso több vázlatát.

London

Mi a hosszú élet titka? Naponta egy pipa dohány elszívása, meg egy pint sör — jelentette ki vasárnap a 105. születésnapját ünneplő George Kennt, az angliai Dergbyshire egyik falucskájának lakosa.

Saigon

Drákói törvény sújtja ezentúl a táncolókat Dél-Vietnamban. Bárhol is érjék tetten az új törvény megszegőit, két évi börtönre és 700 dollárnak megfelelő pénzbüntetésre ítélhetők.

St. Helier

A La Manche csatornában fekvő Jersey szigetén vasárnap hét fiú „felderítő útra" indult egy barlangba, ahol a hitleri megszállás idejéből származó gáztartályok voltak. Az időközben megrongálódott tartályokból kiszivárgó gáztól két fiú meghalt, három pedig a megmentésükre sietett öt tűzoltóval együtt — kórházba került.

Belgrád

Tito, jugoszláv elnök kitüntette Alekszij, moszkvai patriarkát azokért az érdemeiért, amelyeket „Jugoszlávia és a Szovjetunió békés együttműködésének és baráti kapcsolatainak fejlesztésében, valamint a felszabadító háborúban" szerzett.

Varsó

A varsói Lenin múzeumban nemzetközi postai bélyegkiállítás nyílt „Lenin és eszméi" címmel. A kiállítá-

UDVARY 1. *Dezső*, festő Szolnokon, hol a művésztelepnek tagja. 1917 óta tiszamenti tájképeket állít ki a Műcsarnokban. 1926. Pozsonyban rendezett műveiből kollektív kiállítást s ez alkalommal két képét vették meg a pozsonyi múzeum részére.

E g II 534 l

Schiffbeck-palota, pozsonyi, fenyképe. IX. 88.

Udvary Dezső

337 Lugasban olajf. 400.—

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Udvary Dezső

Udvary Dezső: Eckhardt Tibor

Pesti Napló kép mell

1936. máj. 10.

Udvary Dezső

Művész-Élet 1932. sept.

Udvary Dezső: „Dr. Lázár Szivinsné"

Udvary Dezső

D.N. A szolnoki művésztelep. Művész-Élet 1932. sept.

Udvary Dezső tíz éve van a telepen. Itthon a Műcsarnokban és az Ernsztben állít ki. Nagy sikerben volt része a Mikofalvi passiójátékkal kapcsolatban, melynek díszleteit ő tervezte. Állomások: Páris, Róma. Tájképeivel és portréivel aratta legnagyobb sikereit.

Udvary Dezső

Új Magyarság Vasárnapja
1935 febr. 24.
A Budai Képzőművészeti Társulat téli kiállításáról.

Udvary Dezső: Szerbiából menekült magyarok

A

KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK

Udvary Dezső

Nemzeti Ujság 1926
január 15.

— Magyar festő sikere Szlovenszkóban. *Udvary* Dezső, a szolnoki művésztelep nagytehetségü tagja, akinek izig-vérig magyar tiszaparti tájképei már itthon is megérdemelt feltünést keltettek, Pozsonyban rendezett május óta festett képeiből kiállitást. Az erkölcsi és anyagi sikeren kivül, amivel a napokban végetért kiállitás zárult, a müvész még azt is elkönyvelheti sikerei közé, hogy Pozsony városa a „Szlovenszkói muzeum" részére két képet vásárolt meg a *magyar* festőmüvésztől. Udvary Dezső ezenkivül meghivást kapott, hogy müveiből *Prágában* is kiállitást rendezzen.

Udvary (?)

festő

XX. h.

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. f. 777-782. l.

Nagy Tavaszi Tárlat (Műcsarnok)

Kolozsvár: Ujságíró klubban hiállit Udvary András.

Pásztortín, 1929. 2 sz.
46. l.

— fz —: Képzőmű vészeti szemle

Kiállítás (Udvardy András Ujságíró klubban kiállított.)

Pásztortűz, 1929. 2 sz.

46. l.

– fz – : Képzőművészeti szemle

Kiállítás: (Újságíróklub, Kolozsvár Udvary András tárlata)

Pásztortűz, 1929. 2 sz.
46. l.

— fz — : Képzőművészeti szemle

Udvary Dezső

festő, szül. 1894.

Élet.

Ujmagyképzz.

(1950)

93.l.

3742

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Felsőleho-ta, Ivá vm,	Rom. kat. templom belseje, a templ. mennyezete,

Udvary Dezső

Jeles

Szolnok

1.

Szabad Művészet

1947. 154. l.

8. v.

KÖRLEVÉL

szteletű esperes és iskolaszéki elnök urakhoz.

kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium
941. VI. főoszt. szám alatt közölte velem, mi-
omása van arról, hogy a visszacsatolt keleti és
ületeken a hitfelekezeti népiskolákban a tanítás,
számú tanerő hiányában több helyen szünetel,
kolában pedig a helyettesítő, vagy több tanerő
llátó hitfelekezeti tanító a megkívánt tanítási
képtelen eleget tenni. Ez a jelenség sajnos, éppen
ankötelezettséget sujtja.
elekezeti népiskolák tanerőhiánya remélhetőleg
megszűnik. A V. K. Miniszter úr arra kért,

csereügylet számadását megvizsgáltatni és okn
és e tekintetben is hű tényállást megállapíttat
jelentések beérkezte után és értékelésével újabb
érdemi határozatot hozni."

HIVATALOS ÉRTES

A tiszántúli református egyházkerület püspöki

6357—1941. szám. **Tárgy:** Ravasz Lás
könyv ajá

KÖRLEVÉL.

Az Országos Református Lelkészegyesület D.
László püspök hatvanadik életévének betöltése
ségének húszéves jubileuma alkalmára Rav
Emlékkönyvet szerkesztett „És lőn világossá
Ezt az emlékkönyvet a kebelbeli lelkipásztorok é
tanári és tanítótestületek, más egyházi tisztvi
egyházközségek figyelmébe a legmelegebben a
A Ravasz László Emlékkönyv megrendelői nemcsa
rukat gazdagítják a mai magyar szellemi élet egyi
kes kötetével, hanem ugyanakkor a Kálvineumo
tendő Ravasz László Alapítvány növeléséhez is hoz

ember, embernyuzó direktort, aki nem akar neki pénzt adni munka nélkül!! Hát nem eleget keresett rajta?... A közönség csak ő és csakis Ő érette jön szinházba!... Mindenkit elcsaphatnak... Csak irják ki a szinlapra az ő nevét, dől a közönség!!! Nem az ő hibája, hogy a multkori premiér megbukott!... Ő megmondotta előre: vacak! Kár volt azt a sok pénzt belé költeni! Adták volna oda Neki! (t. i.: a pénzt!). És milyen hallatlan szemtelen volt az „Igaz Száj" szerkesztője! Azt merte irni Róla, a nyomorult!, hogy már kezd vénülni!!! Mit, alig mult el negyven... És különben is csak huszonnyolcat vall be... És mindenki annyi idős, amennyinek látszik!!! Ő kinézésre legfeljebb tizenhét! És nem is igaz, hogy az ő lánya már a konzervatoriumba jár... Az az első férjének leánya... És miért nem hozta a „Szinházi Pártatlan" első-külső borítékon szinesben arcképét, mikor megfizette... Majd rendet teremt ő közöttük... Meghivja a szerkesztőket legközelebb magához vacsorára...

Hát igen! Ilyen és ehhez hasonló gondolatokkal érkezik az Örök Mosoly próbára... Másfél óráig tart, míg magához tér... Csak azután kezd a szereppel megbarátkozni... Akkor kezdi a partnereinek összes jó mondásait a maga szerepébe átiratgatni... Azonban mindenkihez kedves! Ugy csicsereg, mint a nyári pacsirta... Még akkor is, mikor kollegáinak a legnagyobb kellemetlenségeket mondja... Még a kis, segédszinészt is, csak hátulról támadja meg, — a rendezőn keresztül... Szemben örök mosoly... Mosolya alá rejti minden megvetését és undorát amit kollegái butaságával és tehetségtelenségével szemben érez... És legfőképpen a direktort utálja, ezt a fakereskedőből, mozibérlőn keresztül direktorrá vedlett puffadt hájtömeget... Természetesen ez nem akadályozza meg abban, hogy óraszámra ne üljön a direktor szobájában... A rossznyelvek szerint nem ok nélkül...

A Mütyürke:

Mütyürke a szinház naivája. A rendes nevét senki se ismeri! Ő az egyetlen, aki tényleg fiatalnak, illetve fiatalabbnak látszik koránál... Ép ez bosszantja. Nem a fiatalsága, de az, hogy senki se akarja komolyan venni... Legkevésbé a direkció, amelyik állandóan kislány szerepeket oszt rá... Már pedig ő nehéz drámai problémák megoldására vágyakozik... Hogy ezt bebizonyitsa állandóan botrányt csinál... Hol a rendezővel pofozkodik össze, hol egy szegény műszakit tépáz meg, hol a karmester dolgába avatkozik belé, hol az ujságirót tessékeli ki dühösen... Pechje van! Senki se veszi komolyan... A kis Mütyürkének mindent szabad... Mert, ha nappal mindenki igyekszik is elkerülni, este olyan naiv, olyan butácska, olyan jólelkü, hogy ezért mindenki mindent megbocsát neki... Mütyürke ezért van a szinháznál legjobban elkeseredve... Senki se beszél vele, de mindenki szereti... Ő epeömlést kap ettől... ő magát mindenkinél többre tartja, illetve csak magát tartja Valakinek!

A Sötétlélek:

A Sötétlélek a legjobb ember a világon!... Az egyetlen, aki nem irigyli a kollegáit, illetve egyet irigyel, hogy addig míg ő nehéz feladatokat old meg külső siker nélkül, a többiek állandóan elharácsolják minden ostobasággal a karzat tapsait... Reggel úgy jön a próbára, hogy előbb megjárta a piacot... Ezek után csak természetes, hogy jobban érdeklik a piaci árak, mint a szerepe... A kollegáit ugratja, állandóan igazságokat mond, ezek persze fanyar mosollyal tréfának veszik... Ez a kis epéskedés egyetlen öröme... Csak a direkcióval nincs soha kibékülve... Ha egyszer vele Rómeot eljátszatnák, (most mult mindössze hatvan éves!), majd megmutatná milyennek kell lenni egy igazi szerelmesnek...

* *

Az én szinház-suszter barátom ijedten tekintett rám.

— Jó! Hagyjuk abba! Inkább kullogjunk vissza lopva, csendben a rácsok mögé... Mert van, akinek a sivatag az otthona és van, akinek a ketrec! *Roche d'or.*

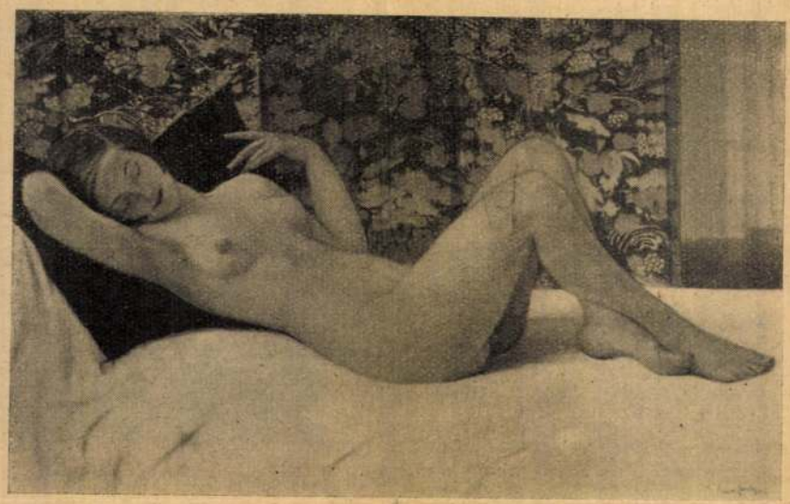

Udvardy Dezső: „Fekvő akt"

A „Budai Képzőművészek kiállitásáról"

Az öreg tekintetes

— Vigjáték, bemutatta a Nemzeti Szinház. —

Gárdonyi Géza regényéből irta: *Balázs Sándor.*

Megvadulva forog a földgolyó...
Csupa akarás, tehetetlen nekirugaszkodás...
Vajudnak a hegyek és semmit sem szülnek...
Még egereket sem...

Ebben a csatározó időben, amikor a közönség riadt tájékozatlansággal még ott is óvatos, ahol mosollyal kinálják, megjelenik a vérbeli irógárda egyik örökéletü mestere, hogy két óra alatt felmelegitse azokat a szíveket, amelyekre mármár jégburok került.

Gárdonyi Géza meleg szive még ma is magával ragad. Az ő vigjátéka örökké szinjáték marad. Talán még akkor is, ha egy ifjú Marslakó drámájának fognak tapsolni a géperejü tenyerek.

A címszereplő *Rózsahegyi* Kálmánt melegen ünnepelte a közönség. A többi főszereplő: *M. Iványi* Irén, *T. Mátray* Erzsi, *Vándory* Margit, *Pethő* Attila, *Timár* József, *Matány* Antal, *Hosszú* Zoltán, *Turányi* Alajos, *Ónody* Ákos és *Juhász* József kiváló művészi teljesitménnyel segitik elő a sikert.

A darabot igen stilusosan: *Rádai* Dénes rendezte.

meit és Leó fáradt testtel a nyirkos homokon végig dőlve elaludt. Másnap arra ébredt fel, hogy az egyik csintalan majom fejbe dobta egy kókuszdióval... Kinyitotta szemeit... Lassan tudta csak gondolatait összeszedni... A nap forrón tűzött le... Éhes volt... Most ismét Rogerra gondolt az ápolójára, aki reggel odahozta ketrecébe a finom reggelit... Mindig neki adta a legjobb falatokat... És hiányzott a reggeli mosakodás... A fésü és kefe, az illatszerek... Most már határozottan boszantotta a dolog... Körüljárta óvatosan a kis óázist... Rátalált a forrásra és nagyot ivott... Ez kissé lehütötte... Ahogy felvetette fejét valami csikos lóféléket látott közeledni... Maga se tudta miért, de gúnynak vette szegény zebrák csikosságát... Elbőgte magát... A zebrák megtorpantak, majd veszett futással kerestek menedéket... Leóból kitört az ősi ösztön. A menekülők után vetette magát... Az egyik zebrát el érte... Rá ugrott, azonban elhibázta az ugrást és a zebra úgy rugta oldalba, hogy hármat purclizott... A zebrák elmenekültek Leó pedig megszégyenülten kullogott vissza a város felé... Megvárta míg beesteledik... Aztán óvatosan úgy ahogy jött, visszaszökött a cirkuszhoz és bebujt a ketrecébe... Roger vette először észre... Rohant Gerardért!... Egy perc és a cirkusz egész személyzete ott állt Leó körül... Aki megtépázottan, piszkosan, csapzott sörénynyel egymaga olyan volt mint valami vert hadsereg!

Gerard is örült Leónak, Leó is Gerardnak...

És nem szól a hír arról, hogy Leó mégegyszer megkísérelte volna boldogságát másutt is keresni, mint a ketrecén belül...

* *

— Mit akarsz ezzel mondani? — kérdezte az én szinházsuszter jó barátom, éppen az, aki a multkor már a szinház kis-kapujából meglógott.

— Ide figyelj! Hát te minden áron a szinészek igazi énjét akarod megismerni, akkor ismerd meg azt, ahogy ők magukat látják! Csodálatos tükör az övék! Felnagyítja az értékűket!...

Hát most nézzünk meg egy két művészt, úgy ahogy ők a maguk értékét tükrökben látják.

* *

A jólelkü Mester:

Reggel 10 óra. Elég korán, ha figyelembe vesszük, hogy a Mester tegnap este játszott. Tizenegy órakor csapódott össze utoljára a függöny. Fél tizenkettő volt, mire lemaszkirozta magát és felöltözött nappali ruhájába. Haza nem volt kedve menni, mert délután a Rádióban próbált, ezért elhatározta, hogy a Clubba megy... Már úgy is régen nem volt ott... Majd csak akad valaki, akivel saját nagyságáról elbeszélgethet... Akadt!... A „Zengő Tuba" kis slapajja dicshimnuszokat zengett a Mester játékáról... Jól esett a mesternek, mert az egész teremben hallhatták... A dicséretet nem lehet csak úgy uk-muk-fuk otthagyni!... Jól esett a kis slapajnak ömlengése, pedig belől valami bosszantotta. Ma nem volt olyan sikere, mint máskor... Csak tizenkétszer tapsolták ki a nagy jelenete után, máskor tizennégyszer!... Pedig husz koronát adott Tenyér Bácsinak, a klakk-mesternek... És a szabadjegyekkel sem fukarkodott... Bizonyosan az intrikus keze van a játékban!... Három felé benézett a bakkszobába... Vesztett!... Erre csak négy után eszmélt, mikor haza felé indult... Míg az autó hazafelé száguldott vele, a villa negyedben undorral gondolt a here gazdagokra, akik egy ilyen rettenetesen nagy művészt, a szinészek koronázatlan királyát nyomoruságos éhbérért, évi rongyos ötvenezer pengőért, éhezni hagyják... Ezek mind eszébe jutottak ma reggel, mikor próbára ment... Igy reggel 10 óra felé utál mindenkit... Még önmagát is, amiért ezzel a nagy talentummal nem ment más pályára, például

B. Szuchy Ferenc szobrászkeramikus dijnyertes „Madonna" szobra

felfedezőnek, bank-direktornak, hóhérnak, vagy miniszternek. Nem fogadja a kisebb fizetésü kollégák köszönését, akiket csak ballasztnak érez... Mit keresnek azok a szinháznál? Csak elveszik jogtalanul azt, amit a közönség az Ő személyéért fizet!... Utálja a direkciót, amelyik kiuzsorázza a sajtót, amelyik nem méltányolja, mert hát a költségvetési vitában elhangzott miniszteri beszédet teljes egészében, kommentárokkal hozzák, az ő tegnapi fellépéséről nyomorúságos húsz sort!... Azt is meg kellett fizetni!!...

Aztán a próbán lassan lassan belemelegszik a szerepébe, elfelejti, hogy Ő a Nagy! az Egyetlen, a Mester!... És akkor egész rendes ember lesz belőle.

Az Örök-mosoly:

Mondanom se kell ő a szinház primadonnája! Ő rendes szokását megtartva állandóan elkésve jön a próbákra... Még a déli 1 órásra is!... Elvégre aludni is kell! Vagy nem?... A fürdőkádban, ahova önfeláldozó szobalánya nyers erőszakkal betuszkolja, arról meditál, hogy hát tulajdonképpen melyiket is szereti? A bankárt, az irót, a kis katonát, vagy a kapurtalai maharadzsát?... Mindegyiket... egyiket sem! *A pénzt!!*... Csak éppen a pénz nem szereti őt... Állandóan hadilábon áll vele... Nem tud annyit dolgozni, hogy valamije legyen... Még kabaréban is játszik! Moziban is!... Az a kis nyomoruságos hét szobás összkomfortos villa a Svábhegy tetején, csak nehezbiti gondjait... Ahhoz autó kell, nyolc személyzet... Igaz, hogy a bankár fizeti, de meddig?... Valamit sejt a kis katonáról... És ez az őrült iró!... Nem elég, hogy a darabjaiban játszik? Minden áron feleségül akarja venni!... És ő ebben a rettenetes helyzetben, menjen próbára... Utálja a szinházat... Azt a gaz-

Udvary Dezső

l.

Szabad Művészet

1950. 9 sz. 367. l.

Erre fizetett: _____ P _____ fill.

8. §-a értelmében felhívjuk t. Címet,
lékkivetési időszakra már előzően
tási díjakat, összesen _____ P _____ fill.

illért az alul jelzett törzsszámra

az 1927 : XXI. t.-c. 20. §. 8. bekezdése
33 B. M. sz. rend. 1. §-a értelmében fel-
si úton, közadók módjára hajtjuk be.
I. t.-c. 189. §-a, illetőleg az 1928:XL.
Intézetnél felszólamlás adható be.

aláírás.

ülön figyelmeztetjük, hogy a **nyíllal**
ett tartozáson kívül a korábbi idő-
kra ugyancsak fizetési meghagyással
tt betegségi biztosítási járulék, bal-
biztosítási díj, késedelmi pótlék stb.
en fennálló hátraléka _____ P 5 31 fill.

z összes késedelmi pótlék köteles
alék után ezúttal kirótt esedékes ké-
lmi pótlék _____ P 22 fill.

sszes tartozása a fizetési megha-
s kiállítása napjáig teljesített fizeté-
betudása után _____ P 14 99 fill.

Uchvary Dezső festő

Pesti Hirlap. 1924. jul. 13. 9-10

László Aladár: Magyar festők Rózsa a Tisza partján

1960 AUG 29.

Udvari Dezső

117 Tabáni Napok

Emlékkiállítás, lottó-sorsolás, zene-est

Gyűlik a tabáni kiállítás anyaga. Képünkön Székely Béla kerületi titkár Udvari Dezső festőművésztől átveszi a művész egyik képét

Képek, fotók, ceruzarajzok. Az egyik a regényes-nevű Holdvilág utca romantikus házsorát mutatja, a másik a réges-régi szégyenoszlopot, a harmadik a Mélypincét, a hajdani vendéglőt, ahol a hallgatag Krúdy Gyula ürítgette a borospoharat. Minden a Tabánról beszél itt, mi másról is beszélhetne, hiszen *a szeptember 10-én megnyíló tabáni emlékkiállításhoz* gyűjt anyagot az I. kerületi népfront-bizottság.

A kiállítás csak egyik eseménye a szeptemberben kezdődő Tabáni Napoknak és folytatása annak a hagyománynak, ami a Tabán negyedszázada történt lebontása óta Budán kialakult. Mert a Casanova szerelmi kudarcát, Virág Benedek magányos sétáit, a Táncsics Mihály izgatott alakját látott ódon házak egykori lakói évről évre összegyűltek azóta is, hogy megemlékezzenek az ütött-kopottságában is feledhetetlenül kedves városrészről. *Katalin napokon 2—3000 régi lakó jött el a Tabánba.* A Tabáni Napok a helyi hagyományok ápolásának egyik legszebb budapesti példájául ígérkezik. *A rendezvény-sorozat szeptember 2-án kezdődik a Várkert kioszkban.* Ott bonyolítják majd le a lottó heti sorsolását annak emlékére, hogy az első magyarországi lottó-húzás 198 évvel ezelőtt éppen a Tabánban történt. *Szeptember 4-én emléktáblát lepleznek le a Rácz-fürdő falán,* arra való megemlékezésül, hogy másfélszázada, 1810. szeptember 5-én tűzvész pusztította el az akkori Tabánt.

A Tabáni Napok záróünnepsége az október 1-i zenest lesz, melyen a régi tabáni dalosokból alakult kórus is fellép.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Moszkvai

Elkészült a Hold lát első tudományos

Az első vizsgálatok nem mu az űrhajó utasainál — Készü

Moszkva, augusztus 28. Tegnap este milliók nézték Moszkvában az első televíziós közvetítést a világűrből: a szovjet híradó külön adása

néhány olyan felvételt tartalmazott, amelyet a szputnyik-űrhajó adóberendezése sugárzott a Földre.

A telerecording felvétel természetesen nem olyan minőségű, mintha a stúdióban készült volna, de a néhány kockán jól felismerhetően lehetett látni a világhírű *Belka* kutyát az űrhajó kabinjában. *A felvételek egy részén Belka nyugtalanul tekingetjobbra-balra, azután nyugodtan elhelyezkedik, majd felál és az automatikus etetőből szemmel láthatóan jó étvággyal falatozik.*

Belka nem kevésbé híres társa, *Sztrelka* jelenleg Moszkva egyik tudományos kutatóintézetében tölti napjait és rendszeresen megjelenik ellenőrző vizsgálatra az űrbiológusok rendelőjében. A két kis kutya és a szovjet „Noé bárkája" sok más részvevője, a fehér és fekete egerek, patkányok, legyek egész sor vizsgálaton mennek át, hogy megállapítsák, nem okozott-e szervezetükben valamiféle káros elváltozást a hétszázezer kilométeres „világkörüli út". A kutyák gazdája, Oleg *Gazenko* akadémikus legutóbb nagyszabású sajtófogadáson elmondotta, hogy

az első ellenőrzések semmiféle negatívumot nem mutattak ki,

az orvosbiológusok azonban a lehető legpontosabb eredményre törekednek, hiszen nem kisebb a tét, mint az első űrhajósok egészsége, élete.

Mindenekelőtt meg kellett állapítaniok, hogy nem befolyásolják-e a kapott fényképek minőségét egyes televíziós zavarok, hiszen még a földi televízióknál is gyakran jelentkeznek ilyen hibák. A zavarok következtében esetleg olyan jelek keletkeznek a fényképen, amelyek félrevezethetik a tudományt.

A részletes vizsgálat után kiadott katalógus

251 olyan tereptárgyat tüntet fel a Hold emberi szem számára láthatatlan oldalán, amelynek létét a legteljesebb bizonyossággal megállapították.

Sótlan só, tres-li készítmények

Eredmények

Rozsny. Udvardy D.

Pesti Hirlap. 1926. jan. 14. 13

Udvardy Dezsõ pozsonyi képkiállítása

Poroszka.Udvari Dezső

Magyar Művészet 1925.283.o.
Szolnokon...

Udvari Dezső festő

Magyar Müvészet 1925.283.o.
Szolnokon...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HÉTFŐI HIREK

'60 AUG 29.

185

Tabáni Napok

Emlékkiállítás, lottó-sorsolás, zene-est

Gyűlik a tabáni kiállítás anyaga. Képünkön Székely Béla kerületi titkár Udvari Dezső festőművésztől átveszi a művész egyik képét

Képek, fotók, ceruzarajzok. Az egyik a regényes-nevű Holdvilág utca romantikus házsorát mutatja, a másik a réges-régi szégyenoszlopot, a harmadik a Mélypincét, a hajdani vendéglőt, ahol a hallgatag Krúdy Gyula ürítgette a borospoharat. Minden a Tabánról beszél itt, mi másról is beszélhetne, hiszen *a szeptember 10-én megnyíló tabáni emlékkiállításhoz* gyűjt anyagot az I. kerületi népfront-bizottság.

A kiállítás csak egyik eseménye a szeptemberben kezdődő Tabáni Napoknak és folytatása annak a hagyománynak, ami a Tabán negyedszázada történt lebontása óta Budán kialakult. Mert a Casanova szerelmi kudarcát, Virág Benedek magányos sétáit, a Táncsics Mihály izgatott alakját látott ódon házak egykori lakói évről évre összegyűltek azóta is, hogy megemlékezzenek az ütött-kopottságában is feledhetetlenül kedves városrészről. *Katalin napokon 2—3000 régi lakó jött el a Tabánba.* A Tabáni Napok a helyi hagyományok ápolásának egyik legszebb budapesti példájául ígérkezik. *A rendezvény-sorozat szeptember 2-án kezdődik a Várkert*

...on, aki nem látta

Moszkvai telefontudósítás t

Elkészült a Hold lát első tudományos

Az első vizsgálatok nem mu az űrhajó utasainál — Készü

Moszkva, augusztus 28. Tegnap este milliók nézték Moszkvában az első televíziós közvetítést a világűrből: a szovjet híradó külön adása

néhány olyan felvételt tartalmazott, amelyet a szputnyik-űrhajó adóberendezése sugárzott a Földre.

A telerecording felvétel természetesen nem olyan minőségű, mintha a stúdióban készült volna, de a néhány kockán jól felismerhetően lehetett látni a világhírű *Belka* kutyát az űrhajó kabinjában. *A felvételek egy részén Belka nyugtalanul tekingetjobbra-balra, azután nyugodtan elhelyezkedik, majd felál és az automatikus etetőből szemmel láthatóan jó étvággyal falatozik.*

Belka nem kevésbé híres társa, *Sztrelka* jelenleg Moszkva egyik tudományos kutatóintézetében tölti napjait és rendszeresen megjelenik ellenőrző vizsgálatra az űrbiológusok rendelőjében. A két kis kutya és a szovjet „Noé bárkája" sok más részvevője, a fehér és fekete ege-

Mindenekelőtt meg kellett állapítaniok, hogy nem befolyásolják-e a kapott fényképek minőségét egyes televíziós zavarok, hiszen még a földi televíziónál is gyakran jelentkeznek ilyen hibák. A zavarok következtében esetleg olyan jelek keletkeznek a fényképen, amelyek félrevezethetik a tudományt.

A részletes vizsgálat után kiadott katalógus

251 olyan tereptárgyat tüntet fel a Hold emberi szem számára láthatatlan oldalán, amelynek létét a legteljesebb bizonyossággal megállapították.

Sótlan só, tres-li készítmények

Eredmények és hibá és más diétásol

Udvary Dezső

Dezső

UDVARY DEZSŐ festőművész, a szolnoki művésztelep egykori alkotójának emlékkiállítása nyílt meg tegnap a Tisza-parti város galériájában. A bemutatón hetvenöt közés magántulajdonban levő festményt tettek közszemlére. A kiállítás március végéig tekinthető meg.

Népszabadság, 1989. jan. 30.

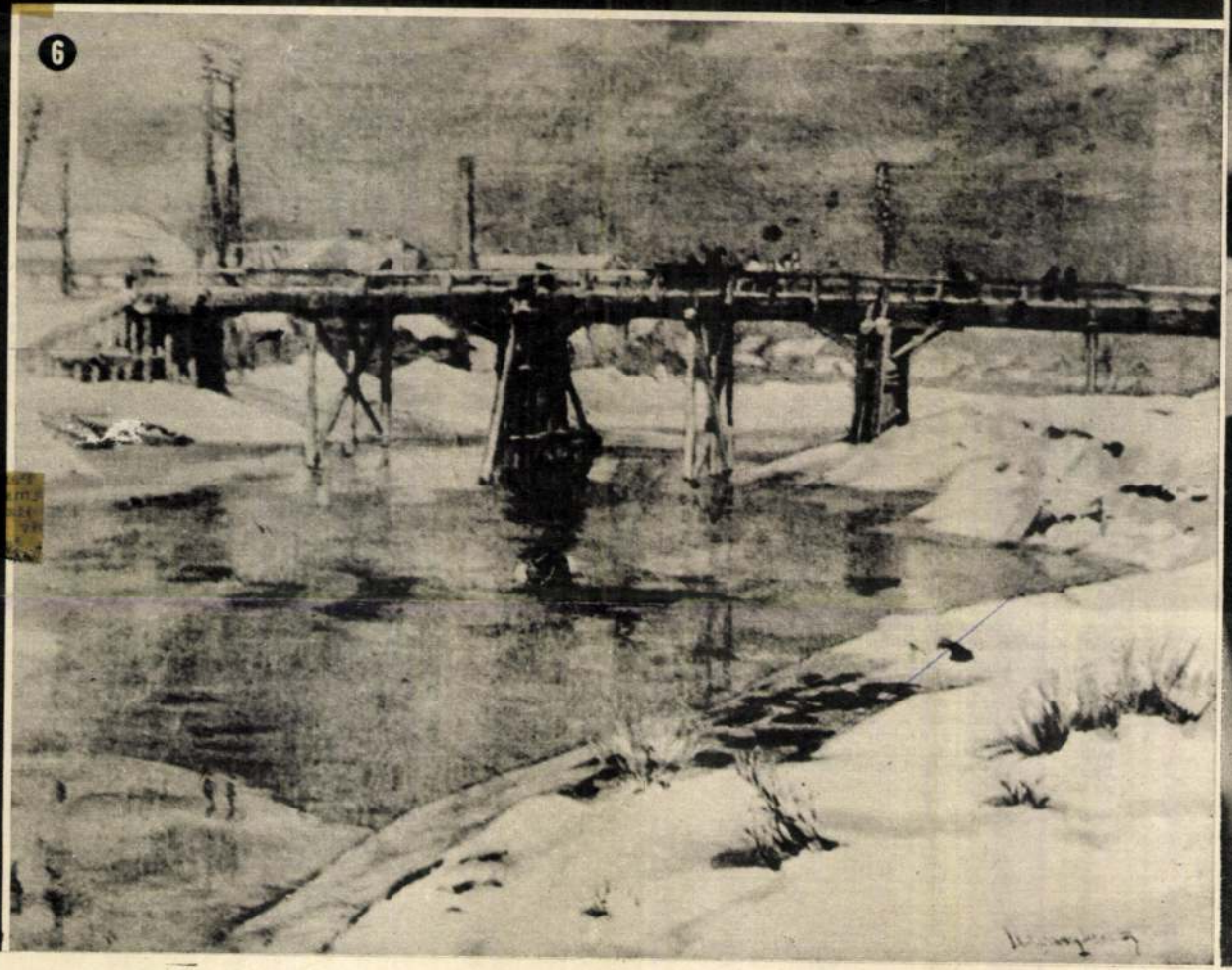
6

jához, az újpestiekhez továbbra is hű marad, a lila-fehérek utánpótlásának technikai vezetője lesz.

őrzi a magyar sport népes tábora.

Sellei P
magyar s

Olvasóink figyelmébe!

A MAGYAR HÍREK kéthetenként (évenként 26-szor) jelenik meg. Előfizetési díja — a postaköltségekkel együtt — az egyes országokból a következő:

	egy évre	két évre
Ausztrália	6,— ausztr. doll.	9,— ausztr. doll.
légiszállítással	15,— ausztr. doll.	27,— ausztr. doll.
USA	8,— US $	12,— US $
légiszállítással	14,— US $	24,— US $
Kanada	8,— kan. doll.	12,— kan. doll.
légi szállítással	14,— kan. doll.	24,— kan. doll.
Anglia	4,— font	6,— font
Ausztria	150,— schilling	226,— schilling
Belgium	320,— frank	480,— frank
Dánia	50,— korona	75,— korona
Franciaország	40,— frank	59,— frank
Hollandia	23,— gulden	34,— gulden
NSZK	21,— DM	31,20 DM
Svájc	22,— frank	32,— frank
Svédország	36,— korona	55,— korona

Minden fel nem sorolt országból az előfizetési díj a 8 dollárnak — légiposta-szállítással 12 dollárnak — megfelelő, a nemzetközi fizetési forgalomban elfogadott valuta.

Minden kedves előfizetőnknek év végén, a MAGYAR HÍREK KINCSES KALENDÁRIUM-át ajándékba küldjük meg.

Az előfizetési díjat kérjük a MAGYAR NEMZETI BANK-hoz (H—1850 Budapest) a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat 024/7. számú számlájára utalni, vagy nemzetközi postautalvánnyal feladni. Az előfizetési díj — a fenti folyószámlára — csekk, illetve bank money—order beküldésével is kigyenlíthető. Az előfizetés rendezésénél „Magyar Hírek előfizetés" szöv
megjelölni a feladott összeg rendeltetését.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy az alant fo
az előfizetési díjat a legegyszerűbben nemzet
nyal lehet elküldeni: Ausztria, Belgium, Dá
mok, Hollandia, Japán, Nagy-Britannia, Ném
társaság, Olaszország, Svájc, Svédország.

Az előfizetés megkönnyítése érdekében tá
előfizetőinket, olvasóinkat, hogy helyben i
MAGYAR HÍREK-re a KULTÚRA Külkereskedel
partnereinél:

ANGLIA: The Danubia Book Company, B.
worth Road, London NW2 4DD. — AUSZTRÁ
and Record Shop, 145 Acland St. St. Kilda,
Book Co. 694—696 George St. Sydney, N. S. W.
dolf Novák GmBH Köllnerhofgasse 4 A—1011
UM: „Du Monde Entier" S. A. Rue du Midi 1
BRAZÍLIA: Livraria D. Landy LTDA. Rue 7
Paulo. — DÁNIA: Hunnia Books and Music
I. tv. KOBENHAVN. — FINNORSZÁG: Akatee
Keskuskatu 2. SF 00100 Helsinki 10. — FRANC
Balaton. 12. Rue de la Grande Bateliene, Pari
DIA: Club Qualiton. Prinsenstraat 26., Amst
Gondos Sándor, Béth Hakranot, Herzl 16. Haif
csönkönyvtár. Nesz Ciona St. 4. Tel-Aviv (
JUGOSZLÁVIA: Forum. Vojvode Misica br
KANADA: Délibáb Film and Record Studio.
Street West, Montreal 130. Que. — Pannonia
1017. Postal Station „B" Toronto. Ont. M5T
Ikka and Travel Service. 1234 Grandville Stre
— Europe Agency, 501—38 Avenue S. W. Ca
NORVÉGIA: A/S Narvesens Litteratur Tieneste
terstad, Oslo. — NSZK: Újvári—Griff, 8000 Mü
2. — W. E. Saarbach GmbH. Follenstrasse 2.
Hungarica 8 München 40. Agnesstrasse 45.
Licosa, Via Lamermora 45, 50121, Firenze.
Sándor, Metropolitan Verlag, Teichweg 16.
stein. — SVÉDORSZÁG: Almqvist and W
agency, 26. Gamba Brogatan, S—101 20 Stock

Udvary Dezső

Udvary Dezső

Lippich Gusztáv, ny főispán 1899 jun ban, gyűjtet tesz a közművelődés és közízlés terjesztésére a „Műcsarnok" lap műtermek építését kéri.
- Bihari Sándor, Bruith Andor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Kernstok Károly, Katona Nándor, Mednyánszky László, Mihalik Dániel, Pongrác Károly, Vaszary János nevében Olgyay Ferenc memorandumot nyújt at Wlassics Gyula miniszternek művésztelep létesítést kérik
- Lehetőleg magukat évente egy szolnoki kis állítás rendezésére
- 1901 ben ápr 28 án megalakul a Szolnoki Művészeti Egyesület
Első feladata - műtermek építése
- 1902 jun 29 én aladják a műtermet a konfigláló festőknek: Bihari Sándor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Mihalik Dániel, Olgyay Ferenc, Pongrác Károly, Szlányi Lajos, Zombory Lajosnak.
- Szolnok jó témat nyújtott az akkori festeszetnek itt festettek, azelőtt osztrák és német festők is.
- a magyar művészek közül itt festett: Sterio Károly, Böhm Pál, Aggházy Gyula, Deák Ebner Lajos
- Bihari Sándor a telep alapítótagja és aktív művésze élete végig.
- Fényes Adolf az első periódusban a „Szegény emberek" sorozatot kiszíti el.
- Szlányi Lajos, Olgyai Ferenc, Mihalik Dániel a szolnoki táj rajongói, Zombory Lajos főleg állat festőként ismert, Szule Péter, alakos kompozíciókat, portrékat fest, Zádor Sylván rézkarcokkal foglalkozik
- gyakran megtordul Szolnokon Koszta József is

Udvary Dezső

Nagybányáról telepedik ide majd Szentesre (2)
- Baita Ernő, Zádor István, Pólya Tibor és Iván pla
kátokkal segíti a Tanácskormányt
- 1919-ben visszahívják a telepre a művészeket - kór-
házat rendeztek be
- a két világháboru között jelentős szerepet vállal a
két Pólya testvér
- Aba-Novák Vilmos művészetet is jelentős évek kap-
csolják Szolnokhoz
- Az újonnan érkezettek az első időszakban Tényes
Adolf, Szlányi Lajos irányítja, majd a 40-es évek-
ben Galle Tibor.
- Ekkor az időszakhoz tartozik még Udvary Dezső,
Klek János, Vidovszky Béla, Jávor Pál, Ölgyay Te-
rene tevékenysége
- az alkotók többsége csak nyáron van a telepen
- évenként közös tárlatokat rendeznek
- 1926 óta tagja a telepnek Chiovini Ferenc, a
30-as évek végétől Pátzay Pál, Gábosjáni Szabó
Kálmán, Mattioni Eszter, Basilides Barna, Ber-
náth Aniél, Pörösbereki Kovács Zoltán
1943-ban Kerényi Jenőt is vendégtagja fogadják
- a háboru után kimarad a telepről Tényes A-
dolf, Rivész Péter Pál, Áldor László, Forstner Dénes
- a műtermei megrongatódnak
- 1948-tól kezdenek visszakoltózni a művészek
Chiovini Ferenc, Benedek Jenő, Bólos Sándor, Pátzay
Mihály
1953-58 között itt fest P. Bak János és a telepen
kívül itt dolgozik Baranyó Sándor.
- itt dolgozik 1965-ig Antal Ilona, Palics József és
Gácsi Mihály 1974-ig, Mészáros Lajos 1971-ig
- mai szolnoki művészek: Chiovini Ferenc, Baranyó
Sándor, Berényi Ferenc, Bokros László, Fazekas Mag-
dolna Meggyes László festők, Nagy István, Simon
Ferenc, Szabó László szobrászok és a keramikus
Bokros Júlia.

Udvary Dezső

festőművész

— A Budai Szépmüvészeti Társulat téli tárlata vasárnap nyilt meg a Budai Klub helyiségeiben Ennek a kis társaságnak eddigi kiállitásain erősen meglátszott a nekiindulás nehézsége. A sok diletáns alkotás közül alig csillogott elő egy-egy eredetibb, értékesebb munka. Most azonban, amint ez a tárlat is bizonyitja, ugy látszik, már tulvannak ezeken a gyermekbetegségeken. A nivós, gondosan válogatott anyagból kimagaslik *Udvary* Dezső komoly tudást eláruló, stilusos vásznai. *Csik* Benedek „Önarckép" és „Proletárok" cimü karakterisztikus portréi és *Mezey* Artur klasszicizáló festményei. De meg kell még emlitenünk B. *Barabás* Anna, *Danelné Kabath* Alexandra, *Jancsó* Béla és *Molnár* Géza müvészi értékü munkáit, amelyek erősen emelik a kiállitás szinvonalát. A szobrászok közül határozottan *Boda* Gábor a legjobb.

(m. p.)

Nemzeti újság

1935. II. 19

6 7

1 n.

Udvary Dezső
festőművész

MŰVÉSZET

MŰVÉSZETI DIJAK KIOSZTÁSA

A *Budai Szépművészeti-Társulat* téli tárlatán a következő dijak kerültek kiosztásra. A társulati ezüstérmet *Udvary* Dezső „Jugoszláv menekültek" cimü olajfestménye nyerte, diszoklevelet *Borsos* István József „Első hó" cimü pasztellképe és *Lőte* Éva „Fájdalmas Szüz" cimü szobra kapott. Dicsérő elismerést nyert *Csik* Benedek „Proletárok" cimü müve. A társulat pénzdijait *Metykó* Gyula festő, *Eschenbach* Jenő szobrász és *Vecsey* József iparművész kapták. A „Nikotex r.-t" által kitüzött dijakat a sajtó szavazatai alapján itélték oda *Országh* J. Ferenc (I. dij), *Mezey* Artur (II. dij), *Barabás* B. Anna (III. dij) festőknek és *Boda* Gábor szobrásznak.

Magyarság
1935. III. 13

1
3.

Udvary Géza pestő.
(Lotz Károly tanítványa)

K. T. 76/1899.
(i. jan. 24.)

MDK

Udvary Géza

Levelet olvasó nő, repr.

Uj Idők 1918/19. XXV. 21. sz. 413.l.

Udvary Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán „Gyümölcsszüret" c. kompoziciája szerepel. (említve.)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

Udvary Géza.

Műve szerepelt a Malmöben rendezett magyar kiállításon, melyről beszámol a „Skanska Dagbladet" c. lap.

Magyarság, 1928. dec. 25.

Udvary Géza.

„Gyümölcsmüvet" c. képe szerepel a Műcsarnok téli tárlatán. (említve)

Magyarság, 1928. dec. 16.

MDK

Udvary Géza

S. S. szobrásznő. Of.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat. 65.l.

IAI KIADÓ
LKOTMÁNY U. 21.

TELEFON: 111-010

Levelünk jele:

Kelet:

Ügyintéző :

M.D.K.

Udvary Géza
gráfikus

Kolozsváry Zsigmond tanára
volt a Főiskolán.

Frank János: Kolos-Vary.
Élet és Irodalom, 1966 julius 16-8 lap.

M.D.K.

Udvary Géza, festőművész

Az 1906-os Mücsarnok kiállitáson Sátoraljaújhelyen az ottani bankok megvették a művész"II.Endre és keresztesei"c.képét

Zsadányi Guidó: A felvidéki vándorkiállitások története.189.o.

A Herman Ottó Máz.Évkönyve.III IV.Miskolc,1964

Udvary Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán színes olaszfigurái szerepelnek. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Udvary Géza.

Műve szerepel az orsz. magyar képző-
műrészeti társulat téli kiállításán.

Esti Kurir, 1928. dec. 16.

M.D.K.

Udvary Géza

"Kirivó részletrajza jellegtelenné teszi a szinek megnyilatkozását"-irja Lázár Béla: a "Téli tárlat"-ról szóló cikkében.
/Képek címét nem jelöli/

Magyar Salon, Bp. 1901. január
797-806. lap

Udvary Géza

„Maróthy Margit," olaj, 19×20cm.-

Magyar pinészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domboi-müvek a XIX. század. Budapest, 1966. Katalógus, 351.

Udvary Géza.

Fertőmenye szerepel a Műcsarnok téli kiállításán.

Budapesti Hírlap, 1928. dec. 16.

Udvary Géza
festő

Varga Mátyás festő mestere volt
a Főiskolan.

László Gyula: Nulla dies sine linea
Műviszet, 1970. márkus - 40 kap.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932

Csók, of.

Árverési kösl. 1938. 3.rk.sz. 15 l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Udvarlás, of.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz.

21 l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Udvarlás, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

35 l.

MDK

Udvary Géza festő

A Benczur Társ.kiáll. Képzőművészet, II.évf. 6.sz. 17-18 l.

MDK

Udvary Géza

A Lidón, repr.

Műcs. tav. kiáll. Vasárnapi Ujság, 1914.
14.sz. 269-71. 1. képpel

MDK

Udvary Géza

Műcs. tav.kiáll. Vasárnapi Ujság. 1914.
14.sz. 269-71 l. képpel

MDK

Udvary Géza,

az alakrajzolás érdemes tanára, a kösztümtervezést tanitotta különórákon.

Az alakrajzi oktatáson a I-II.évesek tanulmányaikat anatomiai ismeretek szerzésével kezdték. Minden növendék mintázott csontrendszert és izomzatokat ábrázoló alakokat a térbeliség érzésének erösitésére.

Iparmüvészeti Iskola Értesitője. 1911-12.
Jelentés az 1911-12-iki iskolai évről. 9-17.l.

MDK

Udvary Géza,

az alakrajzolás tanára, Az iparmüvész szükségleteire van szabva a tanitás egész menete.

Hamvay Ödön: Az iparmüvészeti iskola jubileuma.
Müvész Ipar. 1905. nov.19. I.évf. 3.sz. 36.1.

MDK

Udvary Géza festő, +1932.II.4.

Az év halottai. Kincses Kalendárium, 1933.

115 l.

Udvary Géza festő M.D.K.

emlitve:

Kampis, hagy. műre Bp. 1960 524

MDK

Udváry Géza

Női arczkép, of.

Képzőm.Társ. 1899. tav.nemzetk. kiáll.
63 l.

MDK

Udvary Géza

Magyar kiállitó müvészek névsora. Mücsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Udvary Géza (1872-1932)

Magyar Helikon. Olajfm. 90x130. Jelzett.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept.
60. lap

Udvardy Géza

folfestményei díszítik a kaposvári
városházat.

Kaposvári ütikalauz, Kaposvár, (é. n.)

480

371

Udvary Géza MDK

Levelet olvasó nő, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Udvary Géza

Magyar Müvészet 1926. 416.l.

Udvary Géza, festő

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanárai,tanársegédei/segédtanárai/,-Udvary Géza,-1903-1932,-Alakrajz, Figurális kompozició. 52.old.

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparművész.Iskola/1880-1944/oktatási rendszere és ~~forrai~~ forrásai 37.old

Műv.Tört.Irt. 1976. XXIV. 1.sz. Bp

Udvary Géza

Tümegi György: id. Kátai Mihály ke-
allitása

Művészet, 1982. februar

Udvary Géza

Az Iparmüvészeti Iskola tanári karának tagjai és szaktárgyaik megjelölése:
Lespovoszky György: általános természetutánirajz, festés, ékitményes rajz tervezése,
Csajka István: ötvösmüvészet,
Udvary Géza: figurális rajz,
Haranghy Jenő: állatrajzolás.

"Az Iparmüvészeti Iskola kiállitása" cimmel A.V. csupán annyit mond, hogy 25 év után most először mutatják be az oktatás terén elért eredményeket. A tantestület müvésztagjainak nevét lásd: Simay Imre nevénél.

ÉLET, Bp. 1925. nov. 7. XVI. évf. 23. sz.

Udvary Géza

Lux Elek és Róna József nevét említi meg Décsey Géza kritikájában, mely a "Benczur Társaság" által a Műcsarnokban rendezett kiállitásról ad képet. A két művész alkotásairól annyit mond, hogy a megszokott magas nivón szerepelnek.

Udvary Géza: zsánerképei, "kedves, jóhumoru alkotások."

A kritikában felsorolt művészneveket lásd: Burghardt Rezső nevén készült cédulán.

ÉLET, Bp. 1925. márc. 29. XVI. évf. 7. sz. 139-140. lap.

Cz. Udvary Flóra

Karátsonyi palota részlet

UDK

Ars Hungaria kiáll. 1940.

Udvary Dezső

festőművész

Budai Szépművészeti Körsulat kiállitása - Budai Klubban - képével szerepel.

Reggel Ujság
1930.11.18.

Udvary Dezső

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat kiállítása - Budai Klubban - képével szerepel. Színes és mozgalmas kompozíciója.

Pesti Hirlap
1935.II.17.

MDK

Udvari Dezső

Öreg tót, c. művét állitotta ki.

Művészet, 1917. 6.l.

M.D.K.

Udvary Erzsébet
festő

Méltatás.

Lutka Mária: Fiatal művészek kiállítása. 8 l.
Magyar Nemzet, 1969 jan. 24.

N.T.M

MDK

Udvary Erzsébet

Présházi munkás, repr.

VIII, M. Képzőmüv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

Udvari Erzsébet, festő

Önállósuló szemlélet és kifejezés felé fejlődik.

Péter Imre: A fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság Bp. 1960. febr. 5. 8. l

mdk.

Udvari Erzsébet

Képzi a moszkvai kiállításon

/. Egy moszkvai kiállítás vendégkönyvéből

Uj Szás 1962 Nr. 12 176. L

MDK

Udvary Dezsö, festö

Szolnoki piac. Olajf.
Budai villák.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat. 1931.szept. Kat.

MDK

Udvary Dezső
Pipázó férfi, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Udvary Dezsö, festö

Lánchid-épitès. Olf.

Mücsarnok.-I.M.Képcsm.Kiáll. 1950. Kat.7.l.

MDK

Udvary Dezső

Arckép, of.

Zagyva part, of.

Budai Szépm.Tárl. kar. kiáll. 1936. dec.

Udvary Dezső MDK

Fekvő akt

Mücsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Udvary Dezső

MDK

Eckhardt Tibor

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Udvary Bezső

A Tésza télen, of.

N.Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Udvary Dezső

A hüvösvölgyi szabadiskola kiáll. Képzőművészet 1928. 13.sz. 21o.l.

Udvary Dezső festőművész

Szolnoki tejesmenyecske

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa 1936.Műcsarnok.

MDK

Udvary Dezső
művei:

Eckhardt Tibor. Magántulajdon.
Fekvő akt.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 33.1.

MDK

Udvary Dezső

A szolnoki müvésztelep. P. H. 1928 évi nagy naptára.
78.1.

Udvary Dezső MDK

Magyar tótok esküje, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi kiállitás

Udvari Dénő

festőművész

Vinszgvidéki Grossgen Eidlitzia - Geplnokon - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1929.VII.24.

Udvary Dezső

festőművész

Szolnoki művésztelep kiállitása - Országos Tiszavidék: Kiállitás - Szolnokon - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1929.VIII.15.

Udvary Dezső

[illegible]

[illegible] - [illegible] - [illegible]
[illegible].

[illegible] Ujság
[illegible].VII.[illegible].

Udvary Dezső

festőművész

Budai Szépmüvészeti Társulat karácsonyi képkiállitása - Budai Klub Margit körüti helyiségében - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1931.XII.17.

Udvary Dezső

festőművész

Budai Szépmüvészeti Társulat kiállitása - Budai Klub termeiben - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1931.XII.17.

Udvary Dezső

Nemzeti Szalon nagy téli tár-
latán "Lugasban" c. figurálisával
szerepelt.

PH.932.T.1.

Udvary Dezső

Trencsényi sztari, olf.

Micsarnok 1917 tavassi tárlat

Udvary Dezső.

A zolnoki művésztelep 25. éves fenn-
állásának jubileumi kiállításán
képei szerepeltek.

Magyarság, 1927. szept 20,

Nachruf Wirag.

Die Mitglieder unserer Partei werden gebeten, an der Beerdigung unseres Parteigenossen

Wirag

Ortsgruppe Linz, 1927. Rupert Ho.

Udvary Dezső.

Munkáját szerepel a Műcsarnok téli tárlatán, ahol a szolnoki művészek retrospektív - kiállítást alkotnak.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Utvary Dezső.

Ilmukája vesegel a lüczasnak-
tili tárlatán, ahol a volnoki mu-
vesek retrospektív - kiállítást al-
kotnak.

Testi Vasló, 1927. dec. 18.

Udvary Dezső.

A szolnoki műrésztelep 25. éves jubiláris kiállításán műre szerepel.

Az Est, 1927. szept. 20.

Udvary Dezső.

A szolnoki művésztelep 25. éves fennállásának jubiláris kiállításán műve szerepelt. A művész a telep mai lakója.

Nemzeti Ujság, 1927. szept. 20.

Adrany Lenard.

A polnoki numéntelep 25 éves
fennállásának jubiláris kiál-
lításán nincs resepelt. A nu-
mera a telep vezi lakója.

Lecsesti Ujsag, 1927. sept. 20.

Udvary Dezső.

Képe szerepel a lücsarnok téli tárlatán.

Nemzeti Ujság, 1927. dec. 18.

Udvary Dezső.

A Szolnoki Művészeti Egyesület 25. éves fennállása alkalmából a műveztelepen kiállítást rendez, melyen művei szerepelnek.

Esti Kurír, 1927. szept. 20.

Udvary Dezső

Textilművész

Szolnoki Művész Telep őszi tárlata - Szolnokon - képével vesz részt

-

Nemzeti Újság
1930. VIII. 28.

Udvary Dezső

festőművész

Szolnoki Művésztelep őszi tárlata - Szolnokon - képével ezere el.

Pesti Hirlap
1930.VII./27.

Udvary Dezső

festőművész

A Szolnoki Művészeti Egyesület - Szolnoki művésztelepén rendezett kiállításon - képével szerepel.

A Reggel
1930.IX.1.

(3)

a művésztelep nem közös vonatok kialakításával, eleskedett de otthont adott a művészeknek

Egri Mária. Művésztelep. Szolnokon

Múzeumi Magazin 1917/2 3-4 old

Udvary Dezső

Udvary Dezső

Bemutatott műve:

184. sz. „Építkezés," olaj.

Balogh J.: Az „Magyar Képzőművészetért" I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

131

Molnár Dezső

Építkezés, olajfestmény

Magyar Képzőművészeti
I. Kiáll. Katalógus 1946-ból

Udvary Dezső: „A Zagyva-hid Szolnoknál

(Lizmáddi): A „Szolnoki munkástelep.
Magyar Hírek, 1948. jún. 3.

Udvary Dezső

festőművész

Szolnoki Művésztelep kiállításán - Szolnokon -
képével szerepel.

A szolnoki helyi szinezet legeredetibb képviselője, különösen Szalonnázó paraszt-jával s vidám, napsütéses Csónakázó nője-vel.

Magyarság
1930.IX.7.

Udvary Dezső

Szolnoki Művész Telep őszi tárlatán
neve szerepelt.

NM.930.VIII.28.

Udvary Dezső
festő"

Kiállít a kolozsvári művésztelep IX. 14-én nyíló képkiállításán.

M. 1924. IX. 12. (Magyarság)

Udvary Dezső festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Pesti Napló 1931.IX.20.

Udvary Dezső, festő M.D.K.

1932-évi „Adalék a festészet jövőjéről" című szolnoki Irodalmi Kurir-ban megjelent nyilatkozatát közli:

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1966. XII. évf. Sept. 110-old. 111.

MDK

Udvary Dezső

Epitkezés, olajf.

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig
13.lap

MDK

Udvary Dezsó

Dr. Jeszenszky. Mgt.
Palóc menyecske.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24–Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 11, 12. l.

M.D.K.

Udvary Dezső

A Szolnoki Művésztelepen rendezett ünnepség alkalmából készült csoportképet közöl a lap s ezen szerepel a művész is.

Színházi Élet. Bp. 1929. szept. 1-7. XIX. évf. 36. sz. 22. lap.

MDK

Udvary Dezső ,festőm.

Olajfestmények:

263. Rövid pihenő.

27c. Zagyvapart áradáskor.

Szolnoki festők.
Képzőm.Társ. 1927-28 téli kiáll. kat. 17.1.

Udvary Dezsö, festöm. MDK

Olajfestmények:

251. Csolnak a holt Tisz án.

Szolnoki festök.
Képszöm. Társ. 1927-28. téli kiáll. Kat. 16.l.

MDK

Udvary Dezső

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 70.l.

Fénykép

Palli

Képzőművészek Szövetsége

Udvary Dezső: Táncoló építése /I. Magyar Képz. Kiáll./

Jel.: Udvary Dezső 1949

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Neg. van

Udvary Dezső

Szolnoki tejesmenyecske

Műcsarnok 1936. okt.-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Udvary Dezső MDK

"Teszedd le azt a követ!"

Mücsarnok 1939
Derü a müvészetben kiáll.

Udvary Dezső

MDK

Bucsu Martoniban

Mücsarnok 1939
Derü a müvészetben kiáll.

Udvary Dezsö, festöm. MDK

képei [illegible] készitik ki a szolnokiak kiállitását.

Vidéki centrumok.- Hét magyar város képkiállitása Miskolcon.
Képzömüvészet.1929. 21.sz. 150.l.

Udvary Dezső

"Evezős leány" c. műve a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Udvari Dezső"

Nerfell palotában rendezett képkiállításon neve szerepelt.

M.930.XII.16.

MDK

Udvari Dezső festőm. Szolnok

Egy szürke ember, of.

Égig nőnek az árak... Kis Ujs. 1947. jul. 1o.

MDK

Udvary Dezső

Csolnak a holt Tiszán, of.

KMTárs 1927/28 téli kiáll. kat. 16.l.

UDVARY DEZSŐ

Bucsu Martonyiban.
Zagyvapart.

Udvary Dezsö, festör. MDK

a müvészetelep mai lakóinak egyike./1927/

Hyba: Fényes ünnepség keretében nyilt meg a szolnoki müvészetelep jubiláris kiállitása.
Nemzeti Ujság. 1927.szept.2o. 6.1.

MDK

Udvary Dezső

Régi Zagyvahid, of.

Öreg zsellér, "

Szolnoki müv.telep 50 évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Udvary Dezső

Szegényember tüzelőfája, of.

Befagyott gabonáshajók a Tiszán, of.

Szolnoki müv.telep 5o évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Udvary Dezső

Jugoszláv menekültek, of.

Magy.Müvészetért kiáll. r. Mücs. 194o.
febr.

18.1.

MDK

Udvary Dezső

Szolnok a magy.képzőművészetben c.kiállitáson szerepelt.

Szabad Művészet, 1947. 5-6.sz. 129. l.

Szolnoki hir.

MDK

Udvary Dezsö,festö

221. A Balaton hátán.
222. Füzföi kilátás.

Nemzeti Szalon. - A Baltoni Társ. IV.Kiáll.

Bp.193c szept. Kat.

M.D.K.

Udvary Dezső /1891-

490. Pipázó férfi. Olajf. vászon.

Elveszett./Szolnok városa/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
32. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Udvary Dezső

Palóc menyecske

Képzőművészet 1935. 83-84. sz. ~~xl.l.~~
82.l.

Pesti Hirlap 1924/XLVI/ jul. 13. 9 o. Rozgonyi "Udvary Dezső". A régi szolnoki vár köveiből épült torony a szolnoki müvésztelepen. 16x14.

Udvary Dezső

MDK

Fakvő akt, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Udvary Dezső MDK

Eckhardt Tibor

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Udvary Dezső

MDK

Kézimunka a szabadban

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Udvary Dezső MDK

Bucsu Martonyiban

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

Udvary Dezső MDK

Zagyvapart

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Udvary Dezső ~~(Pál!)~~

Szerepelt a Budai Szépművészeti Tár-
sulat kiállításán.

PH. 1933. V. 2.

övet-diptychon, 1500 körül.

Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 1880., 372. l. — Az esztergomi kincstárból. Vas. Újság, 1881., 106. l. (Képe 106. l.) — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'Art Chrétien. XV., 1881., 351. l. — Tört. Főcsoport 1349. szám. — Czobor—Szalay, II. kötet. (Képe LXIII. tábla.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 80. l. (Képe 79. l.) — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. 285. l. — Lepold—Homor 74. l. — Gerevich PA, 198. l. — Csernyánszky 76—77. l. (Képe 76. l.) — Horváth Henrik: Zsigmond király és kora. Bp. 1937., 176. l. (Képe XXX. táblán.) — Genthon AZEFK, 16. l. (28. kép.) — Lepold Katalógus 146. sz.

BAKÓCZ TAMÁS MISERUHÁJA, (292. kép) szövete aranydróttal átszőtt piros selyem alapon sárga szállal szőtt finom rajz. Spanyol munka, 1480 körül. — Keresztje aranyszálakból domborúan hímzett reneszánsz dísz, benne medaillonban tűfestésű félalakok, fentről lefelé: Szent Péter, Szent Fülöp és Szent Jakab, alatta ugyanily medaillonban Bakócz Tamás címere. A vízszintes

Udvary Dezső festőművész

Arckép
Zagyva part

A Budai Szépművészeti Társulat Karácsonyi kiállitása. 1936.XII.13.

MDK

Udvary Dezső
dr.Lázár Liviusné

Művésztelep 30.é. jub. kiáll. Szolnoki Ujság, 1932. szept. 8. 1 l.

MDK

Udvary Dezső
Tavaszi áradás, olaj

Budai Szépművészeti Társ. kiáll. 1934. ápr.

MDK

Udvary Dezső

Famunkás, olaj

Rippl-Rónai Társ. I. kiáll. Ernst Muz. 1946. márc. 1o 1.

HDK

Udvary Dezső

Összi: Derű a művészetben. U.Nemz. Művészet, 1939, 2.sz. 34 l.

MDK

Udvary Dezső

Épitkezés, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 13 l.

Udvary Dezső, Szolnok
Egy szürke ember, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll. Ernst Múz. 1947. jul. 9 l.

MDK

Udvary Dezső

Lánchid-épités, of.

I.M.Képzőm. Kiáll. Mücs. 195o. aug. 7 l.

MDK

Udvary Dezső

"Teszed le azt a követ!" Udvary Dezső olajfestménye. Repr. (Műcsarnok, Derű a művészetben)

Magyar Nemzeti Művészet, 1939. 3.sz.

Udvary Dezső MDK

A Tisza télen, olf.

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Udvary Dezső MDK

Szegény ember tüzelője, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

Udvary Dezső

MDK

Zagyvapart áradáskor, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Udvary Dezső

festő Aul. 1894

l.

Ujmagyképz

Tisvezető Úrnak illetéke
ként 300 kor., a mihez,
kiküldetik míg napi
ék jön.
itás céljaira bizerzett
ámadás lux vezetve,
gyag felhasználásról
nagyok bátor csatolni.
hoz csatolva volt
tatott tárgyak a
tt Dr. Jeszenszky Ala-
kanonok úr közben-
nov. hó 14-én Galbai
órhajdunak lettek
tt átadva, a ki

Udvary Dezső MDK

Lándhid-épités, olf.

Mücsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Udvary Dessö

Társulati ezüstérmet zapott a Budai Szépművészeti Társulat Léli Lóslatári „Szerb menekültek" c. olajfestménye.

Uj Magy. 935 III/15

Udvary Dezső

Jeste

Szolnok

Lippich-tér 12

MKSz 1947

Udvary Dezső

MDK

Bucsu Martoniban

Mücsarnok 1939 Derü a művészetben

Udvary Dezső MDK

Palóc menyecske

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Udvary Dezső MDK

Teszed le azt a követ!

Műcsarnok 1939 Derü a Művészetben

Udvary Dezső

Kiállít

MH. 1932. III. 6.

Udvary Dezső MDK

Szolnoki tejesmenyecske

Mücsarnok 1936 Nő a müvészetben c. kiáll.

Udvary Dezső MDK

Dr. Jeszenszky

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti képzőművészeti kiáll.

Udvary Dezső

festő

Szinházi Élet

1925. 39. sz.

(Kiállítás a szolnoki
művésztelepen.)

A kiállítás egy része
az ő szolnoki mű-
termében volt.

Udvary Dezső MDK

Csolnak a holt Tiszán, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Udvary Dezső MDK

Rövid pihenő, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Udvary Dezső MDK

Szolnoki tanya, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

Nyár. Bruck Hermina olajfestménye. Műcsarnok, Derü a művészetben

Udvary Dezső

Magyar Nemzeti Múzeum 1939. 3. sz.

Teszed le azt a követ!... Udvary Dezső olajfestménye
Műcsarnok, Derü a művészetben

MDK

Udvary

neve említve

Páris Erzsi... Rát Ltr. 852. l.

MDK

Udvary

Festményei a Műcsarnokban rend.Szt.István kiállitáson.

/d.m./: Szt.István kiáll.a Műcsarnokban.

Magyarország 1938.máj.24. 8.o.

MDK

Udvary

Művei, a Nő a művészetben c.tarlaton.

Cikk: Tarlatok.

Művészet, 1936. 3-4.sz. 58.l.

MDK

Udvary, festöm.

néhány jólsikerült müvel szerepel.

Kende Béla:
A Nücsarnok tavaszi tárlata.1910.
Művészet. 1910.33.sz. 45.l.

MDK

Udvary, festö

most is meglep három uj képének szellemes szinességével.

Pipics Zoltán dr.: A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása.-Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.l.

MDK

Udvary festöm.

három katonája ünnepélyes és megka pó.

Göteborgs Posten nov.8z száma.

A stockholmi magy. képzöm.kiáll/1928/ a svéd sajtóban. -MIP 1929 3.sz. 178.l.

MDK

Udvary ,festö

"A lokvicei cisterna" c. képe nem sikerült, lovak,huszárok mintha köböl lennének. "Középkori német vezér" szintén gyenge.

b.Nyáry Albert: A képzömüvészek a háboruban.
A Cél. 1915.12.sz. 781-784.l.
Kiáll. a Mücsarnokban.

MDK

Udvary

Kiállitások. Független Kritika, 1935. márc. 1.

5 l.

Udvary

A III. Nemzeti Képzőművészeti kiállításon képei szerepeltek.

Új Magyarság, 1935. márc. 24.

MDK

Udvary

Romhányi Gyula: A Balaton tájfestészetünkben.
Szépmüvészet 1941. 7.sz. 17o l.

MDK

Udvary festőmüv.

Magyar müvészet Párisban. Mücsarnok, 1899.
24.sz. 383-84 l.

MDK

Mucsarnok, 1899. 24. szám. 1.

383-84

Udvary

Munkácsy-cèh II. kiàllìtàsaì az Ernst Museumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20.

Udvary

Kiállít

M. 932. XII. 18.

iv

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

tán: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Udvary Dersö

1928. jun. Neuz. Halon sav. tárb.
Csolnakos a holt Tiszán.
olaszt

Menzel, neuer festo III. 48.

Udvari Dezső

MAGYAR MŰVESZET

1925. 283
1931. 492

ZÖVETSÉG
zakmák Országos Egyesülete
5. — Telefon: 86—4—85.

ztályi Tagtárs Ur!

Barátom!

ó cserkész csapatát, szövetségünk tekin-
viszonylatban is oly nagy fontossággal
ztus hó folyamán megrendezendő világ
szerepeltetése költségekkel jár, amelyeket
yok között magára vállalni nem képes,
ll, hogy igénybe vegyük.
ra kérem szakosztályi Tagtárs urat, le-
álásával, avagy a bemutatott gyüjtőíven
ozzánk juttatni.
rt ismételten köszönetet mondok vagyok

.....szakosztály
elnöke.

Udvari Dezső

Műcsarnok:
1917 tav. kiáll. 272.
1918 tav. kiáll. 393, 402
1927/28. téli kiáll. 251, 263, 270
Szobrok, művészlap
1928/29. téli kiáll. 573

Szolnok látképe a XVII. század elejéről

III. 122.

Udvary Dezső

festő

nul. Gyöngyöspata 1891

márc. 14.

lásd

Lex Magy Társ

583. b. l.

trum nyomai.
síves templom két porta-
templomba beépítve. (?)
plom.
astély.
lom.
n.
m.
emplom.

Udvary Dezső

festő

Műcs. kiáll. 1917 tól.

Pipics 21. C.

Udvary Dersö

festö

Trencsénben él.

2 műve az alábbi

múzeumban

Kat Bratislavy

307. l.

Sbierky 45. l.

MDK

Udvarhelyi Mihály
nyomdász

kapta meg 1668 ban Szenczi nyomdáját, mert örökös liánzában az a fiszkusra szállt.

Fritinger Károly: Nagyvárad könyvnyomtatásának története.
Grafikai Szemle 1902 évf 10 sz 160 l.

Udvary Dezső

festő, Szolnok

Művésztelep

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb-márc. kiáll.

VII. 29.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Udvarhelyi Péter

könyvkötő

l.

Hunyady könyvkötés

78.l.

Gépírónő: *Szabó Zsófia*, Érd, Erzsébet-telep.

XI.

Műegyetemi Testnevelési Intézet.

Igazgató: *Szabó Gusztáv dr.*, ny. r. tanár (l. ny. r. tanároknál).

Testnevelési felügyelő: *Szerbák Elek dr.*, testnevelési rendes tanár.

Testnevelési tanárok: *Magdányi Antal*, testnevelési rendes tanár.

Paulinyi Jenő, test.-ügyi előadó.

Zombori István, testn. rendes tanár.

Huberné Csillik Margit, testn. rendes tanár.

Sportoktatók:

Atletika: *Kismartoni Károly dr.*, testn.-ügyi előadó.

Birkózó: *Soós Sándor.*

Szakács Mihály.

Udvarhelyi Mihály

nyomdász

l.

Könyvkiáll. cmlék

145. l

ÁCS GÉZA
EZÜST KOSZORÚS
könyvkötő mester
Bpest, IX., Bakáts-tér 9.
Telefon: 184-193.

SZ

Szentiványi

78	db.	dobor készít
53	-"-	dobor szegés bo
1	-"-	félvászonkötés
1	-"-	félvászonkötés
1	-"-	félbőrkötés (
2	-"-	félbőrkötés

Udvarhelyi Lenke

butor

4. Orsz. Iparegyv. kiáll. Műcs.1959. dec.

MDK

Udvarhelyi Lenke

Udvarhelyi Lenke /bútor/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparmüvészeti Kiállitás.Mücsarnok. Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.kat.

Udvarhelyi Mihály

külső országokban tanult nyomdásza

lista Apafi fejedelem Szenczi Kertész

Ábrahám nyomdáját (1667-től,

annak halála után). De már 1668-

ban elvette Tőle és Vezeseghási Szentyel

Mihály kezébe adta a tipográfiát.

Adattár a XVII. századi szellemi mozgalmak történetéhez II. Apáczai és kortársai. Herepei János cikkei. Bp.-Szeged, 1966. 676 l.

176. l.

MDK

Udvarhelyi Lenke, butor

4. orsz. iparmüv. kiáll. Mücs. 1959.

(Udvarhelyi Károly)

Könyve

( ) Mit rajzoljunk a földrajzi órán
Irta és rajzolta —
Debrecen — Szeged,
1948.
Szerző kiadása —

ORSZÁGOS BIZ
660 1943
1943 X. 2.

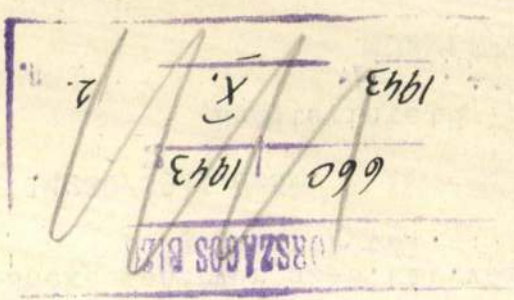

Székesfehérvár szab.kir.város
polgármesterétől.

14280/1943.szám.

Nagytekintetü

MÜEMLÉKEK ORS

415/1943.sz.leiratra t
Bizottságot, hogy a Szent István
való bedeszkázását, a sirgödrök
maggal bevetését, a szétfagyott
romkert növényzetének ápolását é
A munkálatokkal felmerülő költsé
fogom terjeszteni

Egyben szabadjon váro
fejeznem azért a Nagytekintetü B
kesebb müemlékének és müértékéne
az anyagi áldozatot viselni és v

Székesfehérvár, 1943.

M.

MDK

Udvarnokyné, festöm.

Balatoni alkonyat. Tempera.

Tihanyi látkép. "

Magy.Képzöm.-nök Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy.Divat-csarnokban. 1946 márc.30.-tól ápr.16.-ig. Kat.

Udvarlaky Béla

szül. Bécsben 1849-ben.
A budai föreálban 5 osztályt
végzett, azután a tiszti isko-
lát látogatta Bécsben. Már
1875/6-vendéglátogató, ugyszin-
tén 1876/7. I-is a bpesti muta-
rajztanodában. Egyébként tiszt
viselő a honvédelmi minisz-
teriumban.

1876/7. II. tandíj nem fize-
tés miatt törölték a
növendékek sorából.

Vándza Mihály festő.

19. sz.

VI. 209.

V. 135.

Udvarlaky Béla

Lásd

Grund V

Udvarlaky Béla

A magyar szabadság-
harcz emlékei 1848-
1849.

Rapotta Udvarlaky B.
Tervezte Szendrei János
~~Köre~~ Kiadta
Szinay Istvan Miskolczon

Köre rapp és nyomt
Grund V. Bjerten

Hines Kongat nagy
folio

Udvarlaky Béla

1882. Budapest.

(101) Parasztudvar. Vizf. 180f.

Őszi kiáll. itás 1882. I és II sor.

1883. Budapest.

(22) Csendélet. Olajf. 300f.

(160) A dinnye-csősz. Olajf. 100fl.

(188) Aratáskor. Vizf. 400f.

Őszi kiáll. itás 1883. I és II sor.

Udvarlaki Béla

1849 - 1885

l.

Vayer Széchenyi

114. l.

Udvarlaky Béla

1875/76.

Ferképzőmfoiskévk

143-l.

MDK

Udvarlaky Béla festő (1849-1885)

A bpesti mintarajziskolában tanult. 1882-83. genreképeket és csendéleteket állitott ki a Műcsarnokban. Szendrei Jánossal együtt adta ki A magyar szabadságharc emléke c. nagy folio alakú műlapját.

E.G.II. 554.1.

MDK

Udvarlaky Béla

A műcsarnok kiállitása. Vas. Ujs. 1882. 688.l.

Udvarlaky Béla

M.Tud.Akad. Széchenyi Muz. kiáll. 19o2. máj.
2o 1.

MDK

Udvarlaky Béla

Csendélet, of.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883.
6. l.

MDK

Udvarlaky Béla

Csak egy kortyot, vf.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883.

13 l.

Udvarlaky Béla

MDK

A dinnye csősz, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. I.

Udvarlaky Béla MDK

Aratáskor, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. I.

Udvarlaky Béla

MDK

Csendélet, repr.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Udvarlaky Béla MDK

Csendélet, olf.

A dinnye csősz, olf.

Mücsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Udvarlaky Béla MDK

Parasztudvar, vizf.

Mücsarnok 1882. őszi kiáll.

ÚDVARLAKY *Béla*, festő. * Bécs 1849. † Budapest 1885 k. A bpesti mintarajziskolában tanult. 1882—83. genreképeket és csendéleteket állított ki a Műcsarnokban. Szendrei Jánossal együtt adta ki A magyar szabadságharc emléke c. nagy folio alakú műlapját.

K

E. g II 554 l

Udvarlaky Béla MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1882. őszi kiáll.I.

Udvarlaky Béla MDK

Paraszt udvar, vizf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

Udvarlaky Béla MDK

Paraszthház udvara, repr.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

MDK

Udvarlaky Béla

A "Csendélet" c. képe a Műcsarnok 1883.évi őszi kiállitásán.

Cikk: A Műcsarnok kiállitásai.

Vas.Ujs. 1883. 42.sz. 683.l.

MDK

Udvarlaky Béla

A Mübarátok köre pályázatán résztvett,a pályamüvet az Ipm.Muzeumban kiállitották. (Hét akvarell)
Cikk:Hiv.tudósitások

Iparmüvész
Magyar Iparmüvészet,1897/98 416 l.

MDK

Udvarlaki Béla

Lovas attak 48-49. szabadságharcból, szén

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883. 12. l.

MDK

Udvarlaki Béla

Legelőről hazatérő nyáj, vf.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883. 12x

12 l.

M.D.K.

Udvarlaki Béla rajzoló

Dicső Szent István Királynak...
Emlékezete és a Magyar nabad
Dághare emléke c. rajzát Grund
Vilmos litografálta

Gerszi, A magy. körajz. 1960 149

M.D.K.

Udvarácsi Tamás

szabó

1751-ben elhurcoltatott
egy szabó legényt és megbo-
toztatott.

Patakí Ferencné: Apród, ficsúr és cilinderes
Dunantúli Napló, 1958. jan. 31 - 5 lap,

MDK

Udvari Pál

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc. 4.l.

130

MDK

Udvari Pál, festőm.

990.	Hazatérő nyáj.	Olf.	J.l.j.
991.	Tájkép.	Olf.	J.l.j.

Árverési Közlöny. 1929.ápr. 3.rk.sz. 37.l.

MDK

Udvari Pál

Piski csata, of.

Vak Bottyán lovasrohama, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept.

4 l.

MDK

Udvari Pál

/e.a./: Thorma János "Március idusa". A Műcsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

Udvari Pál.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítá-
son szereplő „Csepel" c. műve mellett lát-
ható a jelzés, mely szerint azt megvásá-
rolta a Múzeumok és Műemlékek Orszá-
gos Központja. (említve.)

Magyar Nemzet, 1951. Nov. 20.

Udvari Pál [festő] MDK

Tárlata lesz

a Csók Galériában.

– : Változatos Kiállítási program

Budapesten 9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. jan. 15.

Udvari Pál.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítá-
son szereplő „Csepel" c. képét már meg-
vásárolta a Múzeumok és Műemlékek
Országos Központja. (említve.)

Világosság, 1951. Nov. 19.

Udvari Pál festőművész
Zajló Duna
Uszályok a Dunán
XI.ker.képzőművészek kiállitása, 1951. február

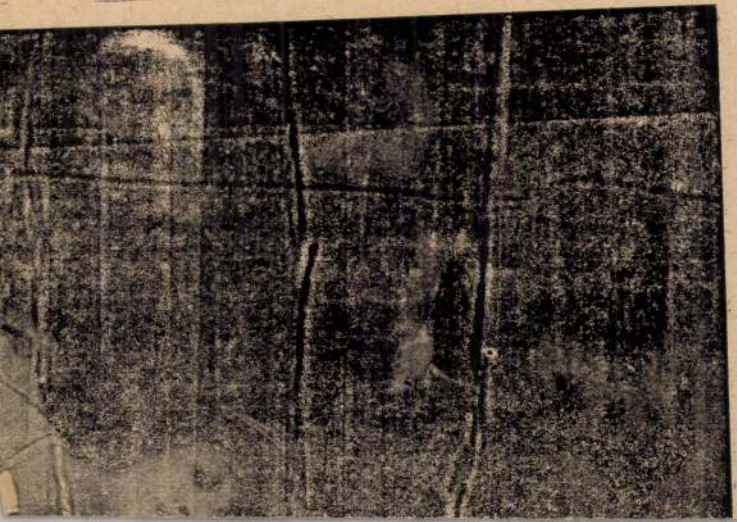

MDK

Udvari Pál

N.T: Két pályázati hirdetmény. Kis Ujság 1949. okt 19.

Udvari Pál festő M. D. K.

„Bárkajavító munkás" a
„emlitve:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 4

MDK

Udvari Pál, festő.

képe kispolgári ízlést szolgál.

Ernst Max. – „A M. Szvoj. Barátsz." – MSzT pályázk. kratt.

SzN. 1952 IV-28. – Végvári L. – 6. l.

MDK

Udvari Lajos, szobrász

Ösmagyar harcosok. Bronz.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M. Szépmüv.Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 9.1.

UDVARI ILDIKÓ

40. Vásárhelyi Ö. T.

http://172.16.0.2/saur/akl/b34ext.htm

MDK

Udvari Gyula 25 é. tisztv.

Kecskemét

SZIT-es leány, szén

Ifjusági Képzőm.és Iparm.kiáll. N,Szal. 1950.jun. 13.1.

Udvari Géza.

A "Céhbeliek" társaságának tagja.

Pende J: A Képzőművészeti egyesületek története.

MDK

Udvari Géza, graf.-festőm.

988. Édes álom. J.l.j. Szénrajz.
989. Biedermeier nők. J.l.j. Olf.

Árverési Közlöny. 1929.ápr. 3.rk.sz. 37.l.

Udvarhelyi Gyöngyi

Az Országos Béketanács gyermekrajz pályázatán

II. dijat nyert.

Bp. II. Marcibányi téri ált iskola tanulója.
Tanára Luzsicza Lajosné

Rajztanitás 1965. III. hátsó boritólap

Zsilinich Imre: Az udvarhelyi vár története

Udvarhelyi vár

Könyv. Erdélyi Múzeum
8°, OK, 24L, Kolozsvár, 1903

KEGELJAN FRANZ. LIVES FALU KÖRNYÉKÉN.

Udvarhely vára

l.

Balogh Erdélyi-ren

nevm.

Udvarhelyi Ferences-
templom.

Repr.

Erdélyi Muzeum
1935. 359. l. mellett.

Udvary [ ], [festő]

Egry „mestere": fellegi Emil meglivá-
rokat adott Udvarynak is.

Egry József. Emlékek életem körül
M. 6-7.

Nép szabadság, Bp. 1973. jun. 10.

UDVARNOKI PÉTER

Magyar vadászirodalom

képeskönyve

MDK

Udvarnoki ~mőke /Balasaagyarmati kirakatrendező/
szerepelt a kiállitáson.

és "Hüsi" c. xxxxxxxxxx munkája
harmadik dijat nyert.

/tc/: Kereskedelmi grafika. Fiatal rajzolók
plakáttervei Salgótarjánban.
Nógrádi Népujság. 1964. jul. 1.

UDVARNOKI ANDRÁS

Magyar vadászirodalom

Képeskönyve

Udvarlaky Bela (1849-1885)

„Vihar előtt" o.v. 62x93 cm

J. f.: Udvarlaky B. (Restaurált)

kikiáltási ár: 12000 ft

BÁV 51.Képaukció katalógus,Bp.1980.május

Udvarhelyi Erzsébet MDK

Szerepelt az inotai Béke Művelődési Otthon előcsarnokában rendezett tárlaton.

Sobor Antal: Fejér és Veszprém megyei képzőművészek kiállítása Inotán.

FEJÉR MEGYEI HIRLAP 1964 máj. 17.

Udvardy Vince

1879/78

Ferképzomfoiskávk

143.l.

Udvardy Vincze

1877/8. I. vendéglátogató

szül - 1854 szept. 6. Fülén (Fehér m.) rkath. A zalaegerszegi polgári iskola ideigl. rajztanítója. Előzetesen 6 forcált és a politechnicum 2 ált. osztályat végezte. Rajztanítói készültséget kiegészítem kívánja.

1877/8. II. vendéglátogató.

Munkácsi sóhár VI. 193.

Udvardy Tibor, [ ] MDh

Pátzay portrét készített róla.

Kellér Andor. Pátzay műtermében
3.1.

ESTI HIRLAP, Dn. 1961. dec. 2.

M.D.K.

Udvardy Pál

"Sióagárdiak" c. képét bemutatja a lap, amely a Fiatal Művészek Kiállitása-n szerepelt a Műcsarnokban.

Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1933. szept. 24-3o.
XXIII. évf. 40. sz. 48. lap.

M.D.K.

Udvardy Pál

"Madonna" c. képét a solymosi képszalon állitotta ki a Szent István napi ünnepségek alkalmából. Repr. -ját közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1928. aug. 19-25. XVIII. évf. 34. sz. 108. lap.

Udvardy Pál
festő

M.D.Y.

A miskolci Szőnyi István Terem-
ben rendezte kiállítását.

—: Kiállítások

Művészet, 1968. november – 44 lap.

MDK

Udvardy Pál

Kötő nő

Budai képzőművészek cent.kiáll. 1948. márc.

M.D.K.

Udvardy Pál

"Halászat" c. képének repr.-ját bemutatja a a lap a "Mübarát" c. Kiállitó Társaság tárlatáról.

Szinházi Magazin, Bp. 194o. május 19. III. évf. 21. sz. 54. lap

Udvardi Pál M.D.K.

Kiállitása a Fényes Adolf-teremben

Neves hazai és külföldi művészek alkotásait mutatják be az idei kiállitásokon

Népszabadság, 1965. február 7.

MDK

Udvardy Pál

"Fürdetés" repr., "Uzsonna", repr. és "Sárgaruhás nő" repr. című művei az Ernst Múzeum kiáll.-ról.

Képzőművészet, 1934. 90.l.

Udvardy Pál
festő

M.D.K.

A „Várkerület a képrőművészetben" kiállitáson a „Főutca"-ját állitotta ki.

Soós Klára: „Várkerület a képrőművészetben"
Művészet, 1964. junius - 39 lap.

MDK

Udvardy Pál

Virág csendélet

Budai képzőművészek cent.kiáll. 1940.márc.

Udvardy Pál festőművész

Verandán

Varrónő

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Udvardy Pál festőművész

Sióagárdiak

Templom előtt

Fiatal Művészek Kiállítása katalógusa 1933
Műcsarnok

MDK

Udvardy Pál

A Magyar Arcképfestők kiáll. Magyarország 1939. nov. 4. ?.l.

Udvardy Pál

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel - paloc leánykái szinesek.

Magyarság 1931.XII.20.

Udvardy Pál festő

Az Eötvös József reáliskola kiállításain szerepelt.

BH. 932. X. 16

Udvardy Pál

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

BH. 929. X. 20.

MDK

Udvardy Pál

Három kiállitás. Pest 1941. ápr. 8.

MDK

Udvardy Pál

Művészek az erdélyi bevonuláson.
Szépművészet, 1940. 51 l.

MK

Udvardy Pál

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943. nov. 20
2o.

MDK

Udvardy Pál

Óbudai téglagyár, akv.

Békeplakát és 5 évesterv graf. kiáll. Ernst Muz. 1953. szept. 11 l.

MDK

Udvardy Pál

Pihenő ökrök, of.

Vásár, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 33 l.

Udvardy Pál

Hat müvész festményét hozza a lap a Nemzeti Szalon tárlatáról:

V.Szabados Béla: "Gitáros lány" c. festmény

Udvardy Pál: "Halászat a Balatonon" c. "

Gallé Tibor: "Hajóácsok" c. "

Varga Mátyás: "Menekülés" c. "

Hentz Henrik: "Kisvárosi ut" c. "

Szabados Jenő: "Fiatal fák" " "

Repr.-ók.

Délibáb, Bp. 1939. febr. 25. XIII. évf. 8. sz. 38. lap.

Udvardy Pál, festő. MDK

Sáros út, of.

Alk. Művész bár. – XIX Kiáll. – 1943 okt. – Magy.
Mesterek – Jegyz.

MDK

Udvardy Pál

A Földalatti vérmezői állomása, akv.

Gépipari Minisztérium épitkezése, I. akv.

Békeplakát és 5 évesterv graf. kiáll. Ernst Muz. 1953. szept. 11 l.

MK

Udvardy Pál

A Műcsarnok őszi tárlata. Magyarság 1923. nov.4.
13 l.

MDK

Udvardy Pál

Sztálin-hid épitése, akv.

Gépipari Minisztériusm épitkezése, II. akv.

Békeplakát és 5 évesterv graf. kiáll. Ernst Mus. 1953. szept. 11 l.

MDK

Udvardy Pál, festö

Öszi Dunapart. Olf .

Öszirózsa csendélet. "

Mücs.-IV.M.Képs.Kiáll. 1904.jan.-febr. Kat. 10.l.

Udvarhelyi

Nerámiai szakis-
kola

Csányi 1954

60. l

Udvardy Pál

MDK

Udvardy Pál

Művészek az erdélyi bevonuláson. Szépművészet, 1940. 51.l.

árnyéka megvilágító
letkező sötét tér. L

Udvardy Pál,fővtőm. MDK

A város törvényhatósága elhatározta, h. megfesteti a bevonulását.
Fenti művészt megbízta a tervek elkészítésével.
/Három művészről van szó./
A tervekről később döntenek.

Nagyvárad megfesteti Horthy Miklós bevonulását.
Nagyvárad.jul. 26.
Pest. 1941.jul.26.

M.D.K.

Udvardy Pál

"Halászat" c. művét magasra értékeli az "Állandó képzőművészeti bemutató" c. beszámoló, amely a Corvin Áruházban rendezett kiállitásról ir.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. febr. 11-17. V. évf. 8. sz. 38-39. lap.

Udvardy Lajos, [építéz]

L.: Buda Jenő

Goór Imre: Építőművészet – „Szabad mezőkön" 85-86

Forrás, Kecskemét, 1979. febr. XI/2

Udvardi Lajos

Kecskemét, Széchenyi téri lakóépület /Neuhauser László építész, Tóth Tamás, Udvardi Lajos belsőépitész/. - Ism: Sági Károly, Müszaki Tervezés, 1968. 12.sz.3-4.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.ért. 1971.2.sz.149-182. l.

155. l.

Udvardy Lajos

tervezte a kiskunfélegyházi pórt szer-
vezet székházának tanácstermét. 1960.
450. sz. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867–1967. Budapest 1970.

1428

MDK.

Udvardy Lajos

Rövid riport a müvészről

Petőfi Népe 1965.márc.24. lap -

MDK

Udvardi Katalin

Kiállitási hir

Vas Népe 1967 márc.19.

Edvardy János

1841-ben térképet készít Feldebrő községről.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája VIII.
Budapest 1972.

7161

M.D.K.

Udvardy János, hit. mérnök

Két sines tussal készített térképe maradt fenn az Egri Állami Levéltárban, egyik Feldebrőről, másik Kompolt helységről, Mindkettő feliratos és 1841-ből való. 1844-ben Derecske belső telkeinek térképét készíti el.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 413. old.

Udvardy Imre

1906/7 II.

Ferképzőmfoiskolák

143.l.

Udvardy Ignác, rajztanár

Nagyváradon a holnaposok törzsasztala a Bémer-téren az Emke kávéházban volt. Udvardy is törzsvendége volt 65.old A Premontreiek rajztanára volt

Tabéry Géza Irodalmi légkör 60.old

Irodalmi Múzeum I. Emlékezések. -Szerk: Dr. Lakatos László. -Gyüjt. és Összeáll. a Petőfi Irod. Múz. dokumentációs csoportja. Bpest, 1967

MDK

Udvardy J. Ö.

Zalai malom, of.

KMT 1912. tav. kiáll.

MDK

Udvardy J.Ö.

Zalai malom. Olajf.

Műcsarnok 1912.tav.kiáll.

MDK

Udvardy I.Ö.

Ház a hegyoldalban, of.

KMT 1912. tav. kiáll.

MDK

Udvardy I.Ö.
Ház a hegyoldalban.Olajf.
Váradi Köröspart.Olajf.
Váradi szőlőkből.Olajf.

Műcsarnok 1912.tav.kiáll.

MDK

Udvardy I.Ö.

Váradi Kőröspart, of.

Váradi szőlőkből, of.

KMT 1912. tav.kiáll.

Udvardy I. Ö. MDK

Váradi szőlőkből, elf.

Műcsarnok 1912. őszi kiállítás

Udvardy I. Ö. MDK

Váradi Köröspart, elf.

Mücsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Udvardy I. Ö. MDK

Ház a hegyoldalban, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Ignác

Arckép, of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 31.l.

Udvardi Ignác festőművész

Erdélyi Barabás Miklós-Céh megalakulásában szerepelt és tagja.

M.930.T.8.

Udvardy Ignác festő

Magyar Életrajzi Lexikon

Udvardy Sgnác
festő

M.D.K.

Zalagemegen nyolcvannégy éves
korában elhunyt.

Mövészet, 1961. augusztus – 45 l.

M.D.K.

Udvarlaky Béla festő

Pesti Hirlap, 1883. jan. 13.11.
A vidéki képkiállitáshoz

Udvarlaky Béla festő

Magyar Iparművészet; 1897/98

I. évf. IX. sz. 416. o. – Hivatalos

Tudósítások.

Udvarlaky Béla festö.

Pesti Hirlap.1882.szept.19.Kép.mell.4.

gyüttesen Tisza István gróf halálának évordulóján október 31-én, hétfőn este 6 órakor a Tisza István Társaskör helyiségében (Dorottya-utca 14) emlékünnepet tart, melyre a tagokat ezuton hivja meg a kör vezetősége. Az ünnepélyen vendégeket is szivesen látnak. Az emlékbeszédet *Hegedüs* Sándor országgyülési képviselő mondja.

Vigyázat!

BOON CACAO

csak eredeti csomagolásban valódi!

Már 20 fillérért kapható!

— **A Budai Klub házavató társasvacsorája.** A *Budai Klub* előkelő közönség jelenlétében társasvacsora keretében avatta fel II., Pálffy-tér 5. szám alatti uj, diszes helyiségeit. *Hegedüs* Miklós dr. ügyvezető-alelnök megnyitóbeszédében üdvözölte az elnökség tagjait, majd *Harrer* Ferenc dr., a klub elnöke köszönetet mondott a tisztikarnak buzgó munkájáért, kiemelvén az ügyvezető-alelnök különös érdemeit. *Kozma* Jenő dr. országgyülési képviselő, a klub társelnöke, az egyesület további fejlődésére üritette poharát.

Gyászruhák

teljes gyászfelszerelések speciális raktára

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

k
d
c

bet fog használni mint eddig. A sajtóval való kapcsolataira csak örömmel gondolhat mindenki, aki érintkezett vele.

Mengele Ferenc dr. elsőosztályu követségi titkár, Mengele Antal tábornok fia, jelenleg mint ideiglenes ügyvivő vezeti a madridi követséget. A világháboruban 1914 augusztusától kezdve negyven hónapig vett részt és 1919 óta van külügyi szolgálatban. Egyideig a külügyminisztériumban teljesitett szolgálatot, majd Londonban, később a brüsszeli követség vezetését vette át, ahonnan Bukarestbe küldték, onnan került Madridba. A madridi követséget közel egy éve, mint ideiglenes ügyvivő vezeti. Negyvenéves és a nemzetközi jog magántanára.

— **Öngyilkos bécsi zongoragyáros.** *Bécsből* jelentik, hogy szombaton reggel *Schandalik* Ferdinánd dr., a *Stingl*-féle bécsi zongoragyár nyugalmazott főnöke a Waehringergürtelen szivenlőtte magát. Sulyos állapotban vitték a kórházba.

Harold Lloyd Budapesten

Uduary Géza

M. 932. X. 30.

Konzorc... mekkora gázsihátraléka volna ennek, ha a pesti szinházaknál dolgoznék.

x **Laxoptin a kitünő hashajtó! Csomag 56 f.**

x **Szenzációszámba ment** a nagyközönség körében, hogy a világvárosi nivón álló Fehér M. Miksa, Károly-körut 12. sz. a. férfiruhaháza arra határozta el magát, a körülmények kényszeritő hatása alatt, hogy üzletét a jelenlegi helyén megszünteti. A felszámolás tartama alatt a cégnél megszokott jóminőségü öltönyöket, felöltőket, télikabátokat, városi bundákat, stb., valamint a legdivatosabb szöveteket olyan olcsó áron bocsátja rendelkezésre, amelyhez fogható még Budapesten nem volt. Ezt a ritka alkalmat ne mulassza el senki.

x **Itt a november elseje.** Sokan költözködnek, sokan változtatnak lakást. Az uj lakásba uj csillár is kell. Ennek beszerzésére ajánlhatjuk a Meteor Csillárgyárat (VI., Podmaniczky-utca 27.), ahol közvetlenül a csillárgyárban vásárolva, rendkivüli előnyökhöz jutunk. Bővebbet mai hirdetésében.

x **Nem halogathatjuk már tovább téli ruhaszükségleteink beszerzését.** A november hónap parancsolólag előirja nekünk, hogy azokról haladéktalanul gondoskodnunk kell. A Belvárosi Divatház (IV., Kossuth Lajos-tca 2.) nagy választékos raktárral, elsőrangu minőségben és mégis a legolcsóbb árak mellett áll a t. hölgyközönség rendelkezésére.

x **Vitaminok alkalmazása a fogápolás terén.** A vitaminoknak a fogak és foghus egészségére gyakorolt fontos hatása magyarázza meg a napokban piacra került Ovenall vitaminos fogkrém nagy jelentőségét. Az Ovenall vitaminos fogkrém vitamintartalmánál fogva a fogak szuvasodását gátolja, a foghus fellazulását, duzzadását és vérzékenységét megszünteti.

x **Uj üzlet, uj szellem a vezetésben.** Ez jellemzi Kastner linoleum- és szőnyegnagykereskedő üzletét. Csodálatos árakon nem kiárusit, hanem csak árusit. Nagymező-utca 12. (Andrássy-

M. 932. X. 30.

FENY

Kalvin-

x **Ami a régi világból megmaradt.** Ki nem emlékszik szivesen a régi jó időkre, amikor a Muzeum-körúton zajlott a magyar élet sodra? A Főherceg Sándor-utcai képviselőház, meg a muzeumban ülésező főrendiház környékét állandó ostromzár alatt tartották a vidéki deputációk, meg az elég sürün tüntető egyetemi diákok. Ott korzózott a Nemzeti Szinház felejthetetlen nagy gárdája és a régi müegyetem ifjusága. Letünt a Tiszák korszaka, elhurcolkodott a Nemzeti, a Müegyetem, *egyedül a Muzeum-körut kereskedői őrzik a régi emlékeket, a régi nemes hagyományokat.* Hiszen a boltok, régiek, a tisztes kereskedői szellem is töretlen, csak *az áruk hatalmas tömege és az olcsóságra való törekvés modern.* A Muzeum-körut ma is a régi jó világ tisztes kereskedőjét, a megbizhatóságot márkázza.

x **Bálvány-utca 4. szám** alatti szőnyegüzlet megszünése következtében most potom árban vásárolhat szőnyeget, függönyt, teritőt és minden a szakmába vágó cikket. Olvassa el a cég ...tiós olcsó ...essen szük... ...k tart.

...ég kény... ...l is kiáru... ...t és vásá... ...et-körut 32.

P 18.50, P 25.—, P

x **Nem gond** többé a költözködésnél a lakás rendbehozása, mert a takaritáshoz szükséges eszközök, valamint mindennemü háztartási cikkek már fillérekért beszerezhetők Izsák József r.-t.-nál és az összes fióküzleteiben. Vásároljon ön is *Izsák* üzletekben.

x **Közel 80 éve áll fenn** a régi hires Brachfeld Szigfried és Fia cs. és kir. udvari szállitó cég, Nádor-utca 8. szám alatt, a Lipótvárosi Kaszinó mellett. Ez alkalomból olcsó árusitást rendez a legfinomabb uridivat cikkekből. Bővebb tájékoztatást nyujt e ritka alkalomra lapunk mai számában megjelent hirdetése.

x **Az idei ősz** szenzációja a gyönyörü *160* pengős Schnur bunda. Kiváló felső szövetből, a legdivatosabb mintákban, nutriette béléssel, valódi opossum gallérral és fazonnal. Téli- és átmeneti kabátok is páratlan olcsók *Schnur Henrik* férfiruhaáruházában, Rákóczi-ut 15.

x **A közismert Kohn Bernáth** vászonárucég (Király-u. 13.) megszünik. Vászon és damaszt-áruk minden elfogadható áron eladatnak.

x **Egyetlen kézmozdulattal** átalakithatja petróleumlámpáját Aladdin lámpára. Kérjen dijtalan ismertetőt. Aladdin Ker. Rt., VII., Rákóczi-ut 32.

x **Cigarettasodorintók, figyelem!** A *Dohányjövedék* ujabban alkalmazkodik a dohányzóközönség izléséhez és kivánságaihoz. Ezt bizonyitják azok *a pirosfeliratu, 25 gramos dohánycsomagok is,* amelyek most tüntek fel a trafikok pultjain és amelyekkel lehetővé tette, hogy *a Finom hercegovinai és Finom török dohány Nikotex-minőségben is kapható legyen ebben az igen olcsó kis csomagolásban.*

Ritka alka

A Mücsarnok őszi kiállítása

Az általános nagy tárlatoknak, melyeken többszáz kiállító művész vesz részt, megvan az az árnyoldaluk, hogy a jelentősebbek beleveszenek a tömkelegbe, a közönségnek pedig nincs módjában alaposabban megismerni egy-egy művészegyéniséget s igy legtöbbször fáradtan, zavaros benyomásokkal távozik. A Mücsarnok őszi tárlatainak most már rendszeresitett kollektiv jellege rámutat e kérdésnek helyes megoldására. Ezuttal két érdemes, elhunyt művészre, Udvary Gézára és Árkay Aladárra való kegyeletes visszaemlékezés, két neves élő festőnk, Kacziány Ödön és Czencz János gyüjteményes kiállitása, az akvarelisták és az arcképfestők testületének ujabb beszámolója és Balló Ede nagybecsü másolatgyüjteménye alkotja az őszi tárlat anyagát. Hét különálló egész, változatos egységben.

Udvary Géza nem tartozott a gyakori kiállitók közé. Tanári állása — az Iparmüvészeti Főiskolán tanitotta 28 éven át a kompoziciót, kosztüm- és alakrajzot — erősen gátolta alkotó munkásságában. Igy csak időnként jelenhetett meg egy-egy jellegzetes színpompáju kompoziciójával a nyilvánosság előtt. Első mesterei közül *Lotz* volt rá nagyobb hatással (ennek korai példája a „Fehérruhás nő"), aki nemcsak a komponálás ritmusérzékét s a szinek életörömét oltotta vérébe, de egyuttal bevezette egy eszményi világ romantikájába is. Igy épitett ki magának a zárkózott természetü Udvary egy ideális világot, melyben teljesebb a harmónia s a szinek tüzesebben gyulladnak ki, mint a valóságban. Az olasz reneszansz s a biedermeier dekorativ megoldásokat igérő témakőre esett hozzá legközelebb, ahol a velencei koloristák tömör csillogású szinskálájára emlékeztető palettája sok hálás feladatot talált. De utolsó, Hunyadi-kompoziciói mutatják azt is, hogy a magyar történelmi festésnek milyen komoly, biztató igérete szállt vele sirba korai halálával.

Árkay Aladár emlékkiállitása java munkásságát egyesiti a nemrég elhunyt kiváló épitésznek. Nem volt még egy épitészeink régebbi generációjából, aki annyira megértette volna az uj idők korszerü követelményeit, mint ő, aki a multbanéző eklekticizmus korai levetkőzése után 60 éves korában hozta létre a modern magyar templomépités egyik legszebb alkotását, a győri gyárvárosi templomot, miután a fasori ref. és a városmajori r. k. templomokban már hitet tett az uj formák mellett is magyaros szellemü épitészet joga és hivatása mellett. Számos ismert középülete és dijnyertes városrendezési terve mellett friss hatásu festményei is bizonyitják, hogy személyében egy vérbeli müvészetehetséget vesztettünk el.

Kacziány Ödön gyüjteményes kiállitása egy 80 éves érdemes művész pályafutásának beszámolója. Aki Kacziány művészetét csupán öregkori munkásságának kisebb tüzfényes alkotásaiból ismeri, most meglepetéssel tapasztalhatja, hogy ennek a nagyszerü müvészléleknek javakori dolgaiban milyen csodálatos harmóniában fonódik össze a költészet és a piktura. A lét, az emberi sors misztériuma tölti be lelkét, az elmulás gondolata vonul végig témakörén, de nem a pesszimista tépelődéseiben, hanem a bizó, hivő lélek kiengesztelhető vizióiban. Holdas tengerek és városrészek, a sötét ég felhőiben felködlő Piéta, a leselkedő Halál, Dante poklának lángoló látomásai: ilyen és hasonló témák foglalkoztatják csodálatraméltó fantáziáját, amely festői képességeiben méltó kifejezési eszközökre talált.

Czencz János frissebb keletü munkáit mutatja be kollektiv kiállitásában. Választékos szinbeli hatásokra törekvő naturalista, aki nagy formai készséggel előadott aktjainak és figurálisainak plasztikáját nagy kedvvel hangsulyozza a csillogó drapériák dekorativ miliőjével. A szinek kellemes szomszédságára épitett tónuspiktura az övé, sok egyéni megérzéssel és hangulattal tájképeiben is.

Az *Akvarel- és Pasztellfestők Egyesülete* közel 200 müvel számol be e sok finom élményt igérő müfajokban. Válogatott, szép anyag, benne több kis kollekcióval. Ezek sorában szeretném kiemelni a legjobb angolokra emlékeztető finomságu *Halápy, Hende* és *Diósy* nevét, akik az akvarelnek álomszerü könnyedségü leglényegét csodálatosan megfogták. *Gy. Takách, Rökk, Páris* Erzsi a nemes naturalizmusnak, *cs. Pogány* széles, nedvdus akvarelltehnikának, *Jaschik, Garay, Biczó* sé *Benedek* Kata az illisztráló stilusnak kitünő képviselői. *Ducsay, Gallé, Kirchner* dolgai szines látomások. Sorozatokat állitottak ki a régi ismert nevek sorából *Edvi Illés, Szlányi, Nádler, Csizik, Hessky* és *Baransky*, aki a kiállitást sok izléssel rendezte is. Emlékeztethetünk még *Györffynek* egy rajzportréjára, *Horváth* József tanulmányaira, *Mendlik Lajos*, „Őszi napfény"-ére, *Dietrich, Wágner, Velten, Gimes, Kaczné, Ráth* Olga és még sok más nevére a szép anyagból. A pasztellben *Major* sorozata mellett a fejlődő *Halasi-Horváth* megkapó tájai és *Istokovics* erős önarcképe tünik ki.

Az *Arcképfestők Társaságának* kiállitása huszonkét ismert nevü portretistánk ujabb munkásságáról ad képet. Más-más felfogásban dolgozó válogatott együttes, amely bemutatójának vonzóerejét éppen ennek a változatosságnak köszönheti. A most is brilliáns *Karlovszky* mellett *Moldován* és *Kövesdy* képviselik kiemelkedően a tárgyilagossága mellett színbeli összehatásra törekvő irányt. *Wellmann, Benkhard, Áldor* és *Sárkánynál* a dekorativ hatáson, *Zádornál* a rajzon, *Burghardtnál* és *szülénél* a fényárnyék-ellentétek kiaknázásán van a hangsuly. Aláhuzandó a kiállitás egyik legfrissebben ható darabja, *Udvary* Pál zöldruhás portréja, azonkivül *Kunwald* lapidáris *Prohászka*-tanulmánya és *Glatz* igen jó zsánerfigurája.

Balló Ede 104 darabból álló másolatgyüjteménye — mint a jeles mester tájékoztatójában irja — az olajestés technikájának sokszázados fejlődését van hivatva bemutatni. A szakmabeliek számára talán helytálló és preciz ez a megállapitás, de a müvészetbarát magyar közönségnek mérhetetlenül többet jelent ez a kis muzeum. Jelenti a müvészettörténelem hőseinek, Rubens, Rembrandt, Hals, Raffael, Tizian, Giorgione, Velasquez és sok más nagyság szellemvilágának, szineik legszerencsésebb kigyulladásainak közkincsé tételét, hozzáférhetőségét szegény országunk számára, ahol csak szürke reprodukciókban ismerik e müveket és amely sohasem számithat arra, hogy e remekmüveknek csak egy része is valaha muzeumainak falait diszitse. S ha az egykoruság kegyeletes képtári hangulata, mint titokzatos plusz, hiányzik is belőlünk, mikor e kópiák elé lépünk, az az elmélyedő, tudós és müvészi másolómunka, amelynek Balló Ede egy emberélet pihenő idöit szentelte, feledteti velünk, hogy e ma is friss és mély benyomások közvetitője — kortársunk. Nagy tanulság ez a gyüjtemény, valósággal kompendiuma a régi grande art-nak, amely szemben az izmusokba porladó, igazi mély eszmei tartalom nélkül pepecselő efemer mai müvészeti szektákkal ma is él, hat és hódolatot követel.

*

Szombaton volt a *Mücsarnok* őszi tárlatának ünnepélyes megnyitása, amelyre kulturális, müvészi és társadalmi életünk sok kiválósága jelent meg. *Hóman* Bálint dr. [illegible] tése olyan kezekbe jutott, amelyek eddig is a kultura szolgálatában állottak és igy müvészi érdekeink védelmére hivatottak. Az elmult napokban megjelent nagyfontosságu felhivás a legilletékesebb helyről szóitotta fel a müvészeket arra, hogy találják meg az összefogás módjait s ez feljogositja a *Képzőmüvészeti Társulatot* arra, hogy a minisztertől a társulatban képviselt érdekek szeretetteljes gondozását várja. A társulat öregjei és ifjai egyetértenek abban, hogy a magyar nemzeti gondolat szolgálatait csak az biztositja, ha a szép, igaz és nagy értékeket szóhoz juttatjuk, az értéktelen dolgokat pedig a homályba tereljük. *Hóman* Bálint kultuszminiszter válaszában utalt arra, hogy amikor a legutóbbi napokban müvészpolitikai programját nyilvánosságra hozta, a béke és a nemzeti egység gondolatát helyezte előtérbe. Hiszi és elvárja, hogy a társulat az emlitett célokra irányuló politikáját támogatja. Reméli, hogy a müvésztehetségek érvényesülése oly fordulóponthoz érkezett, amely a társulatban egyesült müvészi erők teljes kibontakozását is elősegiti.

Mindent elkövet a müvészek szociális helyzetének javitására is, hogy a magyar kultura önzetlen munkásai müvészek, irók és tudósok megtalálják a maguk megélhetését és biztos alapon munkálkodhassanak a kultúra javára. Sajnos, ma az állam gazdasági helyzete és a müvészetpártoló székesfőváros helyzete nem a legalkalmasabb ilyen eredmények elérésére.

A miniszter szavait nagy tetszéssel és lelkes éljenzéssel fogadták. Ezután a miniszter az egyes csoportok vezetőinek kiséretében megtekintette a kiállitást.

Pipics Zoltán dr.

a Szigetország mezőgazdai között óriás elkesedést keltett s egész bizonyosan a legrövidebb idő alatt meg is valósul. De ha ez meglesz, ez az angol gazdasági élet ujabb és csodálatos fejlődését jelenti. Mert hisz a terv szerint az angol kormány határozza meg az angol piac baconkinálatát, az angol kormány bizottsága nemzeti baconárat állapit meg, a termelő nemzeti egyedárat kap — természetesen három vagy négy kvalitás között megkülömböztetett árak is lesznek. Az angol gazda csak ugy termel, ha előre aláirt szerződése van terményének elhelyezésére. S mindezt jóformán állami ellenőrzés alatt! A szabadkereskedelem, a „Laisser faire, laisser aller" közgazdasági teóriájának hazájában! Ha ezt a tervet hazájának és szerzőjének megnevezése nélkül olvasnánk, valamely szocialista országra gondolnánk. Pedig hazája Anglia — a kapitalizmus őshazája.

Az angol sertéstenyésztés és baconermelés átszervezése uj és rendkivül érdekes utakon indul. A legmesszebbmenő „Planwirtschaft" jellemzi. Ha sikerül, Anglia ismét uttörő lesz: önegyelmezettséggel és hideg logikával alkalmazkodik a kor szelleméhez. De ezt önmagához is idomitani fogja. Mert arról mindenki nyugodt lehet, hogy az angol Planwirtschaft semmiben sem fog az orosz állami tervgazdasághoz hasonlitani.

Budapest, november 2.

Lázár Andor dr. igazságügyminiszter, vasárnap Szentesre utazott és az egész napot területében töltötte. A vendégeket a város határában *Farkas* Béla dr. főispán és *Csergő* Károly alispán fogadta, a várnegyeház előtt felállitott diadalkapunál pedig *Négyessy* Imre polgármester köszöntötte őket. Délelőtt a városháza nagytermében nagygyülés volt, amelyen többezer fényi érdeklődő jelent meg. Itt *Lázár* Andor igazságügyminiszter a többi között a követ-

arra is, hogy *Palotai* az ellene hirt gyakorlat értelmében csak *kihágást* követett el, miután beigazolható, hogy nem üzérkedett a pengővel, amely különben sem volt a sajátja, hanem a vállalaté. *Kotsis* Miklós dr. ügyészségi alelnök ugy döntött, hogy *Palotai* Ottót szabadlábra helyezi, *Skuts* Béla letartóztatását

a rendőrség már hetekkel ezelőtt tisztázta

A Rókus-kórház igazgatósága értesitette a főkapitányságot, hogy *Bauer* Mária kihallgatásáról egyelőre szó sem lehet, mert a kozmetikusné még mindig *eszméletlen*, csak ritkán tér magához és *állapota aggodalmas*.

TITOKZATOS GYILKOSSÁG EGY CSEPELI BOLGÁRKERTÉSZ-TELEPEN

N. U. 932 XI/3

Átlőtt homlokkal holtan találták a kertész feleségét — A rendőrség őrizetbe vette az áldozat férjének társát

(A Nemzeti Ujság tudósitójától.) A főkapitányság bünügyi osztályán három nap óta titokzatos gyilkossági ügyben nyomoznak. Hétfőn délelőtt Csepelen, az Erdősor végén lévő bolgár kolva találták 34 éves feles

A csepeli egy négy kil közelében fek tész gyümöl konyhás kis ház áll, itt lakott a bolgár kertész a feleségével és társával, *Vlasznik* Istvánnal. A két kertész kora reggel szokott hazulról eltávozni, hogy a zöldségféléket a csepeli, kőbányai és pesti piacokon értékesitsék. Ezalatt *Todorovné* odahaza munkálkodott, a zöldségeket a kertben összeszedte, a kutnál megmosta és szállitásra készen raktározta el. Hétfőn reggel hat óra tájban rendes napi programjuk szerint *Todorov* György és *Vlasznik*, kocsisukkal együtt elindultak a kőbányai piacra. *Vlasznik* közben elvált a társától, azt mondotta, hogy bent Pesten fontos elintéznivalója van, de 11 órára találkozót beszélt meg Todorovval, hogy együtt térjenek majd haza. Todorov a kőbányai piacon eladta portékáit és 11 órakor találkozott is Vlasznikkal, majd együtt hazafelé siettek. Hazaérve *Vlasznik* és a kocsis a szekérrel voltak elfoglalva. *Todorov* benyitott a házba, mert a feleségét nem látta kint a kertben. A következő pillanatban *Todorov* segitségért kiáltozott:

— Segitség! Gyilkosság történt! Megölték a feleségem!

Vlasznik hozzá rohant. Együtt mentek be a lakásba. *A bolgár kertész felesége az ágy előtt feküdt a szoba közepén. Homlokán revolvergolyó-ütötte lyuk feketéllett, a vér el-*

— Dehogy ölték meg a feleséged — szólt Vlasznik — *öngyilkos lett!*

Ezután mind a ketten keresni kezdték a revolvert. A [illegible]ták, de *a* Közben a [illegible]emet, aki [illegible]yságnak. [illegible] főkapi- és *Vogl* kisérete- és megkezdték a vizsgálatot. Már az első pillanatban megállapitották, hogy *öngyilkosságról nem lehet szó, itt gyilkosság történt.*

Hogy ki járt a házban azalatt, mig *Todorovék* távol voltak, ezt akarták megállapitani a szomszédok kihallgatásával. A bolgár kertésznek hatalmas farkaskutyája van, amely hosszu láncra kötve a ház ajtaja előtt ugat, ha messze távolságban idegen közeledik. A szomszédok *nem emlékeztek arra, hogy ezen a délelőttön kutyaugatást hallottak volna.* A rendőrség feltevése ezek után az volt, hogy *a gyilkosságot csak a családdal és a helyszinnel ismerős ember követhette el.* A gyilkos, aki feltétlen ismerőse volt az asszonynak is, *valamilyen ürüggyel becsalta Todorovnét a lakásba és ott végzett vele.* A tettes a szoba ajtajának üvegablakát *kendővel befüggönyözte*, ha esetleg a szomszédok közül valaki arra járna, nehogy beláthasson a szobába.

Todorov György és kocsisa teljes alibit igazoltak, hogy hol jártak attól az időtől kezdve, amióta hazulról eltávoztak és ismét visszatértek. *Vlasznik* is igazolta, hogy merre járt, csak körülbelül *egy másfélórás időpontra nézve nem tudott alibit produkálni, hogy hol töltötte azalatt az idejét, mialatt Todorovtól elválva állitólag a városba ment. Vogel Já-*

Udvary Géza N. U. 932. X. 3.

Balázs Jenő (Budapest), 3. *Erber* István (Debrecen). — *Kereskedelmi levelezésből:* 1. *Halász* Lajos (Budapest), 2. *Braunfeld* (Kecskemét), 3. *Bencsics* Mária (Szombathely). — *Gyorsirás* 200 fokon: 1. *Gerő* György (Budapest), 2. *Schwartz* Endre (Kaposvár), 3. *Kozma* Márta (Kecskemét).

A tanulmányi verseny nyertesei részére 24 állást ajánlottak fel.

UJABB BESSZ A NEWYORKI TŐZSDÉN

London, november 2.

(A Nemzeti Ujság tudósitójától.) A newyorki tőzsdét ujabb besszhullám boritotta el. *A vezető értékek árfolyama 1—5 ponttal esett. Egyes papirok elérték az augusztusi mélypontot.* A lanyhulást a vasuti részvények kezdték annak hatására, hogy csődtömeggondnokot rendeltek ki a san-franciskói vasutak élére. A vasuti papirok ezután magukkal rántották az ipari értékeket is.

A MAROKKÓI KÉRDÉSRŐL TÁRGYALT HERRIOT MADRIDBAN

Madrid, november 2.

(A Nemzeti Ujság tudósitójától.) Herriot francia miniszterelnök vasárnap reggel 9 óra 15 perckor feleségével együtt Madridba érkezett

Vasárnap, hétfőn és kedden *Herriot* látogatásokat tett a spanyol politikai előkelőségeknél, megtekintette — *többnyire gyalogszerrel* — Madrid nevezetességeit s *Zamorának* átnyujtotta *a becsületrend nagykeresztjének* jelvényeit. Valószinü, hogy a madridi beszélgetések során a *marokkói kérdés is szőnyegre került.* A megbeszéléseknek *semmiféle hivatalos jellege sem volt ugyan*, feltehető azonban, hogy a bennszülött felkelő törzseknek a francia *Rio de Oro* területére való betörésével is foglalkoztak.

Szerdán este Herriot háromnapos spa-

Őszi tárlat

Gyüjteményes és emlékkiállitás a Műcsarnokban

A Műcsarnok idei őszi tárlata azokon a nyomokon halad, amelyeken a mult esztendőben elindult. Sem az elindulás, sem a folytatás nem jelenti a művészeti szemlélet átcsoportositását, az idei tárlat sem hoz uj művészeti formanyelvet. Az elvi program és a személyi garnitura változatlan maradt, csupán a rendezés lett ujabb és frissebb. Az idei őszi tárlat már nem vonultatja a Képzőművészeti Társulat köréhez tartozó művészcsoport teljes hadseregét, a kiállitáson nem a tömegen, hanem a társulat néhány reprezentativ művészének kollektiv bemutatásán van a hangsuly. A gyüjteményes anyag historiailag is érdekes, csoportositásában pedig változatos. Udvary Géza és Árkay Aladár alkotásainak bemutatása emlékkiállitás jellegü, Kacziány Ödön és Czencz János két termet megtöltő képeivel a rendezés a konzervativ irány egy régi, tehetségének gyökereivel még a mult századba nyuló és egy emberöltővel fiatalabb művész oevrejét állitja szembe. Balló Ede klasszikus másolatai ismét más szórakozást nyujtanak a szemnek. Ezeken a kollektiv jellegü kiállitásokon kivül nem nagy, de kitünő anyaggal jelenik meg a kiállitáson a magyar arcképfestők társasága és a sok karakteres olajportré után megint csak a változatosság örömét jelenti a szemnek a magyar akvarell- és pasztelfestők egyesületének kiállitása.

Az anyag tehát nagy és változatos és kétségtelenül alkalmasabb a Műcsarnok közönségének a szórakoztatására, mint azok a tömeges felvonulások, amelyek során többszáz kép alatt roskadoztak a falak, összemosódtak a szinek és mire a roppant anyagon átélvezte magát, bizony alaposan elfáradt a néző.

Az első teremben Kacziány Ödön gyüjteményes és Udvary Géza emlékkiállitását találjuk. Kacziány Ödön mostanában töltötte be nyolcvanadik életévét és ezt a kiállitást a müvész barátai jubiláris kiállitásnak szánták. Kacziány Ödön müvészi pályafutása nem mondható egyenletesnek, tehetségének értékelésében is sokszor ellentmondó volt a kritika. Most ahogy egy eseményekben gazdag művészélet minden küzdelme és eredménye megmutatkozik, még élesebben bontakoznak ki Kacziány Ödön képességei és hibái. Ha történelmi kompozicióit az alkotás korának szemével, annak a kornak az izlésén keresztül mérjük, kikerülhetetlen az a megállapitás, hogy igazi és tehertételek nélküli tehetsége ebben a müfajban élhette ki magát. Kiapadhatatlan fantáziájával a téma és a formagazdagság zsufoltságával kereste Kacziány a romantikus témákat, hogy aztán alkotásának egy másik szakaszában a lira, gyakran a szentimentálizmus hol divatos, hol korszerütlen szirénhangjait kövesse. Későbbi alkotásai már szükebb tárgykörben mozognak, a folyópart szomorusága, a szürkületbe hanyatló város árvasága, az esti holdfény — azután meg az élet és a halál örök problémája, a sors, a végzet kissé pesszimista felérzése foglalkoztatta Kacziány hangulatvilágát. Igaz ugyan, hogy hosszu képsorozaton foglalkozott a fényproblémákkal is, de ezek a nehéz tónusu tájképek hasztalan villantják fel a tüz vagy az alkonypir vörös szineességét, festői szempontból nem szerencsések. Kacziány Ödön egész munkásságának elbirálásánál meg kell állapitani, hogy a kép tárgyat sokszor engedte eluralkodni a festői téma fölött, a filozófiai szempontoknak gyakran alárendelte az esztétikai igényeket, néha inkább a novellikus, érzelmi hatást kereste, mint a képzőmüvészet igazi feladatát, az optikai gyönyörködtetést. De meg kell állapitani azt is, hogy egy-egy sikerült képén nagy festői kvalitások is jelen vannak, hogy lirai tárgyu alkotásaiban költőivé tudott emelkedni és hogy a magyar piktura elmult évtizedeinek históriáját az ő méltatása nélkül nem lehetne hiven megirni.

Óhidi Udvary Géza az idén februárban tragikus váratlansággal költözött el az élők sorából. Ez az emlékkiállitás ujabb bizonysága annak, hogy személyében a régi generáció egyik legtehetségesebb tagját vesztettük el. Komponáló tehetsége, szinessége, mesterségbeli tudása fokozatosan fejlődött. Spanyol, különösen Goyának hatása alatt kezdett Udvary Géza tehetsége kibontakozni, Lotz Károly hatása különösen a témaválasztásban és a dekorativ festészet iránti hajlamában jelentkezett, de végül is éppen élete utolsó éveiben találta meg igazán önmagát és azt a kifejezési formát, amely tehetségének legfelsőbb szinvonalára emelte. Az 1930-ban festett történelmi kompoziciók azt sejtetik, hogy a lassan fejlődő mester éppen élete alkonyán jutott volna el az alkotásnak arra a magaslatára, amelyet váratlan halálával megtagadott tőle a sors.

Czencz János a legutóbbi két esztendő alatt készült anyagát állitja ki a X. teremben, javarészben tájképeket és portrékat. Balatoni képei az impresszionizmus és a naturalizmus határmesgyéjén mozognak, megfestésükben lendületesek és szinesek. Ezzel a formanyelvvel aligha lehet jobb képeket alkotni, Czencz János ezt a stilust tudja, akarja és jól is csinálja.

A XI. teremben ismét emlékkiállitás várja a nézőt: Árkay Aladár emlékkiállitása. Néhány olajfestménye és pasztelje mellett felsorakoznak épitészeti alkotásai, a gyönyörü győri templom, a győri szinház, a mohácsi uj városház, a városmajori templom belseje, a mohácsi fogadalmi templom, a Nemzeti Szinház pályaterve, a városmajori uj templom terve, a győri szinház mintája, egy bolgár templom belseje és sok kitünő terv után a Gellért-rakpart rendezésének pályanyertes terve. Árkay Aladár a nagy épitészek közé tartozott, a célszerüséget és az esztétikai igényeket teljes összhangban tudta tartani, aminthogy kiegyensulyozó tehetségét bizonyitotta az is, hogy a történelmi stilusokat át tudta értékelni és a modernségbe magyaros izt tudott belevinni. Konstruktiv merészsége nem virtuózkodás volt, hanem a tudás biztonsága nélkül a vonalak nemes egyszerüségével a térképzés és tömegelosztás nyugodt ritmusával, nagyvonaluságával valóban monumentális hatásokat tudott elérni. Az utóbbi években majd minden pályázaton első dijat nyert és hagyatéki kiállitása fájdalmasan eszméltet rá arra, mit vesztett halálával a magyar épitőművészet.

Balló Ede másolatgyüjteménye négy hatalmas termet tölt meg. Különös érzésekkel jár-kél a látogató ezekben a termekben. Az olajfestészet nagymesterei vonulnak itt fel e festési technika első mestereitől a Van Eyck testvérek tapogatódzó, szemérmes, részletekben elmélyedő pikturájától az átfogó, nagyvonalu és ecsetkezelésben virtuóz spanyol Velasquezig, vagy flamand Franz Halsig. Száznégy kép és valamennyi Balló Ede kezemunkája, valamennyi a világ legragyogóbb festőművészeinek alkotásait revelálja. Ilyen klasszikus másolatgyüjteménye aligha van másnak Európában, hiszen Balló Edét végtelen türelmén, hatalmas kulturáján, a korszellemhez és a festői modorhoz való csodálatos alkalmazkodási képességén kivül piktori tehetsége támogatta elsősorban ahhoz, hogy ezeket a ragyogó másolatokat megcsinálja. Velasquez, Goya, Grecco, Rubens, Tintoretto, Tiziano, Rafael, Giorgione, Van Dyck, Rembrndt, Franz Hais, Vermeer, Hobbema stb. stb. eredetihez legtöbbször megszólalásig hasonló másolatok töltik meg ezeket a termeket. Ennek a másolatsorozatnak nemcsak művelődési szempontból van jelentősége, — azok, akik nem nézhetik meg az eredetieket, ezek révén fogalmat kaphatnak a világ festőzsenieinek a munkáiról —, hanem művészi oktatás szempontjából is nagy szolgálatot tett Balló Ede a magyar pikturának azzal a hatalmas munkával, amelyet elvégzett.

A kiállitás értékes része a magyar arcképfestők társaságának a kiállitása is, amelynek anyagából Karlovszky Bertalan, Moldován Béla, Glatz Oszkár, Benghard Ágost, Szüle Péter, Udvary Pál, Zádor István, Hosszu Márton és Frank Frigyes portréit kell itt külön kiemelnünk.

A magyar akvarel- és pasztelfestők egyesülete hatalmas anyagot mutat be a részére fenntartott öt teremben. A sok kitünő kép között feltünik Istokovits Kálmán erős önarcképe, Halassy Horváth István szép Őszi tája, Förstner Tivadar, Cserepes István, Mendlik Lajos, Gallé Tibor, Csóka István, Ducsay Béla, Gy. Takács Béla, Halápi Ede, Frank Frigyes, Baranyay E. László, Dióssy Antal, Hendo Vince, Heesky Iván, Szinyei Lajos, Maróthy Major Jenő, Komjáthy Gyula, Benedek Kata, Egyed Erna és Nádler Róbert néhány kitünő lapja. (m. v.)

UDVARY GÉZA

*** A Műcsarnok őszi tárlatának programja.** A Képzőművészeti Társulat október 29-én megnyiló őszi tárlata kiemelkedő eseménye lesz a meginduló kiállítási idénynek. A tárlat keretében válogatott ujabb anyaggal vesz részt két illusztris művészegyüttes is: a *Magyar Akvarell- és Pastelfestők Egyesülete* és a *Magyar Arcképfestők Társasága.* Ugyancsak ez alkalommal áldoz a Műcsarnok a nemrég elhunyt jeles kompozició-festő, *Udvary* Géza emlékének és ünnepli a 80 éves *Kacziány* Ödönt, egy-egy nagyobb kollekció bemutatásával. *Czencz* János ujabb müvein kivül a tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya-templom belső diszitésére készitett tervek kiállitása gazdagitja még a tárlatot, mely utóbbinak munkájában egyházművészeink szine-java vett részt. Egészen különálló érdekessége lesz még az őszi tárlatnak *Balló* Edének nagyértékü, teljes másolatgyüjteménye, amely a külföldi muzeumok féltve őrzött kincseiről készült 100 szebbnél szebb másolaton mutatja be az olajfestészet egész fejlődését, amely élvezethez csak fáradságos s költséges külföldi utazások árán juthatna hozzá a magyar közönség. A kiállitás beküldési napját október 17-ben (hétfő) állapitotta meg a Képzőművészeti Társulat igazgatósága.

M. 932. X. 6.

Udvary Géza

Műcsarnok őszi tárlatán szerepelt

Udvary Géza:
Rouge

?

Udvary Géza

Lorilleux Ch. és Társa

négyszínnyomata

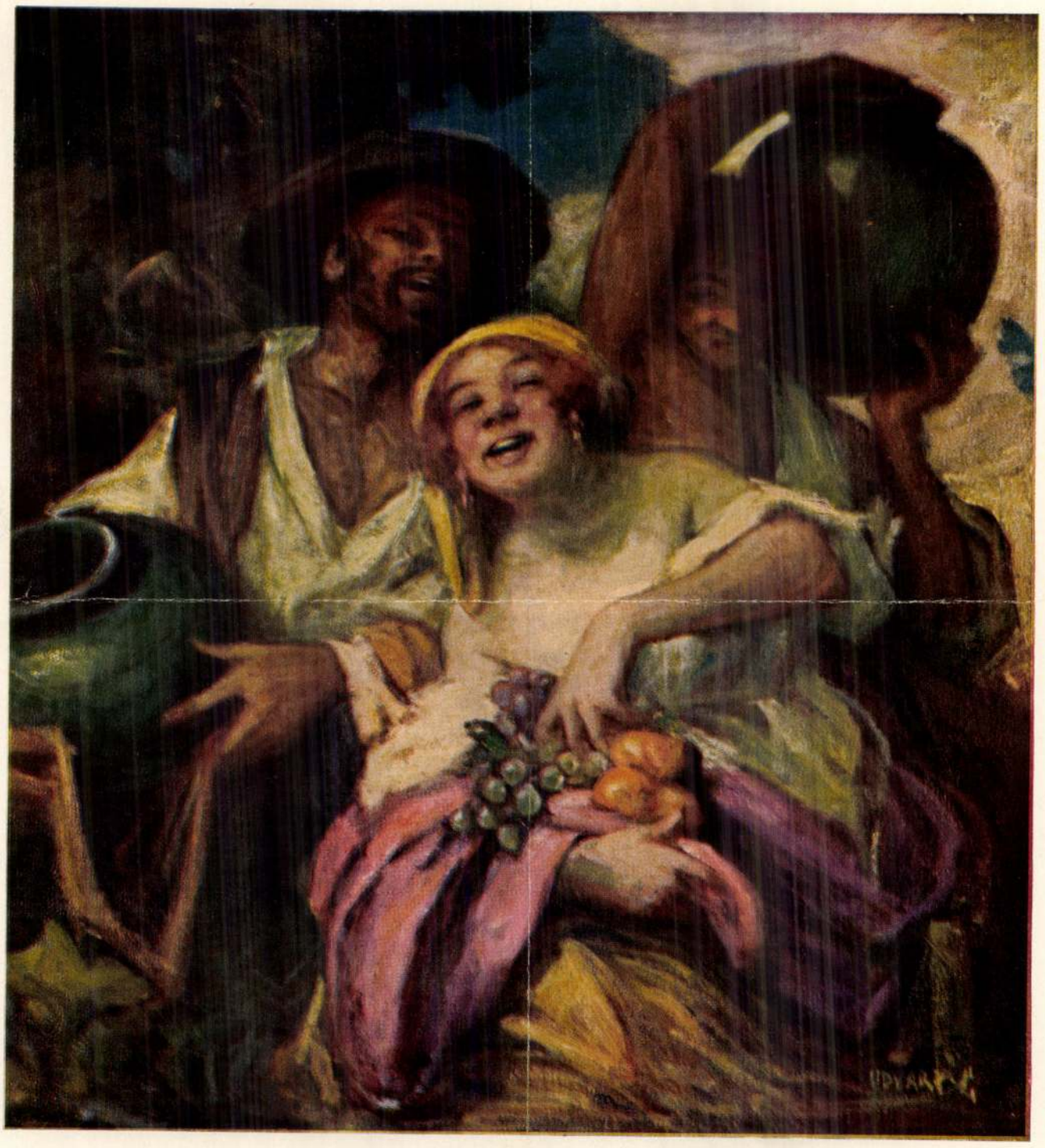

SZÜRET
Udvary Géza festménye

A kliséket
a Pallas kemigráfiája
készítette

Nyomatott
az Augsburg-Nürnbergi Gépgyár rt.
„Terno" gépén
Képviselet: Chatelet Alajos

Magyar Grafika 1927. 11–12. sz.

PAIZS GOEBEL JENÖ :

201. Szakállas önarckép. - Olajf., v.77.5 x 100 cm. Jelz.l.j.: "Paizs Goebel 942".

PATKÓ KÁROLY / 1895 - 1941 / :

202. Cafe espresso. - Temp., fa. 62.5 x 75 cm. Jelz.f.j.: "Patkó".

203. Golfi di Spezia. - Temp., falem. 90 x 67 cm. Jelz.l.j.: "Patkó".

PÁLLYA CELESZTIN :

204. Kertben. - Olajvázl., fa.17 x 10.8 cm. Jelz.l.b.: "Pállya Cel."

UDVARY GÉZA / 1872 - 1932 / :

268. Biedermeier lépcsőház. - Olajf.,lem.p.
33 x 47.5 cm. Jelz.a.j.s.:"Udvary G."

Székesfőv. képt. jub. kiáll
1944.

Udvary Géza

Strahover Tobias, Strohmeyer Antal, József, Szabó
János, Vandrák Károly, Wándza Mihály, Zoó János,
Zsohár János csupa többé-kevésbbé ismeretlen név,
akiket az ujabban megindult kutatómunka, többek
közt ez a szerény kiállitás is próbál kiemelni
az ismeretlenségből és igyekszik majd beállitani
a magyar müvészet fejlődésének vonalába. Ezt a
munkát igen megkönnyiti a közönség szeretete is,
amely a mai sulyos idők zaklatottságában örömmel
tér vissza a multba és nyugtalanságára a régiek
derüs, naiv müvészetében keres vigasztalást. Ettől
a kettős érdeklődéstől, egyrészt a rendszeres tu-
dományos munkától, feltárástól, másrészt pedig a
közönség szeretetétől joggal remélhetjük és a
már az életükben feledésre itélt ezek az érde-
mes müvészek is joggal remélhetik, hogy kriptá-
ikból kiemelkedve, az elzárt otthonok falai közül
kijutva, megkaphatják a késői elismerést és elfog-
lalhatják azt a helyet a magyar müvészetben, me-
lyet méltán megérdemelnek.

Udvary Géza
Kopp 1939/40. szerem. I

UDVARY GÉZA / 1872 - 1932 / :

219. Bacchanália. - Olajf.,v.méret 50 x 65 cm.Jelz.l.b."Udvary G."

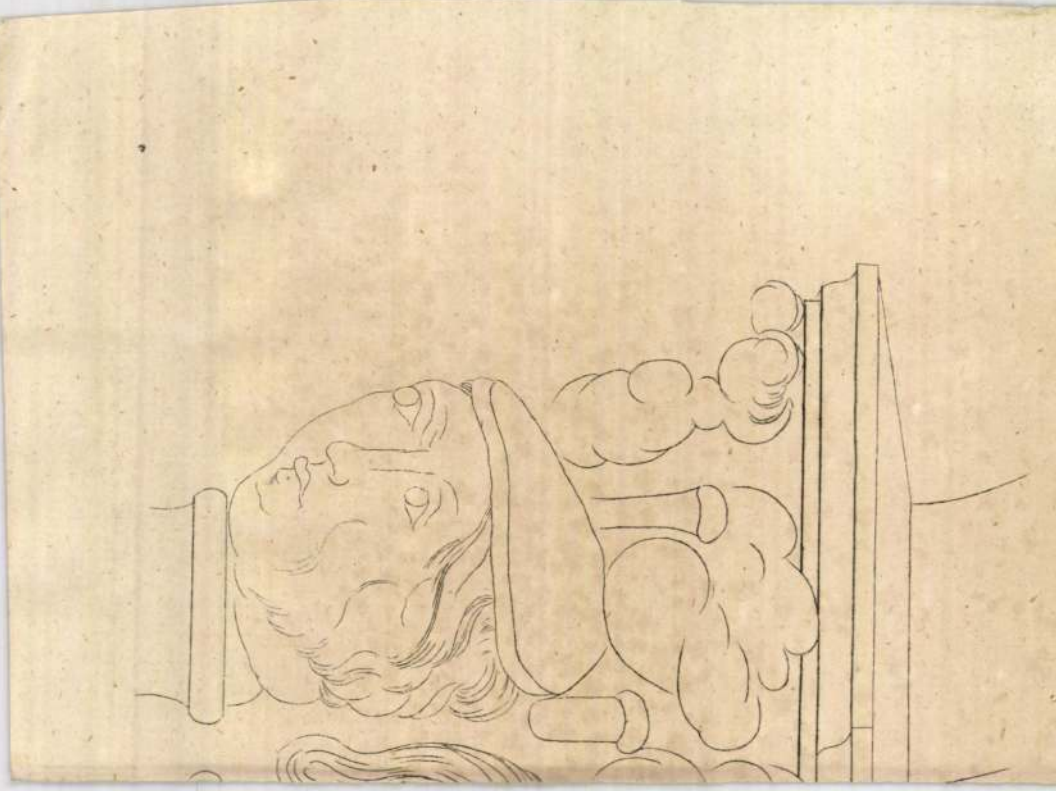

UDVARY GÉZA

122 ifj. Káldi Szüts Tibor arcképe 1000.—

Udvary Géza

203 Anyaság. Pastell.

204. Krisztus, olaj.

205. Nyíregdá, olaj.

206. Renaissance, olaj.

207. Séta, olaj.

208. Akt, olaj.

Čehulick V. kiáll.

Nemzeti Szalon 1924

Hetedik é

Budapest,
Az Országos Magyar Kép
támogatás
Kiadja Singer

Udvary Géza

191 Petőfi Koltón Olajf.
192 „Ambrus gazda" "
193 Petőfi látogatása Tompa Mihálynál "
194 „A bor" Olajfestmény
195 Nászajándék "
196 Velence követe "

NYOMTATVÁNY

ságú

Cehbeliek IV. kiáll.

Nemzeti Szalon

1923

úrnak
úrnőnek

Budapest

MEGHÍVÓ

a

KORVIN MÁTYÁS

MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET

KÖZGYŰLÉSÉRE

az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—35) dísztermében folyó évi június hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor

Gerevich Tibor
elnök

Franklin-Társulat nyomdája

Udvary Géza

188	Müértők	olajf.	4000.—
189	A 30 éves háboru korából	"	7000.—
190	Anyaság	"	5000.—
191	Szoptató anya	"	1600.—

Nemzeti Szalon

1918. máj

tav. kiáll

1679. Koroknyai Otto

Nevető nő (vázl

A balra fordult és v
és nevet. Kontyba t
döke fekete. Jelzése a

Tanulmány, c
Vétetett a 3694

I leirat alapján 1898. XII.
17. én tett dötérjeptésre 1898.
XII. 31. én kiadott 81978.
a. elhatároléssal

telár elszámoltatott 1
domásul vette 1900
rott. (111/900).

237/98 19/99.

Udvary Géza

archépe Udvary
Páltól

1933 iőv új szerzem.kiáll Műcsarnok

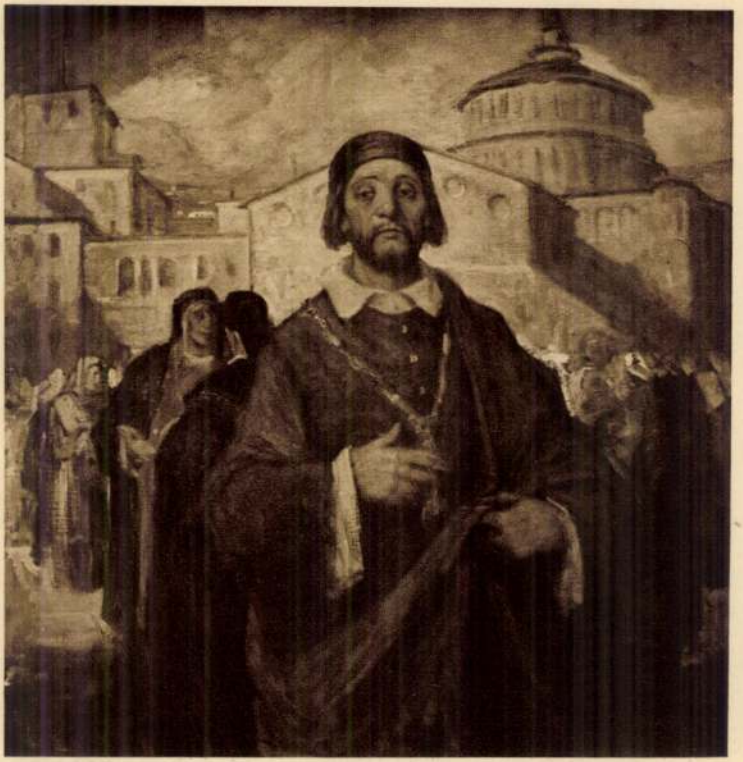

UDVARY GÉZA: A SINDACO

KMTárs. 1931. tav. kiáll

Udvary Géza

Udvary Géza

emlékkiállítása a
Műcsarnokban 1932
Életrajz és művek.

KMTárs 1932. őszi kiáll.

Udvary Géza

1925

Látogatás Udvary Gézánál. Szózat, jan. 25. Jeltelen cikk.

Magyar Művészet

1926. 59-60. l.

Udvary Géza

Gentleman Tatrai levéltáje –

15.)

T-L 10

UDVARY GÉZA 1872 szeptember 20-án a szemplénmegyei Perbenyikben született. 1892-ben Bihari és Karlovszky iskolajában kezdte tanulmányait, aztán Romában (Rotta Antonio) Münchenben és Párisban (Zebvre) folytatta. Hazatérése után két évig Zotz Károly mellett dolgozott. Rómában is kiállított. Az iparművészeti iskola tanára Pikturájában, érdekes (~~lendületű kontúrjában~~ dekorativságában) és vonzó szürke színharmoniájában sok a keresetlen eredetiség.

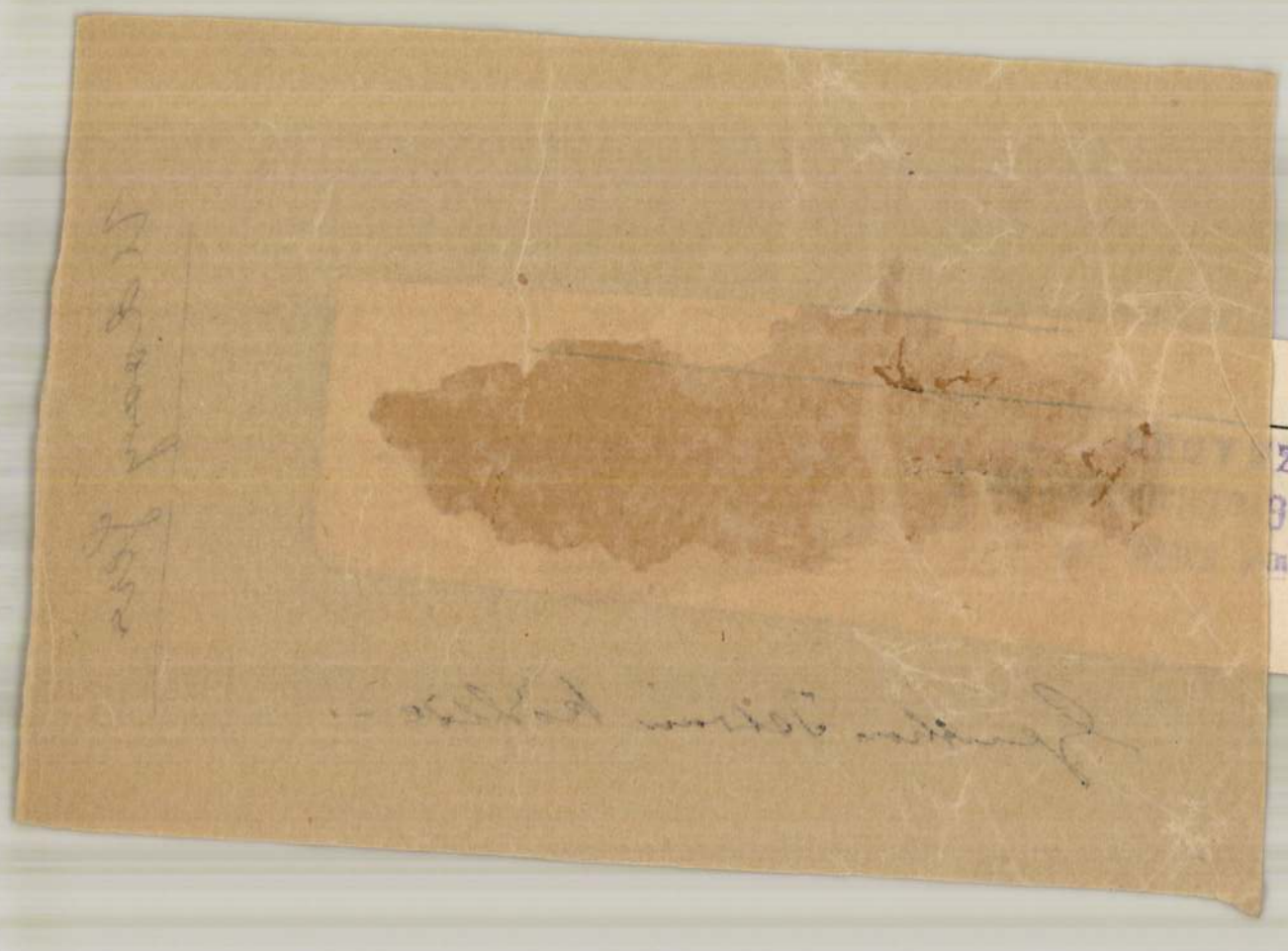

olcsó kiváncsiságnak.

Ezzel aztán ajánlotta magát Kincses doktor, hazament és folytatta, a hol elhagyta az igénykeresetet...

A vitéz ellenben ismét bezárkózott egy napra s programmján törte a fejét. Akkor, úgy vélte, teljesen elkészült az anyaggal, hozzá lehet látni végleges megformulázásához. Magához kérette Lombos Keresztélyt.

— Lombos uram, fogja ezt a dolgozatot, tanulmányozza mindaddig, a mig nem ment át a vérébe, aztán stilizálja meg olyformán, hogy az utolsó analfabéta is megérthesse. Bontsa fel a fogalmakat alkotó elemeire s a meghatározásoknak csak essencialia propriumait használja fel, hogy a kifejezések világosságát és erejét ne zavarják meg homályos és fárasztó abstrakcziók. A hézagokat inkább példázatokkal töltse ki. És tegye bele a konczepczióba egész lelkét, valamint én is beletettem az enyémet.

— Értem, — mondta a nazarénus halkan.

— Hát engem ért-e? — kérdezte Kont vitéz. — Sejt-e valamit az én lényemből?

— Azt hiszem, — válaszolt Lombos, — hogy immár meg is fejtettem azt a nagy problemát, a mi körül tapogatódzva botorkál az egész világ, előttem nem titok többé a nagy uram gondviselésszerű kiválásának genezise.

— És meg tudja érteni a multamat?

— Meg.

— Belát a jövőmbe is?

— Igen.

— Tudja, miért perelem a Kont-vagyont?

— Hogy elvegye azoktól, a kik nem tudják kellőképen megbecsülni s odaadja azoknak, a kiknek második Istenük a föld.

Kont megragadta a nazarénus kezét.

— Oh, mily jó, — mondta, — hogy immár nem vagyok egyedül.

(Folytatása következik.)

VASÁRNAPON.

Elbeszélés. — Irta **Kortsák Jenő.**

Mihalcsik István, a szorgalmas kiskereskedő egy szép vasárnapi nap reggelén így szólt az ebédlőben egybegyűlt családjához:

— Gyerekek, gyönyörű az idő. Ma kimegyünk a Zugligetbe. Készítsétek az elemózsiát!

A gyerekek, Pista és Milike tapsoltak örömükben, Mária asszony azonban aggódva azt kérdezte:

— Vajjon nem lesz-e eső?

Mihalcsik István kinézett az ablakon. A két, emeletes szomszéd-ház között egy tenyérnyi darab látszott az égből. Ez a kis darab ég gyönyörű, mosolygó kék szinü volt. Arany napsugárháló ragyogott előtte és az aranyhálón időnként szelid, lágy imbolygással puha tollvánkoshoz hasonló felhők usztak át, aztán eltüntek a magasabbik ház kéménye mögött. Utána hosszú ideig tiszta, erősen ragyogó kékség volt az ég.

Mihalcsik István sokáig nézte a kis darab eget, végre óvatosan, meggondoltan így szólt:

— Az ég tiszta, de néha felhők szállnak a Kas-ház kéménye felett. Az eső mindazonáltal nem bizonyos. Mindenesetre ne felejtsétek el az esernyőket.

— Kitünő lesz — mondta Pista, a ki még sohse volt a Zugligetben, Milike pedig hosszan és sokatmondóan az anyjára nézett.

Mihalcsikné asszony megértette a lánya pillantását és kissé elfogultan és alázatosan így szólt megint.

— Úgy gondolom, illendő dolog volna, ha Aczél urat is meghivnók.

Mihalcsik úr kissé elkedvetlenedett. Egy ideig hallgatott, ismét kinézett az ablakon és ebben a helyzetben, félig elfordulva ezt felelte:

— Megmondtam már, hogy nem nagyon kedvelem ezt az embert. Büszke és sokra tartja magát. De ti bátorítottátok fel, ha illő dolognak tartjátok, hivjátok meg.

És így Mária asszony Aczél urat is meghivta. Aczél úr az ebédlőből nyiló szobát birja bérben Mihalcsikéknál. Szőke bajuszú, zömök termetű, előkelően öltözködő ember volt, foglalkozására nézve gőzmalmi tisztviselő.

— Aczél úr, — mondta Mária asszony, — ha nem tud a mai napra kellemesebb szórakozást, jöjjön velünk a Zugligetbe.

Aczél úr könnyedén meghajolt.

— Kellemesebb perczeket nem tölthetek sehol a világon, mint az önök társaságában.

És Milike előtt is meghajolt.

Milike elpirult örömében. Ők már egy év óta szerették egymást. Reménytelenül.

Mihalcsik úr kereskedőt szeretett volna vőnek, ő nem kedvelte az értelmi foglalkozáson levőket. Sokszor vitatkoztak arról Aczél Jánossal.

— Az önök munkája, — mondta Mihalcsik — gépies munka. Betöltik a rovatokat, aláhúznak és összeadnak. Mindenki meg tudja csinálni. A mienket nem. Ide ravaszság kell, emberismeret, sőt ismerni kell a világpiaczot. A ki ügyetlen, az elbukik. Az önök foglalkozását az ügyetlenek keresik, a kik a maguk lábán nem tudnak járni.

Aczél János szeliden és elnézéssel szokott az ilyenre felelni.

— A világ kezdete óta úgy volt, — mondá — hogy az alantasabb társadalmi osztályon levők a felettük állókat becsmérelni, lebecsülni igyekeztek. Az irigység beszél önökből. A szellemi munka minden esetre magasabbrendű munka. Az arra való hajlam vele születik az emberrel. Bennem már korán megnyilatkozott. Mindig kerültem a nem szellemi foglalkozáson levők társaságát.

Mihalcsik István nem kedvelte Aczél Jánost és bár sejtette a közte és leánya közt szövődő

nyok apró papir-legyezőkkel hűsítették kipirult arczukat. A villamos-kocsik tömve voltak szines, fátyolszerű ruhába öltözött asszonyokkal, szalmakalapos férfiakkal. A gyalogjárók mentén félmeztelen gyerekek szaladgáltak, versenyt futottak a villamossal és zöldmázos korsójukból árulták a langyos, esőszagú vizet.

Magyar-Mannheimer Gusztáv: Kertünkben télen.

Udvary Géza: Heine.

A MŰCSARNOK TAVASZI TÁRLATÁRÓL.

— Meghalok, ha nem lehetek a maga felesége.

A villamos zakatolva, óriási ugrásokkal rohant a Zugligeti-úton. Arany napsugarakban fürdő gesztenyefák, világos zöld szinű halmok, piros fedelű házikók suhantak el az ablak előtt. Az utasok vágyódva, a hűs erdők felé sóvárogva néztek ki az ablakon, s alig várták, hogy kijuthassanak, hogy eltünhessenek a zöld bokrok közé vezető tarka kavicsos útakon, hogy virágot téphessenek és koszorút fonhassanak.

Mihalcsik István derüsen mosolygó szemmel mesélte a feleségének.

— Úgy-e, husz éve nem láttuk az erdőt. Szép idő. De ma kiélvezzük. Mindig imádtam a mezőt, meg a fákat. Sajnos, városi emberek vagyunk. Vajjon elég lesz-e az elemózsia?

Jókedvű volt és megelégedett. Husz évvel fiatalabbnak érezte magát. Eszébe jutott a fiatalsága és vidám, hunczut históriákat mesélt egy komoly arczú uriembernek, a kivel néhány perczczel előbb megismerkedett.

Aztán kiszálltak a fülledt, olvadt levegőjű kocsiból és kiléptek a sárga kavicsokkal telehintett erdei útra.

A fakó, vértelen városi szin nehány pillanat alatt eltünt róluk. Enyhe rózsaszin pir borította az arczukat, erősen lihegve, szuszogva mászták a tarka virágos, zümmögő, sárga méhekkel teli dombokat. Fürödtek a napsugárban, az erdő párás lehelletében, a lekaszált, száradni kezdő, nedvekkel teli fűnek bódító

Vas. Úp 1910. 28. l.

A belső szoba

Irta Gárdonyi Géza

Vagy hat hétig nem voltam itthon, és csikorgó tél közepén érkeztem haza. Sorba raktam a hirlapokat, és belekezdtem az olvasásba.

Mingyárt a második számban megdöbbenéssel olvasom, hogy P. Jenő fiatal bankhivatalnok sikkasztott, megszökött. Százegynehány ezer koronát sikkasztott.

Egy orvosbarátomnak a fia.

Micsoda csapás arra a becsületes emberre! És a felesége, — valami aranygalléros tiszti családból származott büszke-nyakú asszony... És a két kis testvére: Pali meg a kis Katica. Mind a kettő iskolába jár még. Szegények, micsoda gyötrelmes szégyen nekik!

Rezgő szivvel forgattam át a következő lapokat. A harmadik számban már elfogták a szerencsétlent. Hamburgban fogták el.

Azonnal felöltöztem és hozzájok siettem: talán mondhatok nekik egy vigasztaló szót. Talán csak a látogatásom is enyhiti a szomoruságukat.

Útközben a közjegyzővel találkozom.

— Szörnyüség, — mondom neki, — szörnyüség! Az az úrilag nevelt, reménységes jövőjü, szép fiatal ember... De az apját méginkább sajnálom.

— Hát bizony...

— Siratják?

— Nem. Igen férfiasan viselkedett a doktor. Mingyár az elfogás után hozzám jött: visszakérte a végrendeletét, — mást hozott.

— Kitagadta a fiát?

— Ki. És egy vonás nem látszott az arcán...

— Dehát hogy lehet ez?

— Magam is mondtam neki. Azt felelte, hogyha nekem leoperálnák a meghibásodott karomat, éreznék-e véle azonosságot továbbra is?

— Borzasztó hasonlitás!

— De okos. Igazán bámulatos, micsoda kemény lelkek vannak a világon! Az asszony is... Az egész város bámulja őket. Persze a gőg... Oly könnyen elrugta az az asszony a fiát, mint egy rossz kalapot.

— Hozzájok megyek.

— Nohát akkor a fiut ne is emlitsd. Nekik az: *nincs.*

Mentem.

Az ajtót az öreg Krisztina cseléd nyitotta ki.

— Itthon a doktor úr?

— Itthon, — felelte nyugodtan.

Levetettem a bundámat. S mégis nem álltam meg kérdés nélkül:

— Nincs baj? — kérdeztem halkan.

Elmosolyodott.

— Óh már el is felejtették.

Furcsa volt ez nekem. Hogy lehet ilyesmit ilyen hamar?... Hiszen igen szerették azt a fiut. Aki hozzájok ment, már a harmadik mondatban a Jenőről hallott, hogy milyen jó hivatalt kapott, hogy milyen előkelő családhoz hitták teára, hogy a tavaszon Párisba megy a *Credit Lyonnaise*-be.

A Műcsarnok tavaszi kiállításából

Udvary Géza: A fészek

A cseléd látta a szememen, hogy csodálkozom. Vállat vont:

— Csak az első nap volt zavarodás. Tetszik-e tudni, hogy a nagyságos úr kitette az első nap a rebolos pisztolyt az iróasztalára. Ki. Hogy aszongya: Ha ide belép, lelövöm. Igen féltem...

— Dehát most már nincs izgalom.

— Semmi. Csak nem szeretik, ha valaki előemliti.

— No hálistennek.

És szinte megnyugodott szivvel léptem be a szobába.

A család asztalnál ült. Teáztak. A doktor kezében valami orvosi *revue*, a doktorné kezében illusztrált lap. Lornyettel olvasta. A szoba ugy be volt fütve, hogy a szomszéd szoba ajtaja nyitva állt. Ott azonban sötétség volt. Csak a tükör meg a rézágy fénylett ki a homályból. Az orvos a szokott méltóságos egykedvüséggel ült az asztalnál. A felesége is.

— No csakhogy megjöttél! — kiáltotta vidáman az orvos. Hol jártál ennyi ideig? Hallom: külföldön jártál.

Uj Idők 1911. 29. sz.

Maria Antoinette gyermekeivel

Lebrun festménye

— Rossz gyerekek, — mondta elcsukló hangon, — megkeserítik az ember életét.

Lenke elérzékenyedett és a nyakába ugrott. A két nő blúzon sírta egymást, mialatt Miska bácsi békejobbot nyújtott felém. Megszorítottam a kezét. Miska bácsi megnézte a tenyerét, aztán még egyszer felém nyújtotta.

— A jó tanács jó tanács marad akkor is, ha nem fogadják meg, — mondta kenetes hangon. — Írd be ezt a bölcs mondást az emlékkönyvedbe . . .

Adtam neki kétszáz koronát, kezet csókoltam a mamának és végre egyedül maradtam Lenkével, akit ez a családi jelenet egészen lehangolt és kétségbeejtett.

— Nem megy a dolog, — mondta szomoruan, — sehogyan sem megy.

— Nem kell csüggedni, — biztattam, — majd csak eszünkbe jut valami.

Ekkor kopogtattak az ajtón. A mama visszajött.

— Lenke, menj ki egy percre, — mondta bizonyos zavarral, — beszélni akarok az uraddal.

— Nekem nem szabad hallani? — csodálkozott Lenke.

Folytatjuk

Udvary Géza: Feleségem és fiam a Lidón.

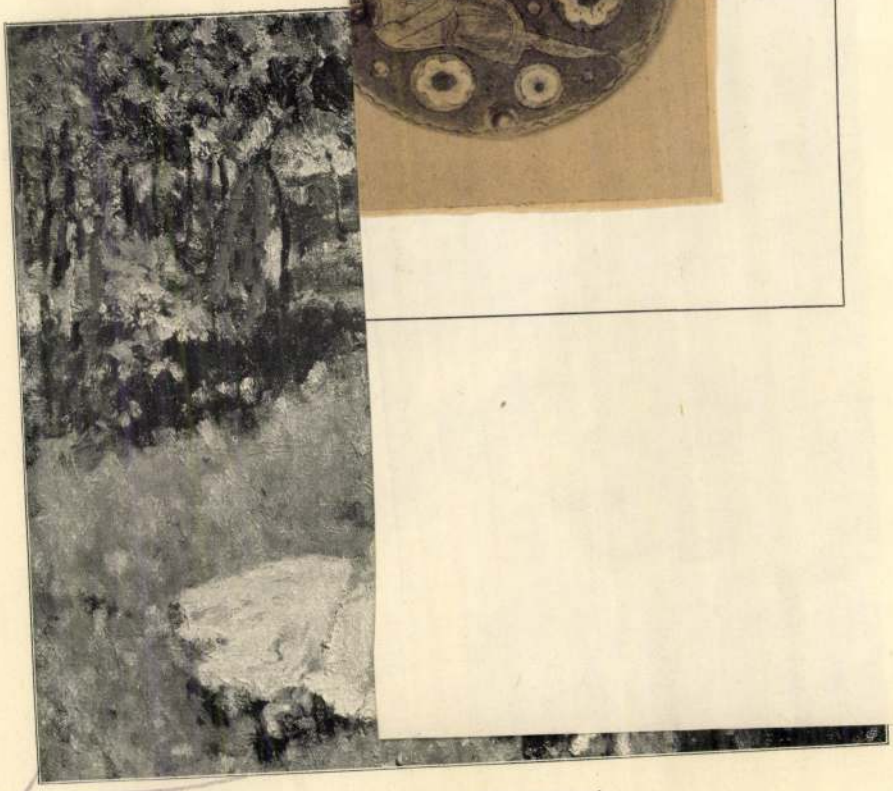

Czencz János: Nő kutyával.

Udvary Géza

UDVARY GÉZA : MÁTYÁS KIRÁLY BEVONUL BUDÁRA

Udvary Géza

BIEDERMEYER

A NEMZETI SZALON ALMANACHJÁBÓ

Kultúra (Sopron) 1912 12. sz.

KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ

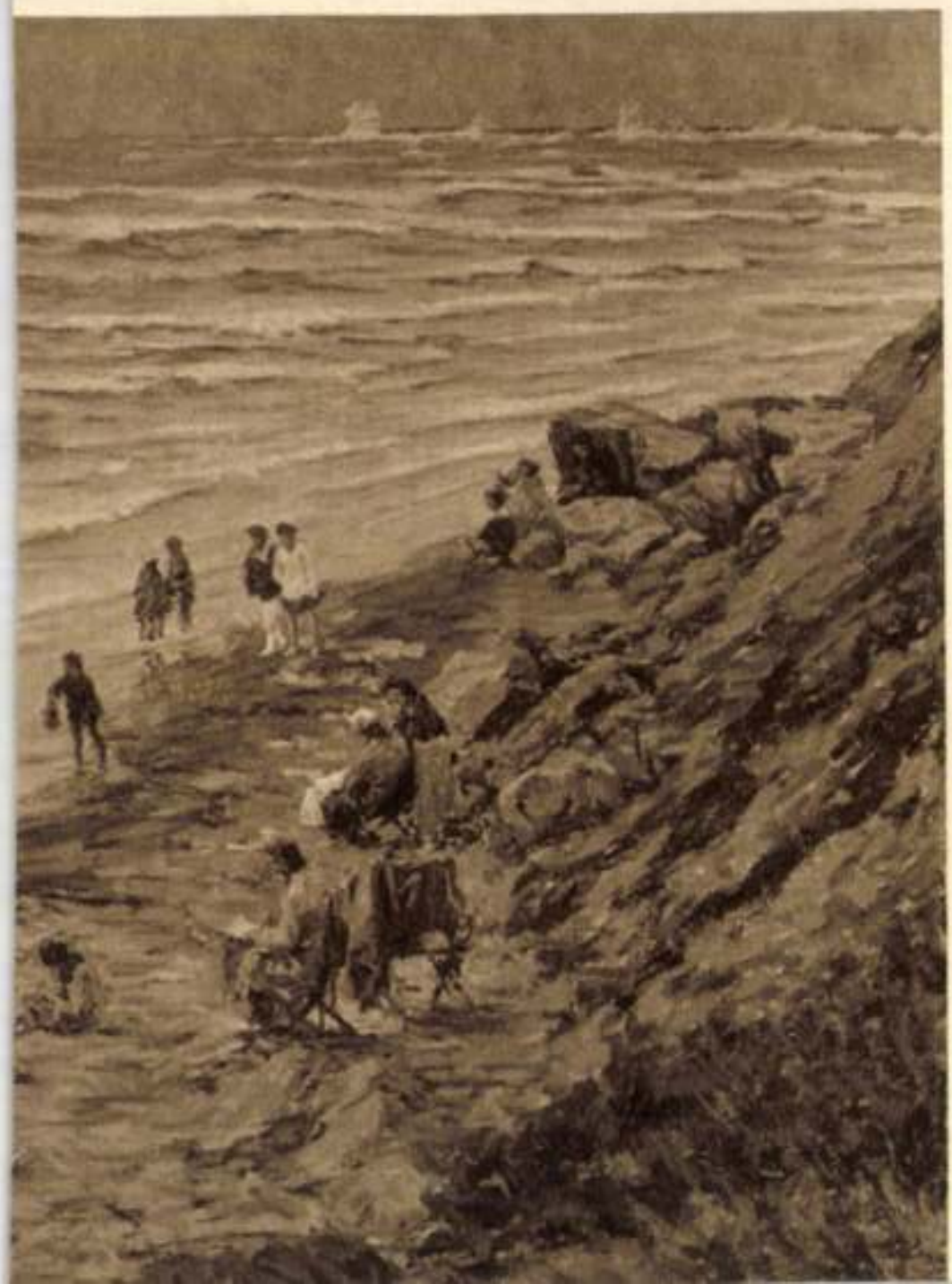

Udvary Géza

Művészi Arcok

1905. I. évf. 3. sz.

39. l.

Udvary Géza

Kellemesen hat viszont a kép terének az ablakkivágás által alakított szögletében a magyarországi nemzetiségek képviselőinek genre-szerűen ábrázolt idillikus csoportja.

A terem ellentétes oldalán Hende Vince festette meg a forradalmak utáni első országgyűlés megnyitásának jelenetét. Az ajtóval és ablakkal megszakított, ívekkel körülhatárolt képtérbe szorította a történelmi esemény nagyszámú s portrészerűen ábrázolt közéleti szereplőinek a monumentális stílus által megkívánt, méreteikben és mozdulataikban általánosított alakjait. Ez a stílusbeli kötöttség s az a körülmény, hogy az élő szereplők portrészerű ábrázolásával számolnia kellett, a megoldásban bizonyos stíluskettősséget eredményezett. A kompozíciós vonal a lépcsős emelvényen álló Horthy Miklós kormányzónak stílusbeli kötöttségében is méltóságteljes alakjához vezet. Az igazi freskófestészet nagy hagyományait követte a művész, amikor a falszerűség megóvása mellett az alakok plasztikus felépítettségének elegendő teret enged s a színt is akként kezeli, hogy a határozott vonalú kontúrba foltként összefoglalt egyéni koloritot monumentálisan összefogott tónusegység keretébe illeszti.

A leghálátlanabb s egyben a legnehezebb feladat jutott az ablaksorral áttört s egymással alig összefüggő

kard körülhordozásával ábrázol; a téma drámaiasságát azzal is emeli, hogy az alsó kompozíciós sík jobb felét teljesen üresen hagyja s ezzel mintegy utat nyit a menet kifejlődésének. A képek felépítésének ezt az egymásrahelyezettségét azzal is hangsúlyozza, hogy a két külön térben lefolyó akció között csak a tárgy biztosít kapcsolatot, míg az egyes síkok önállóságát a mozdulatok és akciók naturalisztikus előadása mellett is szigorú szerkezeti egységbe foglalja. Ennek a relífszerűségnek következményeképp a háttereket csak jelzi s mindössze a vallást és a kultúrát jelképező festményen ad a budai Mátyás-templom sematikus ábrázolásával határozottabb lezárást. A harmadik dimenziót kikapcsoló előadás, s csak a tetemrehívás komor jeleneténél elsötétülő, élénk és világos színskálát összefoglaló tónusegység biztosítja a murális hatást.

*

Újabb keletűek az elnöki hivatal nagytermét díszítő s Magyarország kormányzójának tízéves országlása évfor-

107. l.

Újabb keletűek az elnöki hivatal nagytermét díszítő s Magyarország kormányzójának tízéves országlása évfordulója alkalmából 1929-ben készült »al secco« falképek, amelyek a négy magyar kormányzónak emlékét örökítik meg.

A méreteiben legjelentősebb s Hunyady Jánosnak nándorfehérvári győzelme alkalmából a pápától elrendelt déli harangszót illusztráló festmény Udvary Géza műve. A háttérben Nándorfehérvár várának vázlatos képe előtt kellemes hullámvonal enyhe ritmusában fölsorakoztatva állanak a festmény történeti szereplői. Ennek a jól kiegyensúlyozott s némi históriai valószerűséggel ábrázolt csoportnak ellentéteként, a terem boltozatos cikkelyeitől határolt, viharos felhőkkel borított egén csoportosulnak a téma transzcendentális elemei. A mennyboltozaton barokkos lendülettel tör át két harsonás angyal, akiknek a kép történeti szereplőivel való kapcsolatát az égi harangot húzó fiú alakja teremti meg. Látományként hatnak a nagy európai katedrálisoknak magyarázatos szalaggal kígyóvonalban összefogott sematikus ábrázolásai, amelyekben a lendületes, vízirányos kompozíció függőleges egyensúlya, a jobb- és baloldal lezárásaként, kicsendül.

Zaňkovszky Ilona

A magyar Országház.

Budapest, 1937. 107, 108 l.

A megnyerő kompozíció a mélyebb történeti és művészi átélés helyett inkább egy előkelően és gazdagon komponált színpadi függöny hatásos megoldását választja. Stílusbeli hiányossága, hogy foltszerű összefogás helyett színezésében az impresszionizmus pillanatszerűségével hat.

Felépítésében s megjelenítő erőben egyaránt sokkal gyengébb alkotása Udvarynak Kossuth Lajos apotheozisát ábrázoló másik, kisebbméretű falképe. Banális módon, örökzöld füzérrel övezett szónoki emelvényre állítja a patetikus, de kissé túlkönnyed mozdulatban ábrázolt főalakot s köréje, a kép túlnyomó naturalista felfogásának ellentmondó, feltűnően kisebb méretezésben csoportosítja a 48-as idők vezető férfiainak erőtlen, de portrészerűen felismerhető alakjait. A színezésben és beállításban egyaránt konvencionális mű veszedelmesen emlékeztet a Kossuth-naptárak hazafiaskodó címlapjára. Kellemesen hat viszont a kép terének az ablakkivágás által alakított szögletében a magyarországi nemzetiségek képviselőinek genre-szerűen ábrázolt idillikus csoportja.

Erős ellenfél, — gondolta magában a felügyelő, aki három kis, barna foltot vizsgált a faburkolaton és megállapította, hogy a parkettet nem régen fényesítették.

A detektív tiltakozó mozdulatot tett és intett a felügyelőnek, hogy hagyja el a szobát.

— Asszonyom, — kezdte, mikor egyedül maradtak, — bár hivatalos minőségben vagyok itt, tanáccsal akarnék szolgálni önnek, olyan tanáccsal, amilyent egy becsületes és világlátott ember egy fiatal, tapasztalatlan asszonynak adhat, aki talán szenvedélyének áldozata. Jelenlétemből láthatja, hogy egyetlen ember sem tűnhet el anélkül, hogy a rendőrség észre ne vegye. Csodálatos gyorsasággal értesülünk mindenről. Mikor ma reggel idejöttem s megkérdeztem: „Hol van Monsieur Ladamera?" azért tettem, hogy megkapjam öntől a szükséges felvilágosítást. Tehát feleljen, minden kertelés nélkül... A saját érdekében kérem erre...

A fiatal asszony értelmetlenül nézett a detektívre és fuldokolva tudta csak kiejteni a szavakat, úgy hogy Monsieur Bénier alig hallotta mit felelt.

— Az uram... úton van... igen... úton. Tegnapelőtt utazott el...

— Vezessen a szobájába.

Megfogta a karját és kényszerítette az asszonyt, hogy a fogadószobát elhagyja.

A mozgás jót tett Germainenek; ijedtsége elmult, bátorsága visszatért.

— Mit akar a szobámban? — kérdezte. — Ez mégis csak szemtelenség!

— Gyerünk, gyerünk! Csak semmi komédia! Semmi jelenet! — mondta M. Bénier parancsoló hangon.

Ő maga nyitotta ki az ajtót.

Mialatt az ágyat és a szekrényeket vizsgálta, Madame Ladamera a falhoz támaszkodott és egész testében remegett.

— Hol van? Feleljen azonnal! A fürdőszobában? A konyhában?

Ebben a percben künn becsapódott az előszoba-ajtó. Lépések közeledtek.

A detektív megmerevedett. Madame Ladamerát figyelte.

A látogató megállt az ajtóban. Magas, jóvágású férfi volt; fején puhakalap, kezében útitáska.

Dühösen kérdezte:

— Mit kotorásznak itt?

Monsieur Bénier méltósággal teljesen mutatta meg rendőri jelvényét:

— Kicsoda ön, hogy kalappal a fején mer ide belépni és ilyen hangon beszél velem? Én detektívfőfelügyelő vagyok. Kíváncsi rá, hogy mit csinálok? Megmondhatom. Monsieur Ladamera hulláját keresem. Ön talán tudja, hol van?

Hogy szavainak hatását kikémlelje, Monsieur Bénier előbb az asszonyra nézett, akit a tettesnek tartott, majd a férfire, aki valószínűleg barátja és cinkosa.

A reggeli látogató elsápadt és egy székbe rogyott.

— No de ilyet!.. — mondta.

— Hogy hívják? — rivallt rá Monsieur Bénier, ki nem vesztette el fejét, váratlan és gyors sikerének láttára sem.

— Ladamera, — felelte a férfi.

— Az áldozat rokona?

— Az áldozat, személyesen. Örülök a szerencsének, hogy megismerhettem önt, főfelügyelő úr...

Most Monsieur Bénier-n volt a sor, hogy egy székre rogyjon. Ő nem tudott örülni a szerencsének...

Franciából fordította: SZEKERES BLANKA

A könnyek könyve

— Hegedüs Loránt legújabb könyvéről —

Hegedüs Loránt tehetsége olyan, mint egy sokfelületre csiszolt ékkő. Ahány lapját nézzük, annyifajta ragyogású s ahány fényhatásnak tesszük ki, annyiféleképen csillog. Van politikai fénye, mely áttör homályokon, rövidlátások ködén, multak és jelenkor bűnpáncélján. Vannak bölcselmi sugarai, melyek mélységekbe világítanak, magasságokra döbbentenek s kigyújtják a porban tévelygő ember hitének kialudt mécsét. Vannak lírai cikázásai, lélektől lélekig remegő emanációi, melyekben költővé lesz, ellágyul, hogy ellágyítson s a saját könnyének fénye mellett tartson seregszemlét mások könnycseppjei felett.

Írt drámát, regényt, most pedig leteszi elénk a „Könnyek könyvét", melynek ez a mottója: „Ez a könyv a perzselő szenvedés írott mása: olvassák azok, akiknek szíve sír, de lelke remél!"

Tizennyolc cikket tartalmaz a könyv. Tizennyolc lépcsőt, mely fölfelé vezet a jézusi magasságba. Egy szimfóniát tartalmaz a könyv tizennyolc tételben, mely az embernél, a nőnél kezdődik, lágy mollban indul, s az emlékek, gondolatok, érzések mind erősebben zengő ütemein át, megfürödve a beethoveni zene hullámaiban, Jézusban és Istenben csendül ki.

Sok emléke van Hegedüs Lorántnak. Költővé teszik emlékei. Sok fájdalma volt Hegedüs Lorántnak. Érző és vérző emberré, bölccsé teszik a fájdalmai. Hegedüs Loránthan együttjár a költő a bölccsel és a bölcs a költővel. A költő nem ijed meg a problémák szakadékaitól és a bölcs a szakadékok felett jártában a költészet színes mezébe öltözködik.

Megismertet könyvében Margaréta nővérrel, aki a válság éjszakáin volt őrző angyala. A németek vaskereszttel jutalmazták a hadi érdemeket. Az a két cikk, melyet Hegedüs Loránt Margaréta nővérnek szentel, két aranykereszttel ér fel. Cipruságat ejt le a nagy magyar tragika, Jászai Mari sírjára, s elzarándokol a nagy, a halhatatlan rokon, Jókai sírjához is. Hegedüs Loránt kivételes tehetségéhez tartozik az is, ahogy ő Jókait látja, ahogy Jókai nagyságát méri, s ujabb örökkévalóságra való feltámadását megállapítja.

Nem volna Hegedüs Loránt művész, ha nem hangszerelné Beethovent Jézushoz való fordulásakor. Mikor a pap a szószék csigalépcsőin fölfelé indul, búg az orgona, s a sípok áramlása Isten kovászává gyúrja a lelket.

Beethoven búgása közben ér föl Hegedüs Loránt a szószékre. Most már prédikátor. Kezében a biblia és lelkében is a biblia. Megfogja a gyermek Jézus kezét, férfivá, Istenné növeszti, hogy azután ő vezettesse magát általa.

Hegedüs Loránt mindig eredeti, mindig egyéni és mindig merész. Nem fél a saját szemével látni, nem fél új igazságokat kimondó hangjától, s nem fél hatásuktól sem. Merész csak az lehet, aki hisz. Hegedüs Loránt pedig tele van hittel. Annyira tele van, hogy szinte kevés is neki, amit magában érez. Ezért mindennapi kenyere a biblia. Fokozza magában a hitet, mint pilóta a sebességet. A hit a benzinje, az Írás bölcsessége a motorja. S fel tud érkezni Isten magasságába.

Prédikált Amerika szószékein. Sorra járja a fájó ország nagy templomait. Meg akarja tölteni a világot azzal, ami hiányzik belőle. Hittel.

A költészet és szépség, a honszerelem és a hit nem fáradó zarándoka Hegedüs Loránt. Ez a könyve sem más, mint ájtatos kegyajándék az örökszép oltárára.

FALU TAMÁS

Az Országház falfestményei, amelyek a képviselőház elnöki szobájában most készültek el. Hunyadi. Udvary Géza festménye

Érdekes bűntény

— Elbeszélés —

Irta: **Henri Postel du Mas.**

Ludovic az autóval a ház elé hajtott. Nem állította le a motort. Kétszer röviden tülkölt és várt.

Monsieur Ladamera, ilyenkor rendszerint már jött is, sietve megmondta, hová készül és rögtön indultak is.

De ezen a reggelen a kocsi érkezése óta már tíz perc is elmult és M. Ladamera még mindig nem jelent meg.

Ludovic megállította a motort és bement, hogy a házmesternél érdeklődjék. Nem sietett.

— Mi történik ott fenn? Tegnap este nem telefonáltak és nem rendelték le az autót... Most pedig már tíz perce várok...

A házmester semmit sem tudott. Ludovic megismételte a kétszeri tülkölést, hogy jelenlétét észrevegyék, de miután erre sem kapott választ, elhatározta, hogy felmegy a lakásba.

— Nekem nem kell a kocsi, — felelte neki Madame Ladamera. — És ami a férjemet illeti, neki sincs rá szüksége, mert néhány napra elutazott Párizsból. Visszamehet a garázsba, Ludovic.

A sofőr elgondolkozott.

— Nem tudta, hogy az úr elutazott? — kérdezte a házmestert s homlokát aggodalmasan összeráncolta.

A házmester semmiről sem tudott. Ő is meg volt lepve, hogy Monsieur Ladamera távozása elkerülte figyelmét.

— Bizonyosan taxin ment, miután nem én vittem az állomásra...

A sofőr és a házmester hosszú pillantást váltottak egymással. Kicsit el is sápadtak. Megértették egymást.

— Próbálja kikérdezni a szobalányt, — ajánlotta Ludovic.

— Nincs szobalányuk... Alice nyolc napos szabadságot kapott. Tegnap reggel utazott haza.

— Megyek a kapitányságra.

*

Madame Ladamera-nak nagyon hízelgett, hogy milyen kitartóan követi őt az a gentleman. Igaz, hogy nem valami túlságosan elegáns, viszont külseje erélyre vall.

Különféle dolgokat vásárolt a délután folyamán. Többek között vett egy nagy viaszkosvásznat is és egy konyhakést. Üldözője minden üzletbe követte. És mikor hazatért, ismeretlen hódolója egy kávéház terraszán helyezkedett el, hogy legalább a házat láthassa, melyben a bájos Madame Ladamera eltünt.

Ilymódon sikerült is megállapítania, hogy a fiatal asszony csak késő éjjel tért nyugovóra.

*

Monsieur Bénier detektívfőfelügyelő már harmadszor csengetett, amikor az ajtó végre kinyílt és Germaine Ladamera elegáns neglizsében, frissen és mosolyogva megjelent a küszöbön.

— Mit óhajt, uram?

— Beszélni szeretnék önnel. Detektív vagyok.

Madame Ladamera hellyel kínálta meg, úgyszintén a felügyelőt is, aki vele volt. Mosolya azonban megmerevedett. Igen kellemetlenül érezte magát.

— Bocsásson meg, uram, hogy megvárakoztattam, de nincs szobalányom és még csak kilenc óra van...

Monsieur Bénier, miután kényelmesen elhelyezkedett egy karosszékben, vizsgáló szemekkel nézett körül.

— Megtudhatom látogatásának okát? — türelmetlenkedett Madame Ladamera.

A rendőrbiztos nem felelt rögtön.

Egy percig várt. Azután lassan, mereven az asszony szemébe nézve, így felelt:

— Híreket hoztam Monsieur Ladamera felől.

— Jézus Mária! Csak nem történt valami baja? — kiáltott Germaine Ladamera, — könyörgök, mondjon el mindent.

Uj Idők 1930. 11. 2.

A barok müvészet megszületése

Udvary Géza művészi oeuvreje

Ma talán még nem is érezzük át egész valóságában, de eljövendő históríkusok bizonyára egész sorsszerüségében tanitják majd: minő hatalmas, ijesztő cézurát jelentett hazánk történelmében a milléniumi esztendő. Szenvedélyes, tulméretezett, pompázó, rajongásos hangulat vált urrá a lelkeken, amelyek tulfütött vágyálomvilágukban szántszándékkal megfelejtkeztek a mögöttünk felrémlő realitásról: a megoldatlan földkérdésről, a munkásosztály felderengő érvényesülési törekvéseiről és főként a nemzeti létünket fenyegető megoldatlan nemzetiségi problémáról. Csak két röpke évtized választott már el a Végzettől; ámde ki törődött volna ezekben a lázas, boldogságtól megrészegült napokban a sorsszerü valósággal. Álmodni, egy utolsó édes ölelést a boldogsággal extatikusan végigálmodni; ez volt a szivünk egyetlen vágya: kielégülni a magunk fantáziája szülte álomvilágban.

Ez a rajongásos transzállapot természetesen szorosan ráhatott akkori egész lényünkre, egész kulturánkra, annak minden jelenségére, s igy elsősorban müvészetünkre is. Hiszen az előző évtizedek is keresték és a maguk módja szerint meg is találták a nemzeti felmagasulás heroikus formanyelvét. *Than* Mór és *Székely* Bertalan a maguk kissé hüvös, kissé józan, kissé ernyedt klasszicizmusával egész ciklusokban glorifikálták a magyar multat. Csakhogy talán kissé tulságosan aktaszerü ténykonstatálásokkal kisérték a históriai tényeket: szinte csupa monumentális oklevél hatását keltették.

A millénium rajongásos lelkének ez a száraz apotheózis nem adott kielégülést; hiányzott belőle a pátosz és hiányzott belőle az a misztikum, amely éppen a millénium esztendejében a Szent István koronája körül ujra felgomolygott s amely a maga legtipikusabb kifejezését — igaz, hogy rövidesen már teljes hivatalos ornátussá való elmerevedését is — *Benczur* Gyula müvészetében lelte. Tömjénfüst, emberentuli méretek, ragyogó brokátok, zsolozsmás hangulatok, messziről vibráló harsonák, — ez felelt meg a kor lelkének, s ha igaz az a tétel, hogy egy-egy müvészeti stilus mindenkor a maga kora hangulatának a kifejezése és hogy együtt változik az emberek érzésvilágának megváltozásával, akkor érezzük csak igazában, hogy Benczur stilusa mennyire stilusa volt a kornak, a megkésett s ezért kissé valószerütlenül ható történelmi pátosznak.

És hogy mennyire a kor stilusa volt ez a lendülő »*maniera grande*« (ha szabad *Vasari* szavát idevariálnunk), mutatja, hogy még a közvetlen históriai feladatoktól távolabb dolgozó *Lotz* Károly is, szinte öntudatlanul, majd hogy önkivületben és bizonyára bensőséges ihlettől hajszoltan, ugyancsak belezökkent ebbe a felfokozott életritmusba, az affektus müvészi terminológiájába és vásznainak harsanó, pompázó testiségével diadalmasan hirdeti az elvénhedt klasszicizmus halálát, az akadémizmus kimulását. Székely Bertalan epikai kötöttségü freskóitól Lotz Károly kötetlen, szabad festőiségü freskó-stilusáig — bár kortársak voltak — irtózatos lelki ut vezet: a müvészet borától való megrészegülésen át, a józanságtól a mámorhoz vezető Jákob-lajtorjája, amelyen a müvész örökké küzködik a benne élő istenséggel. Ennek az irtózatos, megrenditően nagyméretü benső küzdelemnek egyszer már adta a müvészetek története a klasszikus példáját, Michelangelóban, abban a müvészben, akinek gigászi keze alatt megszületett a barokmüvészet. S az a megkésett müvészeti stilusváltozás, amelyen a 19. század végén, mondjuk centrálisan, a millénium körül a magyar pszyché is átment, ugyancsak nem volt más, mint egy neobarokmüvészet megszületése, a müvészet biológiájának egyik legfönségesebb pillanata.

A magyar müvészeti életnek ebben a belső, valósággal világszemléleti válságában tünik fel a pannonhalmi millenáris emlék freskómunkálatainál egy fiatal, husz és egynéhány éves piktor, aki ekkor már nehéz müvészi éveket élt át. Huszonkétesztendős már elmult, amikor sorsa hozzásegitette a pikturához, addig tapétatervezőcégnél segédkezett. Most egyszerre belezuhan a legmerevebb akadémizmusba: Bécsbe, ahol *Grippen-*

Udvary Géza

Udvary Géza: Mi ketten

kehr-nél tanul *Udvary* Géza, de nincs maradása ennek a mesternek szenvedélyes magyargyülölete miatt. Tovább vándorol — Mekkából Medinába — vagyis Münchenbe, ahol *Leibl* vágyölő miliőjébe szorul bele, ahol a belső élmény teremtő viharát a natura hüséges kópiája tompitotta le minduntalan. Sorsa átlenditi az Alpokon, elébb Északitáliába, ahol Giotto hidegen hagyja, majd azonban Rómába, a barokmüvészet bölcsejébe. Irtózatos, de müvészeknél éppen nem szokatlan nyomoruságokon megy itt keresztül: halhatatlan müvek aprólékos kopizálásából tengődik, de közben megismeri a nagyrenaissance titkát, azt, amit talán még ma is csak öntudatlanul sejt ki alkotásai lázálmaiból: hogy minden nagy renaissance-alkotás ölében már ott feszül a barok csirája, a pátosz pezsdülő életvágya. Körülötte hemzsegnek a primitivek, a maguk aszkétai naivságával, de Udvary értetlenül megy el mellettük; hiszen bámulja őket, de megértésükhöz hit kell, márpedig belőle hiányzik a pietisztikus vallásos élmény, a rajongó hitélet s az is, amit talán leginkább nevezhetnénk nála bensőséges, misztikus megrendülésnek, ez is majd csak évek multán következik el. Egyelőre megrészegül Róma esti akt-tanfolyamain, amelyeknek müvészi gyönyörüsége kárpótolja őt a nappalok hiányos élelmezési viszonyai miatt.

Végül visszakerül Pestre, Lotz mellé, akinek az oldalán hét évig dolgozik. Itt — ismételjük — most bontakozott ki elsőbben a neobarok, amely mint tizenhetedik századi őse, voltaképpen az ellenreformáció, a katolikus renaissance függvénye s mint akkor is, most is, nálunk is együttjár a jezsuiták erőkoncentrálásával. Tényleg, körülbelül a millenáris esztendőben kezdődik Magyarországon a jezsuiták erősebb expanzivitása, amelynek a magyar kulturában való jelentőségét későbbi korok történikusai lesznek hivatva lerögziteni.

A fiatal piktor igy kerül bele ebbe a nekilendülő barok-levegőbe, amely átalakulásai folyamatnak majdan — ha öntudatlanul is — egyik legtipikusabb kifejezője lesz, annak ellenére, hogy voltaképpen sohasem jutott ahoz, hogy a barokmüvészet legtipikusabb miliőjében, a freskóban kiélhette volna magát. Sajátságos tragikuma ennek a müvésznek, hogy — megfelelő könyök hiján — soha egyetlen freskómegrendeléshez nem jutott s igy az általa szivből utált olajban kellett magát kiélnie; ez is egyik fajtája a magyar müvészek sorsüldözöttségének!

Udvary Géza igy áll két müvészeti stilus, két epocha határmesgyéjén és pikturájában — persze egyáltalán nem kronológikus sorrendben — felvillan hol a késői klasszicizmusnak egy-egy hunyó sugára, a lemenő nap ittfelejtett aranyos-rózsaszin csókja, hol meg a vele elvileg ellentétes uj léleknek, a baroknak izgalmas »wulstig«, erő- és tömeghatásra törekvő, ideges, lenyügöző felvillanása, uj szépségek nyugtalan keresése, viharzó hevességre felfokozott, jobb értelemben vett patetikus életvágy vagy misztikus elmélyülés.

Müveiből néhány jellegzeteset kiválasztottunk, hogy rajtuk mutassuk be ezt a belső fejlődési skálát, amely — ujra mondjuk — egyáltalán nem jelent időrendbeli sorozatosságot, hanem egy, antinomiák között küzködő müvészléleknek formakeresését két poláris életelv, két ellentett világnézet: a klasszicizmus és a barok között; drámai feszültségü küzdelem, amely bár — mondjuk ki ezt is őszintén — talán a legujabb müvészek szemében már nem probléma, hiszen az impresszio-

Udvary Géza: Józsefet eladják testvérei

nizmus és az expresszionizmus és a mögöttük tolongó egyéb izmusok szélessugaru áradata egészen más problémák elé állitotta a müvészt, azért az Udvary belső átalakulása mégis mindenfajta stilusokon és iskolákon tul is jelentős esete a müvészeti lélektannak, amely bárminő korban és stilusban is, mégis mindenkor csak odatorkollik a klasszicizmus és a barok nagy antitézisébe, hivják azt naturalizmus és kubizmus, mercizmus és szürrealizmus, vagy akár copfstilus és rokokó ősi ellentétének.

Egyik, a klasszikus metrikához még elég közel álló festménye a »Józsefet eladják testvérei«. A cselekmény drámai magva itt még egységes, még nem robbantja szét azt a patetikus hevület. A kompozició tartalmi középpontja, József figurája itt még egybeesik a szinek és a fények középre toluló dinamikájával s még a cselekmény részeseinek, a »testvéreknek« nézése sem vezet ki a kép keretei közül. A klasszikus elv a kompozició piramidális kicsucsosodásában is jelentkezik, csak éppen az első jele a belső eltolódásnak az, hogy a pirámis élén már nem a cselekvény centruma, hanem egy mellékes figura, a tevehajcsár látszik. Ellenben József alakja a középvonal merőleges hangsulyozásával még szintén a nyugodt klasszikus ritmika határai között mozog.

A centrális kompozicio uralkodik még nagyjából az »Incselkedésen« is, bár itt már jelentős eltolódás mutatkozik a barok-elv felé. A voltaképeni centrum, miként ez az egyik hátsó alak szemvezetéséből kiderül, az amugy is feltünő fényfoltjával uralkodó női mell. De ezt az eszmei centrumot a festő elfedi különböző látszólagos centrumokkal: a nő arcával, kezével, a kezében tartott ónedénnyel, amelyek mind látszatcentrumok, csupán elvezetőül szolgálnak, mintahogy az egység megbontását jelenti a másik kisérőnek a képből kitekintő szeme is. A legerősebb barok motivum pedig az egészben a pillanatszerüség, a feszült idegrebbenés, amely messzi eltávolodott a klasszicizmus tartóssági ideáljától. A »momentum« lestoppolt megkapása, tehát az akciónak — a klaszszicizmussal szemben való — végtelen meggyorsulása, lerövidülése jelenti ebben a festményben a barok elvek legerősebb feltörését.

Udvary Géza: Incselkedés

Udvary Géza: Renaissance

Látszatra nyugodtabb ritmikáju, voltaképpen azonban a képegységnek még fokozottabb szétboncolását mutatja a »Renaissance«-kép, amely a festő által adott cime ellenére is éppen a renaissance legfőbb müvészi elveinek megtagadásán épit fel uj müvészi ideált. Ha csupán a doge portréjával lenne dolgunk, tehát az erősebben megvilágitott és előtérbe helyezett figurával, annak már struktiv felépitése is — a háromszög-motivum erős hangsulyozásával és a pirámis tetején álló arcnak, mint legfontosabb elemnek, kiemelésével — valóban megfelelne valamely renaissance-portré kivánalmainak. Ámde mellette, kissé a háttérbe szorultan, de éppen ez által a látszólagos hátrahelyezés által csak még hangsulyozottabban tünik fel egy másik portré, olyan Machiavelli-tipus-féle, amely a maga felszántott redőjü intrikus-arcával, az ismeretlen végtelenbe szegezett szemével az ábrázolásnak valóságos »sóhaj-hidját« jelenti az ismeretlen sötét rejtelmek felé. A doge önhitt, nem éppen szellemes, de óriási beképzeltségről tanuskodó arca mellett lelki kontraposztul villan meg itt a háttérből ez a mágikus arc, a Michelangelo-féle müvészi »*terribile*«-fogalomnak megtestülése, amely az egész képet nyomban áttolja a barok életfelfogásu müvészet egyik főjelensége, a felfokozott idegélet felé. Már maga az az elhatározatlan duplicitás, amely miatt voltaképpen nem tudunk határozni, hogy melyik a két figura közül a főalak, a szemlélő lelkének

Udvary Géza: Fons vitae

ez a folytonos nyugtalan ingadozásban, hintázásban való tartása is jellegzetesen barok vonás s még inkább az az érzékekfölötti világba való áttolódás, amely a két arc mögött rejlő szellemiség egymásraütközéséből keletkezik.

A centrális kompozíciónak még teljesebb felbontását adja az amugy külsőleg teljesen nyugodt harmoniáju kettős portré: »Mi ketten«. A két portré, két külön szemvezetésével, teljesen önálló életet él: szinte az az érzésünk, mintha a két arckép mindegyike külön-külön is megállhatna, kompozicióban semmi sem füzi őket együvé. A képen nincs már egyetlen centrális pont sem (hacsak talán a müvész palettája, a művészet szimboluma nem az), amely a két portrénak egyazon keretbe való füzését belsőleg indokolná. Formailag talán legkevésbé »barokkos« ez a kép az itt bemutatottak közül, mégis kompozíciós ritmusában a legelőrehaladottabban mutatja a barok elv felbontási törekvéseit.

A barok affektus szenvedélyes, mámoros delirálása, az életkedvnek mozgalmas hedonizmusa viharzik a »Szüret« c. festményen. A rinascimento életideálja: a nyugodalmas lét, a lehiggadt magasztosság itt nyomaiban sincs meg; hangsulyozott testiség, izgalmas élettempó, hatalmas, voltaképpen rációlan s csak a kompozició elszélesülését szolgáló ruha-tömbök, a világitási effektusoknak a felajzott szenvedélyek szolgálatába való állitása, — ezek adják ennek a jellegzetesen barok képnek a tényezőit. És mindezeken felül itt tünik fel először egy olyan kompoziciós elv, amely az egész barokstilusnak lényegévé lett: a vizszintes és függőleges vonalelemeknek teljes hiánya. Nincs talán az egész képen egyetlen vonal sem, amely a tektonikus érzést előmozditó ezt a két főirányt szolgálná. A figurák valósággal részegülten dülnek a diametrikus tengelyek felé, ami csak fokozza a nyugtalanságnak, a pillanatnyiságnak izgató hatását. Érezzük, ez nem lehet tartós helyzet: itt csak egy pillanatot, az extázisnak egy végtelenségig kihegyezett pillanatát ragadta meg a müvész s éppen ezt a momentaneitást állitotta müvészi szándékai élvonalába.

A képtengelynek ez az elferdülése adja — ugy mondottuk — a barokstilusnak egyik elhatározó jellegzetességét. Talán még a »Szüretnél« is hangsulyozottabban emelkedik kompoziciós alapelemmé ez az elv a »Fons vitae«-ben. Ezzel azonban a barokstilusnak csupán külsőséges főjellegét huztuk alá. Belsőleg ugyanilyen elhatározó és döntő szerepe jut a léleknek a transzba való átlendülésének, a misztikus réületnek, amely a barok kor legkiütőbb figuráinál olyan jellegzetesen társul az eroticmus szublimált kitöréseivel, ugyhogy egyes esetekben szinte elmosódnak a határok. A szív orgonájának regiszterezorozatában közvetlenül egymás mellett van a szerelem és a misztikum, a szenvedély és a szenvedés, a pátosz és a patológikum regisztere; és nem hiába a barok-kor szülöttje a töviskoszoruval övezett lángoló szív szimbóluma, amelynek allegorikus nyelvezete a baroklélek mélyéről vette a maga kifejezési eszközeit. Alig van barokmester, akinél ne bukkannánk erre a kettősségre: a felfokozott életkedv és a felfokozott csudavárás antinomiájára. Kéz a kézben halad egymás mellett ez a két principium a barokművészek lelkiségében és a misztikus extázis jelenti voltaképpen a barokstilus frenezisét. Hogy Udvary Géza ebben a monumentális vásznában, a »Fons vitae«-ban eljutott ehez a csucsponthoz, az igazolja legjobban stiláris levezetésünk helyességét: azt a tételünket, hogy ő voltaképpen két kor, két világfelfogás határmesgyéjén, tehát sulyos lelki válságokat önmagában koncentráló lelkivilágnak a tangenspontján élő müvész, aki hagyományainál fogva ugyan lehiggadt metrumu, klasszikus stilus iskoláján épült fel a művészetében, de az önmaga temperamentumánál és a körülötte zajló koreszmék miliőhatásánál fogva mindjobban átlendült egy neobarok-stilus felé: pontos kifejezője a milléniumot követő magyar évtizedek lelkiségének, s

ugyanugy, ahogy a kor tragédiája volt, hogy a közbejött világégés ezt a fejlődési folyamatot megakasztotta, ugyanugy a művész egyéni tragikuma, hogy kedvezőtlen viszonyai között ez a barok diszpozició nem tudta magát azon a területen kiélni, ahol minden barokmüvészet igazi termőföldje van: a monumentális freskók terén. Ki tudja, ha idejében hozzáengedték volna, Udvary lelkében megfogant volna egy uj, monumentális, ujat adó, lenyügöző ujbarok stilus. Talán még nem késő...

KÉT ELFELEJTETT MAGYAR emlékezetét kell ebben a hónapban felélesztenünk. Az egyik Ökröss Bálint, a kiváló jogtudós, aki 1829 februárius 13-án született és 1889-ben halt meg. A jogi irodalmat néhány alapvető munkával gazdagította, az 1848-iki törvényhozás és az országbirói tanácskozás módositásai nyomán megirta a polgári magánjog kézikönyvét, majd pedig az általános magyar törvénykezési eljárás utmutatóját. Külföldi tanulmányutjának eredményeként kidolgozta a perrendtartás reformjának tervezetét; máig is legismertebb alkotása azonban a Jogtudományi Közlöny-nek megindítása; ez a folyóirat hosszu évtizedek óta nélkülözhetetlen segédeszköze az egymásután következő jogászgenerációknak. Feljegyzésre érdemes még egyetlen jelentősebb látogatása a szépirodalom területén; Cinka Panna szindarabja Kolozsvárt szinre is került. — Három nappal később lesz száz esztendeje Szerdahelyi Kálmán születésének. A Nemzeti Szinháznak volt igen jeles tagja, a bonvivant-szinészek egyik legkiválóbbja, aki valaha is magyar szinpadra lépett. Emellett irodalmi téren is müködött; a szinház megbizásából számos darabot forditott németből és franciából, sőt Rászedtek a komédiások cimmel eredeti vigjátékot is irt. Szerdahelyi még egy szempontból nevezetes: 1847-ben feleségül vette Prielle Kornéliát. Ez a házasság azonban csak rövid ideig tartott, minthogy Szerdahelyi honvédnek állt be és ezt a kissé exaltált gondolkozásu nő válóoknak tekintette.

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA AMERIKÁBAN. A Kanadai Magyar Ujság jelenti, hogy Feleky Károly, az amerikai müvészek nesztora és a Martin Beck-szinház üzletvezető igazgatója legközelebb a Guild Theatreben szinrehozza az Ember tragédiáját A Guild Theatrenek több jelentős sikere volt már magyar darabok előadásával; itt került szinre Molnár Ferenc »A testőr« és »Az üvegcipő« darabjai is. Az Ember tragédiáját a budapesti Nemzeti Szinház szcenáriumával és szinpadi berendezésével adják majd elő.

France, Anatole: Ludláb királyné. Bonnard Sylvester vétke. *(Forditották Lándor Tivadar és Salgó Ernő. Révai-kiadás. »Klasszikus Regénytár«. Harmadik kiadás. 381 oldal).* Négy éve immár, hogy a szelid »Bergeret ur« itthagyta földünk siralomvölgyét. Sötéten látó emberek ugy mondották akkor, hogy most már lealkonyodott Anatole France dicsőségének, mert hiszen hiányzik a könyvei mögül az az őseredeti egyéniség, amely mégis csak az éltető eleme volt antik-izü müveinek. Hát tévedtek. Azóta évről-évre nőnek ki a nyomdagépből a könyvek, amik France emberi egyéniségét elevenen tartják emlékezetünkben; müveinek diszkiadása, amely most van Párizsban folyamatban, soha nem látott sikereket jelent s az olvasók százezrei csak most kezdenek arra a jóizü, nagy misztifikációra ébredezni, amit France önmagában és egész irói oeuvrejében korunkra nézve jelentett. Mert ez: a misztifikáció volt Anatole France voltaképpeni erőssége, itt érezte magát a legjobban otthon és boldog volt, ha a markába kuncogva jót nevethetett az emberiségnek azon a legszebb tulajdonságán, amely alapja minden mesének és minden költészetnek: a könnyenhivésen. Ez a misztifikáló kedve szülte Francenak elismerten legtökéletesebb remekművét is, a *Rôtisserie de la Reine Pédauque* cimü és Lándor Tivadar által nagyszerü ötlettel »Ludláb királyné« néven leforditott farceot. A misztifikáció, de egyuttal a gondos, aprólékos megfigyelés aranykönyve ez az irás, amelyben a pasztis, az archaizálás, a legmulatságosabb vén legendák, amik annyira hasonlatosak a babonáinkhoz, találkát adnak egymásnak, hogy az ezeregyéj meséinek könnyü leple alatt a szatira fátyola mögé rejtsék örök emberi voltunkat. A 18. század miliőjében játszik a könyv, teli van ennek a kornak életvalóságával, apró családi vonatkozásaival, s közben vigan folyik a szó az élet és az életmüvészet örök problémáiról. A könyv személyei ugy bukkannak fel sorra, mint valami hatalmas Paprikajancsi-szinház szinfalai mögül: Tournebroche, a jóizü tökfej, az apja Leonard és az anyja Borbála, »a nagyon szent és méltóságos asszony«; aztán fráter Angelus, a falánk és agyafurt kapucinus; d'Astarac, a kabbalista és Mosaide, Enoch könyvének gondos magyarázója, valamint a gáláns d'Anquetil ur; sora kerül aztán a csipkeverő Katinak meg a nagymultu Jahelnek, akik komédiákat és drámákat szórnak el az utjukon, amerre járnak, mivelhogy az Ur vágyakat ültetett az ember keblébe. Ennek a fura világnak a középpontjában áll Jérôme Coignard abbé, igazi gálánskori, rokoko-abbé, iszákos és kéjenc, türelmetlen minden emberi gyöngeséggel szemben, mert a saját hiányosságaiból von le szüntelen következtetéseket az erény utjára nézve, amellett azonban humanista, még pedig igen mulatságos pedánsságig, naiv, de rosszindulatu, végső értelemben azonban fölötte áll a sors minden változatainak, amiket komolykodó bölcselkedésével birkóz le s ebben fölényes tisztánlátása és gunyos kegyessége van nagy segitségére. Egészben egyik legfurcsább, mert legkomplikáltabb figurája Anatole Francenak: kissé önmaga is, meg — antinomiaképpen — kissé az is, aminek pont az ellenkezője szeretne lenni. Szóval jellegzetesen France-i alkotás. Nem gondoljuk, hogy France bármelyik más müvének a forditása annyi nehézséget okozna, mint éppen ez a félig archaizáló, félig tulmodern nyelv. Lándor Tivadar igazán mestermüvét adta, amikor ezt a nehéz feladatot tökéletesen oldotta meg.

HAZAI 'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK

A kétszázéves Lessing

A német irodalomnak egyik legfontosabb fejezete fűződik a most kétszáz éve született Gotthold Ephraim Lessing nevéhez és hogy munkássága milyen kitörölhetetlen nyomokat hagyott maga után, azt talán mindennél jobban a mai német dráma szemlélteti. Az a modern dráma, amely nem egy vonatkozásban messze elmarad a kétszáz esztendővel ezelőtt született Lessing szinművei mögött

*

Az apai házban alapos tudás és mély vallásosság légköre uralkodott. Talán kicsinyes, de mindenesetre egészséges világszemlélet. A kis Gotthold nagyon tehetséges, eleven gyerek. Egy alkalommal a két testvért le akarták festeni. A művész a fiatalabb Theophil mellé bárányt rajzol, Gottholdot madárral akarja ábrázolni. Az alig ötéves gyermek azonban tiltakozik: könyvekkel fessen inkább le — hangoztatja. És a mainap is Kamenzben őrzött képen valóban könyvek között látjuk a kis fiucskát. Ezek a könyvek azután végigkisérik őt az egész életen.

Pályájának szeszélyes fordulatairól ezuttal ne essék szó. Ismételt összeütközései szüleivel egészen természetesek voltak. A Lessing-házban uralkodó hagyományos konszervatizmussal nem férhetett össze Gottholdnak magát csak irók és szinészek társaságában jól érző természete. De az ellentétek soha nem csapnak tul azon a határon, amely az apák és fiuk nemzedéke között végtére is el nem kerülhető.

*

Lessing, a kritikus: ez az első állomás. Szinte bámulatos a határozott állástfoglalás, a tiszta látás a még alig huszonkétéves fiatalemberben. Már ekkor utat tör lelkéből a később hitvallássá magasztosult eszme: bátor síkraszállás a minden frázistól ment német nemzeti gondolat mellett. Azt mondja magáról, hogy nincs kedvesebb feladata, mint alaposan szemügyre vennie hiressé vált férfiak neveit; megvizsgálni, mi az, ami maradandó bennük és könyörtelenül lerombolni a hamis bálványokat. Igy azután számos irányban felnyitja a szemeket. Lessing előtt is igaz volt, amit Lessing után hangos szóval hirdettek. Amit azonban előbb csupán n é z t e k, azt most meg is l á t t á k: mindössze ennyi a különbség.

Ahol Lessing kritizál, ott a feltétlen pontosság és a könyörtelen szigorusag az irányadó. Értéktelen költő hibáit nem gáncsolom — mondja —, középszerü tehetséggel szeliden bánok el, a kiválóval szemben könyörtelen vagyok. Igy születik meg Mendelssohn és Nicolai közremüködésével hires folyóirata, a B r i e f e, d i e n e u e s t e L i t e r a t u r b e t r e f f e n d. A vállalkozásnak Lessing a lelke; a lap az egész akkori irodalmi életet felvonultatja birói emelvénye előtt. A közönség felfigyelt az uj hangra, az első számokat — ritka eset folyóirat életében — uj kiadásban forgalomba kellett hozni. A Literaturbriefe a legjelentékenyebb kritikai folyóirat, amely valaha is napvilágot látott. Nem szoritkozik könyvek megbeszélésére, átcseretre, vagy a hibák feltárására, hanem ezzel kapcsolatban kitér az alapvető kérdések egész sorára. A vezetőgondolat ez: még nincs nemzeti irodalmunk, — itt az ideje, hogy megteremtsük. Fel kell ujitanunk a régi német irodalom emlékezetét, a külföldi kulturák közül alaposan ki kell rostálnunk mindazt, ami nem feltétlenül utánzásra érdemes. Maró gunnyal itél a rossz forditókról és azokról az irókról, akik számára a tudomány és a költészet — mesterségnél nem jelent egyebet. De Lessing kritikája nemcsak rombol, hanem épit is: bebizonyitja, hogy az angol dráma sokkal közelebb áll benső valójánál fogva a némethez, mint a francia: a két előbbi erősen emlékeztet az antik drámára, sokkal inkább, mint Corneillere és a többiekre, akik a klasszikus drámát csak külsőségekben utánozzák. A Literaturbriefe, ez az igénytelen külsejü, látszólag kezdetleges lapocska, nagyobb és döntőbb szerepet játszott az irodalmi közvélemény kialakulásában, mint a mai kornak akármelyik legelőkelőbb folyóirata.

*

Lessing, az esztétikus. Ezirányu munkássága mai napság is a legismertebb. A Laokoonban részletesen megtárgyalja az azidőtájt az érdeklődés előterében álló nagy problémát, a költészet és a képzőmüvészetek között való különbséget. Fejtegetései tudvalevőleg ahoz kapcsolódnak, hogy mig Vergiliusnál Laokoon hangosan segitségért k i a b á l, addig a jelenetet ábrázoló szoborcsoportozaton csak sóhajtozás látszik. Mi ennek az oka? — kérdi Lessing és gyorsan meg is felel a kérdésre: a

LITERATURA

BESZÁMOLÓ A SZELLEMI ÉLETRŐL

A LITERATURA évente tizenkétszer, havonta jelenik meg. Minden egyes száma bőségesen számol be a magyar és a külföldi irodalom, tudomány és művészet legfrissebb jelenségeiről, mindenkor érdekes, eredeti formában. Megszólaltatja magukat a szellemi élet vezetőit, eleven riportázs formájában, nagyképű, de unalmas „tanulmányok" mellőzésével mondja el az olvasónak, hogy mi történik itthon és a külföldön a könyv kulturája körül Közelebb hozza az írót és az olvasót, akiket eddig a könyvkiadás különböző adminisztrativ külsőségei távoltartottak egymástól.

A LITERATURA az olvasónak vezetője is akar lenni abban, hogy minő könyvek azok — idehaza és külföldön —, amelyeket olvasnia érdemes és kell; bőséges bibliográfiai rovatában pedig egyúttal áttekintést nyujt arról is, hogy egy-egy kérdésről mi a legujabb szakirodalom.

Külön értéke továbbá a LITERATURA-nak a „Tudományos gyüjtemény" rovata, amelynek keretében hónapról-hónapra, közérthetően ismerteti a különböző tudományágak legfrissebb eredményeit.

A LITERATURA tehát nem kritikai, nem szépirodalmi, nem esztétizáló és nem tudományos folyóirat, hanem bőségesen illusztrált, érdekes riportujság a szellemi életről.

Az 1929 februáriusi szám tartalma:

A barok müvészet megszületése . . . 37—41
Hazai 's külföldi tudósitások . . . . 42—45
Kemény István dr.: A kétszázéves Lessing . . . . . 42—44
Irók arcképcsarnoka . . . . . 46—47
Benedek Marcell: . . . mint a Nép lelke, árván . . . . . 46—47
Elfelejtett irók. — *Feszty Árpádné:* Pósa Lajos és asztala . . . . . 48—51
Hasznos mulatságok. — *Révész József dr.:* Rubè (G. A. Borgese nagy regénye) 52—54
Ezekről a könyvekről beszélnek . . . 55—56
Versek 55
Magyar regények és elbeszélések . . . 55
Külföldi regények és elbeszélések . . . 56
Tudományos gyüjtemény . . . . . 57—67
Mai irodalmunk élő tükre . . . . . 57—58
Erdély Mitridátesze . . . . . 58—60
Tonelli Sándor: Az uj Encyclopedia Britanica . . . . . 60—62
Alfred Edmund Brehm, az állatvilág szerelmese . . . . . 63—64
A szocialisták világa 64
Kalocsai könyvek 64
A marketing tudománya 65
Az ördög bibliája 65
Beküldött könyvek és folyóiratok . . 67
Muzsika . . . . . 68—72
Sümeghy Katinka: Négyszemközt Kodály Zoltánnal . . . . . 68—69
Fligl József: Csajkovszky lelki barátnője 70—72
Magyar muzsikusok külföldön 72
Külföldi zenei hirek 72

Az évi 12 szám előfizetési ára évi 6 pengő, amelyet több részletben is elfogad a kiadóhivatal (Budapest, IV, Muzeum-körút 3)

A „Muzsika" melléklettel együtt egy szám ára 60 fillér

LITERATURA

BESZÁMOLÓ A SZELLEMI ÉLETRŐL

Udvary Géza: Szüret

IV. évfolyam, 2. szám **Budapest, 1929 február**

Ára 60 fillér

Füszerkereskedők! Mielőtt beszerzik **ECET** szükségletüket, érdeklődjék meg az árakat **TIGRIS** ecetgyárnál Nagyvárad, Teleky-u 34

Felfüggesztették a déli zárórát

A nagyvárad városi katonai parancsnokság 1115—1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az üzletek 13—16 órák közötti záróráját megszüntetem.

A vasárnapi munkaszünettel kapcsolatosan közlöm, hogy vasárnap csak kifejezetten élelmi cikkekkel foglalkozó üzletek és a borbély üzletek maradnak 10 óráig nyitva.

Nagyvárad, 1940. szeptember 26.

vitéz Rajnay Károly s. k.
tábornok, városi kat. parancsnok.

Feloszlatták az aradi menekültek nagyváradi szervezetét

Mint az aradi menekültek vezetősége tisztelettel kérjük jelen soraink közlését:

Az aradi menekültek Nagyváradon 1940 szeptember hó 5-én az Őr-uccai tanitónőképző épületében megtartott gyülésén megalakitották helyi szervezetüket.

A szervezet az Arad vármegye, majd később máshonnan is odajött menekültek elhelyezése, élelmezése, azoknak hivatalos bejelentése, valamint egyéni érdekeikben való eljárás körül erőteljes, önzetlen tevékenységet fejtett ki.

A vezetőség mindent elkövetett, hogy a menekültek nehéz sorsán könnyitsen. E célból elsősorban labdarugó mérkőzést rendezett, melyhez az engedélyt, szem előtt tartva a menekültek helyzetét, atyai megértéssel vitéz Rajnay Károly tábornok ur, Nagyvárad katonai parancsnoka megadta, majd pedig egy zártkörü büvészestélyt rendezett, Czeisler menekült színész és feleségének közremüködésével.

Ezekből mintegy 22.000 lei tiszta jövedelem folyt be, mely összeg nagyobb része élelmezésre lett forditva, mert jóllehet a város gondoskodott napi 300 ebédről, mégis naponta 400—500 ebéd és kenyéradag lett kiosztva.

Az összes menekülteknek a Gozsdu-liceumba történt összpontositása, valamint élelmezésük és elhelyezkedésük ügyét a város vette át, ugy hogy a szervezet további fenntartása céltalanná vált és ezért a még fennmaradt pénzből kisebb összegekben mintegy 10.000 lei lett kiosztva, mint gyorssegély az arra igazán reászorulók között.

A gazdasági ügyek lezárása, majd pedig az ahoz vonatkozó ügyiratoknak Vargha Lászlóné urnőnek, mint a központi menekültek segélyző bizottság megbizottjának átadása után a mai napon bejelentették szervezetünk feloszlatását. Fogadja szerkesztő ur hálás köszönetünket az aradi menekültek nevében: Lőcsi elnök, Radó Ernő ügyvezető.

Tiz napon belül meg kell kezdeni a tatarozási munkákat

Az utóbbi hónapok politikai eseményei városunkban erősen hátráltatták a termelő munkát.

Munkások ezrei maradtak kenyér nélkül s ezeknek családjairól gondoskodni kell.

Azonnali munkaalkalom teremtése mindnyájunk hazafias kötelessége, mert a munka biztositani fogja országunknak az előre haladást és a külső államok elismerését.

A munkanélküliség legérzékenyebben az épitőipart sujtotta. E célból az érvényben levő épitési szabályrendelet 308. §-a értelmében felhivom a város belső és külső területén levő épületek tulajdonosait, hogy legkésőbb 10 napon belül kezdjék meg a szükséges tatarozási munkálatokat s esetleg már régebben létesiteni szándékolt átalakitási vagy épitkezési munkákat is.

Az a határtalan lelkesedés, mellyel városunk közönsége a bevonuló magyar csapatokat fogadta, biztositékot nyujt nekem, hogy Nagyvárad város lakossága minden különbség nélkül, vállvetve fog közremüködni ezen szociális probléma megoldásában.

Nagyvárad, 1940. szept. 25.

vitéz Rajnay Károly s. k.
városi katonai parancsnok.

GRÓF
BETHLEN
ISTVÁN
LAPJA
8
ÓRAIUJSÁG
a
Ara 6 fillér
Főszerkesztő:
Gróf Bethlen András

M. Kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság gazdasági ügyosztálya.

32426—1940 közig sz.

ÁRLEJTÉSI HIDETMÉNY

Nagyvárad város katonai parancsnoksága nyilvános árlejtést hirdet városi közületek és közhivatalok részére szükséges 300 vagon I. osztályu bükkhasáb, vagy 200 vagon I. osztályu cser, tölgy, vagy gyertyán hasáb tüzifa szállitására. Az árlejtésen résztvenni óhajtók az irottt és lezárt ajánlatot legkésőbb **október hó 3-án, délelőtt 11** óráig a városi gazdaság: ügyosztálynál (I. em. 20. sz.) nyujtsák be. Az irott és lezárt ajánlattal egyidejüleg letendő az ajánlati összeg 5%-a óvadék cimén, mely óvadék a szállitás odaitélésénél 10%-ra egészitendő ki.

Az ugyanezen tárgyban szeptember 30-ra hirdetett árlejtés nem lesz megtartva.

Vitéz Rajnay Károly s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

* A BUDAPESTI Rádió Zeneslágerei zongorára és zenekarra nagy választékban megérkeztek a Hegedüs Hirlapirodába.

Hirdetmény

A nagyváradi városi vasut keres egy keresztény, legalább érettségi vizsgát tett és vasuti előképzettséggel biró, lehetőleg vasuti tisztképző tanfolyamot végzett, vasuti anyag kezelésben, vasuti személyzeti ügyekben és egyéb vasuti adminisztrációs ügyekben jártas — nem tulkoros vasuti tisztviselőt, aki a próba-szolgálatra azonnal beléphetne.

Folyamodni szándékozók igényük megjelölésével jelentkezzenek irásban vasutunk üzletigazgatóságánál Nagyvárad Vártér 2 sz. alatt, legkésőbb f. évi oktober hó 1-én délelőtt.

Nagyváradi Városi Vasut üzletigazgatósága.

—A természetes „Ferenc József" keseriüviz régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél: biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javitja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Két elemi iskola történelmi levélváltása

A bárándi református elemi népiskola a napokban meleghangu sorokban értesitette a nagyváradi református elemi iskola tantestületét, hogy Erdély és Keletmagyarország felszabadulása emlékére emlékezszlót készül küldeni. A bensőséges tartalmu levél igy hangzik:

„Kedves Kartársaim! Legyen hála a jóságos Istennek, a felszabadulásért! Ebből az alkalomból szeretettel köszöntünk titeket és megemlékezünk iskolátokról, Papp Károly nagyváradi születésü ittenl kartársunk iskolájáról, melynek a Ti iskolátok jogutódja, örököse. Az övé azon a helyen volt, ahol most a városháza áll. Kérjük a jó Istent, segitsen ugy titeket, mint minket abban, hogy vallásos és hazafias nemzedéket nevelhessünk. Tanitótestületünk elhatározta, hogy nemzeti zászlót fog küldeni nektek, s ezért arra kérünk, hogy zászlóbeszerzési szándékotok végrehajtásánál ezt vegyétek számitásba. Kartársi szeretettel: **Raffay Lajos** igazgató, iskolafelügyelő".

A nagyváradi református elemi iskola részéről Kiss Béla igazgató tanitó az alábbi levélben köszönte meg a bárándi iskola és tantestületének nemes szándékát:

„Kedves Kartársam! A megosztott öröm kétszeres öröm és ezért is jólesett olvasnunk meleg soraitokat, hogy osztoztok a rabságunkból való felszabadulásunk feletti érzett örömünkben. A mérhetetlen sok szenvedésből talán igy gyógyulunk meg s próbáljuk elfelejteni az átélt megpróbáltatásokat.

A felajánlott nemzeti zászlót pedig hálás szivvel és köszönettel elfogadtuk. Kedvességetekért Istenünk gazdag áldását kérve, maradunk szives szeretettel: **Kiss Béla** ref. isk. igazgató"

A MAGYAR TÖRVÉNYTÁR UJ KIADVÁNYAI:

A lakbértörvény.
Rokkant és tüzharcos törv.
Zsidótörvény.
Munkatörvény.
Társadalmi biztositási törvény, stb., stb.
már kaphatók a
HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

Piatnik kártyák
árusitói forduljanak irásban
közvetlenül a gyárhoz:
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Csáky szalmája

Irta: Dr KACZIÁN KÁLMAN

E cimben meghuzódó közmondás mindenki ismeri Biharban, talán máshol is. Eredetét a gróf Csáky családnak Biharmegyében elterült sok ezer holdas birtokáról származtatják, ahonnan boldog-boldogtalan hordhatta ingyen a szalmát. Sok volt a szalma, kevés a gondosság és igy a potya szalma képében elhordták a csépeletlen kévéket is.

A gazdátlan, gondozatlan vagyon Csáky-szalmás közmondása, sajnos, nagyon reá illett az elmult huszonegy esztendő alatt a mi lerongyolódott városunkra Nagyváradra is.

Csáky szalmája módjára ajándékozta el a város vezetősége a régi Széchenyi szálloda nagy értékü épületét a gör. kel. püspökségnek, amit dicséretes sietséggel igyekszik a város mai vezetősége visszaperelni.

De van itt Csáky szalmás gazdálkodás más is. Sorra vesszük őket és aki tud hasonlóról, csak jöjjön elő vele. Én megkezdem.

Nagyvárad városa 1937-ben egy cserét eszközölt a nagyváradi gör. kath. püspökséggel. A csere tárgyát képezte a városnak ugynevezett „Három rózsa" épülete, melv virágos nevét egy már elfeledett korcsmáról örökölte és a gör. kat. olaszii plébániának a Vizvezeték-utca 22. sz. alatt levő kis telkes háza. A csere iránt a kérést a gör. kat. püspökség terjesztette elő. Felajánlotta a vizvezeték-utcai házikót a Sztaroveczky-utcán közvetlen a köröshidja előtt levő házért. Indokolásában előadta hogy egy kulturházat akar épitteni a Három rózsa helyén, amely diszére fog válni a városnak. Ez épület már ugyis régi, elavult. Az épitkezéssel még munkaalkalmat is nyujt, a csere tehát a városra nézve előnyös.

A gör. kath. püspökség indokai annyira meghatották a város akkori vezetőit, hogy 1228 — 1937. sz. a. hozott határozatban teljesitették a gör. kath. püspökség kérését. A határozat helyénvalónak találta a csere kérését alátámasztó püspökség. indokokat is. Nem találta azonban a határozat meghozatala előtt helyénvalónak, hogy megbecsültesse a mérnöki hivatalnál a cserében szereplő ingatlanokat.

A város részéről átadott ingatlan a városnak igen forgalmas részén, a Baross-hid torkolatában van és annak hosszu frontja üzletek nyitására alkalmas. A püspökség részéről cserebe adott telek, a rajta levő régi zsellér házzal a városnak egy nagyon csendes mellék-utcájában, a Vizvezeték-utcában fekszik. A város által átbecsátott ingatlan értéke 1,500.000 lei, a gör. kath. püspökség által cserébe átadott ingatlan legfeljebb 80.000 lei-t érhetett a csere idejében. Ez utóbbi ingatlanon levő házikót annyira az összeomlás veszélye fenyegette, hogy a csere megtörténte után a város müszaki hivatala kénytelen volt az épületet gyorsan lebontásra eladni és kapott érte kétezer ird és mond 2000 lei-t. Az üres telek kerités nélkül felburjánozva ott ásit bele a Vizvezeték-utcába ma is, minden jövedelem nyujtás nélkül.

A gör. kath. püspökség a jó csere után nem sietett felépiteni a kulturházat és ezzel munkaalkalmat nyujtani a váradi munkanélkülieknek. A szerinte rozoga házat az összeomlástól sem féltette annyira, hogy lebontassa, ellenkezőleg első teendője volt, hogy a ház régi lakóinak 100 percenttel felemelje a bért és mai napig huzza annak jövedelmét.

A történeti hüség kedvéért még kénytelen vagyok megirni, hogy ebben az időben a város polgármestere dr Bledea László volt, aki a polgármesteri teendők mellett még ügyvéd és a gör. kath. püspökség uradalmi ügyésze. A magyar közigazgatás ily összeférhetetlenséget fel sem tételezhet. A francia mintára készült román közigazgatási törvény azonban ápolja ezt. A város határozatát, mely elfogadta a cserét, Bledea polgármester irta alá. Nem is lehet tőle rossz néven venni, hogy mint jó katolikus ember régi ügyfelének, a gör. kath. püspökségnek érdekét a város érdeke elé helyezte. A cseréről szóló szerződést már Dancea Jakab, mint alpolgármester irta alá. Danceától pedig nem kivánhatunk finomultabb jogi érzéket és igy nem kell csodálkoznunk, ha a város megkárositása ily kihivó módon megtörténhetett.

A „Három rózsa" épületét tehát vissza kell szereznie a városnak. A csere iránti szerződést birói uton hatálytalanitani kell. A gör. kath. püspökség ellen kártérités-i per indítandó a „Három rózsa" épületének három évi használért is, mert annak jövedelme a püspökséget nem illette meg. A perrel nincs mit késlekedni és vagyoni felelőssége fennáll azoknak a városi tanácsosoknak és polgármestereknek is, kik ily Csáky szalmája módjára bántak a város vagyonával.

E gazdálkodásnak sok szép virága fog még kinyilni, ha a tisztogatás napsugara reásüt. Felülvizsgálandó 20 évre visszamenőleg az összes adás-vételek, amik a torony alatt lefolytak. Felülvizsgálandó a Diana fürdő telkeinek eladása és a füzes-utcai fatelepek telkeinek elpotyázása is.

Tongora Sternberg
világmárkák
Árjegyzék ingyen.
Királyi udvari hangszergyár
Budapest, Rákóczi ut 60

Megszünik a nagyváradi református püspökség?

Budapestről jelenti a MTI: *Sulyok* István püspök és dr *Thury* Kálmán egyházkerületi főgondnok, — mint már jelentettük, — Debrecenben fontos tárgyalásokat folytattak *Révész* Imre debreceni református püspökkel. A tárgyalások eredményeként a Sulyok István püspök vezetése alatt müködött Királyhágón inneni református püspökség ismét visszatér a tiszántuli egyházkerület kebelébe.

A fenti hirt a budapesti rádió péntek reggel közölte. A nagyváradi püspökségről nyert értesülések szerint Sulyok István püspök dr Thury Kálmán egyházkerületi főgondnokkal csütörtökön Debrecenből Budapestre utazott, ahol tovább folytatják a tárgyalásokat. A püspök szombaton reggel érkezik vissza Nagyváradra és csak az egyházkerület közgyülésének összehivása után hoznak végleges döntést az egyházkerület ügyében.

Visszaköltöznek Erdélybe az innen elszármazott magyar nyugdijasok

Budapestről jelentik: Az Uj Nemzedék nagy jelentőséget tulajdonit a budapesti és magyarországi nyugdijasok körében megindult mozgalomnak. Ugyanis azok, akik az erdélyi városokból származtak el, elhatározták jórészt, hogy visszaköltöznek Erdély ama városaiba, amelyben husz évvel ezelőtt laktak.

Ezek a nyugdijas családok számitásba veszik, hogy ugyanugy, mint a Felvidéken történt, a felvidéki magyar városokba költözteti csehek a rezivió után sietve elhagyták lakásaikat és ezzel számtalan lakást szabaditottak fel. Ugyanez ismétlődött meg most Északerdélyben, ahol nagyon sok lakás áll rendelkezésükre. Ugyanakkor pedig az Erdélyből elszármazott nyugdijasok Budapestről való elköltözése hozzájárulna a fővárosban észlelhető kislakáshiány enyhitéséhez.

Budapestről jelentik: A kormány intézkedései folytán Erdélyben megkezdődtek az utak és a rossz középületek rendbehozása. A román uralom alatt ugyanis az intéző tényezőknek csak a templomépitésekre volt gondja, természetesen a román templomok épitésére forditottak egyedül figyelmet.

Hét zöld inges fiatalember behatolt a bukaresti rádiópalotába

Bukarestből jelenti a MTI: A román belügyminiszterium közleményt adott ki, amely szerint bizonyos elemek, amelyek nem tagjai a vasgárdista szervezetnek, zöldingben járnak és elakarják gáncsolni a kormány munkáját. Ezeket — jelenti a bukaresti rádió, — a miniszteri rendelkezés alapján át kell adni a hatóságoknak.

A bukaresti rádió ezzel kapcsolatosan filtakozik bizonyos terror cselekmények ellen, mert tegnap hét légiós egyenruhát viselő fiatalember behatolt a rádió igazgatói szobájába és szemrehányással illette a rádió igazgatóját, majd három személyt eltávolitott és nem engedte, hogy folytassák munkájukat.

Mihály román király Alexander Georgiev tábornokot nevezte ki az egész román szárazföldi hadsereg főparancsnokává.

Moldovan Valér dr, volt kolozsvári egyetemi tanár az Universulban nyilt levelet tett közé, amelyben felszólitja Antonescut, hogy Gyulafehérvárt avassa egyetemi várossá.

A nagyváradi városháza freskói

A városháza lépcsőházában hatalmas állványok állják el most a főbejárat lépcsőit. A város mérnöki hivatala ugyanis kiadta a munkát, hogy a főlépcső menyezetéről és magasan fekvő oldalfaláról távolitsák el a román uralom alatt felkent festék-réteget és a román államnak a menyezetre kent különböző formáju cimereit. Ez a munka bizonyos okoz rendkivüli nehézségeket és körültekintést, mert a román időben falra festett réteg alatt ott maradtak az eredeti magyar freskók. Éppen ezért a város technikai ügyosztálya felsőbb meghatalmazásra Maszalik Alfrédet, a kitünő magyar festőművészt bizta meg a freskók feltárásával és restaurálásával.

A városháza menyezetén eredetileg Szent László király alakja volt látható, amint Hungáriától és két őrangyaltól övezve, bevonul az örökkévalóságba. Ez az allegórikus kép éppenugy Udvary Géza festőművésznek, a Lotz-mesteriskola tanárának müve, mint az oldalfalon készült triptichon, amely Nagyváradnak 1691-ben, a török uralom alól való felszabadulását szimbolizálja.

Természetesen ezeket a magyar nemzeti és történelmi vonatkozásu festményeket a román sovinizmus nem nézhette jó szemmel és bár müvészi értékük kétségtelen volt, azokat egyszerüen lemázoltatta. S ami a legsulyosabb, egyes helyeken az eredeti freskóanyag fölé olajfestéseket alkalmaztak, aminek az eltávolitása éppenséggel nehéz feladat. A feltárás munkája ezen a héten véget ér, viszont legalább két hónapot fog igénybe venni, mig a képek müvészi restaurálása elkészül.

KOZMETIKA
25 éve fennálló, legmodernebb szépségápolással
D. Sternberg Helén
Horthy Miklós (Bémer) tér 3

Önarckép

A Nemzeti Ujság számára rajzolta
Udvary Géza

Udvary Gézát annak a közönségnek, amely állandóan látogatja a nagy őszi és tavaszi tárlatokat s számon tartja e népes művészi összeverődések említésre méltó képeit, valójában fölösleges bemutatni. A mi méltató, ajánló és ismertető szavunk nélkül is tudja ez a közönség, hogy nevével kapcsolatban miféle festészeti szépségeket kell gondolnia, hogy miként sáfárkodott tehetségével, miféle érdemek szabják meg helyét a piktori sokadalomban. E sorokkal nem is felfedezni akarjuk őt, csak kisérő szavakat irunk ide ahhoz az arcképhez, amelyet a grafika beszédes nyelvén készitett önmagáról Udvary Géza a *Nemzeti Ujság* galériája részére.

Általában a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon termeihez füződnek azok az alkalmak, amelyek az Udvary képeivel való megismerkedést jelentik, immár közel három évtized óta. Ezeken a helyeken, a tárlatok nagy képezdéjében Udvary Géza munkái mindig a művészi komolyság márkáját viselték magukon. Az élettel való hétköznapi küzdelem, a művészek fejlődésébe sokszor kérlelhetlenül beavatkozó kenyérkereset Udvary Gézát nem tudta eltéríteni attól a szinvonaltól, amelyet önmagával szemben, szigoru mértékeként állitott fel műtermének csendjében. Kétségkivül neki is, mint legtöbb festőnek, voltak képei, amelyek nem kedve szerint készültek, az alkotás gyöngébb pillanataiban irta rájuk nevét, de ezek elfutó, átmeneti pillanatok voltak, nem sodorták rá arra a területre, amit az olcsó és közönséges sikerért való megalkuvás jelent. Udvary festményei a konzervativ, az akadémiai hagyományokba kapcsolódó, régi galériák hatásait felszivó irányzat termékei. Akik azonban az ujabb felfogásokat propagálják, az ujabb stilkereséseket tartják a maguk szivügyének: ezek sem mondhatják, hogy Udvary azon az alapzatán, amelyen áll, azon a határon belül, ameddig feladatai és kifejező képességei terjednek, szolid és komoly piktori értékeket nyujt, amelyek megbecsülendők és elismerésre méltók.

Kitartó és nemes becsvággyal üzi ő a kompoziciót, ezt az eleve sok elmerülést és tanulmányt igénylő festészeti műfajt. Kompoziciói meleg hangulatu s gyakran történeti izü elképzelések, a rajz kitünő szabatossága egyesül bennük gazdag szinességgel.

Udvary Géza ma férfikora java erejében munkálkodik, mint a festőtársadalom fölötte rokonszenves tagja, aki valósággal kerüli a csinált reklámot, uri izlésel mindig a munkát tolja a személye elé. Csak megemlitjük rövid biográfiai adatként, hogy Zemplénmegyei ember (született 1872-ben Perbenyiken), nemes magyar család sarja, hogy első mestere *Bihari* Sándor volt, aki után külföldön töltött hosszu és alapos tanulmányi éveket. Igy Párisban a Julien-akadémián, ahol *Lefebre* volt a mestere, majd hazatérve *Lotz* mellett dolgozott, hét évig munkálkodva e nagy emlékü mesteriskola fedele alatt.

Műterme a csöndes Budán van, abban a házban, amelynek lakója csupa művészlakó: a gellérthegyi műterembérházban. Élete itt telik képei közt s az Iparművészeti iskolában, ahol az alakrajz mesterségére tanitja növendékeit. Csoukák volnának ezek a sorok, ha nem tennénk említést fiáról, *Udvary* Pálról, akiben az apai tehetség kiváló örökségképen él tovább, aki egyike a legfiatalabb festőnemzedék örvendetes reménységeinek. A művészcsoportok közt Udvray Géza a „benczuristák" soraiban foglal helyet, egyik számottevő, jelentékeny tagja a két évvel ezelőtt alakult *Benczur-Társaságnak*.

Ma érkeztek meg hősi halottaink Olaszországból

A főváros nagy katonai pompával fogadta őket

A keleti pályaudvar érkezési oldala előtti térségen virágokkal, déli növényekkel és ámpolnákkal elhalmozva állott a tizenkilenc hazatért magyar hősnek ravatala. Az óriási katafalkon egymásmellett tizenkilenc vadonatuj koporsó, mindegyiken rajta az ütöttkopott, golyószaggatott rohamsisak. A rohamsisakok körül mindegyik koporsón egy-egy koszoru: a hozzátartozóké.

A koporsók mögött már 9 óra óta ott áll a katonaság részéről kivezényelt diszszázad, mellette jobbról egy teljes katonai zenekar, balról pedig a diszruhás, de fegyvernélkül kirendelt koporsóvivő és fáklyatartó katonák. Már fél 11 is elmulik és az elökelőségeket hozó autók egyre másra érkeznek a pályaudvar felé.

Az első érkező *Auguszta* főhercegnő volt, aki *Zsófia* főhercegnővel, *József Ferenc* főherceggel, *Algya-Papp* Sándor szárnysegéd kiséretében érkezett meg. Háromnegyed 11 órakor jött *Rakovszky* Iván belügyminiszter, aki a kormányzót és a kormányt képviselte, vele együtt *Kirchner* Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter és *Huszár* Károly, a nemzetgyülés képviseletében. Ezeken kivül megjelentek még *Bárczy* István, aki a miniszterelnököt helyettesitette, *Nádossy* Imre országos főkapitány, *Szeszlér* Hugó főkapitányhelyettes, *Ripka* Ferenc dr. kormánybiztos, *Sipőcz* Jenő polgármester, *Husrev* bey, a budapesti török követség vezetője feleségével, a diplomáciai kar részéről *Welcek* János gróf német követ, akit *Boltze* követségi titkár kisért, az osztrák követség részéről pedig *Hohbostel* követségi tanácsos. A német követ hatalmas koszorut helyezett a koporsók elé, amelynek széles szalagján a „Deutsche Gesammtschaft" felirás volt. A kormány koszoruját, amelynek nemzetiszinü szalagján „A hősök emlékének — a magyar királyi kormány" felirás volt, *Bárczy* István tette rá a katafalkra.

Tizenegy órára mindnyájan együtt voltak és ekkor kezdetét vette a szertartás. A diszszázad tisztelgése után egyszerre megkondultak Budapest összes harangjai. A harangok zugása közben kezdi meg *Zadravecz* István tábori püspök a gyászszertartást, amelynek befejezése után magasszárnyalásu egyházi beszédet mondott.

Zadravecz püspök beszéde után az ágostai evangélikus egyház nevében *Taubinger* evangélikus tábori esperes, a református egyház részéről *Veres* Jenő református tábori lelkész, utána pedig *Fischer* Gyula főrabbi mondottak gyászbeszédeket.

A gyászbeszédek elhangzása után *Rakovszky* Iván belügyminiszter a kormányzó nevében üdvözölte a hősöket, majd *Huszár* Károly, a nemzetgyülés alelnöke mondotta el gyönyörü beszédét.

— A nagy világon e kivül nem volt számotokra hely. Haza jöttetek, éppen jókor, szétnézni a feldult országban. Messze sirokból jöttetek megnézni a családot, a gyermeket, a szülőföldet, az édes hazát. A ti mostani jelentkezésetek — dicső diszszakasza hősi halottainknak — élő tiltakozás a széthuzások és pártütések csunya zsibvásárján. Megjelenésetek fényes bizonysága az örök nemzeti egységnek. A história prizmáján semmivé homályosulnak azok a különbségek, amelyek mostan pillanatnyilag szétválasztanak bennünket.

— Lelki szemeimmel virághullást látok, ide látom hullani a németujvári borostyánt, a vereckei fenyőgallyat, a fiumei pálmát, a Szamos-parti füzet, a bácskai őszirózsákat és az erdélyi tölgykoszorut. Egész Nagymagyarország virágesője hull a koporsókra s a *magyar szent korona fénye ragyog a végtisztesség felett.*

A beszédek sorát *Kirchner* Sándor tábornok, a honvédelmi miniszter megbizottja és *Sipőcz* Jenő polgármester, aki Budapest székesfőváros közönsége hódolatának tolmácsolója, fejezték be.

A szónoklatok befejeztével a diszszázad ismét tisztelgett, a Budapesten eltemetendő tizenegy koporsót már a készen álló halottaskocsikra helyezték, mig a vidékieket a Keleti-pályaudvar gyönyörüen feldiszitett udvari várótermében ravatalozták fel, ahol *Zadravecz* István tábori püspök mindegyiket ujra beszentelte.

Az ünnepélynek tulajdonképen már vége volt és a tömeg már oszladozni kezdett, különösen a ravataltól távolabb eső csoportok indultak el, amikor egyszerre mindenki hátrafordult. A levegőbe élesen s roppanva szakadt bele a diszszázad sortüze, a katonazenekar pedig rákezdett a Himnuszra. Tizezer ember énekelte együtt: Isten áldd meg a magyart...

Berzeviczy Albert és Herczeg Ferenc Tisza Istvánról

„Az októberi forradalom a pokol tüzébe mártott hazugság volt" — Gyászünnep a Tisza István Körben

(*A Nemzeti Ujság tudósitójától.*) Tisza István gróf meggyilkolásának hatodik évfordulóján, ma este 6 órakor a Tisza István emlékbizottság gyászünnepséget rendezett a Tisza István Társaskör helyiségében. Az ünnepségen a magyar társadalom szine-java jelent meg: József Ferenc és Albrecht főhercegek, a kormány, a tudományos, müvészeti, társadalmi és politikai élet igen sok kiválósága.

Az ünnepséget *Berzeviczy* Albert v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg. A Tisza István-emlékbizottság nevében üdvözölte a megjelenteket az összejövetelen, amely *nem a vesztesség és a gyász, hanem a diadal és a hóditás nevében ment végbe.*

— Tisza István — ugymond — életében soha sem aratott olyan diadalokat, mint halála után és amint halála csak kezdete volt Magyarország *feltartózhatatlan összeomlásának*, ugy az ország talpraállása sem járhatott az ő szellemének feltámadása és hóditó térfoglalása nélkül. A Tisza-kultusz ma rohamosan terjed. A Nemzeti Társaskör mióta a mult évben átalakult Tisza István Körré, e névvel közel ezer uj tagot szerzett. A törvényhatóságok Hajdu vármegye felhivására évről-évre szaporodó számmal küldik koszoruikat a gyásznapon a geszti sirboltba. Eddig 15 törvényhatóság leplezte le és helyezte el termében ünnepélyesen a megboldogultnak arcképét és már ki van tüzve az arcképavatás Sopron- és Csanádmegyékben is. Arcképét lefestették és márványemlékeket állitottak föl. Debrecenben a Tisza-kultusz e hatalmas gócpontjában az egyetem a kormány hozzájárulásával felvette a Tisza István Egyetem nevet és ugyanott róla elnevezett tudományos társaság is keletkezett.

— Bizottságunk Tisza-évkönyvéből megjelent immár a harmadik évfolyam. Közkézen forog Tisza István irott munkáinak első 44 évre terjedő vaskos kötete s *most rendezzük sajtó alá a másodikat, mely a háboru kitörésének idejéből való emlékeket, legnagyobb részt ismeretlen levelezését és állami iratait fogja tartalmazni.*

A háboru és a békekötés

— Ösztönszerüen érezzük — folytatta —, hogy politikai, anyagi és szellemi megujhodásunk előfeltétele az erkölcsi megujhodás. Erkölcsi sülyedésünk nem elszigetelt jelenség és nem egyedül a saját hibánkból állott elő. A békekötés kiürtotta Európa erkölcsi világából a jog és az igazságosság fogalmát. Megtanitotta a népeket arra, hogy a jog csakis addig terjed, ameddig az anyagi hatalom védi; a győztes hatalmasnak mindent szabad, annak mindig igaza van, a legyőzött gyengének ellenben soha, annak még panaszkodnia sem szabad.

— Csodálható-e, ha az ilyen, minden jogi fogalmat kigunyoló jogrend az erkölcsi rendet is fenekestől felforgatta s megalapitotta a féktelen és telhetetlen önzés uralmát, melynek önfentartási eszközei az erőszak és a megfélemlités, melyben az egyedüli életcél az élet maga, az élet élvezete, korlátlan kizsákmányolása akármi áron, akármily eszközökkel.

— Az ilyen erkölcsi világ valóban nem türhette meg magában Tisza Istvánt, akinek egész lénye benne az önzetlenség fantázmusa és martiriuma, tagadása volt mindannak, ami ma fennáll és érvényesül és hitvallása mindannak, amit ma lábbal taposnak.

— Ezeknek az erkölcsi állapotoknak felburjánozásában azonban *vétkesek vagyunk magunk is*, akik sokszor elnézést tanusitunk a jogtalanság és erőszak egyes tényei iránt s nem fordulunk elég határozottsággal és szigorral ellenük. Majd ha egyszer a mai erkölcsi világ megundorodik a saját képétől, akkor fogja erkölcsi megujhodásunk s vele a politikai, nemzeti és gazdasági megujhodás is igazán elejét venni.

— A Tisza-kultusz terjedésében a ma uralkodó erkölcstől való megundorodás első jelét üdvözölhetjük. A nagy férfiu életében nem tehetett meg mindent érettünk, amire hivatva volt, de amit életének tettei valóra nem válthattak, azt folytatva teljesiti köztünk élő szelleme, emléke és példája.

— Ezt hisszük és valljuk mi, kik Tiszának hivei vagyunk.

A magas nivóju előadást lelkes taps követte.

Herczeg Ferenc tanulmánya

Herczeg Ferenc olvasta fel ezután tanulmányát Tisza Istvánról és a magyar népről.

— Az esztendő 365 napja között — mondta — lehetnek tragikus napok, de szomorubb nincs, mint Tisza István halálának évfordulója. Közülünk sokan régen várták, meg is jósolták ezt a tragédiát. A háboruelőtti Magyarország lakomáin lángbetüs irások jelentek meg, már éreztük a forradalom viharát. Akadtak politikusok, akik együtt fáradoztak a külföldi és itthoni ellenségekkel az ország megrontásán és mikor az akna felrobbant, *azok is meglepődtek, akik a legbuzgóbban rakták le az aknát.*

— Mikor október 31-ének köde ránehezedett a budapesti utcára, Tisza István már tudta, milyen sors vár rá. Nem remegett, nem félt, amikor a gyilkosok megjelentek nála, *de a gyilkosok kezében remegett a fegyver.* Miféle forradalom volt az, amely megfosztotta Magyarországot Tisza Istvántól, de cserébe nem adott semmit? A nagy francia forradalomra azt szokták mondani, hogy *igazság volt, amelyet a pokol tüzébe mártottak. Az októberi forradalom pedig a pokol tüzébe mártott hazugság volt.*

— A jó Isten általában gondoskodni szokott arról, hogy a fák ne nőhessenek az égig. *Nálunk az ősi magyar átok már arra is vigyáz, hogy a magyar cserjéből valamiképpen erdő ne legyen.* Tisza Istvánt elhalmozták rágalommal, hazugsággal, pedig senki nála jobban nem szerette a magyar népet és szinte érthetetlen, hogyan lehetett ezt a népet nemzetiszinü zászlók alatt mégis ellene vezetni. Az ő keményvágásu arca mögött jóság és testvéri szeretet lakozott. Meggyőződése volt, hogy *az alföldi paraszt a legkülömb emberfajta a világon.*

— Hogyan van mégis, hogy oly ritkán nyitotta meg szivét? Tisza nem volt az az ember, aki szivét az óraláncára akasztotta volna és a közvélemény jóformán csak ellenségei támadásából ismerte.

— És milyen ellenségei voltak!

Délibábos politika

Mikor a mi nemzedékünk szóhoz jutott volna a magyar politikában, az ország nagy többsége már meg volt szervezve *a délibábos politika* szolgálatára és a kormánynak ugyszólván az ország ellenére kellett formálódnia. A délibábos politikáért vivott pusztitó harcokat az elmult évtizedek Magyarországa. Ezt ma már nem nagyon értjük meg és azt sem lehet megérteni, hogy voltak emberek, akik azt mondották, hogy *Tisza nem jó magyar.* A politika csak eszköze volt a nemzet szolgálatára és ha arról győződött volna meg, hogy a legradikálisabb politikával használ a magyarságnak, habozás nélkül amellé állt volna. Vádolták azzal, hogy nem volt demokrata, *de a honfoglalás sem volt valami demokratikus vállalkozás és a honfoglaló magyarok nem nagyon kérdezték meg az itt lakó törédék népektől, hogy tetszik-e nekik vagy sem.* (Derültség.) Tisza sokkal vérbelibb leszármazottja volt a volgai lovasoknak, semhogy szükségét érezte volna a magyarság egységének. Az az ország ezer esztendő alatt még nem sülyedt annyira, hogy szükségét érezte volna az egységnek. A magyarság a világháborubau mutatta meg igazi ábrázatát, *mert nem az az igazi arca, amit a politikában mutat.* Az acélfergetegben Tisza István és a magyar huszár megértette egymást, de, sajnos, már későn volt, mert a gyülölet megbontotta a nemzet egységét.

Sohasem volt olyan államférfi, aki annyira egy lett volna a magyarsággal és sohasem volt olyan államférfi, akit annyira félreismertek volna. És amilyen tragikus volt ez Tisza Istvánra nézve, éppen olyan tragikus a nemzetre, amely nem ismerte fel.

A viharos óvációval fogadott gyönyörü méltatás után Berzeviczy Albert megköszönte a nagy érdeklődést, majd lassan szétoszlott az ünnep közönsége.

Ratiné a legujabb angol szövet, melyből a
„Baldvin"
divatszabásu átmeneti kabát és télikabát készült
1,200.000
Bőrkabát
női és férfi **1,500.000**
Női francia velourköpeny
1,200.000
KOCH TESTVÉREK öltözködési áruháza Károly-körut **26**

A főváros függetlenitette magát a tüzelőanyagkereskedőktől

A községi tüzelőszertelep látja el tüzelővel az összes hivatalokat, kórházakat és iskolákat — A telep önmagát tartja el és százmilliókat takarit meg a fővárosnak

(*A Nemzeti Ujság tudósitójától.*) A tüzelőanyagkereskedők minden alkalmat felhasználnak arra, hogy hangulatot teremtsenek a főváros tüzelőszertelepe ellen, mely nemcsak azért kellemetlen nekik, mert maga a székesfőváros, mely Budapest egyik legnagyobb fogyasztója, innen szerzi be tüzelőanyagszükségletét, hanem azért is ellenszenves előttük, mert szabályozóan hat a piaci árakra. A tüzelőanyagkereskedők kartelljei ugyan igy is nem egyszer emelik indokolatlanul a szén meg a fa árát, a főváros tüzelőszertelepe azonban még sem engedi meg, hogy az árak az égig nőjjenek. A támadásoknak tehát meg van a maguk lélektani vagy sokkal inkább *üzleti alapja* és mi sem természetesebb, hogy a tanácsot a legszivesebben ennek az üzemnek megszüntetésére szeretnék rávenni.

Ennek az üzemnek pedig csak a fejlesztéséről lehet szó. A tüzelőszertelep — mint emlitettük — *ellátja főváros egész házi szükségletét és még a tisztviselők is 10 százalékkal szerzik be olcsóbban a tüzelőanyagot, mint a kereskedőknél.* Az üzem továbbá szinte teljesen függetlenitette a fővárost a munkásmozgalmaktól és az az eset, amely a forradalmak alatt az állami intézményeknél állt elő, hogy t. j. nem tudták füteni a klinikákat, a fővárosnál nem következhetik be. Nem következett be a forradalmak alatt sem, mert *a főváros tüzelőszertelepe révén ezekben a sulyos időkben is el tudta látni a kórházait tüzelőszerrel*, sőt abban az időben az összes pékeket is a főváros látta el fával, mivel máshonnan fát szerezni nem tudtak.

A főváros tüzelőszertelepe egyike a főváros legéletképesebb és legkitünőbben vezetett üzemeinek. A Ceglédi-uti telep, a maga nemében mintatelep. A telep 1910-ben kezdte meg müködését, bár a fővárosnak már 1907 óta volt saját szénraktára, 1910-ben kezdte azonban meg a főváros a maga szükségleteit a saját beszerzései utján fedezni. Ez évben még csak 1122 vagon fa és szén volt a telep készlete, mely 1914-ben már 2646 vagonra, 1917-ben 5160 vagonra növekedett. 1918-ban, a Cséry-koksz szomoru idejében a főváros nem tudott szenet beszerezni és csak fával fütött. Ebből is csak 2467 vagonja volt a telepnek. 1919-ben 3756 vagon tüzelőszert forgalmazott és 1920-ban ismét elérte a békeforgalmat 5907 vagonnal. Tavaly pedig már 7000 vagont forgalmazott a telep, melynek hatalmas fejlődése annál dicséretesebb, mert *a főváros erre az üzemére soha egy fillért nem költött és az teljesen a saját erejéből tartotta és tartja fenn magát*, holott a telepen egy egész sereg uj épület, a legmodernebb berendezésü gőzfürész és gőzfavágó, iparvasutja stb. van. Az igazgatóság részére pedig most épül egy uj egyemeletes épület, amelynek souterrainjébe a munkások számára külön melegedőt, kantint, öltözőt és fürdőt rendeznek be. Ezekkel *a főváros hozzá méltó példát mutat az itt létező sok száz és ezer üzemnek és gyárnak arról, hogy miképen kell egy üzemnek munkásainak egészségéről, kényelméről és jólétéről gondoskodni.*

A tüzelőanyagokat a telep saját fuvarjaival szállitja, aminek jelentősége abban van, hogy a főváros fuvarossztrájkok idején is el tudja látni a kórházakat és iskolákat tüzelővel, holott a multban már megtörtént, hogy a kórházak kórtermeit és mütőit nem tudták füteni, mert a kocsisok nem fuvaroztak.

Bár a telep a legmodernebb tüzelőszertelep a fővárosban és olyan munkásjóléti intézményekkel rendelkezik, mint semmilyen más szakmabeli üzem, a piaci áraknál mégis tiz százalékkal olcsóbban látja el a főváros szükségletét, ami ma természetesen sok százmilliós megtakaritással jár. A tüzelőszertelep révén a főváros teljesen függetlenitette magát a piactól és a spekulációtól.

Előfizetési áraink

Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék
1 hónapra 64.000 K
negyedévre 190.000 K

Nemzeti Ujság vagy Uj Nemzedék és Krónika
1 hónapra 58.000 K
negyedévre 172.000 K

Nemzeti Ujság. Uj Nemzedék. Képes Krónika
1 hónapra 90.000 K
negyedévre 270.000 K

Udvary Géza László, festő; szül. 1872 szeptember 20-án Perbenyiken (Zemplén vármegye).

Egyetemi ny

Udvardy Géza

festő

Tarczai György (Divald Kornél). **Szent Margit legendás könyve.** *Udvardy Géza* rajzaival, diszes vászonkötésben (5.60) 3.—

Udvardy Géza festő

Búcsú. Tulajd. Glück Frigyes. (Az orvos növetség 1902 kiállításán 193. n. a. kivolt illítva -)

Vilmos császár Korfuba utazása előtt szemlét tart[gárdáján, Potsdamban

is berohant és csatlakozott a vérebekhez. Pokoli hangverseny volt, amely a gyár összes alkalmazottait összecsődítette. Mindenki bolondnak nézett, csak én tudtam, hogy okosabb vagyok, mint az egész banda együtt. Tizenhat fölvételt csináltak a gyárban erről a táv-ugatásról és az igazgató megigérte, hogy minden más munkát félretéve, mindenekelőtt a kutya-lemezeket készítteti el. Őt magát is izgatta az az érdekes probléma, hogyan fog a kutyaugatás a gramofonból hangzani?

Öt nap múlva megkaptam az első hat lemezt, éppen a legjobbkor, mert az alattomos gonosztevők időközben végeztek a második kutyával is. Hiába volt minden óvatosságunk, a gazemberek ravaszsága nagyobb volt a mi éberségünknél, a kutyát megmérgezték. És volt egy rémes éjszakánk, amelyen már csak az utolsó megmaradt kutyánk ugatott, egyedül, egészen egyedül. Képzelheti, milyen kellemes muzsika volt ez a gazembereknek, akik ebből kihallották, hogy immár két ellenségtől szabadultak meg. A következő éjszaka azonban rettenetes csalódást hozott nekik: a grammofon versenyt ugatott az utolsó vérebbel, sőt nem kellett nagy kutyaszakértőnek lenni ahhoz, hogy az ember a vérebek ugatásán kívül két fox-terrier hangját is megkülönböztesse. Voltak pillanatok, amikor egyszerre öt kutya ugatott, négy a gramofonban, egy pedig a valóságban, sőt ez az utóbbi két példányban ugatott, mert a valóságon kívül a gramofonban is szerepelt. Nem tudom, mi történt ezen az éjszakán a kerítés mögött, de a gazemberek nagyon dühösek lehettek, mert — amire eddig még nem volt eset — egypár golyót küldtek a ház felé. Bennünk a golyók nem tettek kárt, de az egyik, fájdalom, leterítette utolsó élő kutyánkat. A szegény pára hang nélkül adta ki lelkét.

És azontúl minden védelmünk, minden reménységünk a gramofon volt. Négy hétig ugatott a gramofon fáradhatatlanul és változatosan, mert időközben folyton újabb meg újabb lemezeket kaptam a gyárból. Mondanom sem kell, hogy a támadások mindinkább gyérültek, végre egészen megszűntek. A gazemberek feladták a harcot, belátták, hogy ama harminc-negyven kutyával szemben — amelyet érthetetlen módon sikerült a házba belopnunk — ők tehetetlenek. Csak akkor néztek nagyot, amikor a negyedik hét végén elköltöztem a házból és egyetlenegy kutya sem jött velem. Azonban fölöslegesnek láttam, hogy a titok kulcsát a kezükbe adjam . . . Sohasem lehet tudni, hátha valamikor még hasznát vehetem ennek a találmánynak.

Az őrnagy nagyot lélekzett és mélabúsan fejezte be elbeszélését:

— Hű gramafonomat természetesen magammal vittem arra a nyugodt, csöndes helyre, ahová ezután költöztem. Egy kedves rózsakert közepén gyakran szórakoztam azzal, hogy a kutya-lemezeket játszattam és kedves vérebeimmel ugattattam magamnak. Ilyenkor a veszedelmes éjszakákra gondoltam és elérzékenyedtem. Egy ilyen alkalommal történt, hogy a nyitott kertajtón egy veszett kutya rohant be és egyenesen az ugató gramofonnak esett. Vak dühvel harapott bele a szegény gramofonba, amely tompán nyögni kezdett és az asztalról legurult a földre. A veszett kutyát ott lőttem agyon, de hű gramofonomon már nem tudtam segíteni. Megveszett, agyon kellett lőni . .

Az őrnagy szeméből könny gördült le. Éppen a Dry Stopp cocktailba. Éppen a századikba.

Amig írom egy-egy dalom

— A szerző székfoglalója a Petőfi-Társaság április havi ülésén. —

Amíg írom egy-egy dalom,
Mindig arra gondolok:
Hogy' fogadják majd falumban
S rájok föl hány szív dobog?

Szövögetek tarka álmot,
Fennvirrasztva éjjeken:
Hallom, amint büszkélkednek
Kis falumban énvelem.

Látom, ahogy becézgetik
Minden egyes versemet;
Sok szép leány, sok hű pajtás
Mind csak engem emleget.

Pedig elhagyott falumat
Be régen nem láttam azt!
De ahányszor elindulnék,
Egy bús sejtés itt maraszt.

Valami bús sejtés súgja:
Hátha jó pajtásaid
Régen csöndes emberek mind —
S te maradtál már csak itt!

Édes álom, hiú ábránd
Már hiába csalogat:
Nincs ki neved emlegesse
S szeresse ott dalodat.

Álmodj itt a nagy városban,
Fakó költő, csak tovább,
Kis falud meg hadd maradjon
Távoli szép délibáb.

Ne keresd föl! Koporsódig
Hadd kisérjen az a hit,
Hogy faludban várnak téged
S hallgatják a dalaid!

Feleki Sándor

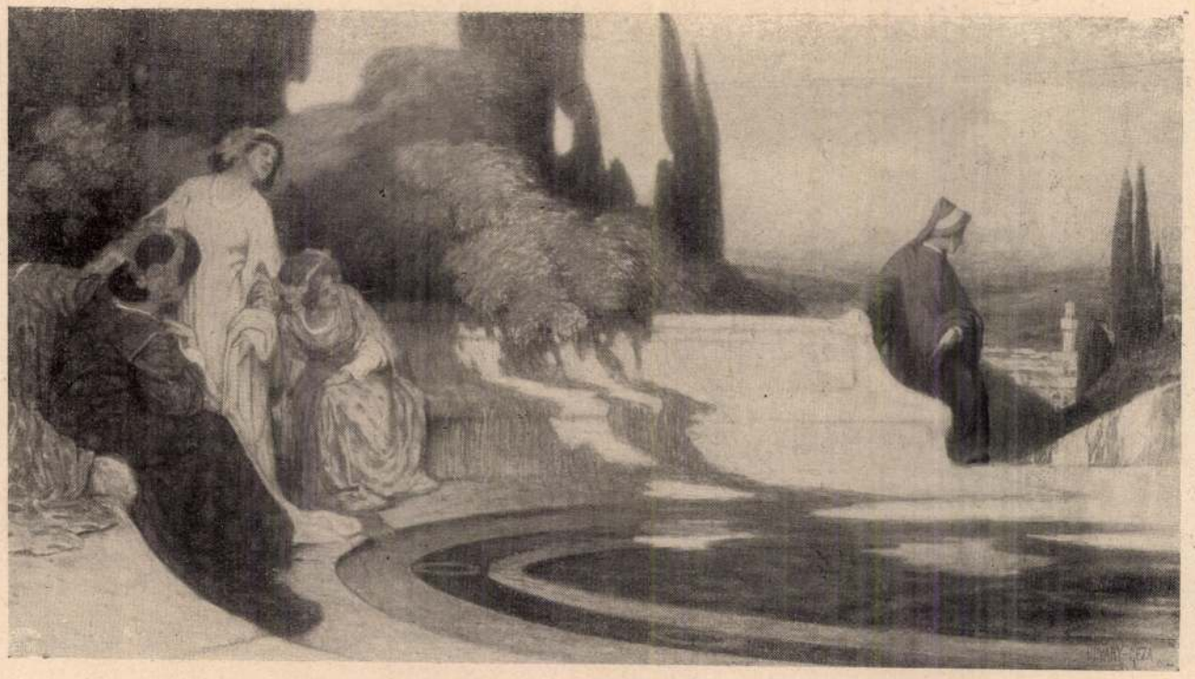

A Műcsarnok tavaszi kiállításából

Udvary Géza: Dante

ségesek nélkül nyaraljon ilyen veszedelmes helyen. Mellettem volt Bill, hűséges nigger szolgám, egy fekete óriás; elszánt, mint a tigris és erős, mint a bivaly. És volt három kedves, hűséges kutyám, bájos, okos állatok, úgynevezett vérebek, valamivel nagyobbak, mint egy borjú. Mindenkit összetéptek, aki a fogukra került. Nappal tunyán szundikáltak, de éjjel, amikor a lombok alatt megszólalt a fülemile, pokolian ugattak és vonítottak, a fogukat vicsorították és ugrásra készen őrködtek a kerítés tövében. Ezeknek a segédeszközöknek köszönhettem, hogy a gazemberek még nem törtek be hozzám.

Azonban egy reggel rettenetes csapásra ébredtünk. Black, a három közül a legszebb és legerősebb, élettelenül hevert a kerítés tövében. Bill meg én rögtön megállapítottuk, hogy ismeretlen gazemberek dobtak neki az éjjel valami méreggel itatott nyalánkságot, amelyet a jóhiszemű Black gyanútlanul bekapott. Megsiratuk a hű, de meggondolatlan állatot és bizonyos nyugtalansággal kezdtünk a jövőre gondolni. Most már csak két kutyánk volt és könnyű volt kiszámítani, hogy ha a gazemberek minden éjjel megmérgeznek egyet, két nap múlva egy kutyánk sem lesz. És akkor, akkor ... nem volt jó arra gondolni, hogy mi lesz akkor. Itt tehát sürgősen cselekedni kellett, valami okos dolgot kieszelve, elhárítani a nagyon fenyegető veszedelmet.

Hűséges nigger szolgámmal késő estig karöltve eszeltünk, anélkül, hogy valami okosat kisütöttünk volna. De nem is mertünk lefeküdni, a kertben virrasztottuk át az éjszakát, a két kutya minket őrzött, mi pedig a két kutyát őriztük. Éjfél felé a kutyák rettenetes ugatásban törtek ki és vad dühvel akartak a kerítéshez rohanni. Megszimatolták, hogy valaki jár odakint. De mi vasmarokkal fogtuk a kutyákat, mindaddig, amíg valamelyest megnyugodtak. Reggel azután a kerítés tövében ráakadtunk a mérgezett húsra, amelyet az éjjel dobott be valamelyik gazfickó, elárulva azt, hogy kutyáimat minden áron el akarják pusztítani.

Nehéz szívvel, aggodalomtól gyötörve és minden mentő-ötlet nélkül lovagoltam be ezen a reggelen a városba. Mindennap megtettem ezt az útat, a postára mentem a leveleimért, amelyeket — ide nem tartozó okokból — idegen cím alatt kaptam. Rendesen valamelyik kutyám kisért, de ezen a napon kivételesen mind a kettőt magammal vittem. A postán örömhír várt rám, nagyon fontos távirat, amely azt jelentette, hogy egy hónap mulva visszatérhetek Európába. Tehát csak négy hétig kellett még ellentállnom, azonban nagy kérdés volt, hogy kibirom-e négy hétig a nyilván sűrűn ismétlődő orvtámadásokat? Mindenesetre körülnéztem, kapok-e valahol a városban kutyákat, mielőtt még az enyéimet eltennék láb alól. Azonban a véreb nem olyan közkeletü cikk, mint teszem a cocktail, amely minden barban kapható. A város egyetlen kutya-kereskedőjének nem voltak raktáron vérebei, de megigérte, hogy két héten belül szerez kettőt-hármat egy farmertól, akinek nagyforgalmú véreb-üzlete van Coloradó államban.

Ez valamelyest megnyugtatott és jobb kedvvel végeztem el a bevásárlásaimat: ujságokat, könyveket, töltényeket és néhány új gramofon-lemezt. Ott kint a pusztai házban az olvasás és a grammofon volt minden szórakozásom. Shakespearet és Dickenst olvastam és vacsora után Kubelikkel hegedűltettem vagy Carusoval énekeltettem magamnak. Oh, a gramofon! Micsoda isten áldása az ilyen elátkozott, sötét helyen!

Egyszerre, miközben a boltban az új lemezeket nézegettem, pokoli ötletem támadt. Nem is pokoli, hanem mennyei. Hogy mindjárt nem jutott eszembe! Ha sikerül, meg vagyok mentve. És izgatottan fordultam a boltoshoz:

— Hol gyártják ezeket a lemezeket?

— Itt helyben, — mondta a boltos. — Itt van Északamerika egyik legnagyobb lemezgyára ...

Lóra pattanni és a gyárba lovagolni — mint mondani szokás, — pillanatnak műve volt. Az igazgatónak megmagyaráztam, hogy mit akarok. Eleinte bámult, de azután vállat vont és kijelentette:

— Meg lehet csinálni.

Előhozatott egy óriási tölcsért és — ön már régen kitalálta, miről van szó, — a két vérebem körülbelül félóráig beleugatott, vonított, morgott, üvöltött, fogcsikorgatott a tölcsérbe, előbb külön-külön, azután együtt. A duoból csakhamar kvartett lett, mert a rettenetes ugatást hallván, az igazgató két fox-terrierje

Uj Idők 1912. XVIII. 31 sz.

Udvary Géza MDK

Biedermeier lépcsőház, olf.

Mücsarnok 1944. Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Udvary Géza.

festőművész

a Képzőművészeti Főiskola évzáró kiállításán részlevő legjobb művek díjazásának zsűri tagja.

Nemzeti Újság, 1928. Máj. 23.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14:
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Udvary Géza

Emlékkiállítás

N. M. 932. X. 3.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

ozőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

Udvary Géza

Y Kiálult

P. H. 932 okt 29.

rgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
rök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Udvary Géza

Kiállít

M. H. 932. X. 30

Udvary Géza

Kiállít

Művésznő 932 X. 30.

Udvary Géza MDK

Női aktok

Családi boldogság

Akttanulmány

Pásztor idyll

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Io

Fürdőző nők

Aktok lombok árnyékában

Anyai boldogság

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza [redacted]

Fürdés után

Fürdő előtt

Fütyülő udvari bolond

Fürdés a patakban

[redacted] 1932. őszi tárlat

rgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
). 650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Udvary Géza

Iparpatkónak kiállítása

Magyarország 932. XI. 27.

Udvary Géza.

Festőművész,

a Berecz Társaság külső tagja, a Társaság a Képzőművészeti Főiskola kiállításon résztvevő legjobb művek díjazását tűzte ki.

Budapest, 1924. Máj. 23.

Udvary Géza MDK

Udvari bolond

Fürdés után, vázlat

Évődés

Solymász

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Biedermeier pár

Tavasz

Eszményi szerelem

Biedermeier nő

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Olasz munkások

A család

Firenzei nemesek

Nővérek

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Firenzei müértők

Centaur

Udvarlás

Kalandor

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Mátyás király bevonulása Buda várába

Római harcosok

Renaissance-lakoma

Shylock

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Szent György

Don Quihote

A bibornok

Hunyadi János győzelme Nándorfehérvárnál

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Fürdőzők

Ülő női akt

Fürdöző leányok

A nyár

Micsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

A bor

Szüretkor

Reggeli

Incselkedők

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

Szerepelt a dúlcsamok tavaszi táslatán.

Újság 1930. III. 18.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 15.

Udvary Géza

Az áldozati bika

Az udvari költő

Bölényvadászat I-II

Szent Imre

Nicsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Jézus születése

Érdekes ujság

Firenzei fiatal pár

Vidám kurucok

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Kossuth Lajos apotheozisa

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

FDK

Udvary Géza MDK

Női arckép, olf.

Veneziai ebéd, olf.

Kettős akt, olf.

Nocturno, olf.

Mücsarnok 1932.őszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Pali fiam, olf.

Józsefet eladják testvérei, olf.

Dante, olf.

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

Bacchanalia, vázlat, olf.

Solymász, olf.

Jegyesek, olf.

Szüret, olf.

Micsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

Feleségem arcképe, olf.

A müvész önarcképe, olf.

Anyaság, olf.

Veneziai nobile, olf.

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban kompozíciója szerepelt.

MH. 929. X. 20.

Udvary Géza

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Magy.Arckép-festők kiáll.-án.

E.K.930.X.19.

Mohrary Géza (meghalt)

hűvei nerepelnek a Bencsik

Társaság kiállításán a

Nemzeti Szalonban

Cejsép 1936 X. 17

Návrazy Géza

Szerepel a Benczúr Társaság
Liáli Tásán

Nemzeti Cyság 1936 X. 17

Udvary Géza

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban pásztor-családja szerepelt.

PH. 929. X. 20.

Mávary Géza

Szerepel a Benczur Társaság
Kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Napló 1936 X. 17

Udvary Géza

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

M.929.X.20.

Udvary Géza MDK

Mátyás király bevonulása, olf.

A művész és felesége, olf.

Kurucok, olf.

Ó-bor, olf.

Mücsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza

Hazatérés a háborúból, olf.

Fiam arcképe, olf.

Patricius, olf.

Szerelem, olf.

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

~~Araliggomb IV. 134.~~

Udvary Géza

Árverési Csarnok aukció kat.

31. sz. 1926 febr.
32. sz. 1926 apr.
33. sz. 1926 jun.
34. sz. 1926 okt.
35. sz. 1926 dec.
36. sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
38. sz. 1927 máj.
39. sz. 1927 okt.
40. sz. 1927 dec.

Udvary Géza

festő

arcmása Somló Sári

arcképéről.

Repr.

Művészet. 1943. 66. l.

Udvary Géza László

festő

l. életr.

Karczagmagyállam

929. h.

olt juhok egyike fejét előrenyujtja
gelész. Jelzése hátul jobbra: G.v.
Gaul.

7 cm.
. 18-iki 26802 sz. leirattal 700 ko-

Udvary Géza
festő

Fővárosi Lapok 1900. dec. 23., 14. old.
(Vajda Ernő: Téli tárlat.)

Kalmár

Udvary Géza
festő

Fővárosi Lapok 1900. dec. 9., 6. old.
(Vajda Ernő: Téli tárlat.)

Kalmár

Udvary Géza

Kálvária Sapniste
és Kostanjevica között,
olaff.
Huszárkvártély Kos-
tanjevicában, olaff.

Nemzeti Szalon 1916. jan.
Sajtóhadiszállás
műkiállítása

Udvary Géza

Fiam archéje, Venezia fénykorából, Archéptemulmány, Ultima ratio, A levél, Paraszt nők, olajfestmények

Céhbeliek III. kiáll

Nemzeti Szalon

1921

RÓMAI MAGYAR INTÉZET
R. ACCADEMIA D'UNGHERIA
ROMA-VIA GIULIA 1
TELEF. 52052

Szita Oszkár a
beosztott gyakornokot, volt római
lettel Nagyságod jóindulatába legm

Udvary Géza

A bor c. képe repr.

Ernst Museum kiállításai

(VI. (1929)

Munkácsy-ech kiáll.

Budapest székesfő

K -467 szám
1943

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Szentivá

festőm

R Ajánlott | Budapest 4
Bp. 4 | 6238 /d

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
DÍJ ÁTALÁNYOZVA

Központi boritékok

Udvary Géza

Úvod

Velence 1922

758. l.

Udvary Géza

emlékkiállítása a
Műcsarnokban 1932

KMTais 1932. őszi kárt.
életrajz, 82 mű

es megye/ van a mellékelt képen látha-

Udvary Géza

Ivód

Elek Artur. A magyar iparmüvészet jubileuma. Magyar Iparmüvészet

1930. 188, 197, l.

Udvary Géza

61 Udvary Géza: A nászajándék.

Képzőm. Társ. 1917/18
Téli Kiáll. Eat

Udvary Gerá

A Lidon,

repr.

Vas. Ujs 1914.

269. l.

Pálmai Ilka kirándulása Amerikában ... 2
Mária Terézia spanyol infánsnő kelengyéje 2
Képek a városligeti jégpályáról (4 kép) ... 2
«A magyar nők közművelődési köre» és a «Művészet és Művelődés egyesület» zsúrjáról (2 kép) ... 3
Városi Gyula kalocsai érsek beiktatásáról 3
A franczia elnökválasztás: A szavazatok leadása ... 3
A moszkvai barrikádok (3 kép) ... 3
Téli favágás a debreczeni Nagyerdőn ... 4
Jégvágás ... 4
Warwick grófnő kortesbeszédet tart ... 5
Jelenet az 1825. évi nagyczenki vadászatokból 6
Egy párisi templom kapujának hivatalos feltörése ... 6
Szánkázó gyerekek a budai Naphegyen. — Hóembert csináló gyerekek ... 6
A városligeti jégen. *Cserna* Károly rajza 7
Képek az «Uránia» műkereskedés kiállításából (2 kép) ... 7
let). — Pálmai kortes-asszonyok. — A választók érkezése vasúton. — Választási tábor. — Szavazásra készen ... 19
Képek a tiszalöki választásról: A szentmihályi nők jönnek a választásra. — A taktaköziek megérkezése. — A negyvennyolczas zászlók alatt. — A választók átadják a fehér zászlót ... 19
Az alkotmány ügyében Szentpétervárra összehivott tatár bizottság tagjai ... 19
Gulner Gyula bevonulása Kecskemétre, főispáni beiktatásakor ... 20
Az elpusztult san-franciskói városháza 20
Képek a szentlőrinczi czéllövő-versenyről. — A közönség. — A nyertes czéllövők. — Magyar kapu a czéllövő-versenytér előtt. Bolgár Ferencz felolvassa a verseny eredményét ... 20
A Szent István-szobor leleplezési ünnepélyéről: A király megérkezése a Szent István-szobor leleplezési ünnepélyére. — A Szent István-szobor a budavári Halász-

Udvary Géza

lád

Dante alatt.

dései a római Santa Maria Sopra
freskóit reprodukálja./x/.Az ola
metszés stilusa azonban lényeges
különbözik a némettől: nem népie
kifejezésre jut itt is az a neme
a naturalizmusra törekvésben is
alizáló formaérzés,ami az olasz
vészetet általában megkülönböztet
az északi müvészetektől.

A XVI.századtól kezdve
a fametszés mindjobban háttérbe
rul a rézmetszés,de különösen a
század uj technikája,a rézkarc me
lett.Két századon keresztül alig
van jelentősége,s már-már teljes
kihalni látszik,amikor a XVIII.sz
zad második felében Bewick Thomas
angol festő és grafikus megalapi-

Udvary Lerá

Grad

=

Rozsnyay V. H. Kálmán

Ujabb magyar ex libri-
ek. Magyar Iparmüvészet. 1904. 232. l.

Udvary Géza

Lvod

A Hét 1918. 41. sz

Vasárnap **3** Kat. Jubilate	MÁJUS 31 NAP	Prot. Irma
Hétfő **4** Kat. Flórián vt.		Prot. Flórián Izr. 12. Seni bőjt
Kedd **5** Kat. V. Pius p.		Prot. Gotthárd
Szerda **6**		Prot. Frida

Udvary Géza

Irod

Élet, 1918. 43 sz

Udvary Géza

(1872-1932)

l.

Ernst-Muzeumaukcioja I.

47. l.

EUCHARISZTIKUS DISZHANGVERSENY

A SZENT ISTVÁN BAZILIKÁBAN

VENI CREATOR SPIRITUS

ADOREMUS IN AETERNUM

MOZART

LITANIAE DE VENERABILI ALTARIS SACRAMENTO. NO. 243

BUDAPESTEN ELŐSZÖR

BEETHOVEN

MISSA SOLEMNIS (SANCTUS, BENEDICTUS. AGNUS DEI)

LISZT

O SALUTARIS HOSTIA. OFFERTORIUM A KORONÁZÁSI MISÉBŐL

GREGORIÁN KORÁLISOK

RENDEZIK: „A GYERMEKÉRT" A BUDAPESTI RK. EGYHÁZKÖZSÉGEK KÖZREMŰKÖDNEK:

A BUDAPESTI PALESTRINA KÓRUS, AZ EMERICANA LISZT FERENCZ ZENEKARA VASZY VIKTOR VEZÉNYLETÉVEL ÉS AZ ESZTERGOMI PAPNÖVENDÉKEK GREGORIÁN KÓRUSA BÉRES ISTVÁN THEOLOGIAI TANÁR VEZETÉSÉVEL A SZÓLÓ RÉSZEKET MŰVÉSZEINK LEGKIVÁLÓBBJAI ÁHITATOS KÉSZSÉGGEL VÁLLALTÁK

JEGYEK 60 FILLÉRTŐL 3 PENGŐIG: AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS NŐI BIZOTTSÁGÁNÁL FERENCIEK TERE 7; RÓZSAVÖLGYI ÉS TÁRSÁNÁL SZERVITA-TÉR 5; A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN KECSKEMÉTI-UTCA 2; AZ ÉRSEKI HELYTARTÓ HIVATALBAN I. LANT-UTCA 2; AZ EMERICANA JEGYIRODÁJÁBAN IV. BÁSTYA-UTCA 11 ÉS A BAZILIKA SEKRESTYÉJÉBEN

MÁJUS 23-ÁN HÉTFŐN D.U. ½6 ÓRAKOR

Udvary Géza

Országház.

Elnöki hivatal.

Hunyady János

~~A~~ Nándorfehérvári

gyözelme alkalmából elrendelt déli harangszó

Készült 1929.

Kossuth Lajos apotheozisa

Készült 1930.

Az ablakkivágás által alakított nőgletben magyarországi nemzetiségek ~~[illegible]~~ genreszerű alakjai.

Jó állapotban.

Megvizsgáltam. 1940. aug. 7

Páhi, Maria

105

Udvary Géza

A nászajándék c.

Nepe repr.

Vas. Ujs. 1917

741 l.

2901

14. Ch. Jacque.

(Sz. Párisban 1813. május 23-án. † ugyanott 1894. május 7-én.)

A legelőn.

A kissé dombos vidék előterében két terebélyes tölgy alatt, a melyek körül több kisebb fa is van, egy pásztorleány felügyeletére bizott juhnyáj pihen. A juhok közül öt leheveredett, nyolcz pedig legelget. A leány baljával ~~térdére könyökölve~~ állát támasztotta fel s jobb kezében botot tart. Fejét fehér kendővel kötötte be, ingének újja fel ~~van~~ gyürve, ruhadereka és szoknyája sötét szinü, kötényе s harisnyája kék, lábán papucs~~ot hord~~. A háttérben fa-csoportok látszanak. A derült égbolt felhőzött. Jelzése alól balra: »*Ch. Jacque.*«

Vászon, méretei 81 : 65 cm.

1883: V. 261. — 1884: V. 162. — 1885: V. 162. — 1886: V. 162. — 1887: V. 162. — 1888: V. 162. — 1889: V. 185. — 1890: V. 185. — 1891: IV. 177. — 1892: IV. 177. — 1893: IV. 227. — 1894: IV. 14. — 1895: IV. 14. — 1896: IV. 14. — 1897: IV. 14. — 1898: IV. 14.

260

Udvary Géza

(Ferencnek írva)

Kurucok c. képe

repr.

Vas. Ujs. 1920. 101. l.

(A Képzőművészeti

Társulat tavaszi

kiállítása.)

Udvary Géza

Środ

Dalmirbarátok

139. l.

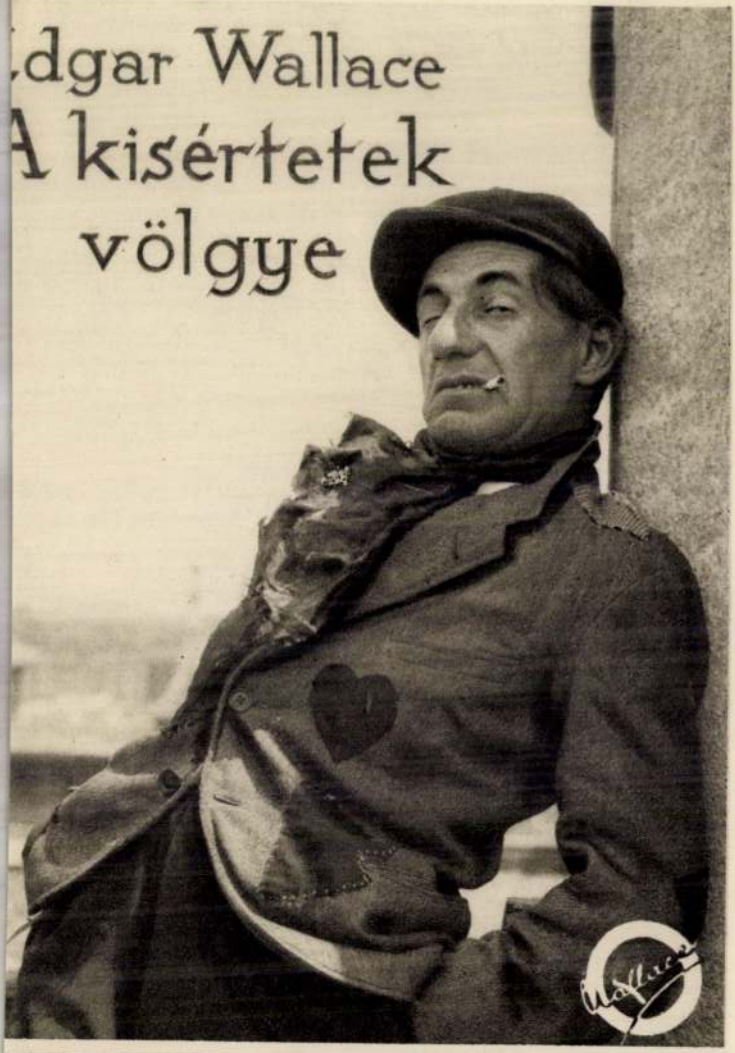
dgar Wallace
A kisértetek
völgye

Udvari Géza

1906. milanói kiállítason

elismerő oklevél.

Értimisk 1906/7.

G. l.

GECZELFALVA

ev. templom

Udvary Géza

zvod

Eśmisk 1915/16.

16. l.

32. l.

Udvary Gerá

+. 1932 febr. 4.

Revai XXI, 811. l.

Udvary Géza

Koll. kiáll. a Képírókés Képfaragóknál

Művészet 1918. 75. l.

Nagyenyed h. n. VI. 194.

Udvary Jenő

Trombitás c. festménye

repr.

Művészet 1914. 162. l.

8728.

ivisa in proprie dictam HUNGA-
AM, Regiones DALMATIAE, SCLAVO-
ALACHIAE, BULGARIAE, CROATIAE,
BESSARABIAE, Venundantur a GE-
keletelt lapnak magyarázata fö-
ugyanott jobbra van adva.

.3:59.7 cm.

1

Udvary Géza

Firenzeick e. festmänge
repr.
Művészet 1917. 18. l.

Udvary Géza

alakrajz és figurális
kompozíció tanára
1903 - tól

Éimisk 1930. 77. l.

Udvary Géza

1894/95 – 1895/96
1897/98 – 1902/03.
Lotz iskola

Ferkèpzomfoisk`vk
143 l.

Udvary Géza

arck. vegy.

Lex Magyars

76. tábl.

Sa 62 Sa

BUDAPEST
935 JAN 16 15

Udvary Géza

A sindaco c. fest-
menje repr.

Képzőművészek

1931: 137. l.

, négyszögletes hátterrel tojásdad medail-
u s haja, bajusza s szakála hosszú. Körütöse

iot, Prince van Epiro, Coninck van Al-

riota, dictus Scanderbeg, Pr. Epiri, Fla-
"

eorg Castriot, genaemt Scanderbeg, Prince
een geesbel der Turcken."

van, melynek czime: „Georgius Castriot,
cken genaemt Scander-Beg."
12.5 cm.

9.

Udvary Jerő

l.

Lex Magyaró

503. l. l.

~~Zombori varosi kózkönyvtár~~

X. 7.

Udvary Géza

a Benczúr Tanaság
tagja, mégnek
kiállításai állandóan
szerepel.

~~Browsfibula, római tt. 275.~~

Udvary Gerâ

Patricius, olaff

Budapest székesfőv. tulajd.

Saját arczképe

859. Rembrandt van Rhijn.

Udvary Gerá

Ülő leány

Budapest székesfőv. tulajd.

„FREGOLIN" fürdőkád-paszta: A fürdő

„FREGOLIN" fürdőkád-paszta: Majolik

„FREGOLIN" fürdőkád-paszta: Különös

„FREGOLIN" fürdőkád-paszta: Olajfest

Mig eddig a felsorolt tárgyak tiszti kálatok elvégzésével megbizott háztartási homokkal vagy petroleummal ment nek mind ezen szerek káros hatásától még a leg képes a fürdőkád használata közben leülepe nyomokat, illetve foltokat akár részben, a

Addig a »FREGOLIN« fürdőkád- dörzsölés által könnyedséggel a leghygieni kisérlet megfogja Nagyságos Asszonyom

Mint fontos és időszerü tény felem ablakok tisztitásánál a »FREGOLIN« kevé fényt ad.

„FREGOLIN" fürdőkád-paszta minden d

Amennyiben a »FREGOLIN« fürdő ne sajnálja a fáradtságot REICHENTHAL VIII., Rökk Szilárd-utca 41. felkeresni, ahol minden egyéb felvilágosit

Egészségi szempontból igen ajá a kádat pasztával fertőtle

Kapható 5, 1, 1/2, 1/4 kg.-o

GOLDBERGER, NE

Udvary Géza

Sárkányvitéz
Archéptamulmány
Rabló lovagok
Hép. Mucz.

(vécsi hangszerkészítő)

Katholnik Gáspár, IX. 88.

Udvary Géza

1917–18. Lipotvárosi-Kaszinó díja
Naszajándék c. oláff

Művészet 1918. 32

Serleg ezüstből Caspar Hentz augsburgi ötvöstől, XVII. sz., a gálszécsi ref. egyház tulajd.

VI. 26, 27

Udvary Géza

Koll. Erdl. Eggenberger-
-laid nd
ab 100 m

Müvarzet

1917. 69 l.

Udvary Geza

Lipótvárosi kasznódij

1917

Udvary Géza

festő

a nagyváradi székház
főlépcsőházának és közgyű-
lési termének falfestmé-
nyeit készíté.

Lakos. 63. l

Köemlékek, római, a Mosonmegyei Mú-
zeumban VI. 166.

Udvary Géza

Műcsarnok, Budapest.

1898. tav. kiáll.
1899. tav. kiáll.
1899–1900 téli kiáll.
1900–1901. téli kiáll.
1901. tav. kiáll.
1901–2. téli kiáll. 92, 466
1902. tav. kiáll. 462
1902. Bpesti Orvos szövetség
műkiáll. 193.
1902–3. téli kiáll. 106, 527,
530, 531, 609
1903–4. téli kiáll. 352, 353
1904. tav. kiáll. 99, 101, 119.
1904–5. téli kiáll. 165
1905–6. téli kiáll. 85
1906. tav. kiáll. 159
1906–7. téli kiáll. 414

1907. november 24. 601

Kassa város tanácsának: a múzeumi igazgató által előterjesztett vásárlások összegének pénzügyi kifizetésére és a készedelem felől tájékoztatás kéretik. Az alkalmi vásárlásokra az igazgató kezéhez előlámolás terhe mellett 400 kor. kiutalandó s a nagyobb utalványozásról - a főnök felhatalmazása alapján - két hét alatt előterjesztendők. (907/907.)

Udvary Géza, festőművész I. 131.

Mir. és Kt. Ért.

Udvary Géza

Műcsarnok

1907. tav. kiáll. 68, 69

1907-8. téli kiáll. 198, 215

1908. tav. kiáll. 25, 116, 247

1908-9. téli kiáll. 118, 128, 130, 131

1909. tav. kiáll. 65, 156, 219

1909-10. téli kiáll. 282, 284, 286, 310, 322

1910. tav. kiáll. 4, 44-47

1910-11. téli kiáll. 13, 55, 375-377, 408

1911. tav. kiáll. 19-21, 42, 89, 106, 117

1911-12 pub. kiáll. ~~[illegible]~~ 57, 606

1912. tav. kiáll. 9, 299, 350

1912-13. téli kiáll. 140, 493

1913. tav. kiáll. 10, 20, 40, 416

1913-14. téli kiáll. 433, 436, 445, 458, 499, 571.

L

1824. Zala György:

„Hungaria"

Egész alak, áll és lefe
babér-koszorút tart, b
támaszkodik. Fején a
git királyné koronájáv
lik, testét sodrony-
pancél-ing
tetten ~~viseli~~ és T ruháj
lóg, Mátyás királynak
a clugni muzeu
aradi vértanuk szobra

T ~~fél~~oldalt hasított

Eredeti gypszmi

T derekát félig lecsú-
szott bogláros öv veszi
körül,

Az 1899. IV. 27-dik
déka (265/99)

Az 1901: X. 18-iki
korona kiöntési költség té
sul vette az 1902: I. 12-i

L. 289/900-nál.

Vízüveg, mint ~~konzerváló~~ preparáló szer

X. 14.

Udvary Géza

1916. jan. sajtóhadiszállás
kiall. N. Szalon
2 olapp.

~~Pécs III. 40~~

Udvary Géza, óhidi

festő, szül. 1872 szept. 20
Perbenyik

Cród

Krück II. 661. l.

Sír, dombóvár-téglagyári hún, leletei

VI. 133.

Udvary Gezá

1916. a Király reszére

vettek meg

A lokvicai cis-

terna c. Egyet

Könyvismertetések: A német birodalom központi Kormányzata által fentartott és támogatott tudományos intézmények 1909. évi működéséről [illegible] (K. Winkler Elemér) V. 54–57. — Martian Gyula: Archaeologisch-prähistorisches Repertorium für Siebenbürgen (Tejlás Gábor) V. 57–58. — Gróf Dessewffy Miklós barbár reisei (K. Winkler Elemér) V. 58–60.

Udvary Géza

szül. 1872

1894/95 I-II. fest. ontag

1895/96 s.y

Vid. Muz.

balról, a megmentett szépségés szüzzel és kiséretével lóháton

kapuzatában, látjuk a „Naplement"-ország
a ~~szépséges királyleányt~~ ~~[illegible]~~ Sár-
~~[illegible]~~ közeledik. A vitéz ~~[illegible]~~
viselő és balján lovagló királyleány~~[illegible]~~,
~~a~~, fehér gyöngyfüzért font; oldalán apró-
ovas-és gyalogtagjai képeznek csoportot.
~~[illegible]~~ fiát tartja átkarolva. A palotától nem
~~[illegible]~~ a megölt kék sárkányt vissik. Jel-
körülötte ~~[illegible]~~ ötén
ezznek csoportot. hosszú hajába

cm.
iki 92258 sz. leirattal 1400 Kán (682/901).
sz. leirattal (694/902) kiadatott a győri Kép-
31-iki 250 számában „A szépművészeti
4-én. (338/902.)
z 1902: VII. 26-iki 27258 sz. leirat.

Vid. Muz.

2099. Udvary Géza:

Sárkányvitéz.

Jobbról, a román-stylü kastély
agg királyát, környezetével
kányvitéz elé ki
éppen ugy, mint a fehér fátyolt
valamint a szemközt lévő
dok haladnak; mögötte kíséretének 1
A király
messze
zése alól balra: UDVARY.

Vászon, méretei 65.5: 200
Vétetett az 1901: XII. 23-

Az 1902: IX. 27-iki 59519
zőmüvészeti Gyüjteménynek. (697/902).
L. a Győri Hirlap 1902: X
gyüjtemények alapja" czimü közleményt.

Elszámoltatott 1902: IV. 1
Az elszámolást elfogadta a
(592/902.)

92258 — 901

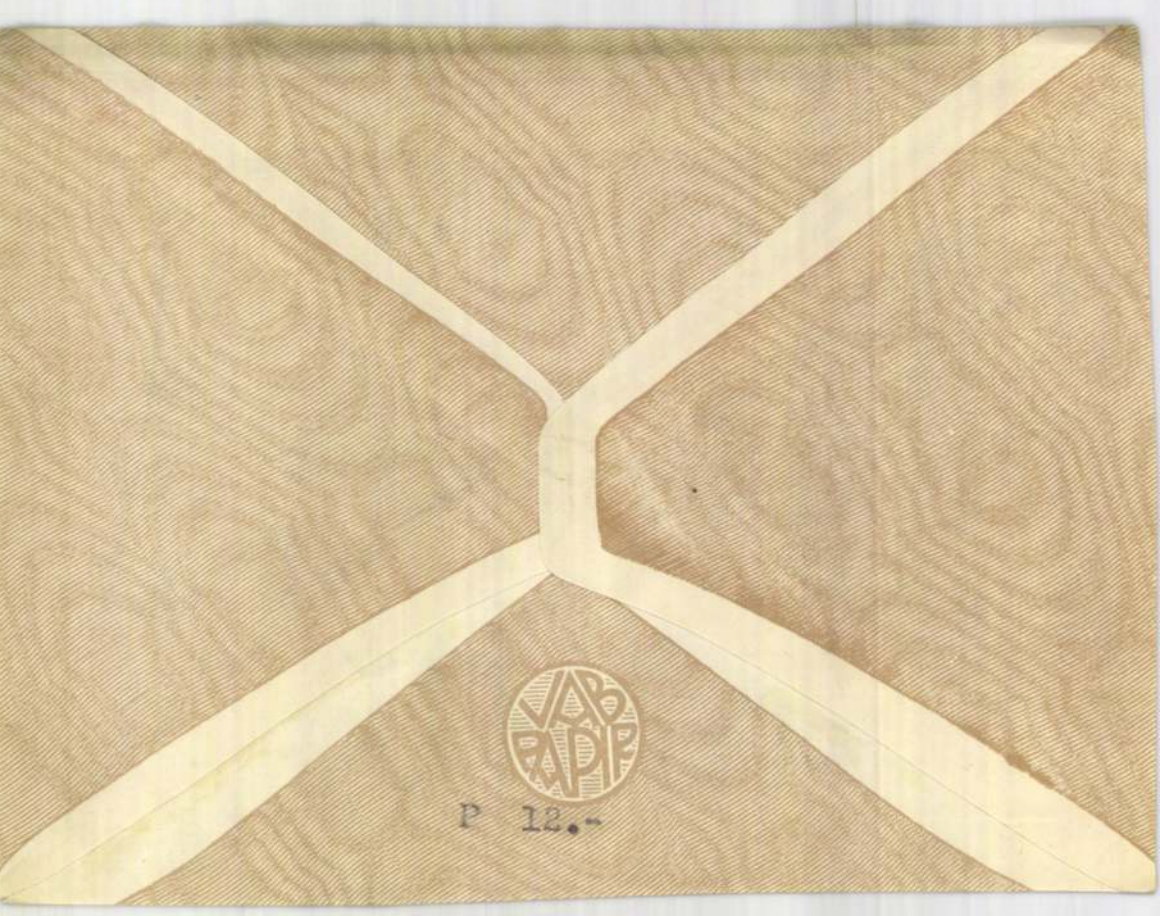
VAB
P 12.-

Udvary Géza

festette az országháznak Hunyadi János Nándor-fehérvár falai előtt abrázolt nagy freskót (A világ első déli harangszavának megkondulása)

Magyarország négy kormányzójának találkozása a magyar parlamentben. Pesti Hírlap 1929 aug. 27

U. 3030

1123. *Albert.*

Egy sima karimájú
arczélben van ábrázolva. J
tesz, mintha beszélne, fej
dig jogart tart. Koronája
lik, öltözete pedig: derék
palást. Nyaklánczán érme
belül vésett betűkkel: »A
1439=2.«.

Ezüstözött rézvéset, átm
Értéke 40 K. — Havas (Hirsch
(787–907). — Átvétetett az 1
909), az 1910 február 25-iki 65

Iratok, illetőleg az 1910 jan
márczius 23-iki (519–910) sz.
tett 1908 január 31-én (41–9

Udvary Géza

Irod

Képzőművészet

1932. 54. 27.

Koll. Kiállítása
alkalmából.

Ujfalusi dr. VII. 170.

Udvary Géza

emlékkiállítás a Műcsarnokban 1932. évi őszi kiáll. keretében Életrajz.

+ 1932 febr 4.

1930-ban juthatott azon feladathoz, hogy szingazdag történelmi kompozícióját, Mátyás király bevonulása Budavárába és Hunyadi János a nándorfehérvári csatában az Országház egyik fogadótermében freskó gyanánt megfeothesse.

11
Farsangv., Bertold

12 HÉT
Szerviták, Lídia

13 KE
Katalin, Ella

14 SZE
Hamvazó sz., Bálint

15 CSÜTÖ
Fausztin, Fausztin

16 PÉN
Julián, Juliánna

17 SZOM
Donát, Donát

Udvary Géza

archeje Udvary Pál-
tól, olajf.

Tm Bp 1932

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Udvary Lóra

MAGYAR MŰVESZET

1926. 59, 416

1932. 45, 388

LEVELEZŐLAP

Feladó:

Viktória-nyomda.

Drezda II. 167 - 168.

Udvari Géza

szül. 1872

1896/97. Gyak. fest. oktató

FMKE V. 299.

Udvary Géza

olaszt.

Szépm. Muzeumban

Csikos Béla: Kirke 115 (607.
1521 (117).

Udvary Géza

Muvészet 1903. 140
– 1904: 377
– 1911. 122, 140
– 1914. 20, 162

Magyar Muvészet
1926. 59, 416

~~Agyagidolum VII. 164~~

Udvary Géza

Műsarnok

1914. tav. kiáll. 226–230
1915. tav. kiáll. 10, 13, 50
1915–16. téli kiáll. 22, 88, 182
1916. tav. kiáll. 15, 20, 50
1916–17. téli kiáll. 251, 370, 371
1917. tav. kiáll. 56, 71, 72
1917–18. téli kiáll. 61.
1918–19. téli kiáll.
1919–20. téli kiáll. 6, 41.
1920–21. téli kiáll. 1, 13, 26, 47
1922. jub. kiáll. 51, 124
1922. őszi kiáll. 78.
1924. tav. kiáll. 378, 381
1925. márc. Benczúr Tanszéj kiáll.
1926. angol – magy. kiáll.
228, 229, 231
1926. őszi kiáll. 280, 281, 282
284, 286.

Középkori külföldi érem VIII. 125.

Udvary Géza

Műcsarnok

1927. tav. kiáll. 429, 440

1927. őszi kiáll. 6, 20

1928. tav. kiáll. 1, 832,

1928/29. téli kiáll. 292, 294, 295

OKTÓBER

3

Udvary Géza

Művészeti lexikon 7901.

festő, szül. 1872 IX. 20. Perbenyiken. Budapesti, római, münchen és párizsi tanulmányok után Budapesten telepedett le, hol az iparművészeti iskola tanára. 1917. megkapta a Lipótvárosi Társaság díját. Történeti épület, biedermeier, velencei és firenzei renaissance alakokat és arcképeket fest.

Cassai György Mihály VIII. 54.

Udvary Jenő

Művészet 1917. 69.

Kovászna h. n. IX. 104.

Udvary Géza

Művészet 1918

75

Kőkandalló XVIII. sz. IX. 62.

Udvary Géza

Művészet 1918 75

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Udvary Géza

Lásd

Exlibr 66

valók.

eletéből. Megjelent a Budapesti Közlöny 1932 évi 153. számában.)

előző) betegséggel kapcsolatban igényelhető más szolgáltatásoknak (pl. műtéti segély, stb.) folyósítása iránti kérelmet nem lehet előterjeszteni azon az „Általános folyamodványi ürlap"-on, amelyen a temetési segélyt kérik, hanem az ilyen kérelmet az e célból külön kiállítandó „Általános folyamodványi ürlap"-on kell előterjeszteni a fent említett számfejtőhivatalnál

4 Egyéb segélyek iránti kérelmek előterjesztése.

A fenti 1., 2. és 3. pontok alatt említet szolgáltatásokon kivül nyujtott egyéb segélyek engedélyezése iránti kérelmeket, a jelen 1 számu „Általános folyamodványi ürlap"-on, — a megfelelő ürlapok csatolása mellett — kell előterjeszteni és azt az igényjogosultságnak igazolása és további eljárás végett ahhoz a számfejtőhivatalhoz kell beküldeni, amely a kérelmezőnek illetményeit (ellátási dijait) számfejti. Az „Általános folyamodványi ürlap"-hoz műtéti segély és azzal kapcsolatos gyógyszeráru megtérités iránti kérelemnél magánorvos által (ambulanter) végzett műtét esetén a 2. számu „Orvosi bizonyitványi ürlap". — bármely kórházban (gyógyintézetben eltöltött idő alatt végrehajtott műtét esetén a 4. számu „Ápolási, kezelési, vizsgálati, műtéti dij megtérités" ürlap, — tüdőbeteg szanatóriumi beutalás esetén a 6 számu „Szanatóriumi beutalás" ürlap, — fizikoterapiás kezelési költségek megtérítése esetében a 7. számu „Fizikális gyógyintézeti és fürdőkezelés" ürlap, — betegszállítási költségek

Udvary Sera

+ 1932 febr. 4.

Rajzoltatás

1932. 42. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Udvary Géza

lásd
2

Ellik 12-13 l.

PHILOSOPHIE

ARRHENIUS	DER LEBENSLAUF DER I
"	DAS WERDEN DER WELTE
"	DIE VORSTELLUNG VOM ZEITEN.Das Werden de
BERGSON,H.	ZEIT UND FREIHEIT.Ei telbaren Bewustseins
BÖLSCHE,W.	DIE SCHÖPFUNGSTAGE.(
CHAMBERLAIN	IMMANUEL KANT.Die Pe in das Werk.Geb.
DARMSTAEDTER,L.	HANDBUCH ZUR GESCH Technik.In chronolog
ERDMANN.Prof.Dr.	GRUNDRISS DER GES 96 Bildtafeln.Neu be wart fortgeführt. Le
FICHTE	LEBEN UND PHILOSOPHI
HAECKEL,E.	NATÜRLICHE SCHÖPFUNG d.Verfassers u.m.30 Seiten. Leinen 1911.
HEGEL	DER STAAT.Leinen 192
IHERING	RECHT UND SITTE.Lein
LIEBSTOECKL	DIE GEHEIMWISSENSCHA Grossoktav.Leinenbd.
SCHOPENHAUER	LEBEN UND WERKE v.H.
WOHLBOLD, H.	MYSTERIENWEISHEIT.Me Mythos zum Christen

Udvary Géza

4 /

MAGYAR MŰVÉSZET

1932. 45.

Lyka Károly L 7

nekrolog.

ŐVETSÉG
zakmák Országos Egyesülete
5. — Telefon: 86—4—85.

ztályi Tagtárs Ur!

Barátom!

ő cserkész csapatát, szövetségünk tekin-
viszonylatban is oly nagy fontossággal
ztus hó folyamán megrendezendő világ
szerepeltetése költségekkel jár, amelyeket
nyok között magára vállalni nem képes,
ell, hogy igénybe vegyük.
rra kérem szakosztályi Tagtárs urat, le-
nálásával, avagy a bemutatott gyüjtőiven
hozzánk juttatni.
ért ismételten köszönetet mondok vagyok

Udvary Géza

Nad

Látogatás Udvary Géza-
nál. Szózat. 1925
jan. 25

Udvary

Gr. István Eszmát Gép.

Olayf

Ernst

Udvary Janos
epiten
1907 I Marosu. 17

Udvary Géza (Perbenyik, 1872. szept. 20. -- Bp., 1932. febr. 4.): festő. Biharitól és Karlovszkytól tanult, majd müncheni és párizsi tanulmányutak után Lotz Károly növendéke lett. Eleinte portrékat és tájképeket, később reneszánsz hangulatu figurális kompozicziókat festett. Nászajándék c. képével 1917--ben elnyerte a Lipótvárosi Kaszinó diját. 1917-ben és 1918--ban kollektiv kiállitást rendezett Bp.-en. Az Országház számára két freskót készitett (Hunyadi Nándorfehérvár falai előtt és Mátyás király bevonulása Budavárába). Az Iparmüvészeti Isk. tanára volt. A Mücsarnok 1932-ben emlékkiállitást rendezett müveiből. Több müve van az MNG tulajdonában (Sárkány vitéz, Arcképtanulmány, Rablólovagok). -- Irod. N.N.: Három kiállitás...(A Hét, 1918); m.: U.G. és Kádár Béla kiállitásairól (Élet, 1918); Lyka Károly: U.G. (Magy.Müvészet, 1932).

Udvary Géza

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

1956 JAN 10

TANÁCSOK LAPJA

610

Értékes freskókra bukk
a kaposvári városi tanács épületér

Kaposvárott decemberben kezdték meg a városi tanács épületének restaurálását. A múlt század utolsó negyedében emelt hatalmas, tornyos épületet a felszabadulás után védetté nyilvánították. A helyreállítási munkák megkezdésekor érdekes felfedezésre bukkantak: a folyosók vakolatainak eltávolításakor művészi falfestmények kerültek napvilágra. A

festménye
művész, S
készítette
a régi ka
nek egye
Címerek,
sok érde
falakon. A
mogy meg
port tagja

Udvary Géza

antak
ıek restaurálásakor

ket Udvary Géza festő-
zékely Bertalan tanítványa
a századfordulón. A képek
posvári téglavár történeté-
s mozzanatait ábrázolják.
csatajelenetek, a várharc
kes epizódja sorakozik a
l freskók falújítását a So-
yei képzőművészeti cso-
i vállalták.

rendezték meg, ami-
ın a műkorcsolyázá-
jon kívül felvették a
rskorcsolyázást, a sí-
négyes szánkót (bob),
utoljára — a jégte-
szempontból jelentős

Udvary Géza

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

1956 JAN -7

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
MISKOLC

610

— **Érdekes freskóra** bukkantak a kaposvári városi tanács épületének restaurálásakor. Az előkerült képek a régi kaposvári téglagyár történetének egyes mozzanatait ábrázolják. A festményeket Udvary Géza, Székely Bertalan tanítványa készítette a századforduló idején.

SZABÓ JÓZSEF
a FŰSZÉRT igazgatója

1935

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog uj esztendöt kiván

HOFFMANN FERENCZ

képkereskedö, képkeretgyáros

BUDAPEST,

IV. Gerlóczy-utca 5., IV. Károly-körut 28.

Udvary

U. 2. *Géza*, festő, * Perbenyik 1872 szept. 20, † 1932 febr. 4. Budapesten, Münchenben, Párizsban tanult, utóbb Budapesten tanára lett az Iparművészeti Iskolának. Renaissance-kosztümös patríciusok, humanisták alakjai, arcképek, tájak kerültek műhelyéből a kiállításokba. Közreműködött a pannonhalmi mill. emlék kifestésében. 1917. Nászajándék c. képével a Lipótvárosi Kaszinó díját nyerte. 1917. az Eggenberger műkereskedésben. 1918. a Képírók-Képfaragók szalónjában volt kollektív kiállítása. Sárkányvitéz, Arcképtanulmány és Rablólovagok c. képei a Szépművészeti Múzeumban, Ülő leány és Patrícius c. olajfestményei a főváros tulajdonában vannak.

1303

U. festette az Országháznak a Hunyadi Jánost Nándorfehérvár falai előtt ábrázoló és Mátyás király bevonulása Budavárába c. freskóit. 1932. a Műcsarnok emlékkiállítást rendezett műveiből.

L. f. II. 554

Szentiványi

Prospektusokat szétküldeni megfedig mielőbb.

/ Hozzá mellékelni körlevelet /

Körlevél 50000 péld. megírni nyomatni és szétküldeni.

Pálya bízóság.

Förendihér. (Kiváy arckép)

Szépművészeti / Kubinyi /

Vildner / Kubinyi / Udvary /

× Vigalmi adó ügyben vánsház I em.

Egrédy

portraite

Szépaszonyoka kiállítása

× Kármán Dezső J. 99-22

UDVARY GÉZA

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

1. Firenzei álom.
2. Májusi délután.
3. Nobili.
4. Fehérruhás nő.
5. Anyaság.
6. A 30 éves háború korából.
7. Centaurok.
8. Késői Biedermeyer-korból.
9. Idióta.
10. Don Quichote.
11. Nászajándék I.
12. Szerelmesek.
13. Lakoma.
14. Az elhagyott.
15. Anya gyermekkel.
16. Strandon.
17. Nászajándék II.
18. Patricius.
19. Szoptató anya.
20. Tivornya I.
21. Tivornya II.
22. Szomszédok.
23. Pillangó.
24. Lovas alak a 30 éves háborúból.
25. Gittározó fiú.
26. Heine.
27. Ständchen.
28. Trombitás.
29. Tanulmány.
30. Virágos kendő.
31. Zongorázó nő.
32. Mephisto.
33. A bestia.
34. Apród.

Képírók képfarsgolnél rend. Eötv. Ezeth. 1918.

Stephaneum

nendi Frim Ervin : Feleségem.

ÓL.

Csók István : Feleségem arczképe.

Körr

ETI TÁRSULAT JUBILÁRIS TÉLI KIÁLLÍTÁSÁRÓ

adja át hitoktatójának -akár
jus 10-én hozza fel a templom

5./ Akik április 26-m
boritékot tanitványaiknak, az
ki és szedjék be maguk tanitv
számoljákel a gazdasági hivat

6./ A hitoktatók tani
den órán kérdezzék meg: ki ne
ki zárcs határidőt, ameddig a
bar is mindig el kell fogadni

7./ Amennyire lehet,
egy iskola növendékei mennyit

8./ Kérdezzék ki a gy
pénzt s az érdekes eseteket i
Valaki majd gyünyörüe
Köszönetet mondva min

Budapest, 1942. május

UDVARY GÉZA: ROUGE

KMTársi 1927. őszi kiáll

Udvary Géza

nak a Fővárosban most kell minden

Horgászó gyerekek. Nádler Róbert olajfestménye

Diadal a halálon túl

Irta: **Hainiss Elemérné**

Firenze önző és kapzsi...

Annyi kiváló művészt, tudóst, költőt válogatott ki magának az élettől, hogy ezáltal mindenkit meghódít és rabul ejt!

Mikor már annyira otthonos az ember Firenzében, hogy megszokottá vált már a város vörös liliomát meg a Mediciek labdáit mindenfelé látnia, akkor úgy érzi, hogy át kell ölelnie az egész várost és belenevethet az életbe a napsugaras örömtől.

A Sors azonban megirígyelte ezt a sok kiváltságot és a Fény meg Derű mellé nagy fekete pontot rajzolt történelmébe...

S ha belebotlunk ebbe a „Fekete Pontba", akkor kacagó ölelésünk között már könnyeket rejtegetünk...

A „Fekete Pont" kicsi és nagyon bátortalan a tankönyvekben!

Nagyobbá csak akkor fejlődik, ha átlépjük San Marco küszöbét és lényünket megcsapja Savonarola szelleme.

A Chiostro del Convento a prior imáit visszhangozza évszázadok után is és cellájának minden része a legna-

Önmagammal

Időben, térben, őszülő hajammal
Vad harcban állok áldáz ellenséggel,
A céltalan, a kishitü magammal.

Az őrhelyen bár egyedül maradtam,
Fellegváramat, a magamban bízó
Erős hitemet fel még ma sem adtam!

Volt fegyvertársam egész légióval,
De mert a zsoldot nem tudtam
fizetni,
Elhagytak egy pár vigasztaló szóval.

Szép arám is volt, ki szűzi szemérme
Első bimbóját adta volna nékem
S nem várhatta, míg harcom véget
érne.

Felbőszült énem indult új rohamra,
Békétsóvárgás mérgezett nyilával
Rácélzott szilaj akaratlovamra.

Lovam szügyéből elszállott a pára
S ezer ágyúnak acélesője bámul
Fellegváramnak megrongált falára.

Egy mozsárágyú, mint valami
hártyán,
A józanlátás éles lövegével
Rést ütött már a legerősebb bástyán.

Gránátszilánktól fájó sebet, karcot
Kaptam arcomra, szívemre,
lelkemre.
Nem birom tovább, feladom a
harcot.

Időben, térben, őszülő hajammal,
Megbékülök az áldáz ellenséggel:
A céltalan, a kishitü magammal!

Fehér Ferenc

Fürdőző nők.
Udvary Géza olajfestménye

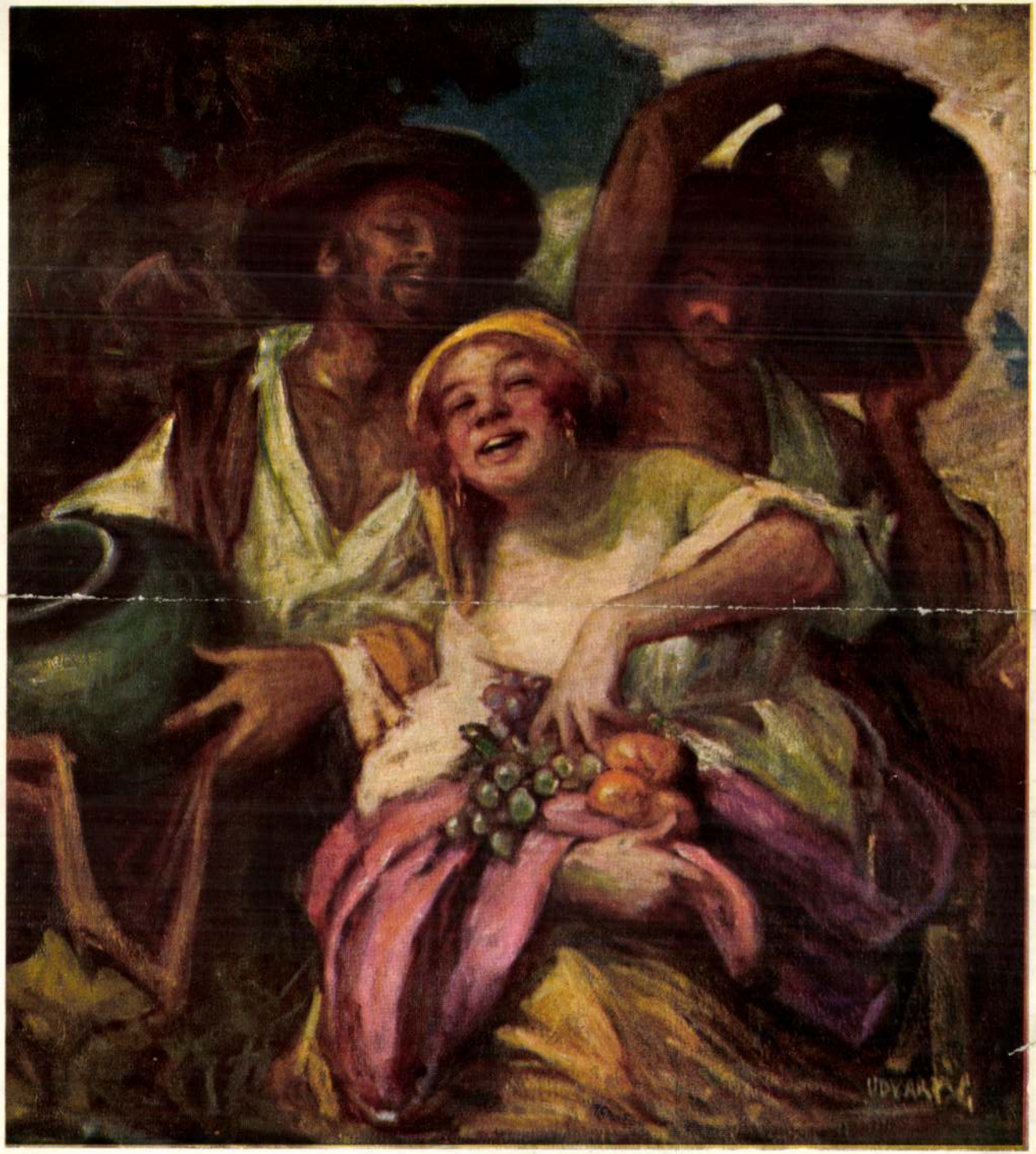

SZÜRET

Udvary Géza festménye

UDVARY GÉZA †. Február hó 4-én meghalt Udvary Géza festőművész, az Iparművészeti Iskola tanára, több művészi egyesület érdemes tagja. Udvary a zemplénmegyei Perbenyiken 1872 szept. 20-án született s középiskolai tanulmányai befejeztével előbb Bécsben, majd Párizsban, utóbb Budapesten a Lotz-féle mesteriskolában ismerte meg a monumentális kompozíció titkait. Közben a Nadányi-ösztöndíj lehetővé teszi számára, hogy két éven át itáliai tanulmányútra mehessen. 1903 február óta volt tanára az Iparművészeti Iskolának, ahol eleinte alakrajzot, majd bonetant és kompozíciót tanított. Emellett a tárlatokon is csaknem mindig megjelent karakterisztikus arcképeivel, romantikus hangulatú, olasz renaissanceekori alakjaival, zsánerképeivel. Első nagy feladata a pannonhalmi Millenniumi Emlékkápolnában Asztrik püspök a magyar szent koronával. A magyar állam megbízásából festette. Koronája művészi munkásságának a magyar képviselőház elnöki fogadóterme részére festett két hatalmas falikép: Hunyadi János kormányzó a nándorfehérvári diadal hősének apoteózisa az egyik; Kossuth Lajos az 1848/49-es események középpontjában a másik. Mint tanárt a tiszta művészet abszolút becsülése s az ifjúság iránt atyai szigorral tanusított szeretete jellemezte. Tanítványainak, barátainak, tisztelőinek, munkatársainak virágai borítják sírját a farkasréti temetőben.

Magyar Iparművészet
1932. 44. l.

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEMINÁRIUM

HOGYAN KÉSZÜL A KÉP.

Ebben a rovatban az eddigi cikkek során is az volt igyekezetünk, hogy az olvasót bevezessük a képzőművészet boszorkánykonyhájába. Meggyőződésünk, hogy valaminek a megismerése nem lehet teljes a születési körülmények ismerete nélkül. Az olvasónak ez az intim informálása a célunk most is, amikor egyes avatott művészeket szólaltatunk meg erről a nemcsak érdekes, de mély bepillantást is engedő kérdésről: hogyan születik a kép.

Körkérdésünkre beérkezett válaszok közül elsőnek a kiváló *Udvary* Géza temperamentumos írását adjuk. *(Szerk.)*

Kedves Szerkesztő Úr! Ön arra kér, hogy írjam meg a „Képzőművészet" számára — hogyan készül a kép.

Erről a témáról igen bajos egy szabályt írni, hiszen minden művésznek egészen más és más az eljárása egy kép megalkotásánál, tehát lehetetlen minden képalkotási szabály és ha ilyen volna, akkor már nem is volna művészet az ilyen szabály produktuma.

Rengeteg ilyenfajta leírást böngésztem végig az életben, mert magam is szerettem volna valamit profitálni a nagyok eljárásaiból, de azt kellett tapasztalnom, hogy valamennyi homlokegyenest ellenkező recipék szerint alkotott, ergo teljesen az *egyéntől* függ, hogy miként alkotja meg azt a művet, amely hivatva van kifejteni a benne élő víziót — vagy gondolatot.

Végig tanulmányoztam egy légióját az igazi nagy mesterek munkáinak s csak azt láttam, hogy mindenik a maga útján jár, egyik jobban különbözik a másiktól, sőt még ugyanaz a mester is ritkán használ ismételten azonos eljárást, — így arra a megállapodásra jutottam, hogy minden alkotásnál egy *érzés* vezeti a művészt, de semmiféle szabály, s ez az érzés minden esetben a tárgy kívánalma szerint változik! Valamikor régen — még akadémikus koromban, a német iskolákon hallottam valami skolasztikus szabályt emlegetni, amely szerint akademice komponálni kell, de rövidesen ezzel is elhallgattak, mert bebizonyosodott, hogy jó képet előírt szabályok szerint — alkotni lehetetlen.

Ez is persze csak a német alaposság egyik szörnyszülötte volt, már a latin népek, franciák, olaszok egyáltalán sohasem dolgoztak kimondott kánonok értelmében olyasmin, amihez csupán csak lélek és érzés kell.

Emlékezem jól, mikor egyszer nagy emlékű mesteremtől, Lotz Károlytól, egész naivan megkérdeztem, hogy mi mégis a szabálya egy kép megkomponálásának, a drága Mester először csodálkozva reám bámult csupa lélek — szürke szemeivel, majd idegesen belemarkolt dús, bozontos ezüstös hajába, s csak aztán förmedt rám az ő sajátságos asztmatikus hangján:

SASHEGYI KÁLMÁN: FELHŐS TÁJ
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

téma. Mindenekelőtt tanuljunk meg annyit, hogy a bécsi gyár kezdetben magánüzem volt, amelyet 1819-ben Du Paquier alapított. 1744-ben lett belőle bécsi cs. és kir. porcellángyár. Amig a gyár magánüzem volt, addig nem alkalmazott gyári jelzést. Ezt a híres *Wien vor der Marke*, amely igen nagy becsben áll. (Ám nehogy azt tessék hinni, hogy minden jelzésnélküli porcellán idevág.) 1744-ben, amikor állami kezelésbe ment át, az ú. n. *méhkas* jelet kezdték alkalmazni, még pedig 1749-ig színtelenül („fehéren") benyomottan, de a méhkasban csak egy elválasztó vonallal.

Hát még milyen nagy passzió a finomabb darabokon a mesterjelek szerint az illető szobrászt vagy festőt meghatározni!

Ám ez messze vinne. Most még csak arról akarok szólni, hogy *Sorgenthal* báró igazgató idejében (1784—1805) volt a gyár a legnépszerűbb. Ezidőben készitette a legszebb színes képecskékkel dekorált csészéket, klasszikus alaku vázákat. Ez a Sorgenthal-féle bécsi porcellán talán az egész világon rekordot mutathat fel gyakori utánzottság dolgában. Ha egy szép asszony gyönyörű Alt-Wien-vázát ad barátnőjének ajándékba, akkor ezer eset közül 999-ben mérget lehet rá venni, hogy ilyen készítményről van szó. Hozzá kell tenném, hogy ezek az imitációk, — amelyek legtöbbnyire Karlsbadban és Bécsben készülnek, — gyakran tetszetősek. Némelykor gondos festés van rajtuk, legtöbbnyire dekorativen hatnak. Ahol mást nem kívánnak tőle, ott ám foglalják el a legdíszesebb helyet. Aki azonban súlyt vet arra, hogy van ízlése és van némi műtörténeti tudása, annak le kell számolnia, hogy az ilyen tárgy történeti anachronizmus és művészeti és közgazdasági hazugság.

SZIGETI JENŐ: DEÁK-TÉR
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Azután jött 1825-ig *a máz alatt festett kék méhkas* ideje. 1825-ben tértek át ismét a benyomott, most már két választó-vonalas, ú. n. *fehér méhkasra*. Igy jelezték a készítményeket egészen 1863-ig, amikor a gyárat parlamenti határozattal megszüntették.

A kereskedésben Alt-Wiennek hívják a kék méhkassal, Neu-Wiennek a fehér méhkassal jelzett darabokat. Ennek a megkülönböztetésnek azonban semmi tudományos jelentősége nincs. Praktikusan csak időt jelöl és amennyiben ez a gyár a XVIII. és XIX. század fordulóján élte aranykorát, kétségtelen, hogy a Neu-Wiennek mondott darabok rendszerint a csekélyebb értékűek.

A régi bécsi porcellánnal egyébként könnyen érhetünk el nagy szakértői hatást. Csaknem minden egyes darabon ott szerénykedik az évszám. Még pedig — szaknyelven szólva — vannak *kétszámos és háromszámos* darabok. A kétszámosak a XVIII., a háromszámosak a XIX. századiak. Igy pl. a 98-as szám 1798-at jelent, a 805-ös szám 1805-öt.

Ennek a kis jegytáblázatnak pedig — ha nem is tudtam mindegyik gyárral részletesen foglalkozni, — hasznát fogják venni. Tegyék el!

Képzőművészet
1928. 8—9. 77

ber a maga korának legjellegzetesebb eseményében s ehhez csatlakozik, mint kiegészítés a környezet, vagy kíséret, úgy csoportosítva, hogy a főcselekményt kiemelje.

Mikor aztán az adott vagy választott téma, ami lehet bárminő is, akár historikus, akár bibliikus vagy szimbolikus, annyira kialakult, hogy vonalakban is érezhető minden cselekménye, akkor megpróbálom ugyanezt a koncepciót színben is megoldani, természetesen olyan változtatásokkal, amit a szín megkíván, mert igen drapériák részletrajza sok munkát és kitartást követel, mert csak mindezek után látom helyénvalónak az eredeti nagyságú karton megkezdését.

A kartonrajzolás a második nagy agymunka, úgy érzem, hogy már ezen kell tükröznie a művész szellemének, itt van módomban a stílust megteremteni, az én egyéni elképzelésemet kifejezni, azért a természet után készült studiumokat sohasem másolom szolgailag, hanem aszerint egyszerűsítem, amint azt az adott eset kívánja.

N. FODOR OLGA: ÉKSZER

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

gyakran megesik, hogy színben egészen más foltalakulást is kíván, mint black and withe-ben elképzeltem.

Természetes, hogy ez a fázis már igen nagy okoskodást, összeegyeztetést és *érzést* követel, mert már ez az eset az, amelyből az egész kép kialakulása megítélendő, vajjon jó-e, vagy kezdjük egészen újra.

Rendesen több színvázlatot is csinálok, mert sok az eshetőség, hátha egy melegebb, vagy hidegebb színakkord előnyösen változtat rajta. Meggyőzően csak akkor áll előttem, ha ebben és abban a változatban is magam előtt látom s áll ez különösen arra az esetre, ha a feladat egy adott feladat és nem az én saját egyéni revellációm. Ha úgy találom hosszú megfontolás után, hogy ez, vagy az a tervezet megfelel az adott célnak, akkor hozzáfogok a természet utáni studiumok elkészítéséhez, — megfelelő modellek keresése és tömeges studiumok megrajzolása, az előforduló architektúra pontos megszerkesztése,

Hej, de sokszor láttam a munka ezen fázisánál verejtékezni, még az én halhatatlan Mesteremet is, aki megalkotta a világ legragyogóbb, legderűsebb plafondját, a mi operaházunk csodás Olimpusát! Egy ilyen feladatot nem lehet csak úgy kiflikből és zsemlékből össze eszkábált emberalakokból oda smirelni, mint láttuk egyszer a Népopera botrányos tynpanonján, amit szerencsére le is mostak rövidesen, — mert az ilyen művészi dadogás sohasem fogja prezentálni a valóban gyönyörködtetőt, de Lotz mester olimpusa igen, még akkor is, minkor már minden bolond és abberált elme üvegszilánkokban látja a világot.

Nos, — ezek után kezdjük a falra festeni az így megérlelt képet, ez már jórészben fizikai munka, az agy retortáján erősen át szürve, — ez az én módszerem. Más egészen másként is csinálhatja, elvégre majd minden út Rómába vezet. Egyszerűbb feladatok megteremtésére mindenesetre kár volna ekkorra erőpazarlás, mert ezek-

— Hát . . . hát — el kell képzelni jól a témát, aztán jól papírra vagy vászonra tenni, és ha ez sikerült, akkor jól van komponálva, — hát kérem így kell!

Ez csak érthető, — gondoltam — elvégre dicső Mesteremtől annyi csudaszépet láttam, — valószínűleg az említett módon csinálta is őket — hát akkor valószínű, hogy igaza is van, ergó próbáljuk meg!

A próbák alapján, kedves Szerkesztő Úr, el fogom hát itt mondani, hogy *én* hogyan alkotom meg a képemet, mert ugyebár, a fentjelzett igazságok alapján csak arról beszélhetek, én magam hogyan készítem el a képet — amit egy más piktor valószínűleg egészen másként hajt végre.

Van tehát egy gondolatom, mondjuk egy adott feladatom, amit képpé akarok gyúrni s ezzel a zürzavaros témával terhes-telített lélekkel töprengek napszámra és tanakodom, hogy hogyan is fogjak hozzá? Itt nem segít semmiféle sóhajtozás a múzsa és ihlet után! Ez nem létezik.

Csupán egy van: komoly elhatározás, hogy ezt meg fogom csinálni, mert ez a mesterségem, de ehhez egy szerencsés jó hangulatú nap kell és semmiféle múzsacsók vagy bombasztikus ihlet — ahogy ezt a regények közhelyei tanítják.

Ez a töprengéses vajudás eltart jó egynéhány napig, és mondhatom, hogy nem tartozik a príma gyönyörűségek közé. Ezer elképzelés rohangászik össze-vissza tarkaságban napokon keresztül az agyamban, keresve a kialakulást, de egyelőre csak zürzavar kóválygog lehetetlen színkáoszban az os frontalis mögött. Lassan aztán kezd kialakulni egy tisztább csoport a képzeletben, ami rendesen a magja az egész témának, de a többi, a környezet — az egyelőre csak kavargó szín és mozgási orgia. Formája még nincs.

Most már megpróbálom az egészet úgy képzeletben, valami térbe, vagy adott méretbe szorítani, ez idáig persze csupa láthatatlanság, csupa elképzelés, de most már, mivel elég jó hangulatban ébredtem, nagy animóval megpróbálom látható foltokba önteni.

Rengeteg cigarette, pipa és szivar-narkotikum között a szép fehér papiron ideges fehér és fekete foltok támadnak a szén nyomán, valami hasonló folthullámok, aminők utoljára az agyban kialakultak az adott feladatról, tehát a szemlélhető része a munkának megkezdődött!

R. REISSMANN GIZELLA: MÁRCIUS

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Másnap frissen oda állok újra az érthetetlen maszat elé, és elkezdem a világos és sötét foltot türelmesen bontogatni, különösen a főalak, vagy főcsoport izgat, hát mindenekelőtt ezzel vesződöm mindaddig, míg végre vonalban is kialakul a főgrupp valami cselekménye, aztán elkezdem hozzákapcsolni a mellékalakok tömegét, persze vigyázva arra, hogy ezek mozgása és cselekvése összhangban legyen a főalakok cselekményével.

Az bizonyos, hogy ez elég erős agymunka, minden az elképzelésre van alapítva, a mozgás, a cselekmény, a kosztüm, maguk a csoportok, esetleg architektúra, ehhez kérem sok radirgummi és sok-sok türelem kell, hiszen egyelőre nem természet után készül a munka, hanem tervezünk — hasból.

Végre kialakul a kép, mondjuk egy történelmi jelenet egy középület falmezője számára, ahol adva van, teszem azt egy király, vagy vezérem-

Dr. *Thury* Ferenc, dr. *Scherer* Ferenc, dr. *Cs. Varga* Antal, dr. *Konrád* Ernő, *Vangyel* Endre és *Bogár* Márton igazgató azonnal össze is adták a nyári művészvendéglátás költségeit.

A nyáron tehát az állami elemi iskola néhány tanterme megelevenül a fővárosi festők színes csoportjával és Gyula egy merész elhatározással a művészet-pártoló városok sorába lépett.

Gyulának egyébként művészi tradiciói vannak. Innen indult útjára Dürer atyja négy évszázaddal ezelőtt, az Ötvös-céh városrész ma is fennáll és a kegyelet az utcát, ahol *Ajtosiék laktak. Dürer-utcának keresztelte. Munkácsy Mihály* is töltött itt hosszabb időt mint asztalossegéd, itt ismerkedett meg *Szamosival*, akinek barátsága és atyai pártfogása azután végleg eldöntötte a kis asztalossegéd sorsát.

Gyula városa rendkívül alkalmas egy művésztelep alapítására. Gyönyörű tanyái vannak, és magyaros, nem egy utcarészlete, vagy éppen a Fekete-Kőrös partja egyenesen predesztinálva vannak arra, hogy olyan népszerűvé váljanak a magyar tájképfestés történetében, mint pl. a szolnoki *„Zagyvahíd"*, vagy a *„Vártemplom"*.

Csallóközi Farkas Lőrinc.

Megalakult az Alföldi Művészek Egyesülete Szegeden. A szegedi művészek, hosszú évek elszigetelt és meddő küzdelmei után, amelyeket az anyagi létért és erkölcsi érvényesülésért vívtak, végre belátták, hogy a hivatalos közöny és a társadalmi nemtörődömség ellen csak szervezett erővel és közös munkával vehetik fel a harcot a győzelem reményében.

E célból elhatározták, hogy *Alföldi Művészek Egyesülete* néven tömörülnek anyagi és erkölcsi érdekeik védelmére.

Az Alföldi Művészek Egyesülete örömmel lát tagjai sorában minden jóakaratú művészembert, festőt, szobrászt, építészt, iparművészt és mindazokat, akik e művészetekkel elméleti, vagy gyakorlati téren vonatkozásban vannak.

Mindenféle irányzat híveit szívesen sorozza táborába az Alföldi Művészek Egyesülete, amely egészséges és becsületes magyar kultúrát akar a vidéken, amely az egész életet áthatja és megszépíti.

Az Alföldi Művészek Egyesülete elsősorban Szeged művészeit egyesíti, de a szomszédos testvérvárosok, főleg Hódmezővásárhely, Makó, Szentes, Orosháza és Békéscsaba művészeit is zászlaja alatt akarja összegyűjteni.

Az Alföldi Művészek Egyesületének célja:

1. Megfelelő kiállítási helyiségekben különböző művészeti ágak képviselői termékének bemutatása,

2. a közönség ízlésének fejlesztése és érdeklődésének megnyerése a valódi művészet pártolására,

3. művészház létesítése a hatóság és a közönség támogatása mellett,

4. művésztelep és műtermek fölállítása,

5. propaganda annak érdekében, hogy a középületek díszítését, az otthon és az utca artisztikumát (szobrok), plakátok), a színpadi dekorációkat stb. a vidék művészeire bizzák,

6. az Alföld és a magyar alföldi városok szépségeinek kortörténeti szempontból is értékes megörökítése; a nagyközönség figyelmének felkeltése ezn értékeinkre,

7. előadások és viták rendezése a vidéki művészet ismertetése és terjesztése érdekében,

8. vándorkiállítások és aukciók a vidéken és a fővárosban.

Az Alföldi Művészek Egyesületének felhívását a következő művészek és írók írták alá:

Balla Jenő, Dinnyés Ferenc, Dorogi Imre, Erdei Dezső, Feleky György, Fogassy Ödön, Geguss Rezső, Hegyi István, Heks Nándor, Joachim Ferenc, Joachim József, Juhász Gyula, Klucsik Ferenc, Kovács Árpád, Lápossy Hegedüs Géza, Lengyel Vilma, Lugosi Döme dr., Magyar László, Móra Ferenc, Papp Gábor, Papp József, Parobek Alajos, Petri Pick Lajos, Szabó Géza, Pfeiffer Elek, Sajó István, Sebestyén Endre, Cs. Sebestyén Károly dr., Szolcsányi Gyula, Szolcsányi István, Szöri Józsefné, Tardos Taussig Ármin, Tápai Antal, Teresesényi György, Tóth István Jenő, Vígh Ferenc, Vlasits Károly.

Csatlakozási bejelentések Dorogi Imre, Szeged, Piarista főgimnázium címre küldendők, de a *„Képzőművészet"* is szívesen továbbítja.

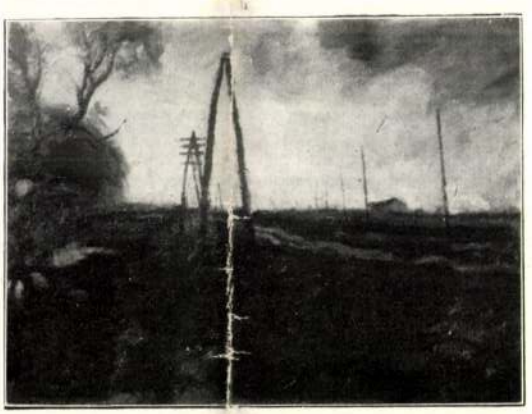

HAGYIK ISTVÁN: MÁRCIUSI VIHAR

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

nek a hivatása is más. Néha igazán kár gondolkozni, egy ötletnek az egyszerű érzésből fakadt odavetése szerencsés kézzel nagyobb sikert és hatást biztosít, mint a legmegrágottabb eljárás, maga az olajfesték mint előadó anyag úgyszólván predesztinálva van erre, hogy friss és temperamentumos előadással, egy jó kivágás, szerencsés foltelosztás révén bárki is pompásat alkothasson, föltéve, ha érti a mesterségét és talentuma van.

Csak receptre ne gondoljunk egy mű megalkotásánál soha. Érezni kell és tudni. Ha tudományt csinál belőle valaki, az nem művész, — hanem szamár!

Szivélyes üdvözletével

Udvary Géza

NYÁRI FESTŐTELEPET LÉTESÍT GYULA TÁRSADALMA

A trianoni kényszerokmány elszakította Gyulától a környékét és az ország egyik zugába került város természetes fejlődése megakadt. A tanács tagjai azonban elhatározták, hogy a vasúti forgalomtól eleső város fejlődését előmozdítják *és egymásután kerülnek kivitelre* tervek, amelyek előbb-utóbb Gyulára *irányítják az egész ország figyelmét.* Most ismét nagy lépésekkel fog előre haladni Gyula, mert áldozatkész polgárai elhatározták, hogy ebben a nehezen mozgó, alföldi városban *festőtelepet létesítenek.* Egyelőre csak a nyári hónapokra látnak vendégül néhány festőt és aztán majd a *képviselőtestület fog dönteni arról,* hogy megépítsék-e a festők állandó lakóházát, ahol a város és környékének szépségeit festenék vászonra és hirdetnék az egész országban, hogy Gyulán *áldoznak a művészetért.* Gyula társadalma áldozatkészségének megnyilvánulásáról az alábbiakban számolunk be:

Heilinger Károly főjegyző, h. polgármester értekezletre hívta össze a társadalom vezetőit. Az értekezleten mintegy harmincan jelentek meg. Heilinger Károly ismertette az összehívás célját. Elmondotta, hogy szeretnének Gyulán festőtelepet létesíteni, egyelőre azonban a nyári hónapokra vendégül hívnák le a *Független Művészek Társaságának nyolc tagját,* úgymint: *Pálya* Celestint, *Farkas* Lőrincet, *Péczely* Antalt, *Turmayer* Sándort, *Ujicz* Jánost, *Krem* Mátyást, *Szőllősi* Jánost és *Szabó Csapó* Mártont. A művészek dolgoznának és mielőtt elutaznak, munkájukból tárlatot rendeznek, amelyen három díjat osztanának ki. Ha azután a város vezetői belátják azt, hogy a festők gyulai működése *a városnak anyagi vagy erkölcsi hasznot jelent,* úgy tervbe vennék *egy művésztelep létesítését,* amelynek segítségével Gyula is bekapcsolódna az ország művészi mozgalmaiba. A nyári művésztelep létesítésére *ezerötszáz pengő anyagi áldozat szükséges* és ennek az előteremtésére hívta össze az értekezletet.

CSALLÓKÖZI FARKAS LŐRINC: AZ ELSŐ HÓ

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

A főjegyző előterjesztése után rövid vita indult meg, amelynek eredményeképen megállapítható, hogy a művésztelep létesítését az értekezlet tagjai örömmel fogadták,

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Előfizetési ára
Félévre 24 korona

Szerkeszti Herczeg Ferenc

Előfizetési ára
Negyedévre 12 korona

XXV. évfolyam | 1919 február 23 | 8. szám

Pókháló

Regény

Irta Csathó Kálmán

8. folytatás

— Ha gondolkozol, — mondta neki, — be fogod látni, hogy igazságtalanul bántottál meg. Egyébként... nem tudom minek töltöd itt az időt? Ha kimész a folyosóra, még találkozhatsz vele, mikor elmegy...

Manci még szeretett volna valami nagyon bántót mondani, de minthogy az utolsó mondatban rejlő mély igazságot teljes egészében felfogta, csak egy nagyot nyelt, aztán sarkon fordult és kiszaladt a folyosóra, a könyvtár elé, ahol már akkor egész csődület verődött össze azokból, akik türelmetlenül várták a Fonyódy megjelenését.

Benn a könyvtárszobában ezalatt igen szokatlan, sőt azt is mondhatnám, drámai jelenet játszódott le.

Marischell kisasszony egy nagyon ócska és nagyon rozoga asztal előtt ült egy még ócskább és még rozogább karosszéken és a legócskább és legrongyosabb foliókötetben lapozgatott. Egy legeslegócskább és legeslegrongyosabb esőköpenyeg volt rajta, amit munkakabátnak használt ebben a poros helyiségben, sőt még pápaszem is volt az orrán, amitől ő maga is olyan ócskának látszott, mint amilyen rongyossá a kabátja tette.

Amikor a kopogtatásra felnézett, és meglátta a belépő színészt, az első percben az öröm egy villanása cikázott át az arcán, a következő pillanatban azonban már rémült sikollyal kapott a pápaszemhez, amit még a növendékei előtt sem szívesen viselt, nem hogy egy férfi, még hozzá éppen Fonyódy előtt. Aztán ijedt gyorsasággal tépte fel a gombsort az ócska köpenyegen s bujt volna belőle kifelé, ha szerencsétlenségére a rongyos bélés bele nem akad az acéllláncába és ilyen módon utját nem állja annak, hogy szokott takaros öltözékében mutatkozzék szive bálványa előtt. Türelmetlenül rángatta majd az engedetlen kabátot, majd az okvetetlenkedő acéllláncot, de idegességében egyikkel sem tudott semmire sem menni és már szinte sirni szeretett volna tehetetlenségében és szégyenében, mikor Fonyódy odaugrott hozzá, szeliden eltolta a kezét és maga látott hozzá, hogy hiábavaló kapkodás helyett szépen kiakassza a láncot a bélésből. Közben atyai, feddő hangon ezt dörmögte:

— Ugyan, ugyan, Lujza!... Még el találod szakítani...

Marischell kisasszony csüggedt megadással tűrte a beavatkozást, de mikor a Fonyódy feje odahajolt, egészen közel az arcához és megérezte rajta azt a kábító illatot, amely eredetében éppen úgy emlékeztetett a trafikra, mint a fodrászüzletre, akkor elfogta tagjait a gyönyörteljes remegés, úgy hogy meg kellett a szék támlájába kapaszkodnia.

— Rossz! Rossz! Gonosz! — suttogta elhaló hangon és fájdalmasan.

Fonyódy már elkészült a lánccal és gyöngéden lesegítette a kisasszonyról a kabátot, aztán sóhajtva csóválta a fejét.

— Megbántottál, Lujza! — szólt mélyen rezgő hangon, amelynek pontosan ismerte a hatását, — nagyon megbántottál...

A kisasszony szíve ijedten rándult össze erre a szemrehányásra és elfehérült ajakkal kérdezte:

— Én? Mivel?...

A színész úgy nézett rá, mint akinek legszebb reményeit törték össze és keserűen mondta:

— Csalódtam benned! Rettenetesen csalódtam!

Marischell kisasszony alig talált szavakat a rémülettől:

— De hát... hogyan? Miért? Hiszen én nem tettem semmit!...

— Hahá! — kacagott fel zord gúnnyal a színész, — semmit? — Egyszerre abbahagyta a tegezést a szinpadi reminiszcencia hatása alatt. — Semminek nevezi azt, hogy megölte a hitemet? Semminek nevezi azt, hogy elrabolta tőlem azt a fenséges, azt a boldog tudatot, hogy van ezen a hitvány földgolyón egy lény, aki tudja, hogy ki vagyok? Egy lény, aki megért engem s akinek én ezért minden egyeben túl, amit érzek iránta, áhítatos hálával áldottam még a lába nyomát is! Ezt a tudatot rabolta el tőlem, és ezt... ezt ön semminek nevezi?

Marischell kisasszony gyönyörteljes kétségbeeséssel hallgatta a művészt, akinek szavaiból boldogan értette meg, micsoda fontos helyet tölt be annak az érzelemvilágában, egyuttal rémülten hallva azonban azt is, hogy valami módon eljátszotta ezt a poziciót.

— De hát mit tettem, hogy ezzel vádolhat? — kérdezte a kezeit tördelve.

Fonyódy egy pillanatnyi szünetet tartott, mielőtt felelt volna, s második énje, amely a színészben mindig ellenőriz minden szót és minden gesztust, szinte meg akart szólalni, mintha próbán volna, hogy a szünet-jelet beirassa a súgóval.

— Bizalmatlan voltál irántam! — vágta ki a végső elkeseredés hangján. — Kételkedtél bennem! Megingott és megdőlt a bennem való hited!...

Lerogyott a karosszékre, mintha nem birná tovább hordozni a csalódás súlyát és eltakarta a szemét. Marischell hebegni kezdett.

— De... hogy gondol ilyet rólam... Én csak... mert olyan sokáig nem adott életjelt magáról... és a leveleimre sem válaszolt... Azt kellett hinnem... nem tudtam ... és... el voltam keseredve... és...

Fonyódy felugrott. Mintha hirtelen erőt vett volna fájdalmán és már megbánta volna, hogy az imént annyira elárulta érzelmeit, hideg, száraz hangon kezdett beszélni, amelyen át azonban egy-egy elnyo-

mott sóhaj, egy-egy műpauza résein áttört a szivében lobogó érzés:

— Igen... Hiszen ez az... De már mindegy!... A fontos az, hogy én most már tisztában vagyok önnel... Itt vannak a levelek! (Kis csomagot húzott ki a kabátja zsebéből.) A könyveit már összecsomagoltam. Azokat el fogom küldeni a lakására. Ezt, kötelességemnek tartottam, hogy magam adjam át...

Letette a leveleket az asztalra és húzni kezdte a keztyűit. Marischell kisasszonynak torkán akadt a hang.

— És most... — a színész egy lépést tett az ajtó felé, még egyszer visszanézett, aztán úgy mondta ki, suttogva, mintha minden hang sebként szakadna fel a lelkén: — Isten vele...

Fordult, megingott, mintha a lába visszahúzná és vánszorogva közeledett az ajtóhoz.

Marischell Lujza ebben a pillanatban eszmélt rá, hogy ez az ember, ha vissza nem tartja, most rögtön kilép nemcsak a könyvtárteremből, hanem az ő életéből is örökre.

— Miklós! — hördült fel halk sikollyal és utána indult, mintha vissza akarná tartani.

Fonyódy megperdült és arcán a boldog reménykedésnek a kétségbeesésen átragyogó mosolyával fordult a hölgy felé.

— Miklós! — ismételte az elhalón.

— Lujza! — tört ki a diadal győzelmes felkiáltása a színészből, aki azonban még ebben a pillanatban sem felejtette el, hogy hol játszik, s szordinót tudott még erre a jelenetvégre is tenni, hogy ne hatoljon túl az ajtón és a falakon. (Hiába! — gondolta a második énje, — a technikám, az aztán olyan kész és biztos, hogy ezzel felvehetem a versenyt a legjobb franciákkal is!)

A következő pillanatban már a karjaiban tartotta a remegő Marischell kisasszonyt, aki a könnyeit törülgetve szipogta:

— Rossz! Rossz! Gonosz! Miért hagyott annyi ideig magamra?...

— Milyen taps lenne erre a jelenetre! — gondolta magában a színész és ebben a pillanatban egy kis igazi jóakarattal veregette a kisasszony csontos lapockáját, mintha saját válla lenne és megelégedését akarná önmagával közölni, hogy ilyen jól játszott. Közben beszélt, de azért tovább fűzte a gondolatait magában is. Fennhangon ezt mondta:

— Kérlek... tudod jól, hogy nem vagyok a magamé. Én a pályámé vagyok és a művészeté. Ha nem tartoznám magammal az egész világnak, ha nem tépnének százfelé, tudod jól, hogy boldog volnék, ha valahol megbujhatnék az irigy szemek elől veled... Csak te veled... Kis házat képzelek... — és így tovább.

Ezt már valamelyik szerepéből citálta, mechanikusan, de látszólag érzéssel, ahogy be volt idegezve nála. Ezalatt ráért magában megállapítani a következőket:

— Ostobaság, hogy a partner fontos. Ezt csak azok mondják, akik nem biztosak a saját dolgukban. Én tudok játszani akárkivel, egy kleiderstokkal is! Nekem nem kell senki segítsége. Ennél szárazabb és kevésbbé inspiráló valakit már el sem lehet képzelni, és lám, mégis milyen sikerem volt. Fogadni merek, hogy ha eljátszanám vele Romeó és Juliát, el tudnám hitetni a publikummal, hogy ez egy fiatal leány. Szuggerálni tudnám a közönségnek ezt is, mint mindent.

— Szeretsz? — kérdezte Marischell kisasszony, odabújva a színész keblére és könnyek közt mosolyogva.

Fonyódy feleszmélt a kérdésre:

— Ó! — mondta jelentőségteljesen, aztán lehunyta a szemét és megcsókolta Marischell Lujzát az ajka szögletén.

— Szegény! — gondolta közben. — Nekem nem nagy dolog! Megcsókoltam én már öregebb nőket is a szinpadon...

Kinn a folyosón ezalatt egy kis, kövér, fekete leány, — bizonyos Steiner nevezetű — odasomfordált halkan a könyvtár ajtajához és belesett a kulcslyukon. Nem láthatott azonban semmit, mert abban a percben feltünt a folyosó sarkán az igazgatónő, s a többiek hirtelen elrántották az ajtótól. Ugyanakkor megszólalt az órára hívó csengő is.

— Mi az kérem? — kérdezte az igazgatónő a csoport mellett elhaladva. — Mire várnak a kisasszonyok?

Manci felelt, megelőzve mindenkit.

— Marischell kisasszonyt akarjuk megkérni valamire...

— Mire?

Manci zavarba jött, mert ekkora kiváncsiságra nem volt elkészülve, a kis Steiner-leány azonban kisegítette:

— Clavigot adják a jövő héten és arra akarjuk megkérni, hogy vigyen el bennünket a színházba...

— Úgy! — az igazgatónő bólintott és méltósággal tovább lépkedett, a megszeppent leányok pedig alig bírták visszafojtani hangos kitörését a jókedvnek, amit a sikerült ürügy keltett bennök, s most már felszabadulva, nyugodtan várhattak az érdekes vendég távozására.

— Ez a csengetés neked is szól? — kérdezte Fonyódy odabenn.

Marischell kisasszonynak elborult a homloka, végéhez érezvén közeledni a rövid együttlétet.

— Nekem is! — felelte sóhajtva. — De még ne siessen; pár percig várhatnak...

— Nem, nem! A világért sem akarlak visszatartani...

Marischell kisasszonynak az ajkán lebegett a kérdés: — Mikor látom megint? — de nem merte kimondani, félve, hogy újra felidézi vele a bizalmatlanság vádját. Fonyódy felvette az asztalról a levélcsomagot.

— Ezt akkor mégsem hagyom itt... — szólt mosolyogva, majd tréfás évődés hangján kérdezte: — Vagy itt hagyjam?...

— Ne! Ne!... Ha azt akarja, hogy boldog legyek, ne hagyja itt... édes!

— Hát akkor holnap!... — szólt a színész, miközben zsebre tette a leveleket. — Holnap délután... felmegyek a lakására... ha megengedi... Nem lesz alkalmatlan magának?...

A kisasszonynak felragyogott az arca:

— Ó dehogy! — szólt gyorsan. — Várni fogom! Hiszen... ez az egyetlen vágyam!...

Fonyódy kezet csókolt és indult az ajtó felé. Marischell kisasszony kísérte.

— Ápropos! — szólt a színész, már csaknem az ajtóban. — Nekem most egy új darabban Julianus Apostatát kell játszanom... Ha egypár könyvet összeszednél, amiből egy valamirevaló képet kaphatnék erről az alakról...

Marischell kisasszony bólintott:

— Julianus Apostata! Meglesz!...

— Hát akkor... holnap délután.

— Holnap délután!

Még egy könnyű csók, amit a kisasszony ezúttal a szemére kapott, s Fonyódy hirtelen kilépett az ajtón.

Az első pillanatban meglepte a tiszteletére összegyült leánysereg, a következőben azonban már fel-

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Előfizetési ára
Félévre 24 korona

Szerkeszti Herczeg Ferenc

Előfizetési ára
Negyedévre 12 korona

XXV. évfolyam | 1919 február 23 | 21. szám

Pókháló

Regény

Irta Csathó Kálmán

8. folytatás

— Ha gondolkozol, — mondta neki, — be fogod látni, hogy igazságtalanul bántottál meg. Egyébként... nem tudom minek töltöd itt az időt? Ha kimész a folyosóra, még találkozhatsz vele, mikor elmegy...

Manci még szeretett volna valami nagyon bántót mondani, de minthogy az utolsó mondatban rejlő mély igazságot teljes egészében felfogta, csak egy nagyot nyelt, aztán sarkon fordult és kiszaladt a folyosóra, a könyvtár elé, ahol már akkor egész csődület verődött össze azokból, akik türelmetlenül várták a Fonyódy megjelenését.

Benn a könyvtárszobában ezalatt igen szokatlan, sőt azt is mondhatnám, drámai jelenet játszódott le.

Marischell kisasszony egy nagyon ócska és nagyon rozoga asztal előtt ült egy még ócskább és még rozogább karosszéken és a legócskább és legrongyosabb foliókötetben lapozgatott. Egy legeslegócskább és legeslegrongyosabb esőköpenyeg volt rajta, amit munkakabátnak használt ebben a poros helyiségben, sőt még pápaszem is volt az orrán, amitől ő maga is olyan ócskának látszott, mint amilyen rongyossá a kabátja tette.

Amikor a kopogtatásra felnézett, és meglátta a belépő színészt, az első percben az öröm egy villanása cikázott át az arcán, a következő pillanatban azonban már rémült sikollyal kapott a pápaszemhez, amit még a növendékei előtt sem szívesen viselt, nem hogy egy férfi, még hozzá éppen Fonyódy előtt. Aztán ijedt gyorsasággal tépte fel a gombsort az ócska köpenyegen s bujt volna belőle kifelé, ha szerencsétlenségére a rongyos bélés bele nem akad az acéllláncába és ilyen módon utját nem állja annak, hogy szokott takaros öltözékében mutatkozzék szive bálványa előtt. Türelmetlenül rángatta majd az engedetlen kabátot, majd az okvetetlenkedő acéllláncot, de idegességében egyikkel sem tudott semmire sem menni és már szinte sirni szeretett volna tehetetlenségében és szégyenében, mikor Fonyódy odaugrott hozzá, szeliden eltolta a kezét és maga látott hozzá, hogy hiábavaló kapkodás helyett szépen kiakassza a láncot a bélésből. Közben atyai, feddő hangon ezt dörmögte:

— Ugyan, ugyan, Lujza!... Még el találod szakítani...

Marischell kisasszony csüggedt megadással tűrte a beavatkozást, de mikor a Fonyódy feje odahajolt, egészen közel az arcához és megérezte rajta azt a kábító illatot, amely eredetében éppen úgy emlékeztetett a trafikra, mint a fodrászüzletre, akkor elfogta tagjait a gyönyörteljes remegés, úgy hogy meg kellett a szék támlájába kapaszkodnia.

— Rossz! Rossz! Gonosz! — suttogta elhaló hangon és fájdalmasan.

Fonyódy már elkészült a lánccal és gyöngéden lesegítette a kisasszonyról a kabátot, aztán sóhajtva csóválta a fejét.

— Megbántottál, Lujza! — szólt mélyen rezgő hangon, amelynek pontosan ismerte a hatását, — nagyon megbántottál...

A kisasszony szíve ijedten rándult össze erre a szemrehányásra és elfehérült ajakkal kérdezte:

— Én? Mivel?...

A színész úgy nézett rá, mint akinek legszebb reményeit törték össze és keserűen mondta:

— Csalódtam benned! Rettenetesen csalódtam!

Marischell kisasszony alig talált szavakat a rémülettől:

— De hát... hogyan? Miért? Hiszen én nem tettem semmit!...

— Hahá! — kacagott fel zord gúnnyal a színész, — semmit? — Egyszerre abbahagyta a tegezést a szinpadi reminiszcencia hatása alatt. — Semminek nevezi azt, hogy megölte a hitemet? Semminek nevezi azt, hogy elrabolta tőlem azt a fenséges, azt a boldog tudatot, hogy van ezen a hitvány földgolyón egy lény, aki tudja, hogy ki vagyok? Egy lény, aki megért engem s akinek én ezért minden egyeben túl, amit érzek iránta, áhítatos hálával áldottam még a lába nyomát is! Ezt a tudatot rabolta el tőlem, és ezt... ezt ön semminek nevezi?

Marischell kisasszony gyönyörteljes kétségbeeséssel hallgatta a művészt, akinek szavaiból boldogan értette meg, micsoda fontos helyet tölt be annak az érzelemvilágában, egyuttal rémülten hallva azonban azt is, hogy valami módon eljátszotta ezt a poziciót.

— De hát mit tettem, hogy ezzel vádolhat? — kérdezte a kezeit tördelve.

Fonyódy egy pillanatnyi szünetet tartott, mielőtt felelt volna, s második énje, amely a színészben mindig ellenőriz minden szót és minden gesztust, szinte meg akart szólalni, mintha próbán volna, hogy a szünet-jelet beirassa a súgóval.

— Bizalmatlan voltál irántam! — vágta ki a végső elkeseredés hangján. — Kételkedtél bennem! Megingott és megdőlt a bennem való hited!...

Lerogyott a karosszékre, mintha nem birná tovább hordozni a csalódás súlyát és eltakarta a szemét. Marischell hebegni kezdett.

— De... hogy gondol ilyet rólam... Én csak... mert olyan sokáig nem adott életjelt magáról... és a leveleimre sem válaszolt... Azt kellett hinnem... nem tudtam ... és... el voltam keseredve... és...

Fonyódy felugrott. Mintha hirtelen erőt vett volna fájdalmán és már megbánta volna, hogy az imént annyira elárulta érzelmeit, hideg, száraz hangon kezdett beszélni, amelyen át azonban egy-egy elnyo-

mott sóhaj, egy-egy műpauza résein áttört a szivében lobogó érzés:

— Igen... Hiszen ez az... De már mindegy!... A fontos az, hogy én most már tisztában vagyok önnel... Itt vannak a levelek! (Kis csomagot húzott ki a kabátja zsebéből.) A könyveit már összecsomagoltam. Azokat el fogom küldeni a lakására. Ezt, kötelességemnek tartottam, hogy magam adjam át...

Letette a leveleket az asztalra és húzni kezdte a keztyűit. Marischell kisasszonynak torkán akadt a hang.

— És most... — a színész egy lépést tett az ajtó felé, még egyszer visszanézett, aztán úgy mondta ki, suttogva, mintha minden hang sebként szakadna fel a lelkén: — Isten vele...

Fordult, megingott, mintha a lába visszahúzná és vánszorogva közeledett az ajtóhoz.

Marischell Lujza ebben a pillanatban eszmélt rá, hogy ez az ember, ha vissza nem tartja, most rögtön kilép nemcsak a könyvtárteremből, hanem az ő életéből is örökre.

— Miklós! — hördült fel halk sikollyal és utána indult, mintha vissza akarná tartani.

Fonyódy megperdült és arcán a boldog reménykedésnek a kétségbeesésen átragyogó mosolyával fordult a hölgy felé.

— Miklós! — ismételte az elhalón.

— Lujza! — tört ki a diadal győzelmes felkiáltása a színészből, aki azonban még ebben a pillanatban sem felejtette el, hogy hol játszik, s szordinót tudott még erre a jelenetvégre is tenni, hogy ne hatoljon túl az ajtón és a falakon. (Hiába! — gondolta a második énje, — a technikám, az aztán olyan kész és biztos, hogy ezzel felvehetem a versenyt a legjobb franciákkal is!)

A következő pillanatban már a karjaiban tartotta a remegő Marischell kisasszonyt, aki a könnyeit törülgetve szipogta:

— Rossz! Rossz! Gonosz! Miért hagyott annyi ideig magamra?...

— Milyen taps lenne erre a jelenetre! — gondolta magában a színész és ebben a pillanatban egy kis igazi jóakarattal veregette a kisasszony csontos lapockáját, mintha saját válla lenne és megelégedését akarná önmagával közölni, hogy ilyen jól játszott. Közben beszélt, de azért tovább fűzte a gondolatait magában is. Fennhangon ezt mondta:

— Kérlek... tudod jól, hogy nem vagyok a magamé. Én a pályámé vagyok és a művészeté. Ha nem tartoznám magammal az egész világnak, ha nem tépnének százfelé, tudod jól, hogy boldog volnék, ha valahol megbujhatnék az irigy szemek elől veled... Csak te veled... Kis házat képzelek... — és így tovább.

Ezt már valamelyik szerepéből citálta, mechanikusan, de látszólag érzéssel, ahogy be volt idegezve nála. Ezalatt ráért magában megállapítani a következőket:

— Ostobaság, hogy a partner fontos. Ezt csak azok mondják, akik nem biztosak a saját dolgukban. Én tudok játszani akárkivel, egy kleiderstokkal is! Nekem nem kell senki segítsége. Ennél szárazabb és kevésbbé inspiráló valakit már el sem lehet képzelni, és lám, mégis milyen sikerem volt. Fogadni merek, hogy ha eljátszanám vele Romeó és Juliát, el tudnám hitetni a publikummal, hogy ez egy fiatal leány. Szuggerálni tudnám a közönségnek ezt is, mint mindent.

— Szeretsz? — kérdezte Marischell kisasszony, odabújva a színész keblére és könnyek közt mosolyogva.

Fonyódy feleszmélt a kérdésre:

— Ó! — mondta jelentőségteljesen, aztán lehunyta a szemét és megcsókolta Marischell Lujzát az ajka szögletén.

— Szegény! — gondolta közben. — Nekem nem nagy dolog! Megcsókoltam én már öregebb nőket is a szinpadon...

Kinn a folyosón ezalatt egy kis, kövér, fekete leány, — bizonyos Steiner nevezetű — odasomfordált halkan a könyvtár ajtajához és belesett a kulcslyukon. Nem láthatott azonban semmit, mert abban a percben feltünt a folyosó sarkán az igazgatónő, s a többiek hirtelen elrántották az ajtótól. Ugyanakkor megszólalt az órára hívó csengő is.

— Mi az kérem? — kérdezte az igazgatónő a csoport mellett elhaladva. — Mire várnak a kisasszonyok?

Manci felelt, megelőzve mindenkit.

— Marischell kisasszonyt akarjuk megkérni valamire...

— Mire?

Manci zavarba jött, mert ekkora kiváncsiságra nem volt elkészülve, a kis Steiner-leány azonban kisegitette:

— Clavigot adják a jövő héten és arra akarjuk megkérni, hogy vigyen el bennünket a színházba...

— Úgy! — az igazgatónő bólintott és méltósággal tovább lépkedett, a megszeppent leányok pedig alig birták visszafojtani hangos kitörését a jókedvnek, amit a sikerült ürügy keltett bennök, s most már felszabadulva, nyugodtan várhattak az érdekes vendég távozására.

— Ez a csengetés neked is szól? — kérdezte Fonyódy odabenn.

Marischell kisasszonynak elborult a homloka, végéhez érezvén közeledni a rövid együttlétet.

— Nekem is! — felelte sóhajtva. — De még ne siessen; pár percig várhatnak...

— Nem, nem! A világért sem akarlak visszatartani...

Marischell kisasszonynak az ajkán lebegett a kérdés: — Mikor látom megint? — de nem merte kimondani, félve, hogy újra felidézi vele a bizalmatlanság vádját. Fonyódy felvette az asztalról a levélcsomagot.

— Ezt akkor mégsem hagyom itt... — szólt mosolyogva, majd tréfás évődés hangján kérdezte: — Vagy itt hagyjam?...

— Ne! Ne!... Ha azt akarja, hogy boldog legyek, ne hagyja itt... édes!

— Hát akkor holnap!... — szólt a színész, mialatt zsebre tette a leveleket. — Holnap délután... felmegyek a lakására... ha megengedi... Nem lesz alkalmatlan magának?...

A kisasszonynak felragyogott az arca:

— Ó dehogy! — szólt gyorsan. — Várni fogom! Hiszen... ez az egyetlen vágyam!...

Fonyódy kezet csókolt és indult az ajtó felé. Marischell kisasszony kísérte.

— Ápropos! — szólt a színész, már csaknem az ajtóban. — Nekem most egy új darabban Julianus Apostatát kell játszanom... Ha egypár könyvet összeszednél, amiből egy valamirevaló képet kaphatnék erről az alakról...

Marischell kisasszony bólintott:

— Julianus Apostata! Meglesz!...

— Hát akkor... holnap délután.

— Holnap délután!

Még egy könnyű csók, amit a kisasszony ezúttal a szemére kapott, s Fonyódy hirtelen kilépett az ajtón.

Az első pillanatban meglepte a tiszteletére összegyűlt leánysereg, a következőben azonban már fel-

A Műcsarnokból. Udvary Géza: Levelet olvasó nő

lépésnyire állott tőle. Tamást nem vette észre, ő az ajtófa mellé lapult.

— Hiszen itt vagy Fiametta! Hamar nyisd ki az átkozott rácsot!

— Mit keres itt, herceg? — kérdezte a leány ellenségesen.

— Mit keres az ember a mennyországban? Az üdvösséget! És mit keres a pokolban? A tüzet! Megesküdtem az összes olimpusi istenekre és mind a tízezer szent vértanura, hogy ma még megiszom egy kannát a Frascati-borodból!

A herceg a fecsegő részegek közül való volt... Fiametta ajka gúnyosan eltorzult.

— Hamisan esküdött, hercegem, és talán nem is először életében. Egy gyüszünyit sem fog itt inni! Ön különben is részeg már.

— Akasszanak föl minden férfiembert, aki veled vacsorázik és józan tud maradni! És akasszanak föl engem, Urbino örökös urát, ha egy tapodtat mozdulok innen, míg el nem énekelted nekem a kedvenc nótámat!

— Menjen haza a feleségéhez, Urbino örökös ura, majd ő énekel önnek, — szólt Fiametta kicsinylően.

— Pokolba minden feleséggel! Nyisd ki az ajtót, te szépek szépe, te pézsmaszagú tűzvirág, nyisd ki, te drága arany-sólyom, és én holnap ellopom neked a nagybátyám koronájának legszebbik kövét. Nyisd ki, te vadmacska, vagy fölhivom a legényeimet és összetöretem a ketrecedet. Hogy mersz velem ellenkezni? Ki vagy te — ki vagyok én? Ha feldulatom a házadat, ha kihányatom Chigi bútorait az ablakodon, ki mer velem ellenkezni? Ha meglát a bargello, hasra fekszik előttem minden poroszlójával. Én Urbino hercege vagyok, Róma első nemesembere, a pápa kedves rokona. Te pedig egy kurtizán vagy. Hát légy okos, kis pézsmaállatom!

Tamás, aki dermedten állott helyén, ámulva és iszonyodva nézte hol a herceget, hol Fiamettát.

Az ezüstruhás, hermelines nagyúr olyan volt, mint egy komédiás, aki mára lejátszotta a herceg szerepét és visszatért megint a csapszékbe.

De Fiametta is — soha még asszonyon ekkora változást! Elszánt és keserű volt, mint aki megszokta

A Műcsarnokból. Vastagh Géza: Jegesmedvék

már, hogy őt bántsák és gonosz nyugalommal lesi a pillanatot, mikor szívenszúrhatja támadóját.

A nyakán kidomborodott egy kemény ín, a rózsás karmait görcsösen begörbítette . . .

Ő is, a herceg is igen sebesen beszéltek, hadarva, valami idegen tájszólással. Úgy néztek farkasszemet egymással, mintha szét akarnák egymást tépni és mégis nagyon összetartoztak, egymáshoz illettek, Tamás pedig egyformán távol volt mind a kettőtől.

Fiametta kimondta azt, amit Tamás az imént elgondolt: komédia-herceg!

— Én kurtizán vagyok és egész Róma a lábam előtt fekszik, de te nem vagy igazi herceg, csak afféle buffo-herceg, egy felkapaszkodott pápai nepota. Ki törődik most még veled? A pápa beteg öregember és a te hercegi kalapodat már rágja a moly. Ha holnap meghal egy vén pap, egy dénárt sem ér a hercegséged és az urbinoi szatócsok rőffel kergetnek ki a városukból.

Francesco Maria kirántotta a kardját és ráütött a rácsra, hogy szikrát hányt a vas.

— Vesszek meg, ha ezért ki nem átkoztatlak a szentegyházból! Hiszen jól tudom, hogy miért nem nyitsz ajtót, te vörös nősténykutya! Az új szeretőd van nálad! Az a magyar siheder, a kölyök-apát . . . Mert te is térdet hajtasz a fölkelő csillag előtt és hátat fordítasz a letűnő napnak . . . A nagybátyámnak láza van és a csőcselék már csak ímmel-ámmal emeli meg előttem a mocskos sapkáját . . . Ilyenek vagytok ti rómaiak, mind ilyenek vagytok, férfiak, asszonyok!

Egészen ellágyult, úgy megsajnálta magát, közel volt hozzá, hogy sírva fakadjon. De aztán egyszerre valóságos dührohamot kapott.

— Hohó, vigyázzatok, még él a pápa és ma még én vagyok úr Rómában! Ha dühbe hoztok, holnap patakokban folyik a vér az utcán, téged pellengérhez kötlek, az éretlen kedvesed bőréből pedig kardhüvelyt csinálok magamnak! Folytatjuk

Most jelent meg! HERCZEG FERENC:

POGÁNYOK

Regény 4. kiadás

A kereszténység és az ó-magyar pogány erkölcsök küzdelmeinek epikus kora jelenik meg előttünk Herczeg megelevenítő erejével. Ára 12 korona.

Valse triste

Elbeszélés

Irta Lovik Károly

Éjfélkor szánkó állt meg a falu végén szürkéllő kis uriház előtt. A szánkó, a lovak, a kocsis és az utas nagy, piszkos-fehér pamacsokkal voltak tele, amelyek óriási, elhervadt szegfűkre hasonlítottak. A kulcsár fölkísérte a vendéget az emeletre, a japán szobába, amelyhez hasonlót egy időben minden jobb vidéki kastélyban láthattunk és amelynek akaratlan, furcsa szomorúsága a csöndes téli éjszakában még nagyobbnak tetszett.

A férfi leült és félénken nézett körül. Tudta, hogy valami szomorúság vár reá, egy nagy, megfoghatatlan szomorúság, amely évek óta lebeg fölötte, és amelynek egyszer le kell rája szállnia. Miért? Nem tudta, nem is akarta az okát kutatni, nem védekezett ellene, megbarátkozott ezzel az érthetetlen ellenféllel, de ma, úgy érezte, egyszerre mégis szembe kerültek egymással, és a sorsnak döntenie kell. Hirtelen hátranézett, azt hitte, valaki a széke mögött áll, de a szoba üres volt, csak az ablakfüggönyöket mozgatta meg az üvegtáblákon átszűrődő hóvihar. A férfi gúnyosan mosolygott, ahogy a magukban beszélők szoktak, és megvonta vállát.

Most kinyílt az ajtó és Krisztina lépett be rajta. Furcsa — mintha valamivel nagyobbnak tetszett volna a rendesnél — az arcán gyermekesen büszke, csodálkozó vonás, amely azonban egyszerre eltünt, amint beszélni kezdett.

— Amit önnek el fogok mondani, rettenetes, — szólt, kezét a tűz felé tartva, — vagy talán szinpadias, igen, szinpadias, ez a helyesebb szó. Nem akartam elmondani, de egy belső hang hetek óta azt parancsolja rám, hogy beszélnem kell, és ma éjjel elhatároztam, hogy ennek rögtön meg kell történnie. Ön talán az egyetlen ember, aki meg fog érteni, mert ön szeret, vagy legalább szeretett, de ha nem is lenne így, ön szerencsétlen és igazságos ember. Ugyebár, kuszán beszélek? De mindegy, ennek meg kell történnie és holnap talán már nem lenne bátorságom hozzá.

A vendég megint hátra akart nézni, most már határozottan érezte, hogy valaki a széke mögött áll és csöndesen fölemeli rá fehér kezét.

— Nos, parancsoljon velem, Krisztina, — felelte

ber a maga korának legjellegzetesebb eseményében s ehhez csatlakozik, mint kiegészítés a környezet, vagy kíséret, úgy csoportosítva, hogy a főcselekményt kiemelje.

Mikor aztán az adott vagy választott téma, ami lehet bárminő is, akár historikus, akár bibliikus vagy szimbolikus, annyira kialakult, hogy vonalakban is érezhető minden cselekménye, akkor megpróbálom ugyanezt a koncepciót színben is megoldani, természetesen olyan változtatásokkal, amit a szín megkíván, mert igen gyakran megesik, hogy színben egészen más foltalakulást is kíván, mint black and withe-ben elképzeltem.

Természetes, hogy ez a fázis már igen nagy okoskodást, összeegyeztetést és *érzést* követel, mert már ez az eset az, amelyből az egész kép kialakulása megítélendő, vajjon jó-e, vagy kezdjük egészen újra.

Rendesen több színvázlatot is csinálok, mert sok az eshetőség, hátha egy melegebb, vagy hidegebb színakkord előnyösen változtat rajta. Meggyőzően csak akkor áll előttem, ha ebben és abban a változatban is magam előtt látom s áll ez különösen arra az esetre, ha a feladat egy adott feladat és nem az én saját egyéni revellációm. Ha úgy találom hosszú megfontolás után, hogy ez, vagy az a tervezet megfelel az adott célnak, akkor hozzáfogok a természet utáni studiumok elkészítéséhez, — megfelelő modellek keresése és tömeges studiumok megrajzolása, az előforduló architektúra pontos megszerkesztése, drapériák részletrajza sok munkát és kitartást követel, mert csak mindezek után látom helyénvalónak az eredeti nagyságú karton megkezdését.

A kartonrajzolás a második nagy agymunka, úgy érzem, hogy már ezen kell tükröznie a művész szellemének, itt van módomban a stílust megteremteni, az én egyéni elképzelésemet kifejezni, azért a természet után készült studiumokat sohasem másolom szolgailag, hanem aszerint egyszerűsítem, amint azt az adott eset kívánja.

N. FODOR OLGA: ÉKSZER

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Hej, de sokszor láttam a munka ezen fázisánál verejtékezni, még az én halhatatlan Mesteremet is, aki megalkotta a világ legragyogóbb, legdeRüsebb plafondját, a mi operaházunk csodás Olimpusát! Egy ilyen feladatot nem lehet csak úgy kiflikből és zsemlékből össze eszkábált emberalakokból oda smirelni, mint láttuk egyszer a Népopera botrányos tynpanonján, amit szerencsére le is mostak rövidesen, — mert az ilyen művészi dadogás sohasem fogja prezentálni a valóban gyönyörködtetőt, de Lotz mester olimpusa igen, még akkor is, minkor már minden bolond és abberált elme üvegszilánkokban látja a világot.

Nos, — ezek után kezdjük a falra festeni az így megérlelt képet, ez már jórészben fizikai munka, az agy retortáján erősen át szürve, — ez az én módszerem. Más egészen másként is csinálhatja, elvégre majd minden út Rómába vezet. Egyszerűbb feladatok megteremtésére mindenesetre kár volna ekkorra erőpazarlás, mert ezek-

— Hát . . . hát — el kell képzelni jól a témát, aztán jól papírra vagy vászonra tenni, és ha ez sikerült, akkor jól van komponálva, — hát kérem így kell!

Ez csak érthető, — gondoltam — elvégre dicső Mesteremtől annyi csudaszépet láttam, — valószínűleg az említett módon csinálta is őket — hát akkor valószínű, hogy igaza is van, ergó próbáljuk meg!

A próbák alapján, kedves Szerkesztő Úr, el fogom hát itt mondani, hogy *én* hogyan alkotom meg a képemet, mert ugyebár, a fentjelzett igazságok alapján csak arról beszélhetek, én magam hogyan készítem el a képet — amit egy más piktor valószínűleg egészen másként hajt végre.

Van tehát egy gondolatom, mondjuk egy adott feladatom, amit képpé akarok gyúrni s ezzel a zürzavaros témával terhes-telített lélekkel töprengek napszámra és tanakodom, hogy hogyan is fogjak hozzá? Itt nem segít semmiféle sóhajtozás a múzsa és ihlet után! Ez nem létezik.

Csupán egy van: komoly elhatározás, hogy ezt meg fogom csinálni, mert ez a mesterségem, de ehhez egy szerencsés jó hangulatú nap kell és semmiféle múzsacsók vagy bombasztikus ihlet — ahogy ezt a regények közhelyei tanítják.

Ez a töprengéses vajudás eltart jó egynéhány napig, és mondhatom, hogy nem tartozik a príma gyönyörűségek közé. Ezer elképzelés rohangászik össze-vissza tarkaságban napokon keresztül az agyamban, keresve a kialakulást, de egyelőre csak zürzavar kóválygog lehetetlen színkáoszban az os frontalis mögött. Lassan aztán kezd kialakulni egy tisztább csoport a képzeletben, ami rendesen a magja az egész témának, de a többi, a környezet — az egyelőre csak kavargó szín és mozgási orgia. Formája még nincs.

Most már megpróbálom az egészet úgy képzeletben, valami térbe, vagy adott méretbe szorítani, ez idáig persze csak csupa láthatatlanság, csupa elképzelés, de most már, mivel elég jó hangulatban ébredtem, nagy animóval megpróbálom látható foltokba önteni.

Rengeteg cigarette, pipa és szivar-narkotikum között a szép fehér papiron ideges fehér és fekete foltok támadnak a szén nyomán, valami hasonló folthullámok, aminők utoljára az agyban kialakultak az adott feladatról, tehát a szemlélhető része a munkának megkezdődött!

R. REISSMANN GIZELLA: MÁRCIUS

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Másnap frissen oda állok újra az érthetetlen maszat elé, és elkezdem a világos és sötét foltot türelmesen bontogatni, különösen a főalak, vagy főcsoport izgat, hát mindenekelőtt ezzel vesződöm mindaddig, míg végre vonalban is kialakul a főgrupp valami cselekménye, aztán elkezdem hozzákapcsolni a mellékalakok tömegét, persze vigyázva arra, hogy ezek mozgása és cselekvése összhangban legyen a főalakok cselekményével.

Az bizonyos, hogy ez elég erős agymunka, minden az elképzelésre van alapítva, a mozgás, a cselekmény, a kosztüm, maguk a csoportok, esetleg architektúra, ehhez kérem sok radirgummi és sok-sok türelem kell, hiszen egyelőre nem természet után készül a munka, hanem tervezünk — hasból.

Végre kialakul a kép, mondjuk egy történelmi jelenet egy középület falmezője számára, ahol adva van, teszem azt egy király, vagy vezérem-

téma. Mindenekelőtt tanuljunk meg annyit, hogy a bécsi gyár kezdetben magánüzem volt, amelyet 1819-ben Du Paquier alapított. 1744-ben lett belőle bécsi cs. és kir. porcellángyár. Amig a gyár magánüzem volt, addig nem alkalmazott gyári jelzést. Ezt a híres *Wien vor der Marke*, amely igen nagy becsben áll. (Ám nehogy azt tessék hinni, hogy minden jelzésnélküli porcellán idevág.) 1744-ben, amikor állami kezelésbe ment át, az ú. n. *méhkas* jelet kezdték alkalmazni, még pedig 1749-ig színtelenül („fehéren") benyomottan, de a méhkasban csak egy elválasztó vonallal.

Hát még milyen nagy passzió a finomabb darabokon a mesterjelek szerint az illető szobrászt vagy festőt meghatározni!

Ám ez messze vinne. Most még csak arról akarok szólni, hogy *Sorgenthal* báró igazgató idejében (1784—1805) volt a gyár a legnépszerűbb. Ezidőben készítette a legszebb színes képecskékkel dekorált csészéket, klasszikus alaku vázákat. Ez a Sorgenthal-féle bécsi porcellán talán az egész világon rekordot mutathat fel gyakori utánzottság dolgában. Ha egy szép asszony gyönyörű Alt-Wien-vázát ad barátnőjének aján-

SZIGETI JENŐ: DEÁK-TÉR
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Azután jött 1825-ig *a máz alatt festett kék méhkas* ideje. 1825-ben tértek át ismét a benyomott, most már két választó-vonalas, ú. n. *fehér méhkasra*. Igy jelezték a készítményeket egészen 1863-ig, amikor a gyárat parlamenti határozattal megszüntették.

A kereskedésben Alt-Wiennek hívják a kék méhkassal, Neu-Wiennek a fehér méhkassal jelzett darabokat. Ennek a megkülönböztetésnek azonban semmi tudományos jelentősége nincs. Praktikusan csak időt jelöl és amennyiben ez a gyár a XVIII. és XIX. század fordulóján élte aranykorát, kétségtelen, hogy a Neu-Wiennek mondott darabok rendszerint a csekélyebb értékűek.

A régi bécsi porcellánnal egyébként könnyen érhetünk el nagy szakértői hatást. Csaknem minden egyes darabon ott szerénykedik az évszám. Még pedig — szaknyelven szólva — vannak *kétszámos és háromszámos* darabok. A kétszámosak a XVIII., a háromszámosak a XIX. századiak. Igy pl. a 98-as szám 1798-at jelent, a 805-ös szám 1805-öt.

dékba, akkor ezer eset közül 999-ben mérget lelet rá venni, hogy ilyen készítményről van szó. Hozzá kell tennem, hogy ezek az imitációk, — amelyek legtöbbnyire Karlsbadban és Bécsben készülnek, — gyakran tetszetősek. Némelykor gondos festés van rajtuk, legtöbbnyire dekorativen hatnak. Ahol mást nem kívánnak tőle, ott ám foglalják el a legdíszesebb helyet. Aki azonban súlyt vet arra, hogy van ízlése és van némi műtörténeti tudása, annak le kell számolnia, hogy az ilyen tárgy történeti anachronizmus és művészeti és közgazdasági hazugság.

Mert — s evvel legyünk tisztában — az imitáció legtöbbnyire csalás, de mindig hazugság. S evvel búcsúzom is olvasóimtól. Vigyázzanak, ne menjenek lépre! Gondolják meg, hogy aprópénzért nem osztogatnak műtárgyakat. Az alacsony ár tehát inkább elriasztó és ne csalogató legyen. Inkább szerény, de valódi dolgot vegyenek, s ne csillogó szemetet.

Ennek a kis jegytáblázatnak pedig — ha nem is tudtam mindegyik gyárral részletesen foglalkozni, — hasznát fogják venni. Tegyék el!

Udvary Géza

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEMINÁRIUM

Képzőművészet
1928. 8–9. 7.

HOGYAN KÉSZÜL A KÉP.

Ebben a rovatban az eddigi cikkek során is az volt igyekezetünk, hogy az olvasót bevezessük a képzőművészet boszorkánykonyhájába. Meggyőződésünk, hogy valaminek a megismerése nem lehet teljes a születési körülmények ismerete nélkül. Az olvasónak ez az intim informálása a célunk most is, amikor egyes avatott művészeket szólaltatunk meg erről a nemcsak érdekes, de mély bepillantást is engedő kérdésről: hogyan születik a kép.

Körkérdésünkre beérkezett válaszok közül elsőnek a kiváló *Udvary* Géza temperamentumos írását adjuk. *(Szerk.)*

Kedves Szerkesztő Úr! Ön arra kér, hogy írjam meg a „Képzőművészet" számára — hogyan készül a kép.

Erről a témáról igen bajos egy szabályt írni, hiszen minden művésznek egészen más és más az eljárása egy kép megalkotásánál, tehát lehetetlen minden képalkotási szabály és ha ilyen volna, akkor már nem is volna művészet az ilyen szabály produktuma.

Rengeteg ilyenfajta leírást böngésztem végig az életben, mert magam is szerettem volna valamit profitálni a nagyok eljárásaiból, de azt kellett tapasztalnom, hogy valamennyi homlokegyenest ellenkező recipék szerint alkotott, ergo teljesen az *egyéntől* függ, hogy miként alkotja meg azt a művet, amely hivatva van kifejteni a benne élő víziót — vagy gondolatot.

Végig tanulmányoztam egy légióját az igazi nagy mesterek munkáinak s csak azt láttam, hogy mindenik a maga útján jár, egyik jobban különbözik a másiktól, sőt még ugyanaz a mester is ritkán használ ismételten azonos eljárást, — így arra a megállapodásra jutottam, hogy minden alkotásnál egy *érzés* vezeti a művészt, de semmiféle szabály, s ez az érzés minden esetben a tárgy kívánalma szerint változik! Valamikor régen — még akadémikus koromban, a német iskolákon hallottam valami skolasztikus szabályt emlegetni, amely szerint akademice komponálni kell, de rövidesen ezzel is elhallgattak, mert bebizonyosodott, hogy jó képet előírt szabályok szerint — alkotni lehetetlen.

Ez is persze csak a német alaposság egyik szörnyszülötte volt, már a latin népek, franciák, olaszok egyáltalán sohasem dolgoztak kimondott kánonok értelmében olyasmin, amihez csupán csak lélek és érzés kell.

Emlékezem jól, mikor egyszer nagy emlékű mesteremtől, Lotz Károlytól, egész naivan megkérdeztem, hogy mi mégis a szabálya egy kép megkomponálásának, a drága Mester először csodálkozva reám bámult csupa lélek — szürke szemeivel, majd idegesen belemarkolt dús, bozontos ezüstös hajába, s csak aztán förmedt rám az ő sajátságos asztmatikus hangján:

SASHEGYI KÁLMÁN: FELHŐS TÁJ
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

~~Horovitz Ármin~~ K

Udvary Géza

A TÁRSULAT JUBILÁRIS VÁSÁRLÁSA. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 50 éves fennállása emlékére annak idején évi 3000 koronát állított be költségelőirányzatába vidéki múzeumok számára eszközlendő vásárlásra. Az erre az évre esedékes 3000 koronából 2000 koronát már az ez évi Tavaszi Kiállításon felhasznált a művásárló bizottság, a még rendelkezésre álló 1000 koronából pedig a mostani Téli Kiállításon megvásárolta Udvary Géza: «Színfoltocskák» című olajfestményét és Horovitz Ármin: «Anyaság» című rézkarcát. Az igazgatóság mindkét művet a Kassán lévő Felvidéki Múzeumnak adományozta.

Művészet 1914. 87. l.

P nincs cíd.

8721.

UA TAM DANUBII FLUVII PARS
ENAM URBEM, ET MINORES IN
EGIONES ADJACENTES UT HUN-
SNIA, DALMATIA, SERVIA, NEC
RAECIAE CONFINIA OSTENDUNTUR,
T: BAT: cum Privilegio Ordin:
ozzá az iránytüt a GOLFO DI
éretegység alól középütt van
lgeto allegorikus szárnyas
helységnevek olvashatók betü-

ér. 49.5:56.5 cm.

64-906
-905-14

A Műcsarnok jubiláris kiállításából

Herrer Cézár: Intérieur

Úgy mint elődjeik. És ezalatt a rettentő hosszu idő alatt sohasem jött egy egyéni gondolatuk. Azt hitték: szerettek, mert sokat hallottak a szerelemről. Megházasodtak, mert ez az intézmény sokszor előnnyel jár, de meg szokásba is van véve.

De már gyermekeikkel szemben egy nagy gond gyötri őket, az a rémület, hogy hátha az a kis ösmeretlen más talál lenni, mint szülei. S ha a legkisebb jel arra mutatna, hogy az a kis teremtés csakugyan az igazán élők sajátságából rejteget magában valamelyes hajlamot . . . Nosza hamar! szürkíteni! szárnyat törni! A szülei tekintély üvegburáját ráborítani.

És van egy hatalmas segítőtársuk ebben a műveletben: a mai iskolai rendszer. Az az ezer- és ezerszerte bevált nagy mángorló, melyet ha végig-végighengergetnek a még puha, fogékony kis lelkeken, hamarosan kifogy abból az igazi élet, s lapul, tompul minden, ami egyéninek igérkezett.

De a tetszélők kezében még egy hatalom van. Ha tudniillik közülök sokan kis csoportokat alkotva, utcán, klubban, ozsonnaasztaloknál összeverődnek, és úgy esik a dolog, hogy több ilyen csoport *ugyanegy* szomszéd dolgát találja meghányni-vetni, ezt úgy nevezik, hogy közvélemény. Ez az a nagy szellemi orthopediai intézmény, amelynek Zanders-eszközei sokszor csodálatosan hasonlítanak a hajdani kínzó eszközökre. De mivel bölcs emberek is odanyilatkoznak róluk, hogy „szanálják a társadalmat" . . . tehát tiszteletben kell őket tartani. Tény az, hogy a „Közvélemény" rettentő egy erő. Ezért nem csoda, ha az igazán élők csoportja ezt irányítani, ezt kiformálni kivánja.

De kik hát az igazán élők?

Azok, akiket a sors, e sok nulla közé mint számot ír le.

Ez az ő jutalmuk, de ez az ő átkuk is, mert bár mindig mint szám jönnek a világra, leggyakrabban nem a nullák közé, de a nullák végére helyezi őket balvégzetük s ilyenkor azt érezik, hogy lehetnének valamik, s mégis mennyire tehetetlenek, mennyire keveset számítanak. Ezek azok a szerencsétlenek, akik folyton folyvást a fejük felett érzik a koporsó fedelét, akik mindig fuldokolnak a penészszagtól, de nem menekülhetnek.

Mert nem elég igazán élőnek születni. Ezek ugyan már aktiv lények, s mint ilyenek, feltétlenül lesz egy sereg tetszélő, aki felett uralkodnak, vagy legalább is akiket tirannizálnak. De ez még mindig csak hernyóstádium. De ahhoz, hogy az ember ideál-

Uj Idők 1911–12. XVIII. 13. sz.

A Műcsarnok jubiláris kiállításából

Udvary Géza: Az ő virágai

álló többé? hanem inkább hitelező, aki a törvények betartásáról jó előre beküldi a figyelmeztetést, a fizetési felhívást . . . s csak azután ovatol, csak azután mondja ki a csődöt . . . Ma már nem a haláltól félnek az emberek, de a nyomoruságtól . . . Ezért örülnek, ha félálomba jutnak el odáig, és azontúl. Nagy különbség van abban, hogy valaki nyeregbe ülve, bizonytalan mesgyéket keresgélve utazik céljához, vagy pedig a vasuti kocsijában összegörnyedve és bóbiskolva . . .

Természetesen a tetszélő is csak úgy jő a világra, mint az, akire az igazi élet vár e földön: megszületik. És őt is pólyába göngyölik és ő is éppen olyan hamarosan kikapálódzik belőle, mint más ember fia. Ő is nemsokára tötyög. Bukdácsol. Eléri a kilincset. Kijut a szabadba. Állatokat kinoz . . . Még mindig úgy, mint azok, akiket később ösztönszerüleg követni fog, vagy, ami valószínűbb, megkövezni.

De egy napon a kis tetszélők ime, azon veszik magukat észre, hogy az iskolapadban ülnek. És ekkor, mintha az a magukkal hozott bódultság egy fokkal sűrűsödnék, egy árnyalattal szürkülne lelkük mélyén. Ez nem zárja ki, hogy igen jól ne vizsgázzanak. Tanulnak is sokat: ami a könyvben meg van írva. Amit már előttük generációk tudtak. Lehet, hogy az ifjuság lelkes mozgalmaiban is részt vesznek, de csak mint követők, de csak mint utánzók. Mert a tetszélőt az is jellemzi, hogy bármint viselkedik is az utcán, a zöld vagy fehér asztalnál, otthonában vagy vármegyéjében, ő sohasem lehet *egyén*, csak: *tag*. „Tiszteletreméltó tagtárs". „Hasznos tagja a társadalomnak". „Kitünő családtag" . . . Esetleg: „dísztag" . . . De ez csak a legvégén. Egyelőre azonban ott tartunk, amikor szerelmes lett.

És ilyenkor valóan érdekes őt megfigyelni, mert éppen úgy viselkedik, mintha igazán élne. Pedig nem. Csak a bódultsága terhelődött holmi tarka-barka, nyugtalanitó álommal. Álommal és visszaemlékezéssel. Mert úgy kell lennie, hogy valamely messze-messze ős, valaha igazán ébren volt, igazán szeretett, igazán élt, s azóta minden tetszélő unoka létezésében van egy időszak, amikor ő is azt képzeli, hogy ébren van, hogy szeret, hogy él. Ez időtájt aztán, rendszerint meg is házasodik . . .

Gyermekei lesznek. Ezeket se kevesebb szeretettel, se több belátással nem gondozza, püföli, mint ahogy őt gondozták, püfölték.

Az is igen jellemző a tetszélőre nézve, hogy esküvője után mihamarább szürkül.

Először belülről. Szürke lesz a világnézete. Természetesen azt a világot kell érteni, amelyről nézete van, jobban mondva azt, amelyet méltat arra, hogy felőle nézete legyen, tehát egy akkorka világot, amely elejétől kezdve megfért egy utca hosszában, és most már mindinkább zsugorodik, zsugorodik össze. Szürke a politikai meggyőződése. Szint általában csak egyet lát: a rendjel-szallagét.

De legszürkébb az érzelemvilága . . . Ha előbb dicsekedett és veszekedett, most már csak irigykedni, panaszkodni és zsörtölődni tud.

És lassan-lassan elszürkülnek a tetszélők kívülről.

Szürke lesz a hajuk, a ruhájuk, a foglalkozásuk. De azért legtöbbnyire elélnek nyolcvan éven túl is.

K Udvary Péra
Képzőművészet 1932.54.sz.

bir és ezen a cimen a Képzőművészeti Tanács részéről elismertetett. Akik annak idején a művészcsoportoknak ilyen intézményes jogát létesitették, egészen más volt az intenciójuk. Akkor a művészcsoportok alakulása művészeti elvek alapján történt, azóta pedig az alakulások hatalmi okokból eszközöltetnek azzal a célzattal, hogy jogot kapjanak a Műcsarnokban — zsüri nélkül való — kiállításra. Ma már úgy megszaporodtak ezek a csoportok, hogy a Műcsarnok termei — szűknek bizonyulnak. Mielőtt tehát egy másik ilyen a csoportok részére intézményes kiállítás állíttatnék be a programba, a legsürgősebb feladat az egyes csoportok tagjainak átigazolása. Nem lehet művészcsoport legalább 25 tag nélkül és nem lehet senkisem kiállító tagja csak egy művésztársaságnak vagy csoportnak. Azonnal meg fog szünni az az anomália, hogy

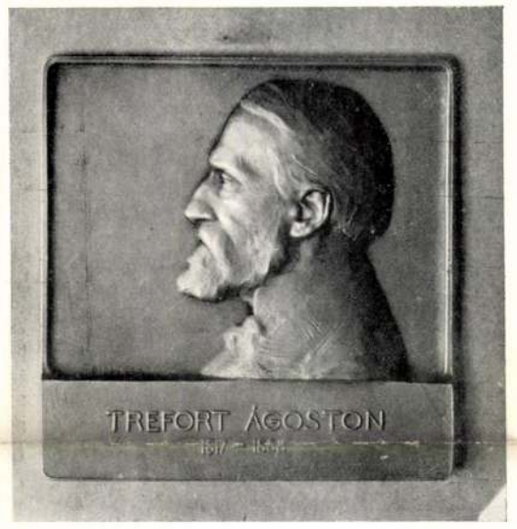

BERÁN LAJOS: A TREFORT-EMLÉKPLAKETT

Kurir Foto

az egyik teremben hegyén-hátán összezsúfolva kerülnek a művek kiállításra, mig a másik teremben alig lóg valami a falakon. A Székesfőváros feladata, hogy legalább még egy ilyen kiállítás megrendeztetését biztositsa a kipróbált művésztársaságoknak és egyesületeknek. A rendezés és zsürizés dolga azonban szigoruan művészi jog.

Dudits Andor, a Benczúr-Társaság elnöke:
— Nem foglalkoztam behatóbban a kérdéssel s igy csak kissé felületes véleményt adhatok a javaslattal kapcsolatban. Ma, amikor oly éles ellentétben állnak egymással a művészcsoportok, valójában üdvös hatásúnak látom a magyar művészet virágzására, ha az összes művészi csoportok és irányok egymás mellett megjelenhetnek egy kiállítás keretében. Mindenesetre óvatosan kell megoldani a technikai kérdéseket, nehogy egyes csoportok és irányok kimaradjanak s ezáltal új tápot nyerjen a gyülölködés parazsa. Óvatosnak kell lenni az időpont megválasztásában is, nehogy emiatt már tervbevett kiállítások halasztást szenvedjenek és igy, művészi alkotások ne jelenhessenek meg a nagyközönség előtt.

Mecsekaljai *Horvai* János, a Szövetség művészcsoport elnöke:
— A legutóbbi esztendők legegészségesebb ötletének tartom, hogy a Főváros a szóbanforgó kiállítást megrendezze. Én úgy látom, hogy a nagy esztétikai nyereségen felül, amit egy ilyen jó kiállítás jelentene, megvolna az a kiegyenlítő hatása is, ami a jelenlegi kedvezőtlen helyzetet jótékonyan befolyásolná. A tavaszi tárlatok intézményesítették a magyar művészet minden frakciójának részvételét ezeken a kiállításokon. Ha most még egy kiállítást kapunk, amelyiken a magyar művészet minden árnyalata megkaphatja a maga képviseletét, még pedig együttes felvonulás alakjában, akkor a Műcsarnok kiállításai egyensulyba kerülnének. A Műcsarnok megrendezhetné továbbra is évenként kétszer a maga speciális kiállításait és a magyar művészet egyeteme is hozzájutna az őt megillető jogokhoz.
— Ami a zsűrizést illeti, én amellett vagyok, hogy a Főváros ügyosztálya, amelyik olyan kiváló kiállítást tudott produkálni új szerzeményeiből, végezze maga, függetlenül minden befolyástól a zsürizés munkáját. Hiszen a Főváros illetékes tényezői most bebizonyitották, hogy értenek a kiállítás rendezéséhez és tudnak is, akarnak is tárgyilagos zsürizést végezni.

Kernstok Károly, a Munkácsy Céh alelnöke a következőket mondotta:
— Ennek az ötletnek a megvalósitása nemcsak a Műcsarnokon kivül álló művészek javát szolgálja, de hasznára fog válni magának a Műcsarnoknak is. Hiszen abban az esetben, ha a Műcsarnoknak évenként csak két kiállitás rendezésére kell berendezkednie, természetszerüen a Műcsarnok kiállításai nivóban emelkedni fognak. A rendelkezésükre álló anyagot módjuk lesz erőteljesebben megrostálni. A művészet szabadságának nagy elve csak nyerne ezzel a kiállítással és a művészek helyzetén is talán javi-

Foto Zachariás

UDVARY GÉZA: HUNYADI JÁNOS FRESKÓJA A PARLAMENTBEN
Vázlata a Műcsarnok Őszi Tárlatán

MEGOLDÁS A MŰCSARNOK ÜGYÉBEN

A Képzőművészet szeptemberi számában felvetettük azt az ideát, hogy a Főváros rendezzen a Műcsarnokban minden esztendőben egy-egy olyan kiállítást, melyen a mai magyar művészet teljes egésze vonulna fel. Megírtuk azt is, hogy ennek az ötletnek apropóját megadta, hogy az utolsó évek szerzeményeiből a Főváros egy mintaszerüen jó és tárgyilagos szellemű kiállítást rendezett. Örömmel állapítjuk meg, hogy a felvetett eszmét minden illetékes tényező rokonszenvvel, sőt örömmel fogadta. Kérdéssel fordultunk az egyes művészcsoportok vezető művészeihez, hogy a Főváros részére igazoljuk a művészekben meglévő hajlandóságot egy ilyen kiállításnak a legmesszebbmenően való támogatására. Ezeket a válaszokat most módunkban áll a Főváros uraival a nyilvánosság szine előtt közölni.

* * *

Csók István, a Szinyei Társaság elnöke igy nyilatkozott:
— Csak helyeselni tudom a felvetett gondolatot. A történelem kereke fordulóban van, a tegnap világnézete haldoklik, utolsó erejével mégegyszer ránk akarja kényszeriteni a maga szűkkörű és rövidlátó nézeteit, de ugyanakkor már születik a mának diadalmas folytatása, az új igazibb és őszintébb holnap. A magyar művészetnek kötelessége egységesen ott állni a születő holnap bölcsőjénél és vigyázni, hogy gazdag, új virágzást igérő hajtások fakadjanak a magyar művészet megtépett fáján. Valójában sikert hozna Gyöngyösi főszerkesztő úr javaslatának megvalósulása, ha a tegnap és holnap művésznemzedéke nem állna oly szöges ellentétben egymással. Igy azonban meddő kisérletnek látszik az ellentétek ilyenformán való elsimitása.
— Úgy gondolom nem használhat más, csak egy új Műcsarnok. A mostanit oda kell adni a Szépművészeti Muzeumnak, hogy abban a modern magyar művészet kiválóbb alkotásait méltó keretek közé helyezze. Az új Mücsarnokot a Margitsziget fedettsétánya helyén képzelem el a párisi Grand Palais mintájára. A földszinten iparművészeti kiállítások lehetnének, az emeleteken pedig békésen megférnének külön a maradi, külön az új irányzat hívei. Az idegenforgalomra is grand attrakcionként hatna egy ilyen új csarnok, ahol nagy internacionális kiállításokat is rendezhetnénk. Sigfried sem tudta ősei kardját összekalapálni, csak midőn a szimbolisztikus értelmü tisztitótűzbe tette, forradt össze új, világgyőző karddá. Ilyen kardot nyerne a magyar művészet az új Műcsarnok megalapítása által. Sajnos, a mai gazdasági viszonyok nem engedik meg ennek a nemzeti erőinket kidomborító műnek a megvalósítását. Igy szerencsés közvetitő javaslatnak találom Gyöngyösi főszerkesztő úr gondolatát.

Déry Béla, a Magyar Képzőművészek Szövetségének igazgatója:
— Minden olyan elképzelést vagy ideát, amelynek célja az, hogy a művészek egyetemessége az ország legrégibb és legnagyobb kiállítási helyiségében évenként többször jusson szóhoz, a legnagyobb örömmel üdvözlök. A különféle művészeti felfogásu művészcsoportok között az ismeretes egyenetlenségeknek épen az az oka, hogy évenként intézményesen csak egyszer van módja a művészek összességének versenyképes formában a nyilvánosság előtt megjelenni. Egy második ilyen kiállítás beállításának a Műcsarnok évi programmjába, azért is van jogosultsága, mert a mostani nagy tavaszi csoportkiállításon minden olyan művészcsoport részt vehet, amely alapszabályokkal

vidámító hangulattal ábrázol egy vasárnapi díszbe öltözött menyecskét. A kép hatásos, a festő tehetséges. *Udvary* Pál egy festői tartalommal telíteti kitűnő önarcképet mutat be. Mellette van *Márton* Ferencnek az épülő Regnum Marianum-ról festett érdekes beállítású képe. Ugyancsak az ő ecsetje alól került ki a kisebbik teremben elhelyezett két ligeti havas tájkép, melyek szintén bizonyságot tesznek Márton Ferenc kiváló rajztudásáról és festői

SZABÓ DEZSŐ: ÖNARCKÉP

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

készségéről. Nagy vászonnal szerepel még *Lengyel-Reinfuss* Ede is, aki a kormányzó lovasportréjának sikerült képét állította ki. Eltekintve jelentéktelen rajzhibákól, mint például az alsó lábszár kissé hosszúra nyúlt rajza, a kép portré-hűség és reprezentatív megjelenés szempontjából kifogástalan és egyike a ritkán sikerülő Horthy-portréknak. *Károly* Andor, a talentumos tájfestő, szintén nagyobb méretű képet hozott. Hóolvadásos természetkivágása érdekes és festői problémákban gazdag tartalmú. A tájképek közül ki kell emelni *Kézdi-Kovács* László műveit, akiről örömmel kell megállapítani, hogy az utolsó évek termésében képei már nemcsak hangulatosak, de festői feladatok megoldásában is elmélyedt munkát jelentenek. *Poll* Hugó balatoni képei a művész pastell-technikájának szép példái. Kemény Nándor, ez az egyenes ívben felfelé fejlődő tehetséges művészünk egy triesti kikötőrészlettel és egy nagyon becsületesen megkomponált zsáner-jelenettel szerepel. Gimes Lajost piranoi kikötője és budai esthangulata reprezentálják mindinkább megérő és festői eredményekben kiteljesedő művészetében. És itt van még a tájképfestők egyik legnagyobb ígérete *Gy. Sándor* József, aki a 4 X-es generáció legfestőibb látású landschaftere. Aláhúzottan kell megemlíteni *Romek Árpád* „Eső előtt" című tájképét, amihez hasonlóan friss és hangulatos képet ettől a csupa rutin művésztől még nem láttunk.

A figuralisták közül első helyen kell említenünk *Kövér* Gyula „Hiúság" című nagy vásznát. Ez a finoman rajzolt, kitűnően tónusban

tartott szép kép Kövér Gyulának legértékesebb alkotása. Örömmel látjuk, hogy fejlődési etappeja még mindig nem állott meg. *Czencz* János keletien színes és erotikus hatású képei szintén a fiatal mester legjava munkái közül valók. *Gaál* Ferenc „Falusi keresztelő" című zsánerjelenete ismét dokumentálja, hogy *Eölvedi Gachal* József mellett, akinek ezen a tárlaton is szerepel egy pompásan karakterizált öreg paraszt feje, fiatalabb generációnkban nincs senki, mert kvalitásait mutatják. Szánthó Lajos női portréja egyszerű, karakteres és szuggesztív erejű. *Burghardt* József női arcképében sok a finomság, de kvalitásaiban nem egyenletes munka. *Nagy* Vilmos női portréja jó piktor műve. Hosszú Márton torreádora stilizált önarcképe hangulatos kép. *Nagy* Zsigmond Rákosi-portréja nagyszerű színvázlat, mely tökéletes impresszióját adja a nagy író karakterisztikus fejének. Kompoziciói erős világítási effektusok-

UDVARY GÉZA: ÉVŐDÉS
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

aki annyi intuicióval és festői elmélyedéssel közeledne a magyar falu életéhez. De itt van ennek a zsánernek klasszikus mestere is, *Tornyay* János, akinek „Juss" című drámai erejű vázlata dísze ennek a teremnek. „Nagy Bercsényi Miklós" című történelmi képe is széles ecsetvezetésével egész miliő-rajzát adja a nagy kuruc alakjának.

Az első terem portréi közül *Szabó* Dezsőnek, ennek a rohamosan az első sorba gravitáló fiatal piktornak rendkívül finoman látott női portréját említjük. A mellékteremben kiállított önarcképe bravúrosan oldja meg a legnehezebb festői feladatokat, melyeket tudatosan keres, tehetsége virtuóz próbájára. Vitéz *Darvassy* István markáns önarcképe szintén a jól sikerült munkák közé tartozik, míg *Rottmann* Mozart portréi ezúttal mintha inkább kosztűmjeik dekoratív megjelenésében élnék ki életüket. *Sárkány* Gyula parasztfejei és Sebestyén Károlyról készített arcképe a művész iskal és rendkívül színes hatásukkal frappáns képek.

A kisterem kiállítói közül *Englerth* Emilt főhelyen reprezentálja nagyméretű női portréja, melynek ízléses beállítása, karakteres portréhűsége és a kosztűmnek finom festői látással visszaadott anyagszerűsége olyan kvalitások, aminők ritkán egyesülnek egy portrén. Az alaposan készített részletek ellenére az egész képnek friss és vonzó hatása van. Englerth Emil szimpatikus tehetségének fejlődési vonalán ez a portré jelentékeny állomás. *Kövér* Gyula portréja is sikerült alkotás. Intim báj és a portretista közvetlen előadásmódja teszik értékessé. *Tornai* Gyula a „Termékenység Istennő"-jét ábrázolja keleti szimbólumában, de ebben a művében több az élet, mint a keleti életet tükröző zsánerjeleneteiben szokott lenni. *Bacsa* Andrásnak gróf Csáky Károly honvédelmi miniszterről festett arcképe színes és reprezentábilis. *Csalány* Béla „Tabáni udvar"-a pittoresk,

Képzőművészet
1928. 8-9. sz.

UJVÁRY IGNÁC DŰLŐUTON

lát, egyre több alkalmat kerestek, hogy mondanivalóikat közölhessék, jóllehet a művészek maguk folyvást többen teljesítenek katonai szolgálatot. Azok az intézmények, fórumok, amelyek művészetet szolgálnak, művészek munkáit közvetitik, egymásután rendezték kiállításaikat. Volt oly hét, hogy két helyre is el kellett látogatni a sajtó kritikusainak, a tudósítóknak. S végigtekintve e kiállítások sorain, senki sem mondhatja, hogy azok csak a szokás kedvéért rendeződtek, azért, hogy legyenek, hogy a közönség érdeklődése irántuk erőszakolt volt, s hogy szinvonal dolgában a művészet magasabb követelményei számára nem nyújtottak kielégitőt. Nem egy munkáról tudunk, amely a merkantilis értéken fölül, művészeti kulturánk újabb gazdagodását jelenti.

Mindez pedig, a magyar művészet szívós napfényre törése a dörgő fegyverek közt, épúgy bizonyitéka életrevalóságunknak, mint ahogy másfelől kiábrándító meglepetés lehet az idetekintő ellenségnek, amely matematikai bizonyossággal hitt a kiéheztetés politikájában s amelynek egyes rétegei kétségkivül szószerint vették a sajtó által szélnek eresztett «barbár» megbélyegzést. Ezt a viharos jelzőt nem egyenest ránk találták ki ugyan s hirdették a franciák és angolok, de a szövetségi viszony révén, önkéntelenül felénk is jut belőle egy-egy suhintás. Nos, a jövendő historikusa fel fogja jegyezni, hogy ilyen «barbárok» még nem akadtak a történet folyamán, mint a négyes-szövetség hadviselő államai, amelyek a kulturának tudtak tüzeket gyújtani, s nem tágítottak e szenvedélyük mellől ugyanakkor, amikor csapataik rohamra mentek.

A Műcsarnok téli tárlatát a mult évfolyam decemberi számában ismertettük: itt most az utána következő egyéb kiállításokról teszünk említést. December 3-án a Nemzeti Szalon nyitotta meg téli kiállitását. A tárlaton a Szalon rendes, nagyobbára ismert kiállítói vettek részt, köztük Cigány Dezső, egy chef d'oeuvrevel Rippl Rónai József («a Kossuth-imádó Ripli bácsi»), Zemplényi Tivadar, Uitz Béla, Záhonyi Géza, Pentelei Molnár János, Náray Aurél, Somogyi Miklós, Horvai János, Murányi Gyula, Pick Lajos, Szamosi Soós Vilmos stb. A kiállitás egy ponton mindenesetre megmutatta, hogy háború van: nem emlékszünk

UDVARY GÉZA EGY INTRIKUS

ugyanis egy téli tárlatra sem, amely a Szalonban ennyi festő- és szobrásznőt juttatott volna szóhoz, kivéve amikor kifejezetten céhbeli bemutatkozásukról van szó. Ötvenhárom művésznőt olvastunk meg a katalógusban, akiknek sorából egy-egy tartalmasabb képről, tanulmányról Boemm Ritta, Essö Erzsébet, Müller Ágosta, Katona Madarász A., Podvinecz Erzsébet, Lehel Mária, Porter Paula neveit jegyeztük fel. Általában a művészet második háborús szezonjának szembeötlő s kézenfekvő okból érthető jelensége is a kiállítások e feminizálódása.

Várakozás szempontjából a tárlatok közt kétségkívül előtérben állt a sajtóhadiszállás művésztagjainak bemutatkozása a Nemzeti Szalonban. A megnyitó, amely január 6-án ment végbe, társadalmi esemény volt. Első vendégként a király képviselője tekintette meg a kiállítást, amelynek anyaga csak részben volt az, ami megelőzőleg a bécsi Künstlerhausban került a császárváros nyilvánossága elé: nagyrészben új képek révén, új összeállításban szerepelt e kollekció Budapesten, a magyar festők mindenesetre jobban előtérbe léptek. A közönség elejétől kezdve mindvégig intenziv érdeklödéssel fordult a kollekció felé, amely nyolcvanegy művész 802 művét tartalmazta. A magyar művészek közül legtöbb munkával, külön tekintélyes kollekciókkal szerepelt Vaszary János, báró Mednyánszky László, Vadász Miklós, Maróti Géza, Zádor István, Kandó László, Bató József, Horthy Béla, számra nézve már kisebb sorozattal Basch Andor, Feiks Jenő, Ligeti Miklós, Márton Ferencz, Pogány Gyula, egy-két művel Bardócz Árpád, Ferenczy Valér, Feiks Alfréd, Lányi Dezső, Gimes Lajos, Deutsch Dános Dezső, Divéky József, Englert Emil, Gyöngyössy Elemér, Horváth Károly, Juszkó Béla, Kovácsy Endre, Köves Tivadar, Makoldy József, Papp Emil, Senyei József, Udvary Géza, Zorád Géza. A festők e sorából mindjárt a háború kezdetén a sajtóhadiszállás tagjai voltak s a harc-

KUKÁN GÉZA — BÁNYASZERENCSÉTLENSÉG

mostanig halasztani. Így talán több is lett valamivel, mint egy csoport képnek és szobornak összeállítása: nagyjában beszámol a múzeum gyüjtésének irányáról. «Az a több termet betöltő anyag, amelyet a múzeum így közszemlére tett, a közönség állandó, méltán megérdemelt érdeklődésével találkozott. Valóban demonstrative számolt be arról, hogy ez az annyira fontos szerepre hivatott intézet mily irányban igyekszik betölteni hivatását, illetve egyben bemutatkozása volt annak az új rezsimnek, amely dr. Petrovics Elek nevéhez fűződik.

Ez az új rezsim három évvel ezelőtt kezdődött, tehát abban az időpontban, amikor a mai világkatasztrófa kitört. Ha erre gondolunk, senki sem mondhatja, hogy a Petrovics-rezsim indulása kedvező körülmények közt történt. Valamint ugyancsak nem nevezhető a gyüjtés, a múzeumi adminisztráció szempontjából könnyűnek és irigylendőnek az az állapot sem, amely később következett, a háború ránk nézve szerencsés második és harmadik évében, s ma is tart. Eltekintve most attól a depressziótól, amely akkor vett erőt a magyar élet egész területén, amikor a félelmetesen felvonuló orosz hadsereg először közeledett Magyarország felé s állt a Kárpátokban: a múzeumnak többféle nehézséggel kellett és kell megküzdenie. Ilyen mindenekelőtt a pénz vásárló erejének csökkenése s ezzel szemben a múzeum kötött budget-je. Ilyen az a tény, hogy a nemzetközi piac nagy részétől el vagyunk vágva, éppen azoktól az országoktól, amelyek a műtárgyforgalom tekintetében legjelentősebbek, valamint hogy a múzeum ugyancsak erős konkurrenciát kapott a magánvásárlóknak abban a versenyében, ami a háború gazdasági konjunkturái következtében fölötte megnőtt. Hogy mindazonáltal a múzeum három év alatt oly eredményt tudott felmutatni, mint aminőt az új szerzemények kiállításán láttunk: az a volt kultuszminiszternek Jankovich Bélának is köszönhető, aki az új igazgató keze alá bocsátotta a vásárláshoz szükséges összegeket, valamint magánosoknak, műgyüjtőknek, akik meglepő mértékben gazdagították ajándékozásaikkal az intézményt. Mindez azonban szorosan összefügg az új rezsim szellemével, mindazzal, amit az igazgató egyéni tulajdonságai jelentenek.

Az új szerzemények alapján, nagyjából a múzeum gyüjtő-tevékenységét olyképen jelölhetjük meg, hogy a magyar művészet múltját minden irányban akarja kiépíteni. Szempontja

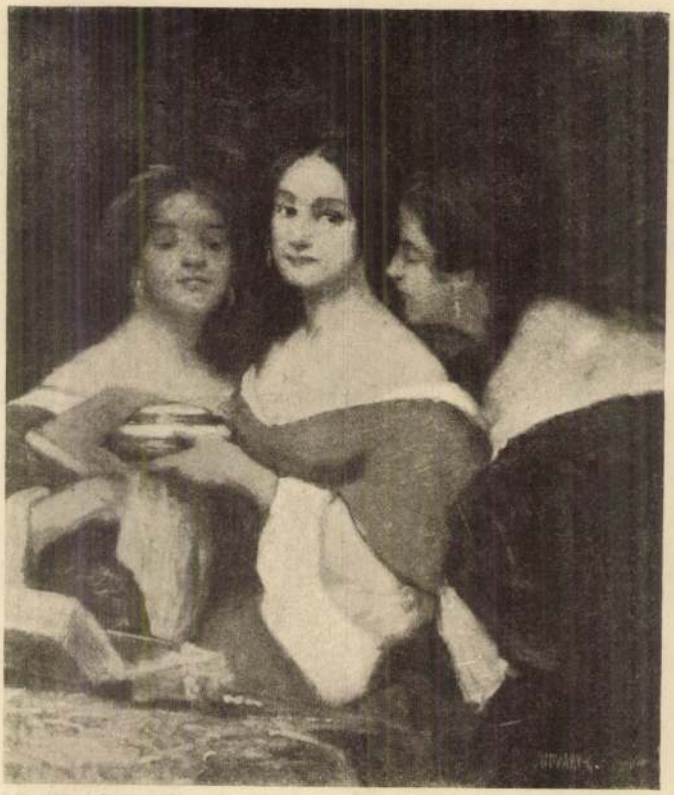

UDVARY GÉZA A LIPÓTVÁROSI KASZINÓ-DIJ NYERTESE

A NÁSZAJÁNDÉK

az, hogy aki e multban szerepet játszott, még ha ez a szerep szerény volt is: helyet kapjon a múzeum falai közt, az őt jellemző munkával. Irányra, iskolára, festői állásfoglalásra való tekintet nélkül tehát a mult minden magyar érdekének felkutatása a cél. Ennek a megvalósítása véleményünk szerint, a múzeum igazgatói székéből új programmként hangzik. Aki ugyanis végignézi az intézet magyar anyagát, konstatálni fogja, hogy idáig sok tekintetben ürességek tátongtak s bizonyos irányban a külföldi tanulmányozó a magyar művészet fejlődéséről hiányos képet kapott. Nemcsak súlyos egyéniségek nem voltak kellőkép képviselve, szerepükhöz és érdemükhöz méltóan, hanem ez a gyér képviselet vagy teljes hiányosság egész stilust, egész korszakot ért, például Hollósyt és körét. Mostani szerzeményeivel, a múzeum, ha még korántsem végezhetett el mindent, azért kétségkívül jelentős pótlást csinált.

Nem áll másképen a helyzet a modern külföldi művészet szempontjából sem. Modern külföldi kép van ugyan már meglehetős számmal a múzeumban, de egészen a legutóbbi évekig inkább csak a középrendű szinvonalat láthattuk s azoktól a mesterektől, nagy franciáktól semmit, akik akár mint kezdeményezők, akár mint egy fejlődést betetőzők, az egész európai művészetre kiható fontosságuak. Az első Corot, az első Delacroix, Chasserieau, Manet, Monet, Cezanne-kép, az első Maillol-szobor most jelent meg a múzeum gyűjteményében. A múzeum programmja itt, helyesen, csupán oly művek vásárlása, amelyeknek szerzőihez egyetemes jelentőségük révén, minden kulturnépnek többé-kevésbbé köze van. Ugyanez a szempont a régi művészetnél is.

Az öt termet betöltő anyagnak csak leltárszerű képét adjuk, ha megemlítjük, hogy a magyar művek sora még a XVIII. században álló Donát János női arcképével kezdődött. A XIX. század első évtizedének és közepének, az u. n. úttörő időnek művészei közül a következőktől szerezhetett meg egy-két munkát

Művészet 1917. 60. l.

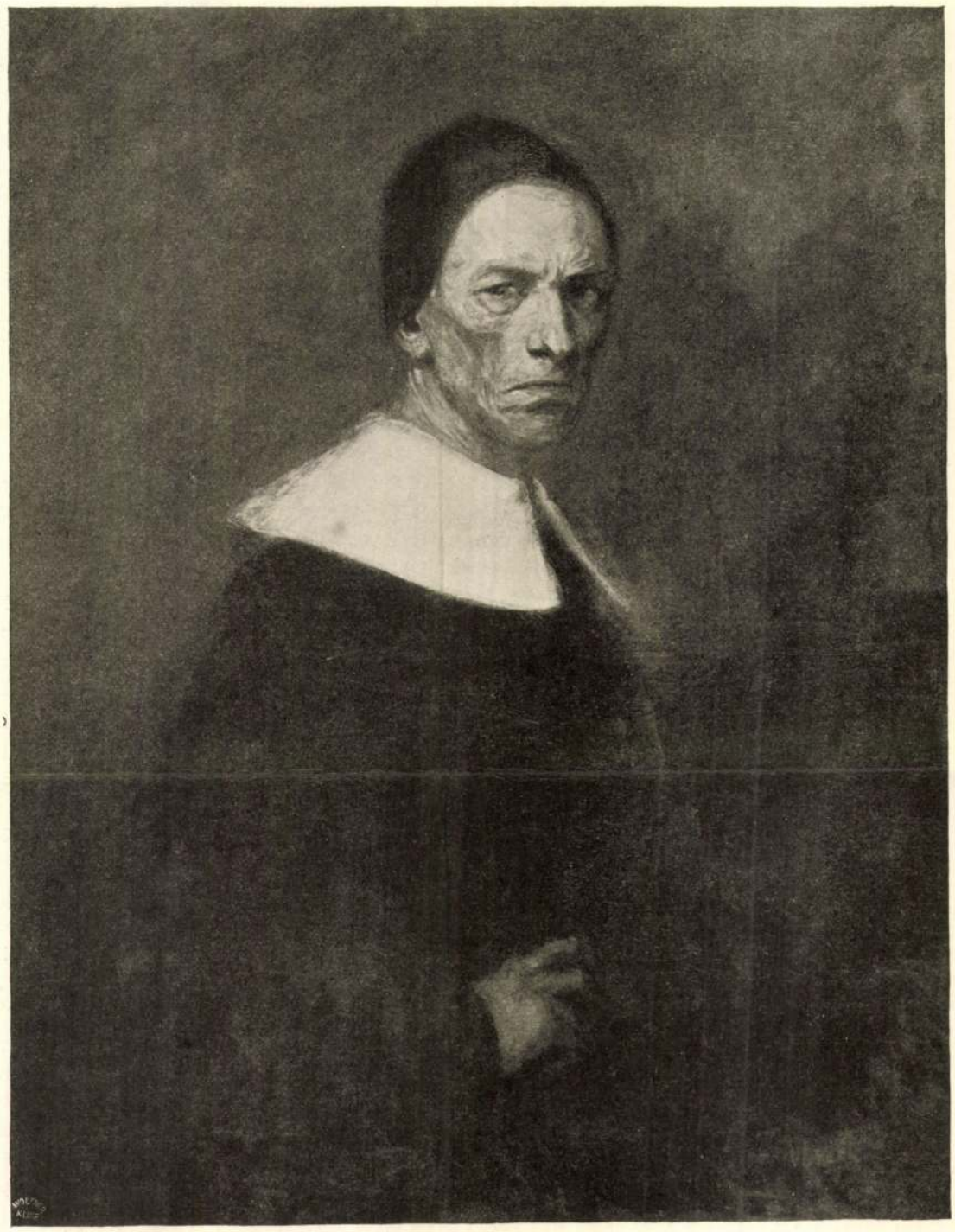

A MŰCSARNOK
TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

PATRICIUS
UDVARY GÉZA FESTMÉNYE

Művészet 1914

a Gellérthegyen, kiállítási helyiségünk a Városligetben, rajziskolánk az Andrássy-úton, muzeumunk több helyen s mind külön-külön vezetés alatt, felsőbb művészi képzésünk is van, csak látszólag egybekapcsolva a művész-iskolával, tehát csupa széthúzás, csupa tér a személyi vetélkedésre. — Eötvös nagy koncepciója aprópénzre felváltva. A jövő feladata — erre azonban igen szomorú idők átszenvedése fog csak kioktatni — szerintem nem lehet egyéb, mint visszatérés Eötvös eredeti koncepciójához, már úgy a hogy, amit belőle meg lehet majd menteni.

Eötvös, mint igazi európai szellem, jól ösmerte az idegen hatások elmemozdító erejét. «Mint a vándormadarak — úgymond — magukkal viszik némely növény magvait s azon szigeten, ahol rövid pihenést tartanak, idegen vegetáció csiráit szórják el: úgy vitték át egyesek gyakran egyik nép eszméit más népekhez s mily jelentősége van a mondának, mely szerint az óvilág minden nagy törvényhozója és gondolkozója utazásban töltötte élete nagy részét.» Ezért alapította Eötvös a művészeti és irodalmi ösztöndíjakat, hogy tehetségeket világlátni küldhessen. Második miniszterségе alatt 36 művészt küldött ki, vagy ha külföldön voltak segélyezte őket, többek között Munkácsyt, Paál Lászlót, Mészölyt, Benczurt és Böhm Pált. Azt hiszem, e művészek fényes elégtételt szolgáltattak kulturérzékének.

Ezenkívül közvetlen vásárlásokkal is azon volt, hogy a művészeket függetlenítse az alacsonyrendű tömegizléstől, s mint a francia kulturpolitika teszi, muzeális vásárlásokkal és egyenes megbízásokkal módot ad nekik arra, hogy erejüket — az anyagi siker reményében — nagyobb feladatoknak szentelhessék. Miniszterségе, tehát négy év alatt 12 művésztől körülbelül 50 ezer forintnyi összegért vásárolt, meghallgatva bizalmi embereit. Később, hogy a felelősség ne egyedül őt terhelje, képzőművészeti tanácsot szervezett (1871-ben), melynek elnöke gróf Waldstein János volt, felállítva az állam semlegességének elvét. Ez annyit tesz, hogy Eötvös nem akarta, hogy az állam művészeti irányok keletkezését akadályozza, a művészi egyéniség szuverénitását tisztelve, hisz ő maga is, az oly kevéssé népies ízű író, első volt Petőfi művészetének elösmerésében. A művészi kvalitás szempontja, szerinte, az egyetlen jogos szempont, az irány mellékes, a modern demokráciához ez méltó. XIV. Lajos felkiálthatott a holland genreképek láttán — vigyétek el előlem ezeket a piszkokat — s kizárhatta Rembrandtot a Louvre-ból, de a modern állam elve a semlegesség az irányokkal szemben, egyedül a tehetséget mérlegelve. A művész maga igenis lehet egyoldalú, a maga irányát ösmerve el egyedül jogosnak (hisz elösmerve a társa irányát, harakirit rendezne), de az államnak mindegy, milyen eszközökkel fejezi ki a művész érzését. Az a fő, hogy ki tudja azt fejezni. A tudás fokát kell csak megítélnie. De ki ítélje meg? A képzőművészeti tanács? Az ideálista Eötvös azt hitte, hogy az emberek mind olyan ideálisták, mint ő. Csakhogy az emberek: egyszerűen emberek, akiken az önzés az úr — s hasztalan hirdette Eötvös, hogy csak az önösre nem vár vigasztalás e földön, az emberi önzést nem tudta kitépni a szivekből. Ha a tanácsnak tagjai államemberek, meggyőződésük korlátolt, ha független emberek, — de vannak-e független emberek? Ilykép az a kérdés, ki legyen tanácstag, máig sincs megoldva. Csak nemrég panaszkodott a francia művészeti budget előadója, Paul Boncour, hogy az állami vásárlásoknál, a művész anyagi helyzetének szempontján kívül, akadémikus, társaságbeli befolyások is csúf szerepet játszanak, mikor pedig egyedül a művészi kvalitás lehet az uralkodó szempont (Art et démocratie p. 103.). Mindenesetre itt a közszellem megváltozásától sokat lehet várni. A jövő feladata itt is csak az lehet, hogy visszatérjünk Eötvös alaptendenciájához és a múzeumi vásárlásoknál egyedül a nagyra törekvést, a művészi értéket vegyük figyelembe.

Eötvös azonban nemcsak az élő művészek sorsával törődött, hanem a jövő generációval is és evégből megbízta Keleti Gusztávot a külföldön dívó művészettanítás tanulmányozásával. Keleti jelentése alapján egy mintarajziskolát szervezett, persze még kis arányokban, de az intézet megnyitását már nem érte meg s utódjára, Trefortra maradt az intézet kiépítésének feladata. Nemcsak művészeket, de művészetet megértő közönséget is akart azonban nevelni, elsősorban a rajztanítás általánossá tevése által, másodsorban a műveltségnek művészi irányban való kiegészítésével. Ez állami feladat, mert a művészet formanyelvének megértése által, a rajzdilettantizmus elterjesztésével, a műemlékek szellemébe

K

UDVARY GÉZA. Hosszú betegeskedés után február 4-ikén meghalt Budapesten *Udvary* Géza festőművész, az Iparművészeti Iskola tanára. Képeivel igen gyakran találkozott a közönség a Műcsarnokban, amelynek legszorgalmasabb kiállítói közé tartozott. Szinte típusosak voltak ott az ő renaissance-kosztümbe öltözött firenzei vagy velencei karakterképei, amelyek arcához gyakran ön-

magát használta modellül. Ezek az olaszországi emlékek és a renaissance szomja végig kísérték egész életén. Ámde szorgalmas munkássága nem merül ki ezekben a ránézve jellegzetes művekben, mert a legkülönfélébb feladatok megoldásával találkozunk munkái sorában, kezdve az apró ex-libristől el egészen a falfestményig. Mint illusztrátor Kisfaludy Károly műveit látta el képekkel, készített arcképeket (Maróthy Margit), történeti festményeket (IV. Béla menekülése, Toldi Miklós), gobelin-tervet (Mátyás bevonul Budára), falképeket (a pannonhalmi ezredéves emlék, a gellérthegyi Kálvária egyik stációkápolnája, az Országházban (Kossuth Lajos és Hunyadi János), oltárképeket. Emellett több évtizeden át tanított az Iparművészeti Iskolában.

Óhidi *Udvary* Géza a zemplénmegyei Perbeniken született 1872 szeptember 20-án. Sok éven át folytatta tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán (1894—97), azután *Lotz* Károly mesteriskolájában (1897—1903), de Rómában, Münchenben, Párisban is. Alig hogy kikerült *Lotz* iskolájából, aki a legnagyobb hatással volt rá, tanára lett az Iparművészeti Iskolának (1903). Kiállított idehaza és Velencében, a Székesfőváros megszerezte néhány képét (Patricius, Ülő leány, Árkádos udvar), a Képzőművészeti Társulat megvette Színfoltocskák c. képét a kassai múzeum számára. Tevékeny részt vett művészeti életünkben s halála híre általános részvétet keltett.

Magyar Művészet 1932, 45. l.

1514

Udvary Éva

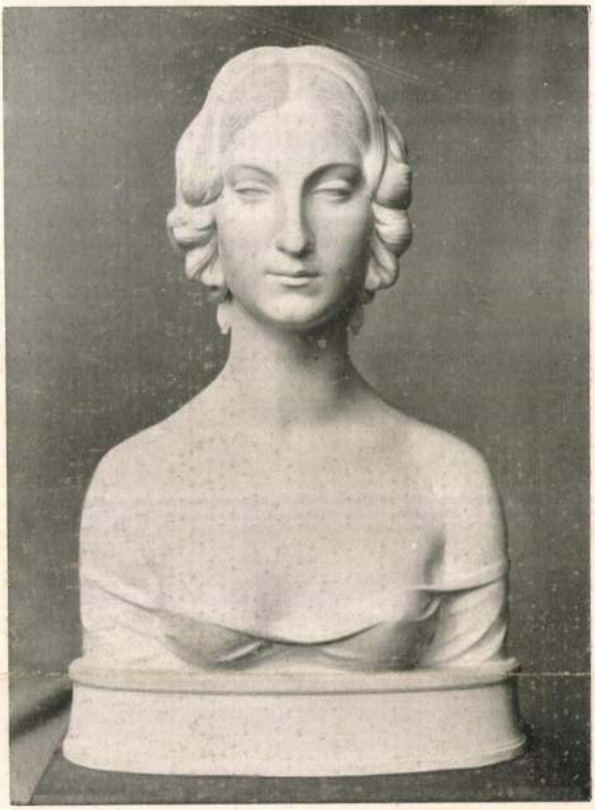

Lux Elek:
Strasser Olga mellszobra.

Udvary Géza:
Szüret.

Benczúr Társaság Kiáll.
1925 márc.

PENTELEI-MOLNÁR JÁNOS: PARKRÉSZLET
A művész hagyatékából

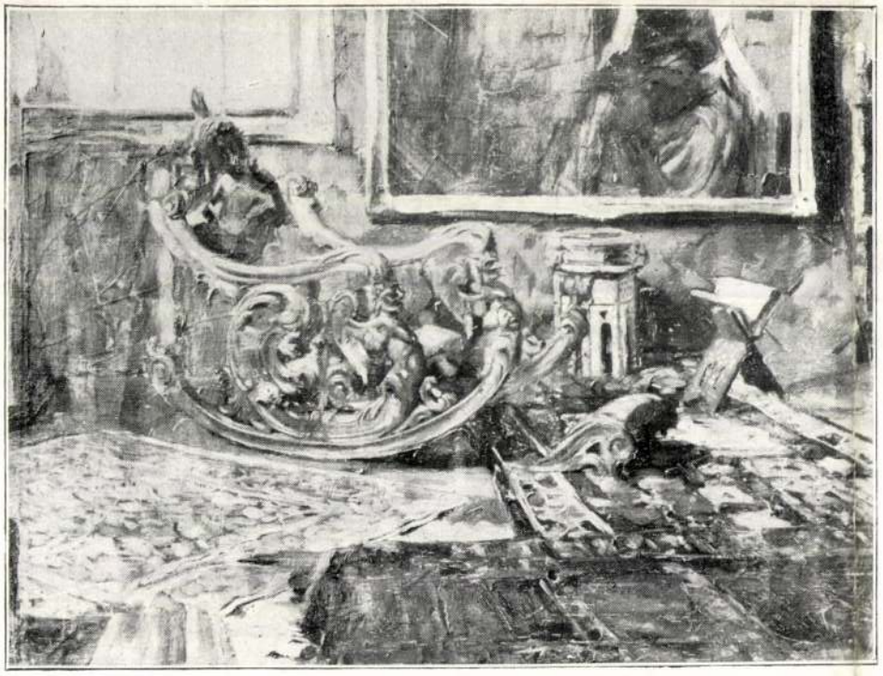

PENTELEI-MOLNÁR JÁNOS: HINTASZÉK
A művész hagyatékából

PENTELEI-MOLNÁR JÁNOS: SZIESZTA
becskói Biró László úr tulajdona

UDVARY GÉZA: MÁTYÁS KIRÁLY BEVONUL BUDÁRA (GOBELIN TERV)
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

TÁRLATOK

A MŰCSARNOK TAVASZI TÁRLATA

Örömmel állapítjuk meg, hogy a téli kiállítással kapcsolatos panaszainkat a rendezőség ezúttal megszívlelte és így nem tapasztaljuk azokat a bántó visszásságokat, melyek a téli tárlaton általános megütközést keltettek, különösen érdemes, nagymultú mesterek deplaszirozása miatt. A rendezés munkája ezúttal egyébként is kifogástalan. A baloldali, gyengéb világítású termekben azok a művek nyertek elhelyezést, melyek legkevesebbet szenvednek az elégtelen világítástól, viszont a tavaszi tárlat anyagának legjelentékenyebb része a jó világitású termekben kapott helyet. A tavaszi tárlat rendezése bizonyítéka annak, hogy egy kis jóindulattal a legnehezebbnek látszó rendezési problémákat is meg lehet oldani.

Ami kevésbé örvendetes a tavaszi tárlaton, az néhány jelentékeny csoportnak távolmaradása. A kiállítás nivója így is megközeliti a mai magyar képzőművészet átlagnivóját, de kétségtelen, hogy ez a nivó csak nyert volna, ha a Céhbeliek, a Kéve, a Szinyei-társaság és a Szövetség is igénybe vette volna a Műcsarnok tavaszi tárlatának számukra is fenntartott termeit. Persze, ezeknek a társaságoknak is jó néhány tagját látjuk szerepelni a kiállításon, mégis testületileg való felvonulásuk teljesebb képét eredményezte volna a mai magyar művészetnek.

I.

Az első nagy termet a Képzőművészeti Társulat törzs és társtagjai foglalták le. A főhely ezúttal *Zombory* Lajosé, aki nagyméretű, dekorativ hatású, valósággal foltfelépítésű tablójával tűnik fel. Az utolsó időkben Zombory a nagy vásznak térbetöltő problémáit keresi és oldja meg azzal a sajátos, egyéni felfogással, mellyel egyedül áll pikturánkban. Mellette örömmel látjuk a Kecskemétre visszavonult és tárlatainkon oly hosszú ideig nélkülözött, kiváló mestert, *Révész* Imrét, aki ezúttal három monumentális erejű vászonnal szerepel. *Bosznay* István tájképei egymás mellett érdekes tanúsága annak, hogy akármilyen technikával és felfogással lehet festeni jó képeket, mert a mű kvalitását egyedül a tehetség dönti el. Bosznay egyik tájképe széles ecsethúzások foltkezelésével, másik a dekorativ festészet felfogásában készült és mégis mindakettő kiváló alkotás. Ezen a falon még két művészről kell a legnagyobb elismeréssel szólnunk. Az egyik *Boruth* Andor, aki szinte évtizedek óta csak néha-néha küldött el a tárlatokra egy udvariassági névkártyát és aki most a Falusi biró és Édesanyám c. kisméretű, de monumentálisan előadott képeivel bizonyságot tett a benne szunnyadó őstehetségről. A másik *Szent István*y Gyula, aki éppen az utolsó években nyomul mind előbbre a mai festőnemzedék legjobbjai közé. Most kiállított Pihenő bányász c. olajképe a tárlat egyik legmagávalragadóbb művészi élménye. A jobboldali falon a főhely *Balló* Ede festői kvalitásokkal diszes női arcképét joggal illeti meg. Mellette *Szüle* Péternek az ő egyéni stilusában felfogott kitünő arcképei és *Vidovszky* Bélának élénken szines, festőileg tartalmas tájképei és interieurjei sorakoznak fel. *Nádler* Róbert lélektani mélységgel ábrázolt arcképét és *Romek* Árpád bravúros csendéleteit kell még megemlitenünk. A terem értékelése nem lenne teljes *Edvi* Illés Aladár mesteri megfestésű balatoni képe, a kiváló *Czencz* János értékes táncosnő figurája, *Barkász* Lajos mindig jó kvalitást jelentő képei, *Zádor* Istvánnak ezúttal feltünően sikerült, pikáns érdekességű legyezős nője, *Éder* Gyulának karakterben pompásan talált portréja, *Szlányi* Lajos klasszikus havas képei, *Kunffy* Lajos jellegzetes Cigányasszonya, *Benkhardt*

Képzőművészet
1930. VI. évf. 29-32.

Vajna Éva -

Literatura. 1929. IV. évf. 2. a - 37-41 old.

Udvary Géza: Renaissance.

Vajna Éva-

Literatura. 1929. IV. évf. 2 sz. 37-41 old.

Udvary Géza: Jószefet el-
adják testvérei

Vajna Éva

Literatura. 1929. IV. évf. 2a. 37-41 o.

Udvary Géza: Önarckép

Vajna Éva

Literatura. 1929. IV. évf. 2. sz. Címlap

Udvary Géza: Szűrcsi.

Rozgonyi

Pesti Hirlap 1925 XLVII okt. 18.41 o.

Ős magyar harcosok. Falfestményterve-

zet Udvary Géza tanár szakoszt

lyán.

Vajna Cóz-

Literatura. 1929. IV. évf. 2. sz. 34-41.

Udvary Géza: Fons vitae.

Vajna Éva

Literatura. 1929. IV. évf. 2. sz. 37-41 old.

Udvary Géza: Incselkedés -

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
162.

Péczely

U d v a r y G é z a:

Trombitás

Olajfestmény

fényképi soksz.

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
20.

Péczely

U d v a r y G é z a :

Patricius

Olajfestmény

A Mücsarnok téli kiállitásából

M Ü V É S Z E T
III.évf. 1904.
377.l.

Péczely
Béla

U d v a r y G é z a :

L o t z K á r o l y arcké
/Udvary Géza ex librisben/

Rézbe karcolta Vadász Miklós

Vajna Éva

Literatura. 1929. IV. évf. - 2. sz. 37-41 d

Udvary Géza: Mi ketten -

Udvary (?)

festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. k. 707–708. l.

Tavasi Tárlat a Műcsarnokban.

Udvary Géza festő

Budapesti Szemle CCXIX.1930. 133-149. Ybl Ervin: Képzőművészet

Donáth Gyula vzobrán

593

Udvary Géza festő

Művészet, 1921. I. 376. o.

Kiállítások.

Mednyánszky Géza festő

Pesti Hírlap. 1932. febr. 6. 5

Mednyánszky Géza meghalt

Udvary Géza festő

Budapesti Szemle CCXXIX. 1933.
405-419. Gál Ervin.: Képzőművészet

Fittler Kamill épitén

1135,

U d v a r y Géza festő

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
186-190.

U d v a r y Géza festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
179_186.
"O.M.Képzőmüv.Társ.közgyülése"

Udvary Géza, festő

Katalikus kunk. 1910. I. k.

X: Taroni mühiállítótok.

Udvary Jeca

testő

8 órai lépés

1925 márc 8. 6. l.

F ɜzet,1900-1919.-Önálló táblakép-
Tájkép.-

U d v a r y G é z a :
Színfoltocskák
/A Képzőművészeti Társulat vásárlása a kassai Felvidéki Muzeum részére/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
87.
"A Társulat jubiláris vásárlása"

Festészet (1900 – 1919) – Önálló táblakép.

Udvary (?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 777–782. l.

Nagy Tavassi Tárlat (Műcsarnok)

Festészet,1900-1919 - Önálló táblakép - Tájkép

U d v a r y G é z a :
Szinfoltok.
A Képzőmüv.Társ.vásárlása a téli kiállitáson,1913-14./

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Festészet,1900-1919 - Önálló táblakép - Történelmi festmény.

U d v a r y G é z a :
Patricius
/A székesfőváros vásárlása a téli kiállitáson,1913-14./

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Molnár Géza festő

Pesti Hírlap. 1924. febr. 24. 6-7

K. K. L. Három kiállítás

Udvary Géza festő

Magyar Művészet, 1926

415-416. o

Művészeti élet. /e. a./ Lajtó levele a velencei magyar kiállításról.

Udvary Géza.

Múbarát.1921.I.376.l.

Udvary Géza festö.

Mübarát.1923.III.24.1.

Udvary Géza festő

Pesti Hirlap. 1923. febr. 11. 5

K. K. a Cékbelich Kiállítása

Udvary Géza festő

Pesti Hirlap. 1923. ápr. 15. 7

K. K. L. a Brenczer Társaság mindiállitása

Mihaly Géza festő

Pesti Hírlap. 1923. dec. 8. 9

Kézdi: képkiállítása

Udvary Sestri"

Bórai Zsigmond

1924 nemo 16. F. l.

Udvary Géza festő

Pesti Hirlap. 1921. nov. 5. 6

Dante-kiállítás

Önálló táblakép - Életkép

Udvary Géza:
Trombitás

- Illusztráció -

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
162.

Táblakép — „Fehér szarvas meséje" — „Szt. István szébesegházat építtet" — Udvary

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I. 707-708. l.

Tavassi Tárlat a Műcsarnokban.

Festészet,1900-1919 - Önálló táblakép - Kompozició.

U d v a r y G é z a :
Szent György.
/Megvásárolva a téli kiállitáson 1914/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Magy. Kir. Iparművészeti Iskola. Díszitőfestészeti osztály. Tanár: Udvardy Géza.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Klasse für dekorative Malerei. ✦ École Royale Hongr. des Arts Décoratifs. Section de la peinture décorative. 155

3*

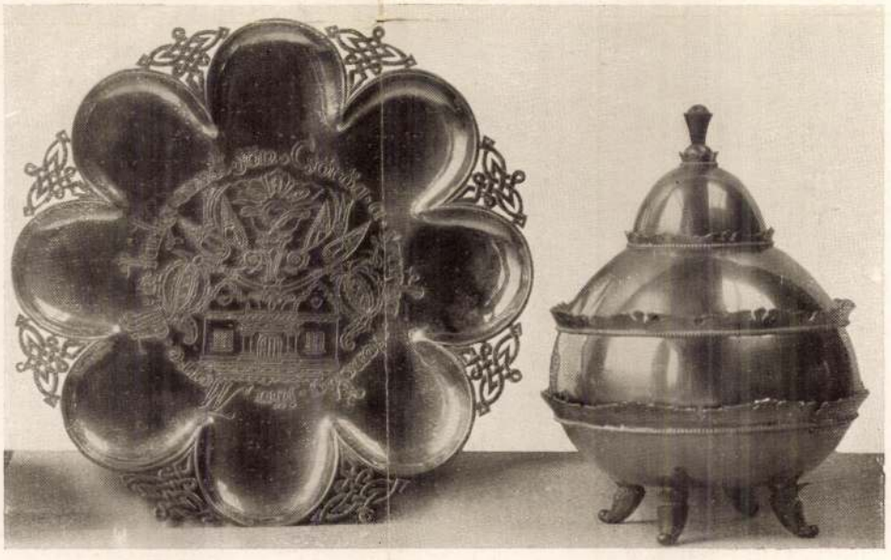

156 Magy. Kir. Iparművészeti Iskola. Az ötvösszakosztály tanítványai munkáiból. Tanár: Csajka István.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Klasse für Edelmetallarbeiten. ✦ École Royale Hongroise des Arts Décoratifs. Section de orfévrerie

Magyar Iparművések
1925.

Udvary Géza festőművész.

Népszava XXXV.évf.1907 nov.17.
273 sz. 3 lap.

Téli tárlat a Műcsarnokban.

U d v a r y Géza festő
1872 - 1932.

Patricius
/A főváros vásárlása a téli kiállitáson, 1913-14/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Müvészek, XX.sz.

U d v a r y G é z a
festőmüvész
1872-1932.

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
231-232.
"A Tarsulat uj vezetősége"

U d v a r y G é z a festő

Szinfoltocskák
/A Képzőművészeti Társulat vásárlása a kassai Felvidéki Muzeum részére, 1914./

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
87.
"A Társulat jubiláris vásárlása"

Udvary Géza.

Literatura.1929.IV.év.2.sz.37-41.-l.
Udvary Géza müvészeti oeuverje.

Udvary Géza , festö

Literatura,1929. IV.év.2.sz.37-41.l.
Udvary Géza müvészi oeuverje.

zásával kapcsolatban felme
Harminckettő pengő 42 fillér
terhére utaljon ki. Budapest
ter rendeletéből: Dr. Tihamér

A hivata

minis

Udvary Géza

Díval d Kornél:
Szent Margit legendás
könyve. Fenti illusz-
trációival, Bp. 1904.

KTATÁSÜGYI MINISTERIÚ

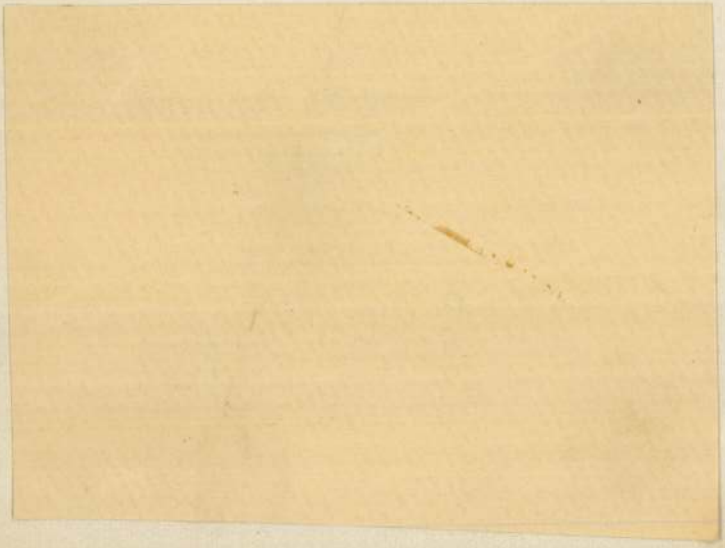

Foto Zachariás

UDVARY GÉZA: HUNYADI JÁNOS FRESKÓJA A PARLAMENTBEN
Vázlata a Műcsarnok Őszi Tárlatán

MEGOLDÁS A MŰCSARNOK ÜGYÉBEN

A Képzőművészet szeptemberi számában felvetettük azt az ideát, hogy a Főváros rendezzen a Műcsarnokban minden esztendőben egy-egy olyan kiállítást, melyen a mai magyar művészet teljes egésze vonulna fel. Megírtuk azt is, hogy ennek az ötletnek apropóját megadta, hogy az utolsó évek szerzeményeiből a Főváros egy mintaszerüen jó és tárgyilagos szellemű kiállítást rendezett. Örömmel állapítjuk meg, hogy a felvetett eszmét minden illetékes tényező rokonszenvvel, sőt örömmel fogadta. Kérdéssel fordultunk az egyes művészcsoportok vezető művészeihez, hogy a Főváros részére igazoljuk a művészekben meglévő hajlandóságot egy ilyen kiállításnak a legmesszebbmenően való támogatására. Ezeket a válaszokat most módunkban áll a Főváros uraival a nyilvánosság szine előtt közölni.

* * *

Csók István, a Szinyei Társaság elnöke így nyilatkozott:
— Csak helyeselni tudom a felvetett gondolatot. A történelem kereke fordulóban van, a tegnap világnézete haldoklik, utolsó erejével mégegyszer ránk akarja kényszeriteni a maga szűkkörű és rövidlátó nézeteit, de ugyanakkor már születik a mának diadalmas folytatása, az új igazibb és őszintébb holnap. A magyar művészetnek kötelessége egységesen ott állni a születő holnap bölcsőjénél és vigyázni, hogy gazdag, új virágzást igérő hajtások fakadjanak a magyar művészet megtépett fáján. Valójában sikert hozna Gyöngyösi főszerkesztő úr javaslatának megvalósulása, ha a tegnap és holnap művésznemzedéke nem állna oly szöges ellentétben egymással. Igy azonban meddő kisérletnek látszik az ellentétek ilyenformán való elsimitása.
— Úgy gondolom nem használhat más, csak egy új Műcsarnok. A mostanit oda kell adni a Szépművészeti Muzeumnak, hogy abban a modern magyar művészet kiválóbb alkotásait méltó keretek közé helyezze. Az új Mücsarnokot a Margitsziget fedettsétánya helyén képzelem el a párisi Grand Palais mintájára. A földszinten iparművészeti kiállítások lehetnének, az emeleteken pedig békésen megférnének külön a maradi, külön az új irányzat hivei. Az idegenforgalomra is grand attrakcionként hatna egy ilyen új csarnok, ahol nagy internacionális kiállításokat is rendezhetnénk. Sigfried sem tudta ősei kardját összekalapálni, csak midőn a szimbolisztikus értelmü tisztitótűzbe tette, forradt össze új, világgyőző karddá. Ilyen kardot nyerne a magyar művészet az új Műcsarnok megalapitása által. Sajnos, a mai gazdasági viszonyok nem engedik meg ennek a nemzeti erőinket kidomborító műnek a megvalósitását. Igy szerencsés közvetitő javaslatnak találom Gyöngyösi főszerkesztő úr gondolatát.

Déry Béla, a Magyar Képzőművészek Szövetségének igazgatója:
— Minden olyan elképzelést vagy ideát, amelynek célja az, hogy a művészek egyetemessége az ország legrégibb és legnagyobb kiállítási helyiségében évenként többször jusson szóhoz, a legnagyobb örömmel üdvözlök. A különféle művészeti felfogásu művészcsoportok között az ismeretes egyenetlenségeknek épen az az oka, hogy évenként intézményesen csak egyszer van módja a művészek összességének versenyképes formában a nyilvánosság előtt megjelenni. Egy második ilyen kiállítás beállításának a Műcsarnok évi programmjába, azért is van jogosultsága, mert a mostani nagy tavaszi csoportkiállításon minden olyan művészcsoport részt vehet, amely alapszabályokkal

bir és ezen a cimen a Képzőművészeti Tanács részéről elismertetett. Akik annak idején a művészcsoportoknak ilyen intézményes jogát létesitették, egészen más volt az intenciójuk. Akkor a művészcsoportok alakulása művészeti elvek alapján történt, azóta pedig az alakulások hatalmi okokból eszközöltetnek azzal a célzattal, hogy jogot kapjanak a Műcsarnokban — zsüri nélkül való — kiállításra. Ma már úgy megszaporodtak ezek a csoportok, hogy a Műcsarnok termei — szűknek bizonyulnak. Mielőtt tehát egy másik ilyen a csoportok részére intézményes kiállítás állíttatnék be a programba, a legsürgősebb feladat az egyes csoportok tagjainak átigazolása. Nem lehet művészcsoport legalább 25 tag nélkül és nem lehet senkisem kiállító tagja csak egy művésztársaságnak vagy csoportnak. Azonnal meg fog szünni az az anomália, hogy

BERÁN LAJOS: A TREFORT-EMLÉKPLAKETT

Kurir Foto

az egyik teremben hegyén-hátán összezsúfolva kerülnek a művek kiállításra, mig a másik teremben alig lóg valami a falakon. A Székesfőváros feladata, hogy legalább még egy ilyen kiállítás megrendeztetését biztosítsa a kipróbált művésztársaságoknak és egyesületeknek. A rendezés és zsürizés dolga azonban szigoruan művészi jog.

Dudits Andor, a Benczúr-Társaság elnöke:
— Nem foglalkoztam behatóbban a kérdéssel s igy csak kissé felületes véleményt adhatok a javaslattal kapcsolatban. Ma, amikor oly éles ellentétben állnak egymással a művészcsoportok, valójában üdvös hatásúnak látom a magyar művészet virágzására, ha az összes művészi csoportok és irányok egymás mellett megjelenhetnek egy kiállítás keretében. Mindenesetre óvatosan kell megoldani a technikai kérdéseket, nehogy egyes csoportok és irányok kimaradjanak s ezáltal új tápot nyerjen a gyülölködés parazsa. Óvatosnak kell lenni az időpont megválasztásában is, nehogy emiatt már tervbevett kiállítások halasztást szenvedjenek és igy, művészi alkotások ne jelenhessenek meg a nagyközönség előtt.

Mecsekaljai *Horvai* János, a Szövetség művészcsoport elnöke:
— A legutóbbi esztendők legegészségesebb ötletének tartom, hogy a Főváros a szóbanforgó kiállítást megrendezze. Én úgy látom, hogy a nagy esztétikai nyereségen felül, amit egy ilyen jó kiállítás jelentene, megvolna az a kiegyenlítő hatása is, ami a jelenlegi kedvezőtlen helyzetet jótékonyan befolyásolná. A tavaszi tárlatok intézményesítették a magyar művészet minden frakciójának részvételét ezeken a kiállításokon. Ha most még egy kiállítást kapunk, amelyiken a magyar művészet minden árnyalata megkaphatja a maga képviseletét, még pedig együttes felvonulás alakjában, akkor a Műcsarnok kiállításai egyensulyba kerülnének. A Műcsarnok megrendezhetné továbbra is évenként kétszer a maga speciális kiállításait és a magyar művészet egyeteme is hozzájutna az őt megillető jogokhoz.
— Ami a zsűrizést illeti, én amellett vagyok, hogy a Főváros ügyosztálya, amelyik olyan kiváló kiállítást tudott produkálni új szerzeményeiből, végezze maga, függetlenül minden befolyástól a zsürizés munkáját. Hiszen a Főváros illetékes tényezői most bebizonyitották, hogy értenek a kiállítás rendezéséhez és tudnak is, akarnak is tárgyilagos zsürizést végezni.

Kernstok Károly, a Munkácsy Céh alelnöke a következőket mondotta:
— Ennek az ötletnek a megvalósitása nemcsak a Műcsarnokon kivül álló művészek javát szolgálja, de hasznára fog válni magának a Műcsarnoknak is. Hiszen abban az esetben, ha a Műcsarnoknak évenként csak két kiállítás rendezésére kell berendezkednie, természetszerüen a Műcsarnok kiállításai nívóban emelkedni fognak. A rendelkezésükre álló anyagot módjuk lesz erőteljesebben megrostálni. A művészet szabadságának nagy elve csak nyerne ezzel a kiállítással és a művészek helyzetén is talán javi-

tani tudna. A Főváros dicsérendő hagyományai közé tartozik a művészet szeretete, ennek a hagyománynak egyenes folytatása lenne ennek a kiállításnak megrendezése, amivel a Főváros ismét bizonyságot tehetne afelől, hogy van érzéke a magyar művészet és a magyar művészek problémái iránt. Végre is a Főváros, mely ma hasonlíthatatlanul jobb helyzetben van, mint az állam, joggal kapacitálható arra, hogy a magyar művészet irányításában, művészeti politikájában ne az előkelő idegen szerepét játsza, hanem ragadja meg az alkalmat akkor, amikor az sürgős beavatkozást igényel.

A *Céhbeliek* művészcsoport részéről *Telcs* Edét szólaltattuk meg, aki így nyilatkozott:

— A *Képzőművészet* helyesen cselekedett, mikor szeptemberi számában beállt azok sorába, kik megoldást keresnek a Műcsarnok ügyében. Mindenki érzi, hogy így nem maradhat, hogy valaminek történnie kell. Gyöngyösi dr. cikkével ellentétben nem tartanám helyesnek a kiállítások szaporitását, mert a Műcsarnok falai között csak eseményszámba menő, jó kiállításoknak volna szabad lezajlania, már pedig, ha tekintetbe vesszük a külföldi magyar kiállításokat is, be kell látnnnk, hogy a mai vigasztalan helyzetben képzőművészeink nem produkálhatnak annyi tárlatot ellátó elsőrendü anyagot.

— Viszont szerencsés gondolatnak tartom, hogy évente a Műcsarnok egyik kiállítását a Főváros rendezze, addig, míg az az avatott kéz, mely legutóbb az új szerzeményeket oly meglepően jól rendezte, rendelkezésre áll. A másik kiállítást rendezzék csak az akkreditált csoportok, mig a helyzet nem tisztul. A Műcsarnok jelenlegi művész- és laikusvezetősége pedig gondolja meg, hogy úgy a művészeknek, mint a művészetnek kára van abból, ha egy frakció kizárólag a maga részére foglalja le az intézkedés jogát és a hatalmat. Kivül is, belül is unják már az emberek ezeket a kanapépöröket, a mostani helyzet okozatait.

A Magyar Képzőművészek Egyesületének vezére, *Zala* György a következőket mondotta:

— Budapest Székesfőváros új szerzeményeiből rendezett kiállításáról csak a teljes elismerés hangján szólhatok. Ezen a kiállításon megvalósítva láttam azt a kardinális irányelvemet, hogy a kiállításoknak nem művészeti irányzatokat, hanem értékes művészi egyéniségeket kell hozniok. Nemcsak engem, de a műcsarnoki kiállítások rendezőit is ez az irányelv vezeti és épp ezért felelősségem teljes tudatában állíthatom, hogy a Műcsarnokban minden jó művészt örömmel fogadunk. Tárt karokkal üdvözöljük azokat is, akik valamikor a Műcsarnokot különböző érdekek kedvéért otthagyták. Tartozzanak ezek ma bármilyen művészcsoporthoz, a jó művészeket mi szivesen látjuk viszont a Műcsarnok falain.

BERÁN LAJOS: A PETŐFI-EMLÉKÉREM

Kurir Foto

— Ép ezért csak örömmel látnám, ha a Főváros megvalósitaná azt az eszmét, hogy esztendőnként rendszeresen bemutatná a Műcsarnokban az egész magyar művészet termését. Örömmel látom azért, mert a közelmultban lezajlott kiállítás garanciákat adott nekem abból a szempontból, hogy a Főváros által rendezendő kiállítás nem az éretlen, még kiforratlan, ugynevezett keresések végletes, nemzetközi divatját, hanem valóban a jó művészek legfrissebb termését hozza a Műcsarnok falai közé.

* * *

Lapzártakor kapjuk az értesitést illetékes helyről, hogy a *Képzőművészet* javaslata a városházán a legnagyobb megértésre talált és már most majdnem bizonyosra lehet venni, hogy a Főváros magáévá teszi a felvetett gondolatot.

A GÁRDONYI GÉZA SZOBORPÁLYÁZATRÓL beszámoló cikkünkben elírás történt. A cikkíró *Beck* Ö. Fülöp pályázatáról, mint díjnyertes műről emlékezett meg. Ezzel szemben most mégállapítjuk, hogy — bár Beck Ö. Fülöp tervezete általánosan tetszést aratott — a díjnyertes művek között nem szerepel.

MAGYAR MESTEREK

BERÁN LAJOS

BERÁN LAJOS

Kurir Foto

A magyar kisplasztika tudósa *Berán* Lajos. Nem most, de már húsz évvel azetőtt is egyike volt a legnagyobb tekintélyeknek a kisplasztikában. Az éremnek pedig különösképen virtuóz ismerője. Talán nincs is nálunk senki, aki ennek a sokrétü technikának annyira birtokában lenne. Érmei oly tökéletesek, hogy az ember nem tudja hamarosan mit bámuljon meg előbb rajtuk: A komponálás finomságát, a technika virtuózitását, az ötlet művészi feltálalását, a portré ördöngős telitalálatát és az egésznek csodálatosan összefüggő, összeszerkesztett hatásosságát. És fantasztikus, milyen fantáziabőséggel van megáldva ez a kitünő művész! Több mint 200 plakettje, érme hirdeti az időszerint alkotó kedvének bő termését és ebben a 200 munkában a fáradtságnak, ismétlésnek nyoma sincs. Hihetetlen variációja ez az ötletnek, a technikai megcsinálásnak, a művészi felfogásnak, a mintázás alkalmazkodó formateremtésének. Talán nincs is két egyformán készített érme! Az éremmester pandora szelencéje a Berán szobrászi fantáziájának ez a kétszázas szériája.

A Trefort-plakett naiv áhitatától a Kossuth Lajos uccai ház falába illesztett Petőfi-tábla fölényes mesterségbeli készségéig, az Ipolyi-emlékérem ihletettségétől a Horthy kormányzó szines domborművének formagazdaságra törő öntudatosságáig milyen hosszú az út és itt is, ott is menynyire tökéletes a művész magaadása, művészi megnyilatkozása. A Petőfi-érem, a kőrösi Csoma Sándor emlékérem, a Csernoch János emlékérem, az Alpár-érem, a Pompéry Elemér emlékérem, a szegedi Pantheon falába állított Mikes Kelemeni emléktábla, de meg az a sok többi plakett és érem, aminek felsorolására e rövid cikk keretében hely nincs, mind meggyőző bizonyitékai annak az európai szinvonalnak, amit Berán Lajos képvisel a kisplasztikában. Az ő boszorkányosan találó mintázásában nem is megy erényszámba, ha frappáns karakterérzékét dicsérjük. A portrészerü hasonlatosság elérése számára éppen annyira nem probléma, mint ahogy a téma megkomponálása is nála a magától értődő egyszerüséggel történik. Berán gyorsan és pontosan dolgozik. Amellett érzékeny, finom művész akár a legprecizebben szerkesztett gép. Figyelmét

BERÁN LAJOS: PETZ SAMU KÚTSZOBOR

Kurir Foto

ém, lefényképeztem s egy pár órai
azt is megállapíthattam, hogy a
ló ásatás semmi régészeti eredsem járna. Ezzel szemben a Babjét a szolnokdobokamegyei régénkálatok tervezetébe fel kell ven-

zetszerűleg a dobriki patak völgyétt következnie Bujdos, Oláhvásárparét, Szinye, Mánya, Somkut kel, közben pedig egy kis kiugrásnye, Szóváros, Záprocz községeket n meg. E patak völgyén a hammasval, szitával való halászatnak nyomai keiben élnek, a szinnyei horoggal nkuti puszta kézzel való halászat azonban még mint meglevőket fixál-

zek elvégzése után magához a Lápos Blenkemezei patak mentén mentem pen a halászat szempontjából feldolenkemezőt, Drágosfalvát és Bábát. il különösen drágosfalvi kiugrásom járt

latos varsákkal együtt.

A Lápos mentén még Rogozt és Oláhlápost dolgoztam fel. A halászat tekintetében Rogoz sokkal többet nyujtott, mint Oláhlápos. Vásárolni valóm ugyan Magyarlápos és Domokos után alig akadt, de annál becsesebb feljegyzésekkel gyarapíthattam gyüjteményemet. A zsákkal és szeléppel való halászat nyomait Oláhláposon is konstatáltam. Az itten való halászat azonban erősen eltörpül a rogozi, domokosi, magyarláposi halászat mellett, aminek egyik oka, hogy az Oláhláposbánya felől jövő vizek megrontják a Lápos vizének Oláhlápos területére eső részét s elpusztítják halainak nagy részét.

Kiküldetésem második czélja a Teleki-féle felsőszőcsi rendszertelen ásatásoknak hitelesítése volt.

Teleki több izben ásatott Felsőszőcsön. Amint a helyszinén értesültem s egyik ásató munkásának elbeszéléséből kivehettem, ásatott a Traján nevű határrészben, ahol telepet konstatált és bontott meg egy pár

Adresy Sára

Sz.

Szinyei 1930,
25. V. Kolozsvár

626/1938 M

		Kikiáltási ár pengőben
2389.	KÁRTYAASZTAL, fényezett piramismahagónifa .	90
2390.	KÁRTYAASZTAL, fényezett diófa	95
2391.	NAGY KÉTAJTÓS SZEKRÉNY, fényezett cseresznyefa. Angol biedermeier	450
2392.	VARRÓASZTALKA, fényezett mahagónifa. Biederm.	55
2393.	VITRINASZTAL, fényezett cseresznyefa, faragott és aranyozott dísszel. Empíre-modorban	130
2394.	ASZTAL, fényezett diófa. Biedermeier	50
2395.	SZALONBÚTORKÉSZLET, nádfonattal. Diófa. (Kerekasztal, pamlag és 2 karosszék)	500
2396.	NAGY KAROSSZÉK, faragott és aranyozott fa . .	80
2397.	KANDALLÓKÖPENY, faragott és aranyozott fa .	50
2398.	CSILLÁR, aranyozott bronz, üveggyöngyökkel díszítve	250
2399.	KÉTAJTÓS SZEKRÉNY, fényezett diófa. 2 darab. Biedermeier	148
2400.	NYUGSZÉK, fény. diófa, kézi-gobelin kárpitozással	60
2401.	PIPERETÜKÖR, fényezett diófa, topolyafa berakással és oszlopokkal. Biedermeier	38
2402.	FIÓKOSSZEKRÉNY, felső fiókja ÍRÓASZTALBERENDEZÉSSEL, fényezett diófa	180
2403.	KEREKASZTAL, égerfa, faragott dísszel . . .	130
2404.	SPHINX, faragott és aranyozott fa. 2 darab . . .	300
2405.	FALITÜKÖR, cseresznyefakeretben, berakott és faragott díszítéssel. XVI. Lajos-korabeli	60

2417. CSILLÁR.
gyökkel
2418. FALITÜK
2419. VITRIN,
píre-modor
2420. EGYAJTÓ
2421. TÁLALÓ,
2422. KÉTAJTÓ
faragott d
2423. ASZTAL,
meier .
2424. FALITÜK
2425. TÁMLÁSS
2426. PAMLAG.
körül .
2427. ZSÚRASZ
2428. ASZTAL,

ÁRVERÉSI SORREND

Udvary Géza

lásd

Zámborsky J.

A magyar Országház. Bp. 1937. 107, 108. l

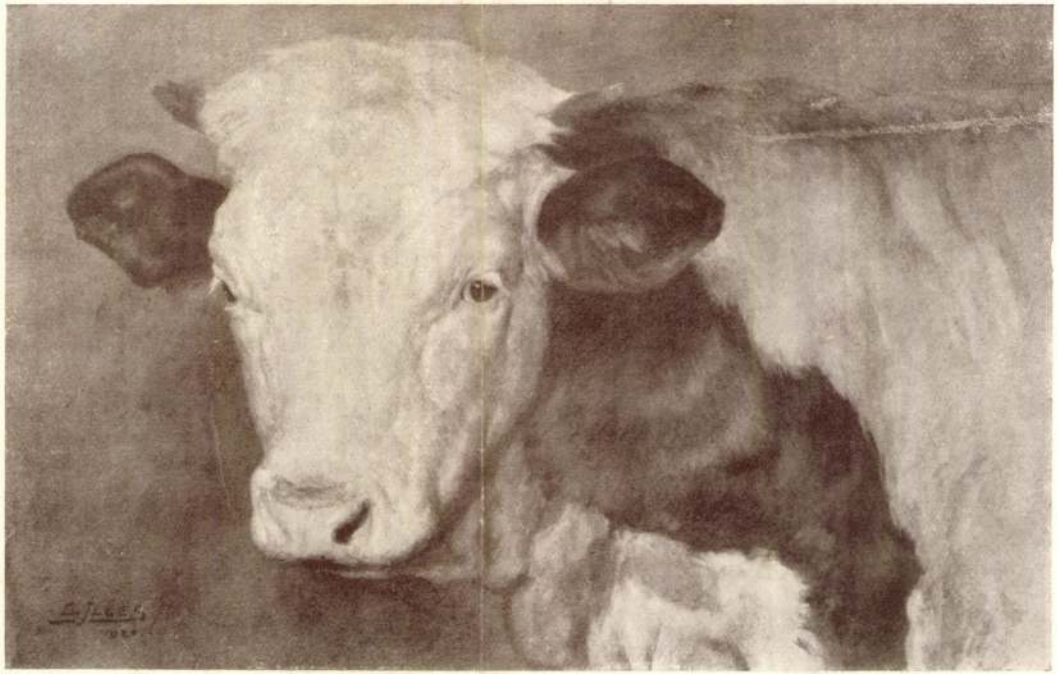

34. Aladár Edvi Illés: Kviga

168. Géza Udvary: Venedigs blomstringstid

UDVARY GÉZA

Történelmi vázlatok:

112	I. Velence fénykorából	Olajf.	1000.—
113	II. Renaissence tipusok	Olajf.	1500.—
114	III. Nagy Konstantin	Olajf.	1500.—
115	IV. II. Endre Jeruzsálem előtt	Olajf.	1000.—
116	V. Dal a szerelemről	Olajf.	1500.—
117	Velenczeiek	Olajf.	800.—
118	*Mi ketten	Olajf.	2000.—

Benczúr Társ
IV. kiáll. Ent
1927.

Udvary Géza

UDVARY GÉZA:
Mi ketten.

Berecur Tais.
IV. kiáll. Eat. 1927.

EVI TAGDIJ 20, ILLETVE 10 P.

BELÉPÉSI NYILATKOZATTAL, ILLETVE FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZÍVESEN SZOLGÁL A TITKÁRI HIVATAL (HŐSÖK-TERE, MŰCSARNOK)

Légrády Testvérek R. T. nyomdai műintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

Udvary Géza

A bor c. Zepe
repr.

Munkácsy-ich
II. repr. kiáll. 1929.
(Ernst Muz.)

alapján válogatta össze s így — saját kebelén belül — sike-
rült megvalósítania az oly sokszor hangoztatott és áhitott művészi békét. Öregek és fiatalok, a legkülönfélébb irányok képviselői békésen megférnek egymás mellett: műveik hű tükrei a komoly magyar művészi törekvéseknek.

Ez alkalommal emlék és reprezentativ kiállítással álltunk a nagyközönség elé, hogy megmutassuk az utat, melyen társaságunk haladt.

Benczúr mester és elhalt tagjaink emlékének néhány jellemző művük kiállításával áldozunk. E helyütt is hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik a tulajdonukban lévő műveket kiállításunk céljára átengedni szívesek voltak.

Szeretnénk remélni, hogy a nagyközönség megértéssel és szeretettel fogadja törekvésünket.

Budapest, 1936. október 17-én.

Benczúr Társaság.

Udvary Géza

119 Pásztor család
120 Parasztok
121 A Normafánál

ÁLDOR JÁNOS LÁSZLO

A Benczúr Társaság
második kiállí-
tása (Nemzeti Szalon)
1923. dec.

n.

(már 20 év előtt elhatároztam
egy egy megyei közgyűlés)

m

ncsénü

sthető a

ort

enleg

Udvary Géza

Udvary Géza.

111 Vak fiu, olajf.
112 Páholyban, olajf.

113 Egy leány, meg egy legény, olajf.
114 Veronai ifjak. olajf.
116 Cigányok, olajf.
117 Sirbatétel, olajf.
118 Fekete ruhás nő, olajf.

A Benczúr Tarsaság első kiáll. (Neuer Salon) 1923. ápr.

1918. okt. 6.

UDVARY GÉZA

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

1. Firenzei álom.
2. Májusi délután.
3. Nobili.
4. Fehérruhás nő.
5. Anyaság.
6. A 30 éves háború korából.
7. Centaurok.
8. Késői Biedermeyer-korból.
9. Idióta.
10. Don Quichote.
11. Nászajándék I.
12. Szerelmesek.
13. Lakoma.
14. Az elhagyott.
15. Anya gyermekkel.
16. Strandon.
17. Nászajándék II.
18. Patricius.
19. Szoptató anya.
20. Tivornya I.
21. Tivornya II.
22. Szomszédok.
23. Pillangó.
24. Lovas alak a 30 éves háborúból.
25. Gittározó fiú.
26. Heine.
27. Ständchen.
28. Trombitás.
29. Tanulmány.
30. Virágos kendő.
31. Zongorázó nő.
32. Mephisto.
33. A bestia.
34. Apród.

Stephaneum

szágos Bizottságától

Vános Urnak

Műépitéz

Budapest

Udvary Géza

l.

A magy képzőm

44. l.

Udvary Géza

festőművész

Munkácsy - céh kiállitása - az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

U j s á g
1930.XI.9.

Udvary Géza

festőművész

Munkácsy - céh kiállitása é az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

E s t .
1930.XI.9

Udvary Géza

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Nyár c.genre-témája.

Magyarság
1930.VI.9.

Udvary Géza

festőművész

Munkácsy - céh kiállítása - az Ernst Múzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.VI.9.

Udvary Géza

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1930.XI.12.

Udvary Géza.
festőművész

a Varsóban rendezett magyar kiállításon részt vevő művészt a varsói képzőművészeti társulat tiszteleti és díszes oklevéllel tüntette ki.

Magyarság, 1927. okt. 4.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi Tárlatán.

Pórai Újság 1927. IV. 3.

Udvary Géza

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki

kiállításán.

Lipót 1931. II. 21.

Udvary Géza

371 Udvary Géza: Kentaur-pár.

66 Szenes Fülöp: Műteremben.

MDK

Udvary Géza

Huszárjelenet a Schmezen, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

MDK

Udvary Géza, festőm.

257. Férfi arckép. miniatur.

Műcsarnok. 1900/1. téli kiáll. Kat. 39.l.

MDK

Udvary Géza

A nászajandék, c.műve.Repr.

Műcsarnok, 1917/18.téli kiall.

MDK

Udvary Géza

e.a: A parlament uj festményei. Ujság, 1929. dec. 22.

MDK

Udvary Géza

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930.34.sz. 204.l.

MDK

Udvary Géza

Solymár, of.

Keresztes vitézek, of.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 38.1.

Udvary Géza festő M.D.K.

Dávid János hunár megmenti egy gyerek életét. c. Képe a párisi kiállitáson.

Czobor Béla: Magy. 1900 évi történelmi kiállitása Parisban. Bp. 1901 17.

MDK

Udvary Géza
Szüret, festm. repr.

Képzőművészet, 1932. 203-204 l.

MDK

Udvary Géza festő, sz.1872.

Dante-arckép

Kaposi Jz Dante a magyar művészetben. A Cél. 1910. 1. sz. 14 1.

Udvary Géza festőművész
Dragonyos előörs, olajf.
Kelenföldi művészek kiállitása
Bpest, 1915 február

A m

Méltóságos

dr. G e r

egyetemi ny.

Bizot

Udvary Géza festőművész
D ragonyos előörs.Olajf.
Kelenföldi Művészek kiállitása
1915. február

1·8 cm². 54 fill

72

72 P. = 1 kép klisérozása

k. a 8 kép klisérozása.

rgai

ichingertól

"

"

"

Dörre T.-tól

ostorony " "

"

"

Udvary Géza

Szomjuhozók

Az 1904-iki téli tárlat. 7 l.

Udvary Géza

-i: Két kiállitás. N.Szal. Pesti Napló, 1936. okt. 17. 11 l.

Udvary Géza
Magányos lovas, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 6 l.

rzi, arcukat pedig néhány elnagyolt vo-
zonytalanok és sematikusak. (36) Az esztergomi
is impulzusokat az olasz emléktől, nem
kkel, ~~valószinüleg Bizáncból kért és ka-~~
~~óla korában könnyen meg volt a lehetőség~~
a XII n. be lefeji
lasz szakirodalom az anconai emlékek mü-
XII. [illegible]
annak ellenére, hogy a pluteo egyik ké-
picida ránkmaradt. (31)
lmondottakat: a kaputipus a délfrancia
, részletformák~~at~~ / kapuoroszlánt, guggo-
gonysága szerint
~~ekintve~~ valószinüleg felsőolasz közveti-
hromiája helyi nyersanyagadottságok mel-
sokra vezethető vissza, bár a magyar em-
fordulása miatt sajátos magyar szokásnak
iszités bizánci technikai sajátosságokat
[illegible] nem [illegible], [illegible]
~~a részletformák közt feltűnő antik elemek~~
~~bizánci~~ müvészet XII. századi reneszánszá-
~~és korhangulatba is.~~

Udvary Géza festőművész
Zöldruhás nő kutyával.Olajf.
Kelenföldi Művészek kiállitása
1915. február

Zoltán s.k. miniszteri tanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

min.iroda s.tiszt.

kir. központi illetményhivatalnak, gálati táblázatát pedig ide megküld szíveskedjék.

Budapest, 1933.évi január hó 4-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Rónay Zoltán s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

min. iroda s.tiszt.

Udvary Géza festőművész
Zöldruhás nő kutyával, olajf.
Kelenföldi Művészek kiállitása
Bpest, 1915 február

hagyja. Minthogy azonban a
számu leiratomban a t. Elnö
alapján engedélyeztem a har
Elnökséget, hogy ettől semm
mert a t. Elnökség által ké
rangjáték költségei 4.000 P
rosával szemben is kötelezé
tésére. A 13.967/1937. szá

A Müemlékek Orsz. Bizottsá

Udvary Géza festőművész
Bagnanti
Vendemmia a Badacsony
Esposizione Internazionale d Arte
Velence 1926.

POLIDORO VENEZIANO (velencei festő, 1515—1565)

Madonna Jézussal és Ker. Sz Jánoskával, 112. kép)

Fa, olaj, 50×44 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 761—762. l. — Maszlaghy II., 64. szám. (Tizian.) — Gerevich PA, 238. l. (Polidoro.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Berti Toesca, 957. l. (Képe 954. l.) (Polidoro.) — Berenson, 463. l. (Polidoro.)

Udvarygéza

M D.K.

Kossuthot szónoki emelvényen ábrázolja.

Vayer Lajos: A Kossuth kultusz a magyar művészetben

M.M.M. Évkönyve 1952. 20 l.

M. D. K.

UDVARY Géza festő

A fehér novvas regéje 1911.

Aradi Törtfest 322. l

Udvary Géza
Solymász, olaj
Fiatal Bacchus, olaj
Leánykereskedő, olaj

Magyar Studió avató kiállitás. 1920. 14 l.

Pal

Tör
zon
sze
des
Rób
nyc
ebb
nak
Pal
dei
Kha
ako
csa
köl
me
nal
fe

Udvary Géza
Levelet olvasó nő, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 15 l.

Udvary Géza
Solymász-fiu, olaj

Őszi Tárlat kiállitása. Mücs. 1922. nov. 7 1

Udvary Géza, sz.Perbenyik

Szent István templomot alapit

Egri Kaszinó Kiáll. Eger, 1924. 22 l.

sznek részt, valamennyien váciak.
mlokzata középső része kissé előbbre-
nnyal. Egyenes záródású kapuja (1000 Ft) felett
cimer, felette hajlitott ivü szemöldök-
te ablak. A torony félkörives felső zá-
l, órapárkánnyal, órával és hegyes gu-
isakkal. Oldalhomlokzata két-két lizé-
szre osztott, ezekben egy-egy kosárivü
idkét oldalon a második és harmadik rész
l fedett támpillér áll. Mindkét oldalt
oriumos/ sekrestyeépület. A jobboldali
ntélyzáródás mindkét oldalán mély negyed
gödés, mely által belül fülkét képződik,
csarnoka dongaboltozattal fedett, ol-
rel, melyek pilaszterre futnak. Balol-
keretes barokk ajtó, kórusfeljárat,
kis kápolnafülke van.
jó kétszakaszos, hevederek közötti cseh-
al. Golyvázott párkány, két-két korinti-

Udvary Géza
Kettecskén, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Müvészeti kiállitás. 1914. 6 l.

munkálat befejeresek

Mar

Budapest 1905. augustus 29.

Udvary Géza festőművész
Fiatal anya, olajf.
Anyaság, Casein festm.
Magyar Reprezentativ kiállitás
Nemzeti Szaloh, 192o nov.

Hohanfurt-i [illegible]+ Visebrod-i me

MDK

Udvary Géza

Anya gyermekkel, of.

Léda, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.

18. l.

MDK

Udvary Géza

Árkádia, of.

Angol-magyar kiáll. Mücs. 1926. máj. 18. 1.

Udvary Géza

MDK

A Közoktatásügyi Népbiztosság 1919 máj. 9-én kelt levelének szövege, melyben értesitő őt mint az Iparművészeti Iskola tanárát, hogy illetménye meghagyásával rendelkezési állományba helyezte.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960. 185.o.

/az eredeti fogalmazványban neve áthouzva./

MDK

Udvary Géza festőm.

Genthon: A magy.festőmüv.tört. A Szépmüv. könyve, Bp.194o. 994.l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Szt.István székesegyházat alapit, szin.kréta

" " átveszi a pápától küldött koronát

Ernst Muz. aukc. Árv. közl. 1.rk.sz. 1939. jan.

47 l.

MDK

Nagy. Művészetért kiáll. r.Mcs. 1940. febr.

HDK

Udvary Géza, Perbenyik

Szent István templomot alapit

Az Egri Kaszinó kiáll. kat. Eger. 1924. aug.

22. l.

M.D.K.

Udvary Géza /1872-1932/

632. Huszárjelenet a Schmelzen. Olajf.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 71. l.

M.D.K.

Udvary Géza /1872-1932/

799. Bacchanália. Olajf. 50x60 vászon.
800. Dragonyos előörs. Olajf. 39x39 vászon.
801. A pusztuló Tabánból. Olajf. 19.5x29.5 fa.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 57.

MDK

Udvary Géza
festő

is rajzolt exlibriseket

Prüner Arnold: Az exlibrisekről

Grafikai Szemle 1907 évf 1 z 4 l.

Udvary Géza, festő

műve az 1900-as párisi Világkiállitáson, a Huszárok Terméneh egyik mennyezetképe, mely azt a jelenetet ábrázolja, amint Dávid János, Miklós czár erzedenek huszárja, a nyeregből lehajolva megment egy a lova lábai közé került gyermeket.

Győry Arpád: La salle des hussards au pavillon hist. de la Hongrie à l'Exposition universelle de Paris en 1900. Paris, 1904. 14. old.

MDK.

Udvary Géza festő

"Keresztes vitézek" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
49.1.

MDK

Udvary Géza, festö

Kettecskén. Olf.

MK.Seg.Biz. Müv. Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat. 6.l.
Szépm.Muz.

MDK

Udvary Géza

Mephisto

loo év festészete. Szalmássy Gal. kiáll. 1948. jan.

MDK

Udvary Géza

Biedermeier idill, of.

M. Studio 2. sukc. 1921. 29 l.

MDK

Udvary Géza, sz. 1872

Selmecbányai ház udvara, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 29 l.

Udvary Géza

MDK

Iparművészeti Iskola tanárát

a közoktatásügyi népbiztos 1919 ápr. 25-én
megküldött leirata rendelkezési állományba helyezi.

88.o.

M.T. Képz. Íl. Bp. 1960.

MDK

Udvary Géza

Az Országos Magyar ~~Kézi~~ Iparművészeti Iskola tanári karának 1919 márc. 12.-én tartott ülésén jelen volt és a jegyzőkönyvet hitelesitette.

78-80.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

Udvary Géza MDK

kép/ iparművészeti tanár

A Művészeti Direktorium /kb. 1919 ápr./ javasolja rendelkezési állományba való helyezését.

87.o.

M.T. Képz. Él. Bp.. 1960.

M.D.K.

Udvary Géza /1872-1932

491. 3 alakos kompozició. Olajf. cca. 120x100

Elveszett. /Budai kir. palota/

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
32. l.
MÚMOK. Bp. 1952.

MDK

Udvary Géza, festö
1872-1932

Bucsu. Jelzett. Olf.
Zongorázó nö. Jelzett. "

Árverési Közlöny. Fest.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
44. 1

o

Udvary Géza

Zongoránál, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 5 l.

lhatjuk, mert csak egy példány van belőle

onatok árát illetőleg ma még nem nyilat-

egész gyüjtemény alapos áttekintése és

megállapitani, mennyi az az anyag, amely

.- Az egész gyüjteményt Társulatunk 15000

az összeget kell majd tehát az értéke-

aira arányosan felosztani.-

nét folyamán vesszük át és előrelátható-

ben állitjuk ki.-

iz telettel

ó 30-án.

azgató.

Udvary Géza
festő

M.D.K.

1911) 3 alakos kompozíció
Budai kir. palota.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

32 l.

MDK

Udvary Géza

Maróthy Margit arcképe, olaj

Hölleryi J: A loo éves Nemzeti Szinház emlékkiáll. leiró lajstr. Bp. 1937. 72 l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Az anya, festm.

Ernst Muz. 51. auk. 1935. márc.

21 l.

MDK

Udvary Géza, sz. 1872.

Vasuti fülkében, szén

Ernst Muz. 18. auk. 1921. dec.

68 1.

MDK

Udvary Géza

Ráthonyi Ákos szinmüvész Simonyi óbester jelmezében, olaj

KMT. 1907-8. téli kiáll. 39 l.

[illegible]

Udvary Géza

Vizözön, olaj

[illegible]. 19o7-8. téli kiáll. 4o 1.

MDK

Udvary Géza

Tanulmány, olaj

Műcs. 1905-6. téli kiáll. kat. 36 l.

Udvary Géza

a Benczur Társ. elhalt tagja

Benczur Társ. reprezentativ kiáll. 1936. okt.

N.Szal. 4 l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Biedermeier nő, olaj
Dante és Beatrice, "

Árverési Közl. 194o. dec. 7.rk.sz. 96.auk.
34 1.

MDK

Udvary Géza

Petrarca, olaj

Velencei lakoma, olaj

Benczur Társ. reprezentativ kiáll. 1936. okt.

N.Szal. 8 l.

MDK

Udvary Géza

A Benczur-Társaság. Képzőművészet 1927. 5. sz.
11.l.

MDK

Udvary Géza

Rouge, repr.

Képzőművészet 1927. 4. sz. 13.1.

MDK

Udvary Géza

Nem stimmel, of.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. #9 46.l.

MDK

Udvary Géza

Fehérmegyei részlet, of.

Tékozló fiu, of.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. #9 46.1.

MDK

Udvary Géza

Fiam arcképe, of.

Mücsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 48.l.

MDK

Udvary Géza

Könyvek között, of.

Műcsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 47.l.

Udvary Géza MDK

Szt. István templomot alapit, olf.

Mücsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Udvary Géza

MDK

Gitározó alak, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

MDK

Udvary Géza, festöm.
1872-1932

894. Selymár. Olf. 50x45 J.l.j.

895. Keresztes vitézek. Olf. 85x85 J.l.b.

Arv. C Csarn.1932. I.rk.sz. 61.sz. márc. 38.l.

UDVARY GÉZA

Az Ő virágai. Olajf.

Műcsarnok 1911/12.téli,kiáll.ka t. 7o.oldal

UDVARY GÉZA

183o-ból. Olajf.

KMT 191o/11.téli kiáll.kat. 35.oldal

ZEMPLÉNYI TIVADAR

UDVARY GÉZA

A sz.Francesco Assisiben. Olajf.

KMT 1913.tav.kiáll.kat. 42.oldal

Udvary Géza K

371 Udvary Géza: Kentaur-pár.

Képzőmüv. Társ. 1916/17.
téli kiáll. Cat.

27 Vastagh Géza: A kolompos.

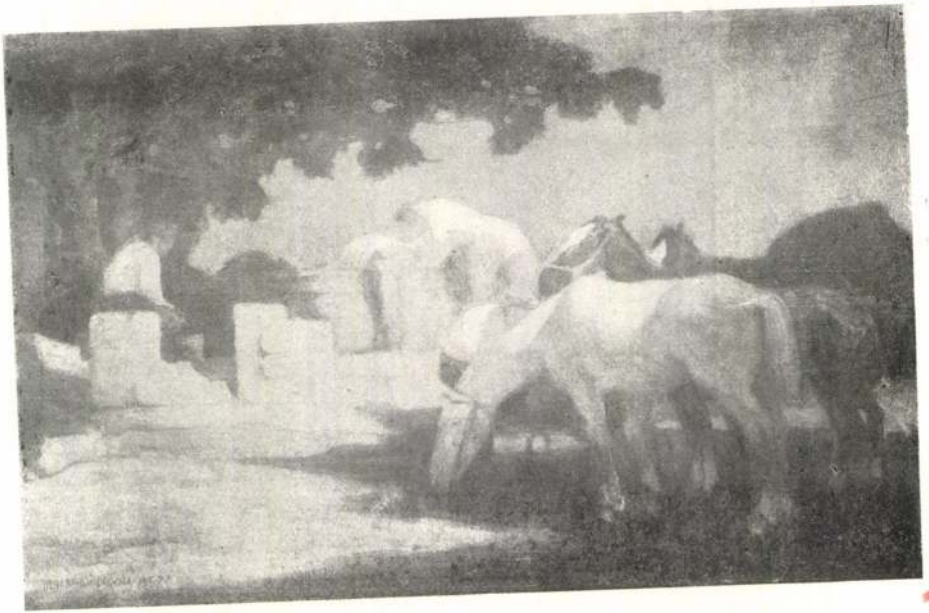

22. Udvary Géza: A lokvicai cisterna.

341. Kézdi Kovács László: Téli álom. (Részlet a budai római fürdőből.)

Udvary Géza K

89 Udvary Géza: A fészek.

Képzőm. Tars 1911. Tav
Kiáll. Sz.

325 Komáromi Kacz Endre: A nehéz lecke.

4 Udvary Géza: Heine.

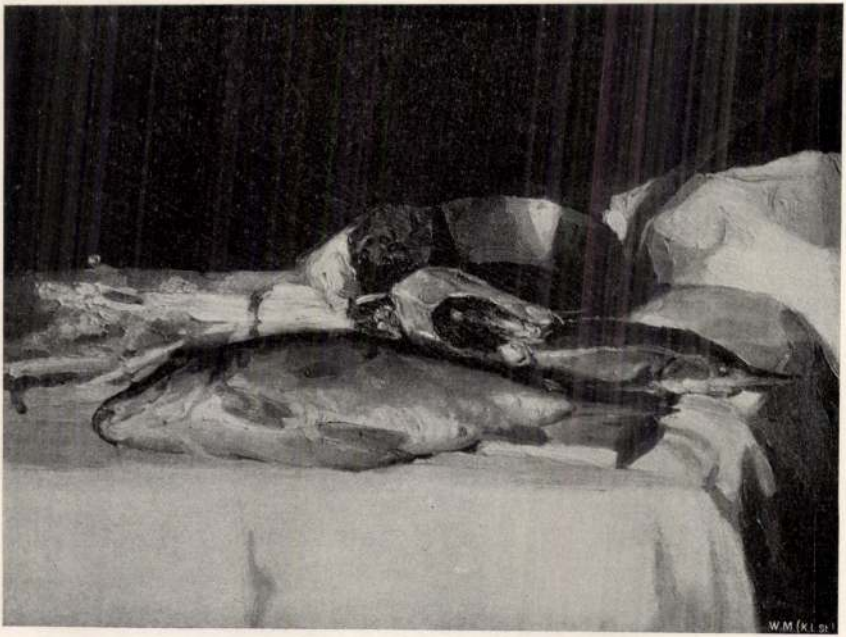

287 Pentelei Molnár János: Halak.

13 Udvary Géza: Himfi.

190 Roskovics Ignác: Krisztus a keresztfán.

20 Udvary Géza: Don Quichote.

549 Olgyai Viktor: Mikor a jég indul.

Udvary Géza

K

156. Udvary Géza: Arckép.

Képrözn. Társ. 1909 tav.
Kiáll. Eas.

118. Kacziány Ödön: Pax.

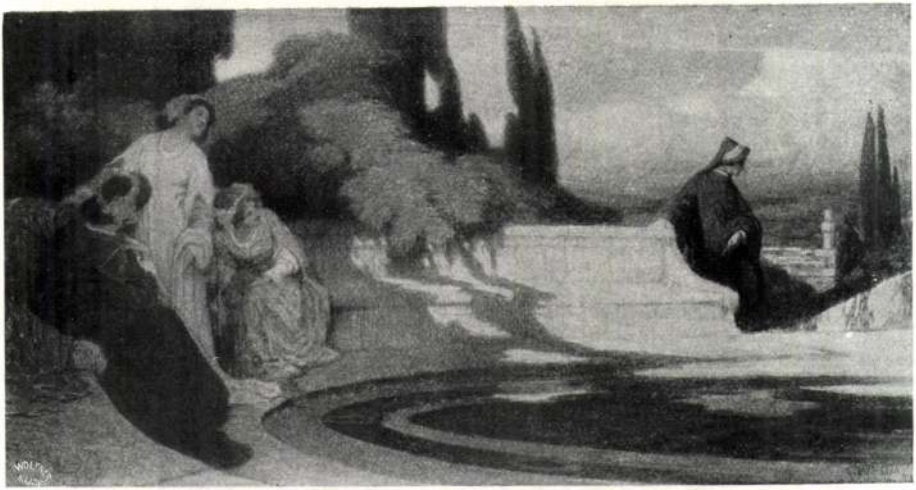

9 Udvary Géza: Dante Allighieri.

122 Bruck Miksa: A segesvári bástyasétány.

20. Udvary Géza: Egy intrikus.

57. Glatz Oszkár: A csizmadiánál.

Udvary Géza: Az Ő virágai.

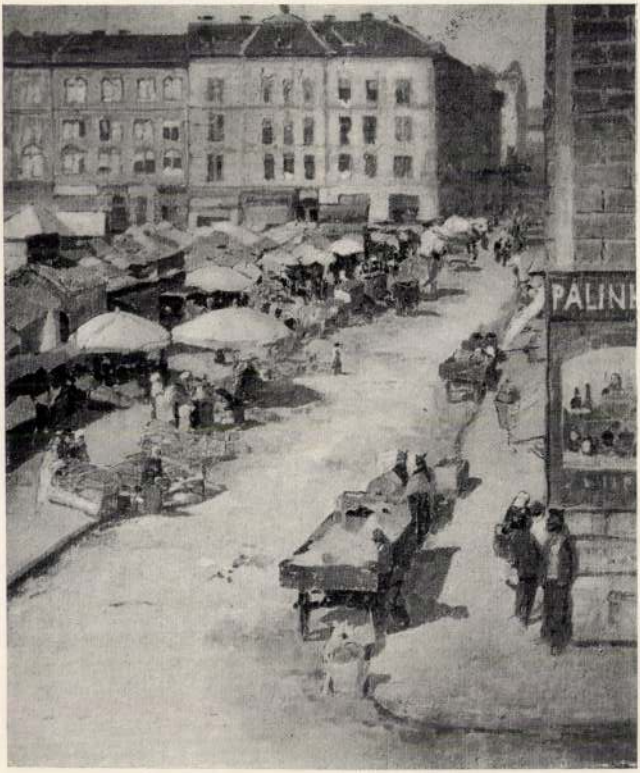

Pentelei Molnár János: Piac a Garay-téren.

Udvary Géza

8 **Dudits Andor.** Kelenhegyi út. Olajf. Eladó.
*9 **Dudits Andor.** Nyár. Olajf. Eladó.
10 **Dudits Andor.** Breznóbánya. Olajf. Eladó.
11 **Dudits Andor.** Névnap. Olajf.
12 **Dudits Andor.** Ébredés. Olajf. Eladó.
13 **Dudits Andor.** Dante. Olajf. Eladó.
*14 **Vastagh Géza.** A kivert bika. Olajf. Eladó.
15 **Bruck Miksa.** Sárosi interieur. Olajf. Eladó.
*16 **Benczúr Gyula.** Mocsonyiné-Fischer Mária bárónő. Olajf. Magánt.
17 **Papp Bertalan** Kis kacér. Olajf. Eladó.
18 **Kézdi-Kovács László.** A feledés útja. Olajf. Eladó.
19 **Udvary Géza.** A fehér szarvas regéje. Gobelinf. Eladó.
20 **Udvary Géza.** Szt. István templomot épit. Színes rajz. Eladó.
21 **Udvary Géza.** Bouillon Gottfried Könyves Kálmán előtt. Viasz-tempera. Eladó.

II. TEREM

22 **Keményffi Jenő.** Látogatóban. Pastell. Eladó.
*23 **Keményffi Jenő.** Az íróasztalnál. Pastell. Eladó.
*24 **Réti István.** Férfi arckép. Olajf. Magánt.
25 **Ferenczy Károly.** Csendélet. Porcellánmadarak. Eladó.
26 **Ferenczy Károly.** Csendélet. Porcellánpapageiok, galamb. Olajf. Eladó.
27 **Ferenczy Károly.** Birkózó. Olajf. Eladó.
28 **Ferenczy Károly.** Virágok. Olajf. Eladó.
*29 **Ferenczy Károly.** Birkózók. Olajf. Eladó.
30 **Ferenczy Károly.** Csendélet. Szobor. Olajf. Eladó.
31 **Glatz Oskar.** Zs. J. úr arcképe. Olajf. Magánt.
32 **Glatz Oskar.** Gyermekek a gyümölcsösben. Olajf. Eladó.

KMT 1911. tav. kiáll

I. TEREM.

1 **Körösfői K. Aladár.** Zách Klára I. Tempera. E két festmény csak együtt adható el.

„Királyasszony kertje
Kivirult hajnalra,
Fehér rózsa, piros rózsa,
Szőke leány, barna.

Királyasszony néném!
Az egekre kérném:
Azt a rózsát, piros rózsát,
Hajh, be szeretném én!"

2 **Körösfői K. Aladár.** Zách Klára II. Tempera. E két festmény csak együtt adható el.

„Véres az ujjad,
Nem vérzik hiába:
Mit kívánsz most, királyi nőm!
Fájdalom díjába?"

„Mutató ujjamért
Szép hajadon lányát."

*3 **László Fülöp E.** Anyám és fiúnk, István arcképe. Olajf. Magánt.

4 **László Fülöp E.** Gróf Schönborn-Buchheim. Olajf. Magánt.

*5 **Zemplényi Tivadar.** Keresztlevétel. Olajf.

*6 **Glatter Gyula.** Arckép. Olajf. Magánt.

7 **László Fülöp E.** Ő. Exc. gróf Mensdorff Pouilly-Dietrichstein, osztr.-m. nagykövet Londonban. Olajf. Magánt.

Udvary Géza

K

Az ővirágai c.
képe repr.
Uj Idők 1911–12
XVIII. 13. sz.

BUDAPEST
SINGER és WOLFNER kiadása

Udvary Géza

122 **Ingomár Ferenc.** Arckép. Olajf. Magántulajdon.
123 **Bosznay István.** Krumpliszedők. (Herény.) Olajf. Eladó.
124 **Bosznay István.** Bikszádi tölgyek. Olajf. Eladó.
125 **Innocent Ferenc.** Tanulmány. Olajf. Eladó.
126 **Herrer Cézár.** A verandán. Olajf.
127 **Herrer Cézár.** Velencei tájkép. Olajf.
128 **Udvary Géza.** Napfoltok. Olajf. Eladó.
129 **Herrer Cézár.** Sétáló nők. Olajf. Eladó.
130 **Udvary Géza.** Keresztút. Olajf. Eladó.
131 **Udvary Géza.** A Monsignore. Olajf. Eladó.
132 **Tull Ödön.** Parasztlakodalom. Olajf. Eladó.
133 **Perlmutter Izsák.** Öregasszony Mollban. (Belgium.) Olajf. Eladó.
134 **Háry Gyula.** Madm. I. Z. Olajf. Magántulajdon.
135 **Herrer Cézár.** Velencei tájkép. Olajf. Eladó.
*136 **Innocent Ferenc.** Beatrix. Olajf. Eladó.
137 **Katona Nándor.** Ferenc József-csúcs. Olajf. Magántulajdon.
138 **Deák-Ebner Lajos.** Hazatérő. Vízf. Eladó.
*139 **Stetka Gyula.** Arckép. (Keller István.) Olajf. Magántulajdon.
140 **Nyilasy Sándor.** Dordrechti háztetők. Olajf. Eladó.
141 **Aggházy Gyula** Göcseji falu vége. Olajf. Eladó
142 **Nyilasy Sándor.** Hollandi halászfalu. Olajf. Eladó.
143 † **Paál László.** A százéves asszony. Olajf. Eladó.
144 **Nyilasy Sándor.** Horgosi ház. Olajf. Eladó.
145 **Lechner Ödön.** Surenne-i part. Olajf. Eladó.
*146 **Skutezky Döme.** Esti ima. Olajf. Eladó.
147 **Magyar Mannheimer Gusztáv.** Bolgár telep Budapest mellett. Olajf. Eladó.
148 **Nyilasy Sándor.** Hollandiai házak. Olajf. Eladó.
149 **Gerster Károly.** Stósz város. Olajf. Eladó.

Képrön. Társ, 1908/9
Sél. Kiáll. Eat.

97 **Basch Gyula.** Leányom arcképe (szürke és rózsaszínű összhang). Olajf. Magántulajdon.
98 **Jendrássik Jenő.** A küszöbön. Olajf. Eladó.
99 **Pór Bertalan.** Klárika. Olajf. Magántulajdon.
100 **Aggházy Gyula.** Mák. Olajf. Eladó.
101 **Kézdi-Kovács László.** Balaton. Olajf. Eladó.
102 **Kézdi-Kovács László.** Őszi napfény. Olajf. Eladó
*103 **Kézdi-Kovács László.** Őszi dal. Olajf. Eladó.
104 **Pór Bertalan.** Önarcképtanulmány. Olajf. Magántulajdon.
105 **Aggházy Gyula.** Konyhakertben. Olajf. Eladó.
106 **Kacziány Ödön.** Sziget a tengerben. Olajf. Eladó.
107 **Kézdi-Kovács László.** Siófoki erdő. Olajf. Eladó.

IV. TEREM.

108 **Komáromi Kacz Endre.** Jankovich Bésán József arcképe. Olajf. Magántulajdon.
109 **Ujváry Ignác.** Duna mellett. Olajf. Eladó.
110 **Deák-Ebner Lajos.** Vásárosok. Olajf. Eladó.
111 **Háry Gyula.** Neptun csónakda. Olajf. Eladó.
112 **Deák-Ebner Lajos.** Vegyem, ne vegyem? Olajf. Eladó.
113 **Bosznay István.** Estszürkület. (Bikszád.) Olajf. Eladó.
114 **Bosznay István.** Nyári délután. Olajf. Eladó.
115 **Ingomár Ferenc.** Női arckép. Olajf. Magántulajdon.
116 **Ujházy Ferenc.** Csendélet. Olajf. Eladó.
117 **Ujházy Ferenc.** Csendélet. Olajf. Eladó.
118 **Udvary Géza.** Leány a diványon. Olajf. Eladó.
119 **Ingomár Ferenc.** Női arckép. Olajf. Magántulajdon.
120 **Skutezky Döme.** Rézkovácsok. Olajf. Eladó.
121 **Cserna Károly.** Szőllőfürtök. Olajf. Eladó.

215. Udvary Géza: Vízözön.

16. Benczúr Gyula: Lánczy Leó arcképe.

4

~~Dívky Antal~~

~~[illegible]~~

Udvary Géza

az országhaz elnöki
termének freskó-
pestői

vrad

Jbl Ervin

Kerszönnivenet

Bpest, Szenve.

1930. okt. 635. n.
135, 136. l.

egfelelnek, miért kérem a
c Országos Bizottságát hogy
ább helyreállítani méltoztas-

eptember 25-én

M. KIR. ERDŐGONDNOKSÁG VISEGRÁD

Sorányik

m. kir. erdőmérnök

Udvary Géza

Képzőművészet 1927. 5. sz.

UDVARY GÉZA: *Mi ketten.*

saság kiállításáról.

hatjuk ellenségeink felé és biztatóan szólhatunk barátainkhoz: a pártoktól független „Képzőművészet", mely nem egy művészcsoport érdekeit szolgálja ki, hanem az egész, az egyetemes magyar képzőművészet pártatlan és független sajtója, — életképessé lett!

A magyar műértő közönség és a magyar művészek bizalmát páratlanul rövid idő alatt sikerült megszereznünk. Sikerünk titkát pedig kizárólag annak tulajdonítjuk, hogy a közönség épp úgy, mint a művészek méltányolták a „Képzőművészet" emelkedett koncepcióját és azt a meg nem álló igyekezetünket, hogy állandóan emeltük a folyóirat nívóját. Minden új számmal gazdagabb tartalmat, jobb papirt s több és tökéletesebb reprodukciót adtunk.

A „Képzőművészet" szerkesztősége új évfolyamában is a megkezdett úton fog tovább haladni, mert ez az út helyesnek bizonyult. Éreztük,

Rippl-Rónai József †

Harcos művész volt. Bár temperamentuma egyáltalán nem volt harcias, sorsa úgy hozta, hogy vezérkednie kellett. Az ő nevéhez fűződik az a nagy művészeti harci lárma, mely Magyarországon az impresszionizmus térnyerésével járt. Az ő nevéből csináltak maguknak zászlót azok, akik jóval tovább mentek azon a határon, melyet Rippl-Rónai zseniális ösztönnel még annak az innenső partnak ismert fel, melyen túl már a mű-

Udvary Géza

522 **Hegedűs László.** Illusztráció Kisfaludy K. munkáihoz, Remekírók Képes Könyvtárából Guache. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

523 **Hegedűs László.** Illustráció Kisfaludy K. műveihez, Remekírók Képes Könyvtárából Guache. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

524 **Szlányi Lajos.** Illusztráció Berzsenyi D. műveihez, Remekírók Képes Könyvtárából. Vízfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

525 **Márk Lajos.** Illusztráció Csokonay M. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Tusfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai tulajdona.

526 **Hegedűs László.** Illusztráció Kisfaludy K. műveihez, Remekírók Képes Könyvtárából. Guache. Lampel R. (Wodiáner F. és Fiai) tulajdona.

527 **Udvary Géza.** Illusztráció Kisfaludy K. műveihez, Remekírók Képes Könyvtárából. Tusfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

528 **Csók István.** Illusztráció a Peleskei Nótáriushoz, Remekírók Képes Könyvtárából. Szénrajz Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

529 **Csók István.** Illusztráció Peleskei Nótáriushoz, Remekírók Képes Könyvtárából. Szénrajz. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

530 **Udvary Géza.** Illusztráció Kisfaludy K. műveihez, Remekírók Képes Könytárából. Tusfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona

531 **Udvary Géza.** Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Tusfestmény Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

532 **Gergely Imre.** Illusztráció Berzsenyi D. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Tusfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

533 **Szlányi Lajos.** Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Vízfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

KMTárs. 1902/3.
sčl. kiáll-

499 **Feiks Jenő.** Karikatúrák. Eladó.

500 **Feiks Jenő.** A lóversenytéren. Tollrajz. Eladó.

501 **Feiks Jenő.** Karikatúrák. Eladó.

502 **Feiks Jenő.** Karikatúrák. Eladó.

503 **Chabada Béla.** Arckép. Eredeti rézkarc. Eladó.

504 **Simay Imre.** Sic vivamus. Színes tollrajz. Eladó.

505 **Chabada Béla.** Eredeti mezzotintok. Mezzolinto. Eladó.

506 **Chabada Béla.** Eredeti rézkarcok. Eladók.

507 **Gyenis János.** A bognár. Kőrajz (lithographia). Eladó.

508 **Chabada Béla.** Gizella. Eredeti rézkarc. Eladó.

509 **Gráf Ilma.** Oberstdorfi fűrészmalom. Eredeti kőnyomat. Eladó.

510 **Nádas Dezső Dávid.** Műértők (Spányik Cornél festménye után). Fametszet. Eladó.

511 **Nádas Dezső Dávid.** Fametszetek. Eladók.

512 **Barta Ernő.** Az éneklő. Eredeti rézkarc. Eladó.

513 **Barta Ernő.** Eredeti kőrajzok. Eladók.

514 **Simay Imre.** Ozsonna. Szénrajz. Eladó.

515 **Simay Imre.** A dorbézolók. Szénrajz. Eladó.

516 **Olgyai Viktor.** Reggel az erdőn. Rézkarc. Eladó.

517 **Székely Árpád.** Oláh viskó. Erdőrészlet. Eredeti rézkarcok. Eladók.

518 **Székely Arpád.** Rézbányai részlet. Szadai részlet Eredeti rézkarcok. Eladók.

519 **Márk Lajos.** Illusztráció Csokonai M. műveihez, Remekirók Képes Könyvtárából. Tusfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

520 **Szlányi Lajos.** Illusztráció Berzsenyi D. műveihez, Remekirók Képes Könytárából. Vízfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona

521 **Szlányi Lajos.** Illustráció Berzsenyi D. műveihez, Remekirók Képes Könyvtárából. Vízfestmény. Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) tulajdona.

4

Kovább

1930

~~Diósy Antal~~

~~Hende Vince~~

Udvary Géza

U. 3366.

Magyar Hirlap

1930. máj. 11.

(Falfestmények a képviselőház elnöki termében.)

Most fejezték be a képviselőház elnöki termében 4 falfestmányt, amelyek Magyarország 4 kormányzóját ábrázolják.

Udvary Géza: Hunyadi János és Kossuth Lajost ábrázoló képeket. Hende Vince Horthy Miklóst, Diósy Antal Szilágyi Mihályt.

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **ÁPRILIS** 16. hét

11 sárnap		Misericordia *Leó*
12 Hétfő		Gyula *Gyula*
13 Kedd		Hermenegil *Ida*
14 zerda		Sz. József *Tibor*
15 ötörtök		Anasztázia *Atala*
16 éntek		B. József *Lambert*
17 ombat		Anicét *Anicét*

UDVARY GÉZA

A fészek. Olajf.
Interieur. Olajf.
Fiatal leány ack. Olajf.

KMT 1911.tav.kiáll.kat.31.oldal és 32.oldal

UDVARY GÉZA /szül.1872/

Tanulmányfej. Vászon ~~71x88~~ 34 x 26.

Ernst Muzeum aukciói.XXXIV. 41.oldal

M.D.K.

Udvary Géza iparm.isk.tanár

Segédtanárrá nevezték ki az O.M.K. Iparművészeti Iskola alakrajzi szakára.

Cikk: Iparművészeti Oktatás.

Magyar Iparművészet, 1910. 280.l.

UDVARY GÉZA

574. Női arckép. Olajf.

Képzőm.Társ.1899.tav.nemzetk.kiáll.63.oldal

UDVARY GÉZA

44 Biedermayer. Olajf. Eladó
45 Arany halak. Olajf. Eladó
46 Velencéből. Olajf.Eladó
47 Régi uriház. Olajf.Eladó

MDK.

Udvary Géza: "Dante" /festőművész/
/:Mücsarnok tavaszi tárlat:/

Ország-Világ 1912. 527.l.

Udvary Géza

MDK

Falusi uriház udvara, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

MDK

Udvary Géza sz.1872.

"Magyar lovas" c.kép 45x34 cm.

Ernst-Muzeum aukciói XLIV. 34.1.

MDK

Udvary Géza

"Az Ő virágai" c.kép repr.

Mücsarnok 1911/12. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza, festőm.

St A kir. Iparm. Isk. jub. kiáll. Magyar i-
parművészet, 1905. Képek.
326.l.

MDK

Udvary Géza

"Mátyás király bevonul Budára"/Gobelin terv./
Repr.94.o.

Képzőművészet 1930.IV.évf.29.sz. ápr.

Udvary Géza MDK

Velencei nobilék, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyi[illegible]egyházi kiáll.

Udvary Géza

MDK

Szerelmesek, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

NDK

Udvary Géza festőm.

Farkas Z: Téli kiáll. a MTes.-ban. Vas. Ujs. 1910. 47.sz. no7.2o. 966. 1.

MDK

Udvary Géza festëm.

Domokos László könyve. Repr. 131.l.

Czakó Elemér: Az Iparmüv.Muz. exlibris kiállitása. Magyar Iparmüvészet. ?. 128-134.l.

MDK

Udvary Géza, festőm.

finom rajzu kompozicióval és erőteljes szinvázlatai_
szerepel.

II. Benczur Társaság.
Képzőművészet. ? I.évf. 1.sz. 9.l. Tav.? kiáll.

Udvary Géza MDK

Szomjuhozók, olf.

Mücsarnok 1904-5. téli kiáll.

Udvary Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza

Vihar előtt, of.

Ernst Muzeum aukciói XXX. 57.l.

Udvary Géza

MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza, 1872-

Udvari bolond, of.

M.N. Reneszánsz Társ. V. aukc. 1923. 26. l.

SDK

Udvary Géza

Vállalkozók Közl. 1905. nov. 1. 4.l.

Uj tőzsdepalota....
xvxvxvxvxvxvxvxvxv
Az iparmüv. isk. jubileuma.

Udvary Géza

MDK

Salome, olf.

Műcsarnok 19ol. tavaszi nemzetközi kiáll.

Udvary Géza

MDK

Toldy Miklós, olf

IV. Béla menekülése, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza

Cs.K: Az Iparm.Isk. jubileuma. Építő Ipar, 1905. nov. 5. 368. l.

Udvary Géza

Patricius, olf.

Micsarnok 1924 február-március

MDK

Udvary Géza

Művészet 1914. 232 l.

Udvary Géza MDK

S.S. szobrásznő, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

Művei a Műcsarnok tav.tárlatán.

Képzőművészet, 1931. 41.sz. 139.l.

MDK

Udvary Géza

A bor c. művének repr.

Ernst Muzeum kiállitásai C VI. (1929)
Munkácsy-céh kiáll.

Udvary Géza MDK

Kiüzetés után, elf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Rabló lovagok, olf.

Régi kastély kapuja, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

Udvary Géza

MDK

Munka, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

Udvary Géza

MDK

Dante Allighieri, repr.

Miccarnok 1912. tavaszi kiállitás

Udvary Géza

MOK

A Szt.Francesco Assisiben, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

Udvary Géza

A Bek.Fremecseo Asalinben, olt.

Udvary Géza MDK

Don Quichote, olf.

Műcsarnok 1913. Tavaszi kiállitás

Udvary Géza

MDK

Kora reggel az umbriai völgyben, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Álmodozó, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Szent György, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Udvary Géza

MDK

Patricius, Casein-festmény

Műcsarnok 1913-14 téli kiállítás

Udvary Géza

MDK

Vázlat, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállítás

Udvary Géza

MDK

Kisértés, olf.

Miecsornok 1912. tavaszi kiállitás

Udvary Géza

MDK

Dante Alighieri, casein

Műcsarnok 1912. Tavaszi kiállitás

Üdvary Géza MDK

A lokvicai cisterna, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Udvary Géza MDK

Nyári felhők, repr.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

Udvary Géza MDK

Pogányünnep, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Egy intrikus, repr.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Udvary Géza, festőm.
szül.1872.

Kompozició-vázlat. Ceruzarajz.

Ernst-Muzeum aukciói. XVII. Kat. 50.l.

MDK

Udvary Géza, festöm.

156. Arckép. Repr.

Mücsarnok. 1909.tav.kiáll.

Udvary Géza MDK

Vázlat, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Udvary Géza MDK

Középkori német vezér, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Udvary Géza

MDK

Gorlice után, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Egy intrikus, olf.

Micsarnok 1916. tavaszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Szinfoltocskák, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

MDA

Udvary Géza

A csók. Olajf.

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 29. l.

MDK

Udvary Géza

Esti sugár. Olajf.
Feketeruhás nő. Olajf.

KMT 1907.tav.kiáll. 27.l.

MDK

Udvary Géza

Kásztor-család.
Fürdőzők.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat.16.1.

MDK

Udvary Géza

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 61.l.

MDK

Udvary Géza

Nyár.
Tanulmány Shylockhoz.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 12.1.

MDK

Udvary Géza

A bor.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 11.lap

MDK

Udvary Géza

A csók, of.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 29.l.

Udvary Géza MDK

Leány a diványon, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetk. kiáll.

MDK

Udvary Géza

A dal

Hattyuk, of.

Ernst Muzeum aukciói XXVII. 78.l.

MDK

Udvary Géza

Kompozició vázlat, ceruzarajz

Ernst Muzeum aukciói XVI. 49.1.

MDK

Udvary Géza

Győzött a Reformcsoport a M. Képzőm. Egyesületében.
Képzőművészet 1930. IV. évf. 29. sz. 104.l.

Udvary Géza MDK

Shylock, olf.

Yo, olf.

Női fej, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Udvary Géza

MDK

Az Ő virágai, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Udvary Géza MDK

Akt, olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

Udvary Géza

MDK

Napfoltok, olf.

Keresztut, olf.

A Monsignore, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Udvary Géza MDK

Szt. Lászlónak a keresztesek felajánlják a fővezéri kardot, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Udvary Géza

MDK

Zongoránál, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Udvary Géza

MDK

•

A csók, olf.

Műcsarnok 19[illegible]. tavaszi kiáll.

•

Udvary Géza MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Udvary Géza MDK

Himfi, repr.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Az ő virágai, repr.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Udvary Géza MDK

Október végén, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállítás.

MDK

Udvary Géza

Illusztráció Kisfaludy K. müveihez, tusfestmény

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 50.l.

MDK

Udvary Géza

Illusztráció Kisfaludy K. müveihez, tusfestmény

" " " "

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 50.l.

MDK

Udvary Géza

1903-32. alakrajz, figurális komp.

Az Ipm. Isk. ...tanárai...szakoktatói... Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 45.l.

MDK

Udvary Géza

Mindszenty Ferdel Lajos szobrász levelében
nevük említve
Prokopius Béla gyüjtése.

Udvary Géza MDK

festő

Falfestmények a képviselőház elnöki termében.
Magyar Hirlap 1930. máj. 11.

Udvary Géza MDK

Az ő virágai. repr.

Uj Idők 1911-12.317-318.o.

Udvary Géza MDK

festő

Ybl Ervin: Az Országház elnöki termének freskó-festői. Bpesti Szemle 1930. okt.635.sz.135-136.o.

MDK

Udvary Géza

Járatlan utakon, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
18.1.

MDK

Udvary Géza

Szinfoltocskák, of.

A Társulat jub. vásárlása. Müvészet 1914, 87. o.

Udvary Géza festő

Magyar Életrajzi Lexikon

Udvary Géza MDK

Don Quichote, repr.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Tölgy és repkény, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

Udvary Géza

Arckép, olf.

R. Maróthy Margit arcképe, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

MDK

Udvary Géza

A Lidon, repr.

Vasárnapi Ujság 1914. 271.1.

MDK

Udvary Géza, festőm.

466. "Sárkány vitéz" a megszabadított naplementi királykisasszonyt atyjához vezeti. /Magyar népmese/. Olf.

Képzőm.Társ. 1901-2. téli kiáll. Kat. 48.l.

MDK

Udvary Géza, festőm.

89. A fészek. Repr.

KMT 1911. tav. kiáll. Kb.

Udvary Géza

MDK

Árkádia

Mücsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Udvary Géza

MDK

Anya gyermekkel, olf.

Léda, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk.tanára
(1872-1932)

Készitett gobelin-tervet (Mátyás bevonul Budára)
falképeket (a pannonhalmi ezredéves emlék,
a gellérthegyi Kálvária egyik stáció-kápolnája,
az Országházban (Kossuth Lajos és Hunyadi János)
és oltárképeket.

Magyar Művészet, 1932. 45.l.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk.tanára (1872-1932)

Kiállitott idehaza és Velencében, a Székesfőváros megszerezte néhány képét (Patricius, Üló leány, Árkádos udvar), A Képzőművészeti Társulat megvette Szinfoltocskák c. képét a kassai múzeum számára.

Magyar Művészet, 1932. 45.l.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Főisk.tanára (1872-1932)

A zenplénmegyei Perbeniken szül. Sok éven át folytatta tanulmányait a Képzőműv.Főiskolan 1894-97, azután Lotz Károly mesteriskolájában 1897-1903, de Rómában, Münchenben, Párisban is. 1903-ban lett tanára az Iparművészeti Iskolának

Magyar Művészet, 1932. 45.l.

MDK

Udvary Géza

Férfi arckép.Miniatur.

KMTárs 1900/1. téli kiáll. 39.l.

MDK

Udvary Géza

Az Ö virágai, c. művének repr.

Képzőműv.Társ.jub.kiáll. 1911-12.

Udvary Géza MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

MDK

Udvary Géza

"Egy intrikus" c. festm. Repr.

KMT. 1916. tav.kiál.

MDK

Udvary Géza, festőm.
1872-1932

Csók.

Olf. Jelz.

Árv. Csarn.1937.okt.83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 39.1.

MDK

Udvary Géza, festőm.
1872-1932

Csók .

Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 37.1.

MDK

Udvary Géza

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

MDK

Udvary Géza

Napfoltok. Olajfm.
Keresztút. "
A Monsignore. "

Képzőm.Társ. 1908/9. téli kiáll.kat. 40.l.

MDK

Udvary Géza

"Évődés" c. festménye. Repr.

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 80.l.

MDK

Udvary Géza

Leány a diványon. Olajfm.

Képzőm.Társ. 1908/9. téli kiáll. 39.l.

MDK

Udvary Géza

"Vizözön" c. festménye. Repr.

Képzőm.Társ. 1907/8. téli kiáll.kat.

MDK

Udvary Géza

"Patricius" Udvary Géza festménye. Repr. (A Műcsarnok téli kiállitásából)

Művészet, 1914. 20.l.

MDK

Udvary Géza

"Egy intrikus" c. festménye. Repr.

Művészet, 1916. 16.1.

MDK

Udvary Géza

Hunyadi János freskója a parlamentben. Repr.
(Vázlata a Műcsarnok őszi tárlatán.)

Képzőművészet, 1932. 54.sz. 193.l.

MDK

Udvary Géza

Dante Alighieri. Casein f.

KMT.1912.tav.kiáll.35.l.

MDK

Udvary Géza

"A nászajándék" c. műve. Repr. (A Lipótvárosi Kaszinó-dij nyertese.)

Művészet, 1917. 60.l.

Udvary Géza MDK

Férfiarckép, miniatur

Mücsarnok 1900/1901, téli kiáll.

Udvary Géza MDK

Vénus-áldozat, olf.

Mücsarnok 1899/19oo. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk.tanára (1872-1932)

1932.febr.4.-én halt meg Bpesten.
Mint illusztrátor Kisfaludy Károly műveit látta el képekkel, készitett arcképeket (Maróthy Margit), történeti festményeket (IV.Béla menekülése, Toldi Miklós).

Magyar Művészet, 1932. 45.l.

MDK

Udvary Géza

"Szüret" c. műve. Repr.

Benczúr Társaság kiáll. 1925.márc.

MDK

Udvary Géza

A fehér szarvas regéje. Gobelinf.
Szt.István templomot épit. Szines rajz.
Bouillon Gottfried Könyves Kalman előtt.
Viasz-tempera.

KMT 1911.tav.kiáll. 28.1.

MDK

Udvary Géza

"Don Quichote" c. műve. Repr.

Képzőm.Társ.1913.tav.kiáll.kat.

MDK

Udvary Géza

Az ő virágai c. képe repr.

Uj Idők, 1911-12. XVIII. 13.sz.

MDK

Udvary Géza,festöm.

92. " A nép várja Krisztus elitélését."

Olajvázlat.

Képzöm.Téra. 1901-2. téli kiáll. Kat. 29.l.

Udvary Géza MDK

Pásztornép, olf.

Árkádia, olf.

A bor, olf.

Szüret, olf.

Műcsarnok 1925 Benczur Társ. kiáll.

MDK

Udvary Géza

"Heine" c. műve. Repr.

Képzőm.Társ.1910.tav.kiáll.kat.

MDK

Udvary Géza

"Himfi" c. műve. Repr.

Képzőm.Társ. 1910/11. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza

"A fészek" c. műve. Repr.

Képzőm.Társ. 1911. tav.kiáll.kat.

MDK

Udvary Géza

"A lokvicai cisterna" c. műve. Repr.

KMT 1915/16. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza

"Mátyás király bevonul Budára."(Gobelin terv). Repr. (A Műcsarnok Tav.Tárlatáról)

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 94.l.

MDK

Udvary Géza

"Dante Allighieri" c. műve. Repr.

Műcsarnok, 1912.tav.kiáll.

MDK

Udvary Géza

"Arckép" c. műve. Repr.

UDVARY GÉZA

Rouge.

A Műcsarnok őszi tárlatáról.

Képzőművészet 1927.4.sz. 13.old.

MDK

Udvary Géza , festöm.

2o. Udvary Géza, festöm. Repr.

KMT. 1913. Tavaszi kiállitás.

UDVARY GÉZA

"~~Lxxx~~
219. Zongoránál. Olajf.

Képzőm.Társ.1909.tav.kiáll.kat. 36.oldal

MDK

Udvary Géza

"Kentaur-pár" c. műve. Repr.

Képzőműv.Társ. 1916/17.téli kiáll.kat.

Udvary Géza festő M.D.K.

az Iparmüvészeti Iskola tanára.

A kaposvári városháza falképei 1902- után / a város multja /

Zádor Mihály: Kaposvár, p. 1964. 216.l.

MDK

Udvary Géza

"A nép várja Krisztus elitéxlését". Olaj-vázlat

KMTárs. 1901/2. téli kiáll. kat. 29.l.

MDK

Udvary Géza

Pesti Hirlap 1934. évi nagy naptára. 61.l.

MDK

Udvary Géza

Arckép, of.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 33.l.

89 Udvary Géza: A fészek.

Komáromi Kacz Endre

K.

325 Komáromi Kacz Endre: A nehéz lecke.

KMT 1911. tav. közl.

MDK

Udvary Géza

Kentaur-pár, repr.

KMT. 1916/17. téli kiáll. kat.

MDK

Udvary Géza

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 64.l.

MDK

Udvary Géza

Anya fiával

Művészet 1917. 69.1.

MDK

Udvary Géza /szül.1872/

"Lokvicai Ciszterna". Jelzés lent balra:Udvary G. Lokvica 1915.D.F. /Ő Felsége I.Ferenc József budavári magángyüjteményéből./
Vászon.59x87.
"Tanulmányfej".Jelzés lent balra: Udvary G.
Lemezpapir.Átmérője 45.

Ernst Muzeum aukciói.XV.54.1.

Udvary Géza

MIK

Háboru és a tüzhely, olf.

Micsarnok 1915. tavaszi tárlat

Udvary Géza MDK

Anyaság, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

Udvary Géza

MDK

Nyári felhők, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

Udvary Géza MDK

Feleségem és fiam a Lidón, repr.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MEK

Udvary Géza MDK

Zöldruhás nő, olf.

Trombitás, olf.

A Lidón, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MNK

Udvary Géza

Keresztes vitézek, olajfm. 85x85 J.l.b.

Árverési Csarnok aukció kat. 1931.dec. 4.sz. 49.lap

MDK

Udvary Géza

Ex-librise az Iparmüv.múz.-ban megnyilt kiállitáson.

Cikk: Magyar ex-librisek.

Művészet, 1903. 140.lap

Udvary Géza festőm. MDK

A megvásárolt műtárgyak közül való:

"Vázlat" -/Bálint Zoltán/

A z 1915. és 1916.évi tagsági sorsjáték.
Művészet.1916. 4e.l.

MDK

Udvary Géza

A Képzőművészeti Társulat 1914-15. évi juryje.
Művészet 1914. 282.l.

MDK

Udvary Géza

Trombitás

A tavaszi tárlat eredménye. Művészet 1914. 282.l.

Udvary Géza MDK

Magányos lovas, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Udvary Géza

MDK

Fiam arcképe, olf.
Venezia fénykorából, olf.
Arcképtanulmány, olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

UDVARDY Géza festő

a városi tanácsi ~~Hanácstermében~~ lépcsőházában készített falképet.

ld. Szigetvári György: Kaposvár, műemlékei.
Bp 1986. 8.

Buza Barna 2356
Buza Péter 74, 790, 878, 121
Buzási Enikő 327, 949, 1044
Buzinkay Géza 1242
Buzogány Dezső 867
Bücher, Xavér Ferenc 1059
Büky Béla 602

Cabello, Juan 650
Callmeyer Ferenc 1586, 2240
Capesius, Roswith 583
Čaplovič, Dušan 651
Cardin, Pierre 1829
Cardot, Vera 1830
Carlone, Johannes Baptiste
Caruga, Adriano 141
Cassab, Judy 1831
Cassou, Jean 1327, 1628
Cech, Brigitte 826

Udvary Gyöngyvér grafikus

Mü nem emlitve

Slowo Powszechne, Warszawa 1966. art. 24

Udvary György

Kofargó mester és Hobran
el dernek 65-ik évben
meghalt Dunia Almásan
1906 ban.

Vas Nyó 1906. 161.

Udvary Ignác

életrajzi

Murádin Jenő: Nagybánya. A festőtelep
művészei. Miskolc, 1994, 100–101.

Udvary Zoltán
Műcsarnok.

Magyarországi Szimpozionok Eredményei II.
1984. nov. 23 – dec. 30.

a kiállítás rendezője: Udvary Zoltán.

Műcsarnok és Kamaraterme, 1984. november és december.

Udvary Géza

MDK

Magányos lovas, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Udvary Géza

ifj.Káldi Szüts Tibor arck.

Arcképfestők. N.Szal. kiáll. 1930. okt.

Hdvary Géza

Zongoránál, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Tivornya, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Füredi este. /Helikon/, olf.

Miccarnok 1920-21. Téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Katona a 30 éves háboruból. olf.

Mücsarnok 1920/21. Téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Katona a 3o éves háborubó1, olf.

Mücsarnok 192o-21.téli kiállitás

UDVARY GÉZA

435. Vénus-áldozat. Olajf.

Képzőm.Társ.1899-1900.téli kiáll.kat. 42.oldal

UDVARY GÉZA

A sz.Francesco Assisiben. Olajf.

Képzőm.Társ.1913.tav.kiáll.kat.42.oldal

Udvary Géza
festő

l.

Pap Nagyvárad
106-l

Neolithkori emlékek, Sümeg vidéke

Östelepein előkerült VI. 125.

Udvary Géza

Ernst Múzeum archivi

XIII – XIV (1920) 537. n.

Udvary Géza

hagyatéki kiáll-

írod

Ujság. 1932. okt. 30

(e.a.: A Múczar-

nok őszi tárlata.)

örténet egymáshoz való viszo-
yes hullámzásait a mindkori
az A. Riegl[10]) által a művészet-
t fogalom felette termékeny-
adalékot nyujt a tudományos
ténetére nézve. A műakarás
izmusból született, de Riegl
ért vagy elhajlást szenvedett
gy a fajpszichológia,[12]) illetve
ofsky mélyrejáró értelmezésé-
entális filozófiájára, a formai
gyarázásaira vezetett, miáltal
egyetemes érvényű, feltétlen,
emelkedett.[14])
et jelent, mint az esztétikailag
ıdó részletformák összességét.
róbakő a beállítás helyessége
t a műtörténetnél, a modern
két diszciplina ilyenkor egészen
historikus elmélet esetleg túl-
talál számára megfelelő helyet,
át a jelenkor művészetére is
megóvja. A művészettörténet
dja mindjárt történetileg meg-
ırozás, bizonyos bátorság kell
ojainkig előretolja és a történeti
autonóm törvényszerűséget a
ız egész kérdés sem az elmélet,
olyan egyszerű, hogy napjaink

Udvary Géza

rvid

Ujság.

1929. dec. 22.

(e.a.: A parlament új falfestményei.)

Udvary Géza

Jal Kepe a

Fészek Club-ban

ivód

Tolnay Ákos:

A Fészek 25 éve.

(1901–1926). [Bp 1926]

18. l.

36

kam, daß es nicht mehr hieß „im Auftrag des Osteuropa-Instituts herausgegeben von . . .", sondern „Zeitschrift des Osteuropa-Instituts". Im Vorwort zu diesem Jahrbuch wurde gesagt: „Es besteht die Absicht, ohne Schmälerung des bisherigen Arbeitsgebiets künftig der Wirtschaftsgeschichte einschließlich der Gegenwartsentwicklung größeren Raum zu gewähren". Um insbesondere das Wirtschaftsarchiv des Instituts in größerem Umfang dem Studium Osteuropas zu erschließen, wurde eine besondere Rubrik „Mitteilungen aus dem Osteuropa-Institut" eingerichtet.

So war alles in gutem Gange, als im Frühjahr 1933 eine unruhige Zeit für das Institut anbrach. Sie gipfelte in der Schließung des Instituts vom 26. Mai bis zum 6. Juni, da dem Institut nachgesagt wurde, daß es sich in bolschewistischem Sinne betätigt habe. Bei den beiden Direktoren fand Haussuchung statt. Nach der Wiedereröffnung ließ das Ministerium für Wissenschaft, Erziehung und Volksbildung in der Schlesischen Zeitung eine Erklärung veröffentlichen, daß die Untersuchung keinerlei Anhaltspunkte für die Berechtigung jenes Vorwurfs ergeben habe, und daß der Geschäftsführung sowie den wissenschaftlichen Leistungen der Institutsleitung volle Anerkennung gebühre. Ohne Zusammenhang mit diesem Zwischenfall stand es, daß der Ministerialvertreter bald danach in mündlicher Aussprache den Direk-

Delhaes I.

de jobbra tekint, terasseon áll. Jobb-
pedig a virágedény talapzatára támasz-
laira omlanak, kivágott ruháját fod-
sokor ékesiti. A háttérben diszkert
hegyek kötik le figyelmünket.

i 37.1: 26.5 cm.
l.
(465/901).

19.
1381.

Udvary Géza

ivod

Hlutolsó

57. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Udvary Géza

Parasztok c.

kepe repr.

kitunteteše emlitve

Déry 1927

135. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Udvary Géza

l. Dézs 1927

Arévmutató

MÉNYEK DIMÉRLE[illegible] KÖLDEMÉNYEK [illegible]
ÁT HÁZSZAMRA [illegible] 11 - 2 UTCÁT HÁZS[illegible] 15 OKT.
IRJUK KI. IRJUK [illegible]

Udvary Géza

l.

Mihályi Pannonh.

5. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Udvary Géza

Jafaraló

l -

Közlezrkiáll

1458 l

Udvary Géza

Benczur Társaság

KMTARS művcsoptok

1931. feb-márc. kiáll.

VI. 17, 27, 31.

1931. tav. tárl. 3.

Jaskovics Ferenc főginn. igazgató

IX. 43.

Udvary Géza

Műcsarnok.

1930. tav. kiáll. 32, 33.

Benczúr Társaság tg/á

1930/31. jub. kiáll. 22.

Udvary Géza

l.

Szent György Céh

42. anke (1920)

80–82. sz

Udvary Géza

wód

Ést 1928

24. l.

Kalocsa, bar

307

Udvary Géza

Szüret c. Szépe

repr.

A Mű

1927. 1. sz. 38. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Udvary Géza

l.

Müvin-Élet

1932. okt. 15.

3. l.

Mérték 1 5.000,000
1.
ATLANTI OCEÁN
Tanger
Wezzâ
W. Sbû
REBÂT
MIKNÊSA
W. Beht
Casablanca
Azemûr
Mazaghan
W. Umm e' Rebîa
Saff
W. Tensift
Mogador
MARRÂKESCH (MAROKKO)
MARO

Udvary Géza

koll. kiáll. Képirók
képfaragók

irod

Az Ujság
1918. okt. 8.
(e.a. U. G. kiállítása)

Udvary Géza †

wód

Ujság, 1932 - febr. 6 -

r.	14	19·9	195	21	—	—	—	—	939/98	
n.	16·5	12·8	588	—	—	—	3164	—	—	
	42·5	55	728	69a)	—	—	—	—	180/99	—
	36·3	27·4	719	69b)	—	—	—	875	—	757
r.	27·3	37·4	728	69c)	—	—	—	—	181/99	—
r.	19·7	27	728	69d)	—	—	—	—	182/99	—
	22	42·5	720	69e)	—	—	—	876	—	757
	22	42·5	721	69f)	—	—	—	877	—	758
z.	32	47	729	70a)	—	—	—	—	178/99	—
z	25	36·7	720	70b)	—	—	—	—	179/99	—
z	21·3	27	733	71	—	—	—	9949	—	780
								1678	—	507
n	96·5	81·5	—	—	—	—				

H i v a t a l

Udvary Géza

Dávid János, I. Miklós
cár ezredbeli huszár 1845
szept. 13. Bécs mellett a
Schmelzen tartott had-
gyakorlatok alkalmával,
a roham pillanatában lé-
lekjelenlete által meg-
menti egy gyerek életét,
annak szakajanál fogva
magához emeli, olaszt
a párisi kiállítás
Huszártermének plafond-
jába illesztett kép.

Czob Páris

17. l.

Összesen: .....

azaz:.....

Kelt:Budapest 1946 .....

Udvary Géza

rád

Guide 36. l

Udvary Géza

Hunyadi János
1456-ban Nándorfe-
hérvárnál legyőzi a
törököket.
Elnöki hivatal
cyik falkeje

Zámb 1935
10. l.

Fentitől ugyanott =
Kossuth Lajos kormányzó
a 1848-as szabadsághare
vezéralakjaival.

u. o. 11. l.

Diretta da TIBERIO GEREVICH e LUIGI ZAMBRA
Direzione e amministrazione:
BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCA 4
Telefono: 185-618

Udvary Géza

MDK

Biedermeyer

Majális

Szélviharban

Anyaság

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Udvary Géza MDK

A sindaco, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza /szül. 1872./

Lokvicai ciszterna, festm.

Tanulmányfej

Ernst Muz. aukciói XV. 1921. 53 l.

edékről nemzedékre szálló szóha-

rténelmi ismereteknek nem egyet-
liségé. Az ősöket természetfelet-
, gyakran istenek leszármazottai;
sszefonódik a mitológiával. Más-
a jelentkezik, ahogyan Arany Já-
netirás is eleinte mindenütt köl-
tt."[3] Igy nem csupán érdeklődést,
lkai igényeket is kielégit.
ódó népi kultura - és ezen belül
lvainkban ma még megtalálható. En-
s történelmi fejlődésünkben, el-

Udvary Géza

MDK

Leányok, olf.

Gyümölcsszüret, olf.

Akt, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

MDK

Udvary Géza, festő.
3 db. olajfestm.
(cim. sz. nyelv.)

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien
Stockholm, 1922 maj - sept. - 28. l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Tájkép, of.

Urnő és apród, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 31 l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Csók, of.

Árverési Közl.1937. 2.rk.sz. 81.sz. 39 l.

MDK

Udvary Géza, festő.

Itt, a reggeli. Of. -

Velencéből. "

OMKT - Vándorkiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27 ig

Pm. - Hornyánoszky V. kny. 83. l.

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Apródok, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

32 l.

MDK

MDK

Udvary Géza, 1872-1932.

Udvarlás, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 33 l.

MDK

Udvary Géza, festö
1872-1932

A felolvasás. Jelezve. Olf.
63 x 60 cm.

Almásy-Teleki XI. 1943. Kat. 33.1.

MDK

Udvary Géza, festöm.

"Nászajándék" c. olajfestményével a Lipót-városi Kaszinó 1000 koronás díját nyerte el.

Kitüntetések.- Müv.s.1817/18.téli kiáll.?

Művészet. 1918. 32.1.

Udvary Géza MDK

Az Isten ostora, olf.

Kurucok, olf.

Kocsmárosné, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

Évődés, repr.

A Műcsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 78.l. 8o.l.

MDK

Udvary Géza

3 alakos kompozició, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Udvary Géza

Bacchanália, o.
Dragonyos előörs, o.

A pusztuló Tabánból, o .

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

Udvary Géza
Kistarnivács

Francia Avant Gardisták-kiállítása - nemzeti
Szalonban - megszítás megjelent.

Nemzeti Újság
1929 III.5

Udvary Géza (1872-1932)

Bacchanália.
Oljf.Sign.

Dragonyos előőrs.
Oljf. Sign.

A pusztuló Tabánból.
Oljf.Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

M.D.K.

Udvary Géza

Müveit kiemeli a kritika, melyek a Solymosi Képszalon kiállitásán szerepelnek.

Szinház és Divat, Bp. 1922. ápr. 13. VII. évf. 16. sz. 23. lap

Udvary Géza

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

B.H.930.X.19.

Udvary Géza

Műveivel részt vesz az Arcképfestők kiállitásán amelyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.

M.H. 1930.X.19.

Udvary Géza

Műcsarnok téli tárlatán mulatós kurucai szerepeltek.

M. 929. XII. 22.

Udvary Géza

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiállitásán

N.U.930.X.21.

Udvari Géza

Országos Magyar Képzőművészek Társulat téli kiállításán szerepelt.

EK 929. XII.22.

Udvary Géza

Műcsarnok téli kiállításán képé-
vel szerepelt.

8ó4.929.XII.22.

Udvary Géza

Műcsarnok téli tárlatán szerepelt.

MH·929. XII·22.

Udvardy Géza

l

Szépmüvészet

1942:16:l.

Udvary Géza

Irod

Az Ujság
1917 nov. 4.
(e.a.: Udvary Géza
gyűjtemenyes kiállitása.)

az Eggenberger-féle
mukeres Ecdeiben:

5

V. 129

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MO. 1930. IV. 15.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MH 1930. III. 15.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

W U 1932. XI. 3.

Udvary Géza

— **A Műcsarnok őszi tárlata.** A Képzőművészeti Társulat október 29-én megnyiló őszi tárlata kiemelkedő esemény lesz. A tárlat keretében válogatott ujabb anyaggal vesz részt két illusztris művészegyüttes is: a *Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete* és a *Magyar Arcképfestők Társasága.* Ugyancsak ez alkalommal áldoz a Műcsarnok a nemrég elhunyt jeles kompozició-festő, *Udvary* Géza emlékének és ünnepli a 80 éves *Kacziány* Ödönt egy-egy nagyobb kollekció bemutatásával. *Czenez* János ujabb művein kivül a tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya-templom belső diszitésére készitett tervek kiállitása gazdagitja még a tárlatot, amely utóbbinak munkájában egyházművészeink szine-java résztvett. Egészen különálló érdekessége lesz még az őszi tárlatnak *Balló* Edének nagyértékü, teljes másolatgyüjteménye, amely a külföldi muzeumok féltve őrzött kincseiről készült száz, szebbnél szebb másolaton mutatja be az olajfestésnek egész fejlődését, amely élvezethez csak fáradtságos és költséges külföldi utazások árán juthatna hozzá a magyar közönség.

N.L 932 X/5

NL. 1932. X. 5.

Udvary Géza

Hagyatéka szerepelt a dűcsemek Őszi tárlatán.

Est 1932. X. 30.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsamok Őni Tárlatán

EK 1932. X. 30.

M.D.K.

Udvary Géza,festő

A Műcsarnok jóképességü festője..Nagyvilági,előkelő arcképfestő. 524.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a színház és a film.Minerva.Bpest.1960

Udvary Géza

Hagyatéka szerepelt a Műcsarnok őszi tárlatán.

PH. 1932. X. 29.

Udvary Géza

Szerepelt a diósgyőri Tavasz találkán.

PH. 1931. IV. 25.

Udvary Géza

Szerepelt a dúlisarnak Tavani tárlatán.

Só. Ú. 1931. IV. 26.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. H. 1931. IV. 26.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

N. M. 1931. IV. 26.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

Újvidék 1931. IV. 26.

Udvary Géza

szerepelt a művészcsoportos műcsarnoki

kiállításán.

N 11 1931. II. 22.

Udvary Éléa

Szerepelt a művészcsoportok művésznői kiállításán.

PL. 1931. II. 22.

Udvary Géza

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

M H 1931. II. 22.

Udvary Géza

Szerepelt a dűnsarnok Tavani tárlatán.

Pórai Újság 1931. II. 22..

Udvary Géza

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki szállításán.

EK 1931. II. 24.

Nagyvaty Béra.

Ismerője vezepelni fog az cépr.
2.-án megujló vasai magyar
kiállítás.

Nagyvaty, 1927. márc. 19.

Udvary Béza.

Munkája szerepelni fog az ápr. 2.-án megnyíló varsói magyar kiállításon.

Magyarság, 1927. márc. 19.

Adresy Pana.

Z Wszystkimi Zakładami, a Pewnie Towarzystwa Publiczności Wielkiej przepełnieniem.

Kraków Filipa, 1927. dnia 11.

Udvary Géza.

A Nemzeti Szalonban, a Benczur Társaság kiállításán műrei szerepelnek.

Magyar Hírlap, 1927. dec. 11.

Utvary Géza.

A Lunosti Gradovkou a Bouchou
Tisaning hiallitáriu tötöneliui
odolatai, nesepeluek (emlitve)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 11.

Udvary Géza.

A Nemzeti Szalonban, a Benczur-Társaság kiállításán történelmi vázlatai szerepelnek. (említve.)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 11.

Udvari Géza.
futó

A Nemzeti Szalon bajai tár-
latán műve szerepelt.

Magyarság, 1927. jan. 4.

Udvary Géza

U. 3492

Pesti Hirlap
1932. febr. 6.
(U. meghall.)

miniszeri i

Udvary Géza

U. 3491.

Magyarország

1932. febr. 6.

(U. meghalt.)

1933. febr. 4 (?)

Budapesten.

-2

A hivatalos másolat h

miniszteri irodat

Udvary Géza

Szüret c. kópé
repr.
Szinházi Élet
1925. 11. sz.

660.

bogó alatt harczoló honvédeket az elöl ha-
l kezével az irányt megjelölöc, rohamra ve-
b kezében kivont kardja van, sapkája arany
prémes mentéjé zsinóros s derekát szolgálati

s, vászonra, méretei 36:26.5 Cm.
8-diki ereklyemuzeumból. 107/95. № 180.

107/95 : 180.

Udvary Géza
1576. l.

Ujházy Ferenc
1576. l.

Ujváry Ignác
1577. l.

Vajda Zsigmond
1579. l.

Valentiny János
1579, 1580. l.

Varga Emil
1580. l.

Vastagh Géza
1580. l.

Vaszary János
1580. l.

Perállag III

Tovább

MOB könyvtár

47

ágos Bizottsága

	száma:	194
ány	kelte:	194
	beérkezése:	194

ek száma:

elintézett szám:

áma:

záma:

Udvary Géza

1.

Nemzeti halon

1920. nov. – dec

közalapitványi királyi
főügyészi helyettes.

Udvary Géza.

Részt vett a Benczúr-Társaság
IV. kiállításán.

Magyarság, 1924. dec. 10

Udvary Gy.

A Nemzeti Szalonban, a Bercsényi-Társaság kiállításán renaissance-sorozattal szerepel.

Az Est, 1927. dec. 11.

Udvary Géza

l.

Nemzeti Salon

1920. nov—dec.

F r i d r i c h s.k.

tanácsnok.

Udvary Géza
1872-1932

l. Iparm.Is'k Évk.

1930-34. 15.l.
arckép 17.l.
nekrológ, élet. 19,20.l.
44.l.

los másolat hiteléül:

Farosch

iniszteri iroda s.tiszt.

célból másolatban megküldöm.

Budapest, 1930. évi julius ....hó...11.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri ~~osztály~~tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

Udvary Géza

l.

Tparm. ink. est

1912 - 13.11.l.

21.l.

peket átveszi. Természetesen azok
bozban a MOB-nak átadtál. A két
és 25 drb. kisebb-méretü fénykép
fényképetkért darabonként 4.60 P
-- összesen tehát 721 pengő jár.
fényképek lemezeit is átadni. F
el, hogy azok a szállitás alatt
töntesse fel, hogy tartalma üveg
A ládát gyorsáruként, vasuton kü
vállalatával. Ez a szállitás leg
721 pengős megrendelés elbir s i
bérmentve adja fel. Egyben légy
szabályszerü számlát benyujtani
sziveskedjék, természetesen megf
az iratot.

F

Udvarný Géza

l.

Józsefordélyi kiáll

52. l.

MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS
KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER

76154 szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottságának,
f. évi 602 sz. felterjesztésére,
további eljárás végett kiadom.
Budapest, 1903. november hó 6-án.
A miniszter helyett:

államtitkár.

Udvary Géza

festette a képviselőház elnöki nagyteraneben a Hunyadi falképet (A nándorfehérvári győzelem) és Kossuth Lajos képet.

Ibl Ervin: A képviselőház új művészi ekcsegei
Budapesti Hirlap
1930. jun. 8.
képekkel

Udvary főnnie a Hunyadi-Kép.
Kevésbé sikerült a Kossuth-Kép

Bizottság !

Belgrádból hazautazva, f. évi szép-
éknek biztositása végett Zimonyban
jelenlétében, a városi mérnöki hiva-
bizottsági tagnak társaságában a hely-
tási munkálatokat, amelyek az emlék-
yuttal azok végrehajtására vonatkozó-

si munkálatok létesitését elvállalta
si mérnöki hivatalt megbizta.
monyi emlékmü helyreállitására vonat-

Udvary Géza

l.

Szabad Lüvész

1949-11-12. l.

476. l.

Ulmátor uwolgájuk
Teglás Gábor

munkába vehetném b
Bizottságnak ebbeli
felajánlani, magaben
leg utasításukat kerv
meggére terjesszem ki-
s mivő alakban eszkö
Az Al Dunával K
s tüzetesebben nem ta
kal, Krassova, Bogs
nyadmegye pár altalan
várával Szeben, Faga
ismert vára: templom

Udvary Géza

emlékkiáll-
mussamok

Hel Ervin - Képzőmű-
vészet. 1933. 665. sz
105. l
106. l -

Budapesti Szemle

ottság!

les bizottságot, a körösheggyi templom
s federésére, kezeimhez utólagos elszámolás
ar 2000/ koronát folyósítani méltóztassék

: 18 ⁿ

Szekely Ottó

Uliczny Górnik.

A Lenoreti szalonban a Bennerus-vörsnaszy kiállítatván történelmi vonatkozi rezegelnek (zúltte.)

Lenoreti Nyíry, 1927. dec. 11.

Udvary Géza.

A Nemzeti szalonban a Benczur-Társaság kiállításán történelmi vázlatai szerepelnek. (emlékve.)

Nemzeti Ujság, 1927. dec. 11.

Udvary Géza.

A Benczur Társaság kiállításán
történelmi vázlatai szerepelnek.
(emlétve)

Magyarság, 1927. dec. 11

Udvary Géza

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállításán tanítványai szerepeltek.

Újság 930.XI.15.

Udvary Géza.

A varsói magyar kiállításon „Parasztok" c. képe szerepelt. (ennlitve.) A varsói képművészeti társulat „mention honorable"-lel tüntette ki.

Magyarság
~~Magyarország~~. 1927. máj. 29.

Udvary Géza

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállításán tanítványai figurális rajzaikat mutatják be.

PH. 930. XI-15.

MDK

Udvary Géza

"A Sindaco", a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.
Repr.137.old.

Képzőművészet 1931.41.sz.

Udvary Géza MDK

Füredi este, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Fürdő nők, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Udvary Géza

Pogányünnep. Olajfm.

KMT 1916. tav.kiáll. 36.lap

MDK

Udvary Géza

Gorlice után. Olajfm.
Egy intrikus. "

KMT 1916.tav.kiáll. 34.lap

MDK

Udvary Géza, festöm.
sz.1872

537. Hunyadi Mátyás hadba indul. J.l.j.:
55 x80 Udvary Géza. vászon.

Ernst Múzeum aukciói. XIII-XIV. 48.1.

MDK

Udvary Géza, festöm.

221 A lokvicai ciszterna. Olf.

Szabad müvészek csoportja.

KMT.1915/16.téli kiáll. kat. 32.l.

MDK

Udvary Géza

Képzőművészet 1932. 48. sz. 72.l.

Udvardy Géza, festőművész

Az Országház gátikus hangulatú fogadóusem főbejárata fölötti északi falfelütelen a díszítőkép Hunyadi János nándorfehérvári győzelmét ábrázolja. A keleti falszakaszon Kossuth Lajos és az 1848-49-es szabadságharc vezéralakjai láthatók. (emlétve) Mindkét freskó Udvardy Géza műve, 1929-ben készült el.

Esti Magazin

1978. I. 13. Kossuth 18.30 Gné.

Udvary Géza

"Normafánál" c. müvéről irja a Művészet c. rovatban közölt kritika: „érdekes világitásu, mély szinekbe transzponált rokokó hangulatu kompoziciója" a tárlat kiemelkedő értékét jelentik.
"Benczur társaság" rendezte a kiállitást a Nemzeti Szalonban.

A HÉT, Bp. 1923. dec. 2o.
XXXIII. évf. 1. sz. 11. lap.

Udvary Géza, festőművész (1872-1932).

Z. Sóos István festőművész 1967-ben kezdett hozzá a kaposvári városháza Udvary Géza által festett falképeinek restaurálásához.

Kellner Bernát: Somogyi tájak, emberek, Somogyi Néplap, 1984. márc. 24. 6-old.

Udvary Géza MDK

Ülő leány

Műcsarnok 1924 február-március

Udvary Géza MDK

Egy fiu meg egyleány

Mücsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Udvary Géza

MDK

Pásztorcsalád

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

A nászajándék, repr.

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

MDK

Udvary Géza

Sajtóvélemények a velencei magyar kiállitásról.
Magyar Müvészet 1926. 7. sz. 415.l.

Udvary Géza

MDK

Pásztorcsalád

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Egy fiu meg egy leány

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Udvary Géza

Művészete "...költői,"mint mindig." irja a tárlat beszámolója, azonban a kiállitás helyét és idejét nem közli.

Kárpát: Tavaszi tárlat c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
14. sz. 8. l.

Udvary Géza

MDK

Ülő leány

Műcsarnok 1924. febr-márc.

Udvary Géza

MDK

Levelet olvasó nő, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Udvary Géza

MDK

Patricius, olf.

Műcsarnok 1924. febr-márc.

MDK

Udvary Géza

"Egy intrikus" c. festm. Repr.

Művészet, 1916. 16.lap

Udvary Géza

MDK

Petőfi Koltón, olf.
"Ambrus gazda" olf.
Petőfi látogatása Tompa Mihálynál, of.

A Nőhbeliek IV. kiállitása
Nemzeti Szalon 1923.

Udvary Géza MDK

"A bor", olf.
Nászajándék, olf.
Velence követe, olf.

A Céhbeliek IV. kiállitása
Nemzeti Szalon 1923.

Udvary Géza

MDK

Tivornya, olf.

Műcsarnok 192o-21 téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Kentaur-pár, repr.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Udvary Géza

MDK

Vész egy városka felett, olf.

Kentaur-pár, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Udvary Géza MDK

Magányos lovas, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Zongoránál, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Udvary Géza

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz.
204.1.

MDE

Udvary Géza

Könyvek között. Olajf.

Képzőm.Társ.1909/10.téli kiáll.kat. 47.l.

Udvary Géza MDK

Fürdőző nők III.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

MDK

Udvary Géza

A lokvicai cisterna, c. műve. Repr.

Műcsarnok, 1915/16. téli kiall.

Udvary Géza MDK

Kirándulók
Fürdöző nők I-II.
Pihenés

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Kurucok, olf.
Kocsmárosné, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi tárlat

Udvary Géza MDK

A nászajándék, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Udvary Géza MDK

Nyári felhők, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Udvary Géza

MDK

A kis hivatalnok, olf.

Firenzeiek, olf.

Műcsarnok 1917. tavaszi tárlat

Udvary Géza MDK

Rouge, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

"Mi ketten" c. műve. Repr.

Képzőművészet, 1927. 5.sz.

Udvary Géza MDK

Fürdőző nők III.,olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

"Levelet olvasó nő" c. festm.Repr.

Uj Idők, 1919.febr.23. 8.sz. 141.l.

MDK

Udvary Géza festőművész

Udvary Géza: Hogyan készül a kép. (Képzőművészeti szeminárium)

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 104-107.l.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk. tanára (1872-1932)

A magyar képviselőház elnöki fogadóterme részére festett két faliképe:"Hunyadi János kormanyzó a nándorfehérvari diadal hősének apoteózisa", éa "Kossuth Lajos az 1848/49-es események középpontjaban".

Magyar Iparművészet, 1932. 44.l.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk. tanára (1872-1932)

1903-ban lett tanára az Iparműv.Isk.Alakrajzot, majd bonctant és kompoziciót tanitott.
Első nagy feladata a pannonhalmi Millenniumi Emlékkápolnában Asztrik püspök a magyar szent koronával.A magyar állam megb.-ból festette.

Magyar Iparművészet, 1932. 44.l.

MDK

Udvary Géza festőművész, az Iparműv.Isk. tanára (1872-1932)

1932.Febr.4.-én meghalt. Középisk.tanulmányai befejeztével előbb Bécsben, majd Párisban, utóbb Bpesten a Lotz-féle mesteriskolában képezi magát.A Nadányi-ösztöndíj lehetővé teszi számára az italiai tanulmányutat.

Magyar Iparművészet, 1932. 44.l.

MDK

Udvary Géza

Hogyan készül a kép cimű irása, lenti folyóiratban.

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 104-106.l.

MDK

Udvary Géza

Amorettek, of.

Bohóc, of.

Árverési Csarnok aukcio kat.1933.okt./3.sz./
36.l.

Udvary Géza

Hunyadi János kormányzó. Az Országház freskójának vázlata, vizf.

Mátyás király bevonul Budára, gobelin terv, vizf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

Udvary Géza MDK

Zongoránál, olf.

Műcsarnok 1919-20. Téli kiállitás

MDK

Udvary Géza, festöm.

14e. Október. Olf

Képzöm.Társ.1912/13. téli kiáll. Kat. 47.l.

MDK

Udvary Géza, festöm.

140. Október. Olf.

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 47.1.

MDK

Udvary Géza, festöm.

Székely és Lotz nemes müvészetének egyenes és méltó leszármazottja. Nagyságát még nem mérte le a mükritika, az idö távlata kell hozzá, egy kiegyensulyozottabb utókor, melynek itélete nem ingadozik elméletek véglete között.
1931-ben váratlanul elhunyt.

Szüret. Repr. 203.l.

Gy.:Udvary Géza.
A Mücsarnok Öszi Tárlata.
Képzömüvészet. XIII 1932. 54.sz. 202.l.

MDK

Udvary Géza, festöm.

Négy kollektiv kiállitás és a Magyar Arckép-festök Társasága ,valamint az Aquarell- és Pastelfestök Egyesületének kiállitása szolgálatta a Mücsarnok évadnyitó /Öszi/ kiállitásának anyagát. U.G.-é volt az egyik kollektiv kiállitás. -A teljes elismeréssel adósai maradtak életében, holott mesteri magaslatokon járt.Rendkivül kedvelte a renaissance témákat.

Gy.:Udvary Géza.

A Mücsarnok Öszi Tárlata.
Képzömüvészet.XXXX 1932. 54.sz. 202.l.

Udvary Géza, festőm. MDK

műve által kitűnően van képviselve a tavaszi tárlaton.

K-n Ö-n: Tavaszi tárlat a Műcsarnokban.
Vas.Ujs.1969. 56.évf. 15.sz. ápr.11. 286.l.

MDK

Udvary Géza, festöm.

élete utolsó esztendejében megbizták a parlamenti freskók elkészitésével. /1931-ben hunyt el./ Végre mégis hozzájutott egy tehetségéhez mért nagy feladathoz.

Gy.: Kacziány Ödön.

A Mücsarnok Öszi Tárlata.
Képzömüvészet. 1932. 54.sz. 202.l.

MDK

Udvary Géza

Fiam arcképe.Olajf.Mgt.

Képzőm.Társ.1909/10.téli kiáll.kat.48.l.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

PH 1926. X. 24.

Udvary Géza tanár

Iparművészeti Iskola jubilaris kiállításán szerepelt.

M.930.XI.15.

MDK

Udvary Géza

A fehér szarvas regéje. Gobelinf.

Szt. István templomot épit. Szines rajz

Bouillon Gottfried Könyves Kálmán előtt. Viasz-temp.

Képzőm. Társ. 1911. tsv. kiáll. kat. 28.l.

MDK

Udvary Géza

Don Quichote, of.

Képzőm. Társ.1913. tav. kiáll. kat. 40.l.

Ødvary Géza MDK

Kirándulók olf.

Fürdőző nők I-I[1]., olf.

Pihenés, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Rouge, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

Arany "Toldi"-ja illusztrálásának terve.
Dalmübarátok 139.l.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

N U 1926. X. 24.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1926. IV. 2.

Udvary Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

MDK

Udvary Géza

Fehérmegyei részlet, of.

Nem stimmel, of.

Tékozló fiu, of.

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll. kat.
46.l.

.

MDK

Udvary Géza

Salome, of.

KMT. 19ol. tav. nemzetk. kiáll. kat. 46.l.

Udvary Géza MDK

Magyar solymász a XVI.századból, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Udvary Géza MDK

Évődés, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

Czakó E.: Az O.M.kir. Iparművészeti Iskola évk. 1913-14. /Bpest 1914./

Udvary Géza

MDK

József eladják, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Udvary Géza MDK

Vázlat, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza

Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekírók Képes Könyvtárából. Tusfestmény.

KmTárs. 1902/3. téli kiáll. 50.l.

MDK

Udvary Géza

Illusztráció Kisfaludy K. műveihez, Remekirók Képes Könyvtárából. Tusfestmény.

Illusztráció Kisfaludy K. műveihez. Remekirók Képes Könyvtárából. Tusfestmény.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. 50.l.

MDK

Udvary Géza

Kora reggel az umbriai völgyben, of.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat. 39.l.

MDK

Udvary Géza

Szinfoltocskák

A ~~Felvidéki~~ kassai Felvidéki Muzeum részére vásárolt képek

A Társulat jubiláris vásárlása. Müvészet XIII. évf. 1914. 87.

MDK

Udvary Géza

Fürdöző nők Udvary Géza olajfestménye.
Repr.

Tavasz a művészetben. Bpest,1940.7.1.

Udvary Géza

MDK

Shylock, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Udvary Géza

MDK

Mulató kurucok, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Ultima ratio, olf.
A levél, olf.
Paraszt nők, olf.

A Céhbeliek harmadik kiállitása
Nemzeti Szalon 1921.

MDK

Udvary Géza, festőm.

Kis kompozicioi kötik le elsősorban a nézőt a VI.teremben.

Gyümölcs szüret.

Leányok.

Akt. e kis kompozicioi a mester ismert és méltányolt kvalitásainak szép példái.

A Műcsarnok Téli Tárlatáról. -Festmények.
Képzőművészet.1929. 16.sz. 26.l.

Udvary Géza

Két festmény bemutat a lap a Mücsarnok tavaszi tárlatáról: Udvary Géza: "Zongoránál" c. és Pállya Celesztin: "Vásári részlet" c. képét.
Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1909. ápr. 25. I. évf. 17. sz. 539, 541. lapokon.

Udvary Géza

A becsületes munkások között említi, akik emóció nélkül, kötelességtudóan, rutinosan, szorgalmasan dolgozik,-Marco: „Téli tárlat" c. kritikájában, a lap Müvészet c. rovatában.

A HÉT, Bp. 1904. nov. 2o. XV. évf.
47. sz. 753-754. lap.

Udvary Géza

Glatz Oszkár, Keményfy Jenő és Deák-Ébner Lajos müvészeket sorolja fel Gerő Ödön: „Az ünpei tárlat" c. kritikájában mondva: "képeiken valami irgalmatlan egyformaság ömlik el, vagy legalábbis olyanok, mintha egymásba való átmenetet" képeznének.
A müvészek a jubiláris kiállitáson vettek részt, amelyet a Képzőművészeti Társulat félévszázados fennállásának alkalmából rendeztek.

A HÉT, Bp. 1911. ápr. 9.
XXII. évf. 15. sz. 239. lap.

Udvary Géza festőművész

Dr. Solymossy Sándor:"Utirajzok" c. könyvét illusztrálta rajzaival: Képei Boszniából, Horvátországból és Dalmáciából szerepelnek a műben.

A HÉT, Bp. 1901. juni. 16. XII. évf.
24. sz. 383. lap.

Udvary Géza

Perbenyiken (Zemplén megye) született 1872. IX. 20-án. Középisk.-i tanulmányai után két évig Bécsben, a Lefflet-féle műintézetben folytatott dekorativ tanulmányokat, majd mint szinház- és templomfestő dolgozott. Foglalkozott szinpadtechnikával is. 1902-ben Párizsban a Julian (!) festőakadémia tagja.

A2 O.M.K. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934, 19-20.l

Udvary Géza

Párizs után Lotz gyakorló festőiskolájába iratkozik s a monumentális kompozíciójával ismerkedik. A Naddagyi-ösztöndíj nyertesként két évet Itáliában tölt, majd ismét Lotz mellé megy vissza.

3.

Udvary Géza

Munkássága koronája a képviselőház elnöki fogadótermébe festett két falikép: Kossuth Lajos és Hunyadi János hormányzósága. 1903. II 1-től 29 éven át az iskola tanára volt. Halála előtt 2 héttel munkára támaszkodva is bejárt tanítani.

Az O.M.K. Iparrajzi Iskola évkönyve 1930-1934, 201.

Udvary Géza (1872–1932)

Festőművész, t. tanár (fotó)

Az O.M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930–1934, 17. l.

Udvary Géza MDK

Ráthonyi Ákos szinmüvész, Simonyi obester jelmezében, olf.

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Udvary Géza

MDK

Esti sugár, olf.

Feketeruhás nő, olf.

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

n.Udvary Géza, festöm. MDK

muzeális festménye emeli Sándor János képkiállitásának nivóját.

Kiállitó helyiség a Dunántul nyomdával szemben a Perczel-utca sarkán.

/-/: Sándor János festömüvész kiállitása.
Dunántul. Pécs. 1942 dec.17.

Udvary Géza MDK

Vizözön, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Udvary Géza

MDK

Heine, repr.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

KDK

Udvary Géza

Kiüzetés után, of.

KMT 1912. tav. kiáll. 54.1.

MDK

Udvary Géza

Himfi, repr.

KMT 1910/11. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza, festöm.

Itt a reggeli.	Olf.
Velencéböl.	"
~~XXXXXXXXXX~~.	XXX"XXX

OMKT-Vándorkiállitások 1910. szept. 2.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 83.1.

MDK

Udvary Géza

Szt.Lászlónak a keresztesek felajánljak a fővezéri kardot. (legenda) Olajf.

Képzőm.Társ. 1908. tav.kiáll.kat. 40.l.

MDK

Udvary Géza

Visszapillantás. Olajf.

Képzőm.Társ. 1912/13. téli kiall.kat. 7o.l.

MDK

Udvary Géza

S. S. szobrásznő. Olajf. Mgt.

KMT 1913. tav.kiall. 65.1.

Udvary Géza MDK

Az uj cipő, olf.

Mücsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

MDK

Udvary Géza

Székesfehérvár környékén szokott festegetni Udvary Géza.

-y.-r.: Művésztelepet Székesfehérvárra.

Uj Nemzedék 1923.okt.20. 6.1.

MDK

Udvary Géza

Mi ketten, repr.

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

Udvary Géza MDK

Biedermayer, olf.

Arany halak, olf.

Velencéből, olf.

Régi uriház, olf.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Udvary Géza

MDK

Heine, olf.

Műcsarnok 1920 tavaszi kiállítás

Udvary Géza

MDK

Itt a reggeli, olf.

Velencéből, olf.

Műcsarnok 1910. Vándorkiállítás

Udvary Géza MDK

Himfi, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Udvary Géza MDK

Arckép, repr.

Mücsarnok 1909. tavaszi kiállitás

MDK

Udvary Géza, festöm.

Ajkát pirositó nöt ábrázol egyik képe, mint Márk L. egyik müve. Érdekes e két érdemes müvész eltérö felfogása és ecsetkezelésüknek különbözösége.

Siklóssy László: A budapesti Mücsarnok öszi tárlata. Müvészeti Szalon. 1927.nov. II.évf. 2.sz. 1-2.l.

MDK

Udvary Géza

Keresztesek /vázlat/ Olajfm.

Műcsarnok, 1902/3. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza tanár

Az Iparművészeti Iskola 1914/15-iki tanévben az I. és II. éveseknél az alakrajz Udvary Géza tanár vezetése mellett folyt.

Cikk: Az Iparművészeti Iskola oktatása.

Eimisk, 1914/15. 6.l.

M.D.K.

Udvary Géza

Fényképfelvétel a művészről, munkaközben, műtermében. A képhez tartozó szöveg hiányzik, ezért ahnak lapszámát megállapitani nem lehet. Valamelyik -magát kutatónak nevező- személy kivágta.

Szinházi Élet. Bp. 1927. dec. 26. -1928. jan.1.
XVII. évf. 52. sz. 60. lap.

MD K

Udvary Géza, festöm.

Falurossza. Repr.

az Ujság vasárnapja. 1930. 33.sz.

Udvary Géza MDK

Keresztesek, vázlat, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Udvary Géza

MDK

Illusztráció Kisfaludy K. müveihez, tus I-III.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

MDK

Udvary Géza, festőm.

A szalon és polgári élet köréből vette témáit.

A téli kiállitás. - Szépmüvészeti Muzeum. 1917-18.
Müvészet. 1917. 5c.1.

MDK

Udvary Géza

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1934 évi naptára.
61.l.

Udvary Géza MDK

1830ából, olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

MDK

Udvary Géza, festőm.

408. Akt. Olf.

Képzőm. Társ. .910/11 téli .kiáll. Kat. 5o.1.

Udvary Géza, festöm.

375.	Shylock.	Olf.
376.	Yo.	Olf.
377.	Nöi fej.	Olf.

Képszöm. Társ. 1910/1911. téli kiáll. Kat. 49.1.

Udvary Géza

emlétve

a Munkácy-Léh 1932 VI. 18-i
körgyűlése jelentései

Udvary Géza festőművész

a festészet szeretetét Udvary Pál édesapjától, Udvary Gézától örökölte, aki maga is festőművész volt.

Pesti Hírlap, 1948. május 14.

Udvary Géza

Nadler Róbert, Márk Lajos és Szenes Fülöp művészek nevét egymásmellett emliti meg Marco: "A tavaszi tárlat" c. kritikájában. A művekről nem beszél külön, csak annyi mond: "örülni kellene a magyar művészek csökönyös következetességének, amellyel hajszálra egyformán csinálják meg minden képöket."

A HÉT. Bp. 1906. ápr. 8. XVII. évf.
14. évf. 226-227. lap.

Udvary Géza

A "Képirók és Képfaragók" kiállitási termében bemutatott müveiről "Udvary Géza képei" cimmel a Müvészet c. rovat tudósit: dicséri izlését, artisztikus felfogását, dekorativ eleganciáját, de komolyabb müvészi erőt friss vázlataiban sejtet inkább,- a kritika megállapitása szerint, majd hozzáteszi, hogy erotikuma langyos, tetszetős, szalon erotikum.

A HÉT, Bp. 1918. okt. 13.
XXIX. évf. 41. sz. 639. lap.

Udvary Géza

Az alakrajzolás és figurális kompozíció r. tanára. Elhúnyt 1932. II. 4.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930–34; 44. l.

Udvary Géza tanár

Növendékmunkák szemléltetik a módszertani oktatást az iskola 1930-as jubileumi kiállításán.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930–1934; Bpest 1934, 13. l.

Udvary Géza

A jubiláris kiállítás (1930) megrendezése terén szerzett érdemeiért kormányzói elismerésben részesült.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930–1934; Bpest 1934, 15. l.

Udvary Géza

Krutsay Ferenc: "Készülődés Karácsonyra" c. festménye

Heyer Arthur: "Angora macskák" c. képén a macskák az óra ütőjével játszanak.

Udvary Géza: "Shylock" c. festménye szerepel a Műcsarnok téli tárlatán.

A lap bemutatja a müveket.
Repr.

ÉLET, Bp. 1910.dec. 18. II. évf. 49. sz. 765, 768, 769, lapokon.

Udvary Géza

Karlovszky Bertalan: "Gróf Andrássy Gyula arcképe"
Kövér Gyula: "Arckép" fiatal nőt ábrázol,
Mányai József: "Falusi kocsma" c.
Olgyay Viktor: "Mikor a jég indul" c.
Kacziány Ödön: "Mors Peregrinus" c.
Udvary Géza: "Don Quijote" c.
Fenti képeket a Műcsarnok tavaszi tárlatán mutatták be, s mind a hat művet hozza a lap. Repr.-ok

ÉLET, Bp. 1913. márc. 23. V. évf. 12. sz.
" " 1913. " 30. " " 13. "
393, 41o, 411,412, 413. lap.

Udvary Géza

A lap bemutatja az itt következő müvészek alkotásait: Repr-ók.

Kandó László: "Női arckép"
Udvary Géza: "Dante Alighieri arcképe"
Beszédes J. László: "Tárogatós" c. szobor
Markup Béla: "II. Sándor cár pályamü főalakja" c. szobormü
Jendrassik Jenő: „L.A. kisasszony arcképe"

Kiss Rezső: "Anya gyermekével" c. kép
Telcs Ede: "S.A. uriasszony arcképe" c. mellszobor.
Glatz Oszkár: "Az iga" c. kép
Benczur Gyula: "Ikervári krizanthém" c. kép
K. Spányi Béla: "A csókai kőhid" c. kép

ÉLET, Bp. 1912. május 5. IV. évf. 18. sz. 564- 577.-ig terjedő lapokon.

Udvary Géza

A következő művészek alkotásait hozza a lap:
Zemplényi Tivadar: "Patáknál" c. tájkép,
S. Kallivoda Kata: "Bucsusok a templomban c. festmény,
Udvary Géza: "Elmerülve" c. tünődő nőalakot ábrázoló kép.
Endrey Sándor: "Önarckép" , c. festmény,
Éder Gyula: "Biztos siker" c. karikatura. Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1912. juni. 2. IV. évf. 22. sz. 7oo, 7o1, 7o4, 7o6, 7o5. lap.

Udvary Géza

A jubiláris téli tárlaton a Műcsarnokban mutatták be alkotásaikat az itt felsorolt festőművészek: Dudits Andor, Wildner Glatz Mária, Hilbert Irén, Klammer Mariska, Kosztolányi Kann Gyula, Bruck, László Fülöp, Feiks Jenő, Rippl Rónai József, Herrer Cézár, Roskovics Ignác, Udvary Géza, Skuteczky Döme, Mikola András, Háry Gyula, Ziegler Károly, Mendlik Oszkár, Csók István, Benczur Gyula, Révész Imre, Szlányi Lajos.

Udvary Géza: "Október végén" c. festményét igen kiemeli a kritika. Poétikus gondolatvilágából sokat elárul."Aranyos zöld pázsit fölött hervadó fák borulnak a tópart fölé. A tóban két hattyu uszik." Szinezése művészi ecsetre vall.

ÉLET, Bp. 1911. dec. 24. III.évf. 52.sz. 1610-1612. lap.

Udvary Géza

"A kis jóbarát" c. kép pipázó, hajlott öreg ember mellett figyelő kis kutyát ábrázol.
Kümmerle Pál müve.

"Az Ő virágai" c. kép virágok közé hajló fiatal nőt ábrázol.
Udvary Géza festménye.

Repr.-ók. ---

Mindkét festmény a Mücsarnok jubiláris téli tárlatán szerepel.

ÉLET, Bp. 1911. dec. 31. III. évf.
53. sz. 1637, 1639. lap.

Udvary Géza

A "Kultura" c. rovat közli a „Tavaszi tárlat"on szereplő--egy-egy cédulán folyamatosan felsorolt- művészek munkáira vonatkozó birálatot: Zemplényi Tivadar: "Fürdőző gyermekek" c. festménye "csupa művészet",

Udvary Géza: "Firenzeiek" c. képe /411. old./ "komoly kvalitás",

Haranghy Jenő: "Traui hajóácstelep" c. müve /379. old./„szines tussal festett monumentális, elsőrangu munka,"

Kukán Géza: "Segédvájár"-a "erős, kiváló alkotás". Repr.-ók.

Élet, Bp. 1917. ápr. 8. IX. évf. 14. sz. 347-348. lap.

A beszámolóban felsorolt teljes művészsort/névlásd: Rudnay Gyula nevénél.

Udvary Géza

Az Éggenberger Képszalon helyiségeiben rendezett kiállitását Margitay Ernő ismerteti. Elmondja a müvészről, hogy selmeci nyaralása alatt sokat dolgozott és az igen szorgalmas munka eredményeként "megvesztegetően finom vedutákat hozott haza. A selmeci képek uj oldaláról mutatják meg a müvészt. "Razbeli tudás,kifogástalan szinérzék... a mesterségbeli kvalitások mellett tele vannak kulturával".
Kiemeli: "Pusztuló Tabán" c. "Anya" c. "Zongorázó nő" c. müveit és "Önarckép"-ét, mint a kiállitás legjobb darabjait.

Élet, Bp. 1917. nov. 25. IX. évf. 47. sz.1147. lap.

Udvary Géza

"Ámor" c. festménye két fiatal nő arcképét ábrázolja, egyik kis Ámor szobrot tart kezében.
Repr.

Élet, Bp. 1917. aug. 19. IX. évf. 33. sz. 799. lap.

Udvary Géza

Téli tárlatot rendezett a Képzőművészeti Társulat a Szépmüvészeti Muzeum helyiségeiben. Margitay Ernő ismerteti a kiállitást, értékeli, vagy birálja az ott bemutatott müveket és felsorolja a kivételesen jó munkákat:

Udvary Géza: "Nászajándék" c. festménye,

Iványi Grünwald Béla vásznai, közöttük a "Kecskeméti országut",

Kléh János tájképei,

Knopp Imre: "Interieur"-je.

Fenti kiállitáson szereplő teljes müvésznévsort lásd: Koszta József nevénél.

Élet, Bp. 1917. dec. 2. IX. évf. 48. sz. 1171-1172. lap.

Udvary Géza

A Műcsarnokban az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat rendezte meg a "Téli kiállitás"-t, melyről Margitay Ernő számol be, s értékeli az ott bemutatott müveket:

Udvary Géza: "Levelet olvasó nő" c. képe "az egész tárlat, talán legtöbb művészettel megfestett vászna"

Kardos László: "Siratók c. müve dekorativ tudással rendelkezik. Vizfestmény.

Pravotinszky Lajos: "Utca Skutariban" szines rajza méltó az elismerésre,

Baransky E. László érdekes tusrajzai emlékezetesek.

Élet, Bp. 1919. jan. 26. XI. évf. 4. sz. 89-91. lap.

Udvary Géza

Körösfői Kriesch Aladár nevénél találhatók azok a művészek, akik részt vettek a Képzőművészeti Társulat kiállitásán, melyről Margitay Ernő tájékoztat. A "Három kiállitás" c. kritikájának ez a harmadik része, ahol értékeli a művészek munkáját.
Körmendi Frimm Ervin: "Hegedük" c. képe kitünő alkotás.
Udvary Géza: "Női Képmás" a felfogásában igen előkelő,
Benczur Gyula: "Önarckép"-e csodálatos anyagbeli tudással és erővel megfestett munka.
A tárlaton résztvevő művészek közül egy-egy cédulán folymatosan három, illetve négy művész munkájának értékelése szerepel.

Élet, Bp. 1915. ápr. 4. VII. évf. 14. sz. 339. lap.

128. UDVARY GÉZA
Született Perbenyiken (Zemplénmegye). – Szent István templomot alapít. – Tulajdonosa: Török Kálmán, prépost-kanonok úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 710.

Udvary Géza

/festményeit
"Zöldruhás nő" c. és "Dragonyos előőrs" c./
csupa tudás és könnyedség jelemzi, -irja Margitay Ernő kritikájában, mely Kelenföld egyik kávéházában rendezett kiállitásról szól.
A tárlaton szereplő valamennyimüvész nevét lásd: Dudits Andor nevénél.

Élet, Bp. 1915. febr. 28. VII. évf. 9. sz. 210-211. lap.

Udvary Géza

"Lovas járőr" c. festménye vágtató katonát ábrázol.
Repr.

Élet, Bp. 1916. juli. 16. VIII. évf.
29. sz. 54. lp.

Udvary Géza

Negyedik kiállitásukat Petőfi szellemében rendezték meg a Céhbeliek,-irja Mátrai Vilmos: "A Céhbeliek kiállitása" cimmel.
A szobrászok között -a Petőfiről készült szobrok és egyéb müvek közül- a legjobbak:
Telcs Ede, Damkó József, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Sidló Ferenc és Horvai János.
A festők közül: Körösfői Kriesch Aladár, Szlányi Lajos, Udvary Géza, Jaschik Álmos, Nagy Sándor, Glatz Oszkár, Deák Ébner Lajos, Ráab Ervin, Nádler Róbert, majd megemliti a szobrászok között Moiret Ödön nevét is.

Udvary Géza: "mélytüzü, szines figurális alkotásai: "A bor" , "Petőfi látogatása Tompa Mihálynál" c.

Élet, Bp. 1923. febr. 25. XIV.évf. 4. sz. 93. lap.

UDVARY Helló

VADAS József : Kukkolónk. = ÉS 1991.25.sz.
12.p.

Bp., BTM, Fiatal Iparművészek Studiója kiáll

Udvary Géza

Az Iparmüvészeti Iskola saját épületében kiállitást rendezett növendékeinek ezévi munkáiból. Mátrai Vimos több kiállitást ismertet: a Képzőmüvészeti Főiskola és a Müegyetem jövendő müvésznemzedéke a Nemzeti Szalonban mutatta be müveit.

Az Iparmüvészeti Iskola tanára kara:

Sándor Béla és Ujváry Ignác a festészetben, Mátray Lajos, Orbán Antal és Simay Imre a szobrászatban, Udvary Géza, Márton Ferenc, Stein János és Szent-Istvány Gyula a figurális rajzban vezetik az ifjuságot.

A Mátrai-kritikában felsorolt összes müvésznevet lásd: Márton Ferenc festőművész nevénél.

Élet, Bp. 1923. juli. 1. XIX XIV. évf. 13. sz. 309. lap.

Udvary Géza

A Céhbeliek kiállitásáról a lap bamutatja Maróthi Major Jenő: "Őszi reggel" c. és Udvary Géza: "Venezia fénykorából" c. festményét.

Repr.-ók.

Élet, Bp. 1922. jan. 8. XIII. évf. 1. sz. 3. 5. lap.

Udvary Géza

A Benczur Társaság tagjainak külön kiállitásáról ir Mátrai Vilmos.
Sajnálatos eseménynek tartja, hogy a Mücsarnokban rendezett "Tavaszi Tárlat"-tal egyidőben, attól távolmaradva szerepelnek.
A két kiállitásról szóló részletes kritikát és az abban feltüntetett müvésznévsort lásd: Barabás Miklós nevénél.
A Benczur Társaság müvészei:
Pentelei Molnár János, Udvary Géza, Czencz János, Sándor József, Kunwald Cézár, Boruth Andor és Lux Elek.

Élet, Bp. 1923. május 6. XIV. évf. 9. sz. 213-214. lap.

Udvary Ildikó, művészettörténész

Zsaló István szobrászművész kiállítását 1985. okt. 31 - nov. 24.-ig tekinthető meg a Helikon Galériában.
a kiállítást megnyitja: Vigh Tamás
a — " — rendezte: Udvary Ildikó.

Műcsarnok és Kamaraterme.
1985. okt.

Udvary Ildikó, művészettörténész

Az Ernst Múzeumban látható 1985. okt. 29 – nov. 24-ig

Örökség c.

Tárgy- és Környezetkultúra Magyarországon, 1945–1985.

A kiállítást rendezte: Udvary Ildikó.

Műcsarnok és Kamaratermei,
1985. okt.

Udvardy Ildikó

Ács István grafikusművész első bpesti kiállítását a Helikon Galériában 1985. júl. 11-aug. 4-ig látogathatjuk.

A kiállítást megnyitja: dr. Chikán Bálint

A —"— rendezte: Udvardy Ildikó.

Műcsarnok és Kamaratermei,
1985. július.

Udvary Ildikó,

Szabó Tamás szobrászművész kiállítása a Dorottya u.-i Kiállítóteremben 1985. júl. 25-aug. 17-ig látható.

A kiállítás rendezője: Udvary Ildikó.

Az Angol Királyi Fotótársaság Kinsei" c. kiállítást "rendezte Udvary Ildikó, a Műcsarnokban, mely látható 1985. júl. 5-aug. 4-ig.

Műcsarnok és Kamaratermei,

1985. július.

M.D.K.

Udvary Géza

"Duett" c. képének repr.-ját közli a lap a Solymosi képszalon művásárjáról.

Szinházi Élet. Bp. 1927. szept. 25-okt. 1.
XVII. évf. 39. sz. 77. lap.

Udvary István

miniaturas

Bp.

l.

Ezredéves kiáll

XII. corp. 36 l.

Udvary J. Ö. MDK

Zalai malom, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Udvardi Lajos, belsőépítész

a kecskeméti Katona József Színház felújítása. Építész: Farkas Gábor, Boros Pál (Bácsterv.)

Belsőépítész: Udvardi Lajos.

Statikus tervezők: Letanóvzki Gyula, Jenei Béla.

Magyar Építőművészet, 1988., 4-5., 44-old.

Udvary Géza

Mo. 1932. V. 30.

A MŰCSARNOK ŐSZI TÁRLATA

A Műcsarnok tárlatának hősei ezúttal: Tizian, Rembrandt és Velasquez, akik *Balló* Ede remekbe készült, élethű és mégis oly nagyvonalúan kezelt másolataival egyszerűen agyonütik a Műcsarnok »modern« gárdáját, virágcsendéleteinek minden festőietlen tarkaságával, női arcképeinek minden mondain kecsbájával együtt. Amíg az új magyar művészet hivatott vezére másutt nyitja meg rég várt gyűjteményes kiállítását, addig a Képzőművészeti Társulat egyetlen komoly valeurt nem tud felmutatni tárlatán: ehelyett azzal a gesztussal, amivel egy elszegényedett őrgróf mutogatja vendégei előtt őseinek tollassisakú arcképeit, retrospektív anyaggal igyekszik a jelen sivár értékei közé érdekességet oltani. Köszönet érte, hogy bemutatta *Kacziány* Ödönnek, a magyar művészet soha eléggé nem méltatott nesztorának gazdag kollekcióját.

A nyolcvanéves ünnepelt, aki először honosította meg nálunk a tárgyilagos naturalizmus helyett a szuggesztív kifejezés új hangjait, ezzel talán közelebb fog jutni az őt megillető történeti helyhez. *Árkay* Aladár, a legnagyobb magyar templomépítő emlékének egy másik termet szentel a Társulat, egy harmadikat *Udvardy* Gézának. A többi anyagból *Udvary* Pál, *Szüle* Péter, *Wellmann* Róbert egy-két festményét, továbbá *Istókovits*, *Csóka*, *Halasi-Horváth*, *Maróthi-Major*, *Hamza*, *Gallé* pasztelljeit és akvarelljeit említhetjük meg. (G.)

czert ahitja ő, hogy 800 pengőt adott nekem.

— Maga tehát *féléven belül négy nőnek ígért házasságot.*

— *Mindig felbontottam előbb az eljegyzést, egyiket a másik után, — mondja Bérczi széles gesztussal — nem tehetek arról, hogy ilyen peches ember vagyok...* MO 932 X.30

Egy menyasszony keservei